

**ZMIANA STUDIUM
UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO
MIASTA LIMANOWA
Zmiana nr 2**

EDYCJA DO WYŁOŻENIA DO PUBLICZNEGO WGLĄDU

czerwiec 2023 R.

WSTĘP ¹

Bezpośrednią podstawę prawną przystąpienia do prac nad zmianą Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Limanowa stanowi uchwała Nr LI.330.21 Rady Miasta Limanowa z dnia 10 grudnia 2021 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Limanowa.

Zmiana Studium, zgodnie z zakresem określonym w w/w uchwale obejmuje:

- 1) tereny określone w załącznikach graficznych nr 1-10, w tym projektowaną linię energetyczną kablową 110 kV relacji Muchówka – Łososina, stanowiących integralną część uchwały,
- 2) zmianę części tekstowej studium zawartą w tomie II „Kierunki zagospodarowania przestrzennego” dotyczącą:
 - a) ustaleń w kierunkach rozwoju - strukturze przestrzennej określonych w pkt I.4 lit.: A , D, F, G i N;
 - b) ustaleń w kierunkach rozwoju – kierunki i zasady rozwoju infrastruktury technicznej określonych w pkt I.6;
 - c) ustaleń w kierunkach rozwoju – kierunki rozwoju komunikacji określonych w pkt I.7.

Potrzeba sporządzenia zmiany Studium jest podyktowana zmieniającymi się uwarunkowaniami zarówno prawnymi jak i faktycznymi, mającymi wpływ na zawartość merytoryczną, realizację polityki przestrzennej gminy, określenie zasady zabudowy i zagospodarowania terenów oraz celów, którym dokument Studium powinien służyć.

Celem zmiany Studium jest wprowadzenie korekt w obowiązującym dokumencie, gwarantujących możliwość zaspokajania potrzeb społeczności lokalnej i potrzeb inwestycyjnych gminy, realizację inwestycji celu publicznego ustalenie optymalnych i racjonalnych kierunków rozwoju, uwzględniających stan ładu przestrzennego, zasady jego ochrony i zasady zrównoważonego rozwoju.

Szczególny nacisk położono na kontynuację kierunków zagospodarowania przestrzennego wyznaczonych w obowiązujących dokumentach planistycznych – tj. aktualnym dokumencie Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego dla poszczególnych części miasta.

Projekt zmiany Studium sporządzony został w trybie ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 977) oraz Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Dz. U. Nr 118, poz. 1233).

W związku z kluczowymi zmianami przepisów prawnych wprowadzającymi do ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym zapisy rozszerzające zakres zagadnień określanych w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy m.in. poprzez:

- ustawę z dnia 24 kwietnia 2015 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze wzmocnieniem narzędzi ochrony krajobrazu (Dz. U. 2015 poz. 774 z późn. zm.),
- ustawę z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (t.j. Dz. U. 2021 poz. 485),

w ramach zmiany Studium konieczne stało się wskazanie brakujących zagadnień dokumentu jednolitego. Zgodnie z art. 10 ust. 2 pkt 1 lit. a i b ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, w Studium określa się w szczególności - uwzględniające bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę:

- kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów, w tym wynikające z audytu krajobrazowego,

¹ Zmiana wprowadzona zmianą studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Limanowa – zmiana studium nr 2

- kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów, w tym tereny przeznaczone pod zabudowę oraz tereny wyłączone spod zabudowy.

W związku z powyższym, w celu wypełnienia wymogów ustawowych dokument opracowano wprowadzając kompletne z punktu widzenia przepisów prawa rozdziały dotyczące uwarunkowań oraz kierunków zagospodarowania przestrzennego, dedykowane dla obszarów objętych zmianą oraz dla podlegających zmianie zagadnień merytorycznych.

Zmiana została dokonana w zakresie regulacji przestrzennych zagospodarowania terenów w obszarze obejmującym tereny wskazane na załączniku graficznym numerami **1a-j, 2a-g, 3a-h, 4a-g, 5a-c, 6, 7a-c, 8a-i, 9a-b, 10a-c**.

Zmianę Studium wyróżniono:

- w tekście – kolorem niebieskim, oznaczeniem indeksem górnym „*” oraz przypisem odnoszącym do **zmiany studium nr 2**,
- na rysunku stanowiącym załącznik nr 2 – granicą zmiany z opisem symbolem numerycznym identyfikującym poszczególne obszary zmiany.

Ustalenia w poszczególnych rozdziałach studium uzupełniono o informację odsyłającą do zaktualizowanych danych i ustaleń, obowiązujących dla zakresu zmiany studium.

Na potrzeby zmiany studium wykorzystano wyniki analiz demograficznych, społecznych i ekonomicznych mających wpływ na bilans terenów oraz zapotrzebowanie na nowe tereny budowlane, wykonane na w procedurze planistycznej zmiany studium nr 6 (Analiza potrzeb i możliwości rozwoju Miasta Limanowa według wymogów art. 10 ust. 1 pkt 7 lit. a-d oraz ust. 5-7 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, Kraków, grudzień 2022 r.)

ZESPÓŁ AUTORSKI

Opracowujący projekt zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Limanowa – zmiana studium nr 2

- **mgr inż. arch. Magdalena Czechowska – kierownik pracowni, główny projektant**
uprawniona do sporządzania Studium na podstawie art. 5 pkt 3 i 4 ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym
- **mgr inż. arch. Magdalena Fajkosz** – członek Małopolskiej Okręgowej Izby Architektów RP MP-1561
- **mgr inż. Aleksandra Józefaciuk** – specjalista do spraw zagadnień przestrzennych
- **inż. Karolina Jelonek**
- **mgr Jakub Biegun** - specjalista do spraw zagadnień przestrzennych oraz infrastrukturalnych
- **mgr inż. Monika Rysak** - specjalista do spraw inżynierii środowiska, górnictwa oraz energetyki

TOM I

UWARUNKOWANIA ROZWOJU

TOM I

UWARUNKOWANIA ROZWOJU

UWARUNKOWANIA ROZWOJU dla obszaru objętego zmianą studium na podstawie uchwały nr LI.330.21 RADY MIASTA LIMANOWA z dnia 10 grudnia 2021 r. – zmiana studium nr 2 zaktualizowane zostały treścią rozdziału VII.²

ZAWIERA:

ZESPÓŁ AUTORSKI STUDIUM

ZESPÓŁ AUTORSKI ZMIANY STUDIUM

WYKAZ OPRACOWAŃ SKŁADAJĄCYCH SIĘ NA ELABORAT ZMIANY STUDIUM

I. WSTĘP str. 10

² Zmiana wprowadzona zmianą studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Limanowa – zmiana studium nr 2

II. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA MIASTA

III. POWIĄZANIA Z OBSZARAMI SĄSIADUJĄCYMI

IV. PRZYRODNICZE UWARUNKOWANIA ROZWOJU

V. ŚRODOWISKO KULTUROWE— OBOWIĄZUJĄCY STAN ISTNIEJĄCY W ZAKRESIE OCHRONY ZABYTKÓW

VI. UWARUNKOWANIA ROZWOJU W ZAKRESIE INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ I KOMUNIKACJI

ZESPÓŁ AUTORSKI „STUDIUM”

* JEDNOSTKA PROJEKTOWA

PRZEDSIĘBIOSTWO

PROJEKTOWO-REALIZACYJNE

BUDOWNICTWA „URSBUD”

Sp. z o. o. NOWY SĄCZ

* GŁÓWNY PROJEKTANT

mgr inż. arch. Lech Skirzyński

*
LESNICTWII
PRZYRODY

ŚRODOWISKO
KONSERWATORSKA

PRZYRODNICZE
OCHRONA

mgr Joanna Śliwińska

mgr inż. Antoni Szewczyk

* ZAGADNIENIA SOZJOLOGICZNE

mgr inż. Grażyna Cieśla

* INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

inż. Wanda Mrówka

* KOMUNIKACJA

inż. Jadwiga Buchta

* OPRACOWANIE WARUNKÓW GLEBOWO—LEŚNYCH

mgr inż. Andrzej Krawontka

* OPRACOWANIA RÓŻNE

mgr inż. Aleksander Jonarski

OPRACOWANIA GRAFICZNE I KOMPUTEROWE

mgr inż. Andrzej Krawontka

firma „PRIM”

mgr inż. Janusz Czerwiński

inż. Jadwiga Buchta

tech. Bogumiła Kamycka

Beata Ulatowska

ZESPÓŁ AUTORSKI ZMIANY „STUDIUM”

JEDNOSTKA PROJEKTOWA

GŁÓWNY PROJEKTANT

ZESPÓŁ PROJEKTOWY

OPRACOWANIA GRAFICZNE I KOMPUTEROWE PRACOWNIA

PRACOWNIA "ARCHITEKTONICZNO —

URBANISTYCZNA Barbara Rawska

mgr inż. arch. Lech Skirzyński

upr. planowanie przestrzenne Nr 1147/90

Południowa. Okręgowa Izba Urbanistyczna

mgr inż. arch. Barbara Rawska

upr. bud. Nr GAS.834/A-82/80

Małopolska Okręgowa Izba Architektów

MP - 0700

mgr inż. Aleksander Jonarski

mgr inż. arch. Jacek Zub

Marek Zub

WYKAZ OPRACOWAŃ SKŁADAJĄCYCHSIĘ NA ELABORAT ZMIANY STUDIUM
TOM I - UWARUNKOWANIA ROZWOJU

I. WSTĘP

1. PODSTAWA PRAWNA, CEL I TRYB OPRACOWANIA ZMIANY „STUDIUM”
2. WYKAZ MATERIAŁÓW WYKORZYSTANYCH NA POTRZEBY SPORZĄDZENIA ZMIANY „STUDIUM”
3. WYSZCZEGÓLNIENIE ZMIENIONYCH UWARUNKOWAŃ

II. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA MIASTA

1. POŁOŻENIE I OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA

- 1.1. Położenie administracyjne i gospodarcze
- 1.2. Budowa geologiczna, warunki wodne i agroklimatyczne
- 1.3. Charakterystyka niektórych właściwości rolniczych gleb
- 1.4. Ocena klasyfikacji gruntów
- 1.5. Ważniejsze inne dane statystyczne

2. ROZWÓJ MIASTA

III. POWIĄZANIA Z OBSZARAMI SĄSIADUJĄCYMI

1. WPROWADZENIE
2. ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE
3. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA
4. KOMUNIKACJA
5. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z POWIĄZAŃ-WNIOSKI

IV. PRZYRODNICZE UWARUNKOWANIA ROZWOJU

1. CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

- 1.1. Charakterystyka przyrodnicza obszaru
- 1.2. Ocena stanu środowiska przyrodniczego
- 1.3. Konserwatorska ochrona przyrody

2. PRZYRODNICZE UWARUNKOWANIA ROZWOJU

- 2.1. Zasady rozwoju wyodrębnionych obszarów przyrodniczo-funkcjonalnych

2.2. Przyrodnicze uwarunkowania rozwoju - wnioski

2.3. Przyrodnicze cele rozwoju

V. ŚRODOWISKO KULTUROWE-STAN ISTNIEJĄCY W ZAKRESIE OCHRONY ZABYTKÓW

1. OBIEKTY WPISANE DO REJESTRU ZABYTKÓW

2. POZOSTAŁE OBIEKTY BĘDĄCE W EWIDENCJI KONSERWATORSKIEJ

3. STREFY OCHRONY KONSERWATORSKIEJ WG OBOWIĄZUJĄCEGO MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA

VI. UWARUNKOWANIA ROZWOJU W ZAKRESIE INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ KOMUNIKACJI

1. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU ISTNIEJĄCEGO INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ.

1.1. Zaopatrzenie w wodę

1.2. Gospodarka ściekowa

1.3. Gospodarka odpadami

1.4. Zaopatrzenie w gaz i w ciepło

1.5. Elektroenergetyka

1.6. Łączność

1.7. Ocena stanu istniejącego — wnioski

2. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z POLITYKI PAŃSTWA, MIASTA I Z ZADAN DLA REALIZACJI CELÓW PUBLICZNYCH

2.1. Uwarunkowania wynikające z polityki państwa

2.2. Uwarunkowania wynikające z polityki miasta

3. MOŻLIWOŚCI, OGRANICZENIA I BARIERY ROZWOJU

3.1. Możliwości rozwoju miasta

3.2. Ograniczenia rozwoju miasta

4. CHARAKTERYSTYKA I OCENA STANU ISTNIEJĄCEGO KOMUNIKACJI

4.1. Charakterystyka systemu komunikacyjnego

4.2. Ocena stanu istniejącego – wnioski

5. UWARUNKOWANIA ROZWOJU MIASTA W ZAKRESIE KOMUNIKACJI

5.1. Uwarunkowania wynikające ze stanu istniejącego

5.2. Uwarunkowania wynikające z przeznaczenia terenów w obowiązującym miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego miasta

5.3. Wnioski

VII DIAGNOZA STANU ISTNIEJĄCEGO I UWARUNKOWANIA DLA OBSZARU OBJĘTEGO ZMIANĄ STUDIUM NA PDSTAWIE UCHWAŁY NR LI.330.21 RADY MIASTA LIMANOWA Z DNIA 10 GRUDNIA 2021 R. – **zmiana studium nr 2³**

TOM II - KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

I. KIERUNKI ROZWOJU-STRUKTURA PRZESTRZENNA

1. USTALENIA OGÓLNE

2. POLITYKA I KIERUNKI ROZWOJU MIASTA W ZAKRESIE KSZTAŁTOWANIA ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

3. STRUKTURA PRZESTRZENNA

4. ŚRODOWISKO KULTUROWEIOCHRONA KONSERWATORSKA

5. KIERUNKI I ZASADY ROZWOJU INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

6. KIERUNKI ROZWOJU KOMUNIKACJI

II. POLITYKA PRZESTRZENNA

1. ZADANIA RZĄDOWEINALEŻĄCE DO WŁAŚCIWOŚCI WOJEWODY

2. ZADANIA SAMORZĄDOWE WOJEWÓDZTWA I POWIATU

3. GŁÓWNE ZADANIA SAMORZĄDOWEMIASTA

4. POLITYKA W ZAKRESIE SPORZĄDZANIA MIEJSCOWYCH PLANÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

III KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO DLA OBSZARU OBJĘTEGO ZMIANĄ STUDIUM – **zmiana studium nr 2⁴**

³ Zmiana wprowadzona zmianą studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Limanowa – zmiana studium nr 2

⁴ Zmiana wprowadzona zmianą studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Limanowa – zmiana studium nr 2

OPRACOWANIA GRAFICZNE

A. DOTYCHCZASOWEGO „STUDIUM”

1. Powiązania z obszarami sąsiadującymi skala 1: 50000
2. Ocena stanu środowiska — zagrożenia skala 1: 25000
3. Mapa glebowo — leśna skala 1: 5000
4. Przyrodnicze uwarunkowania rozwoju skala 1: 5000
5. Uwarunkowania rozwoju w zakresie infrastruktury skala 1: 5000
technicznej
6. Uwarunkowania rozwoju komunikacji skala 1: 500

B. ZMIANY „STUDIUM”

1. Kierunki rozwoju — struktura i polityka przestrzenna skala 1: 5000

UWAGA: tekst jednolity STUDIUM obejmujący Tom I – UWARUNKOWANIA ROZWOJU i Tom II — KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO stanowi załącznik nr 1 a rysunek ZMIANY STUDIUM — KIERUNKI ROZWOJU — STRUKTURA I POLITYKA PRZESTRZENNA załącznik nr 2 uchwały Rady Miasta Limanowa w sprawie uchwalenia zmiany „STUDIUM” uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Limanowa. Załącznikiem nr 3 jest lista wniesionych do projektu zmiany „STUDIUM” Uwag wraz ze sposobem ich rozpatrzenia przez Radę Miasta Limanowa.

Pozostałe opracowania graficzne w pozycjach 1-6 stanowią materiały pomocnicze uzasadniające przyjęte w poprzednim STUDIUM rozwiązania i mogą stanowić jedynie materiały pomocnicze do prowadzenia Przez władze Miasta bieżącej polityki w zakresie zagospodarowania przestrzennego miasta

DOKUMENTACJA ZMIANY „STUDIUM”

zawierająca zbiór dokumentów formalno-prawnych dokumentujących przebieg prac nad zmianą „STUDIUM”.

C. ZMIANY „STUDIUM” nr 2⁵

1. Kierunki rozwoju — struktura i polityka przestrzenna skala 1: 5000

Pozostałe opracowania graficzne w pozycjach 1-6 stanowią materiały pomocnicze uzasadniające przyjęte w poprzednim STUDIUM rozwiązania i mogą stanowić jedynie materiały pomocnicze do prowadzenia przez władze Miasta bieżącej polityki w zakresie zagospodarowania przestrzennego miasta

⁵ Zmiana wprowadzona zmianą studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Limanowa – zmiana studium nr 2

Diagnoza stanu istniejącego i uwarunkowania dla obszaru objętego zmianą studium na podstawie uchwały nr LI.330.21 RADY MIASTA LIMANOWA z dnia 10 grudnia 2021 r. – zmiana studium nr 2 zaktualizowane zostały treścią rozdziału VII.⁶

I. WSTĘP.

1. PODSTAWA PRAWNA, CEL I TRYB OPRACOWANIA ZMIANY „STUDIUM”

Opracowanie ZMIANY „STUDIUM” uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Limanowa, zwanej dalej STUDIUM, prowadzone jest w trybie ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2003r. Nr 80 poz. 717 z późn. zmianami).

Stosownie do ustaleń art. 32 w/w ustawy Burmistrz Miasta Limanowa dokonał oceny aktualizacji STUDIUM uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Limanowa wprowadzonego Uchwałą Nr XXIII/168/200 Rady Miasta Limanowa z dnia 28 czerwca 2000r. Dokonując oceny aktualizacji STUDIUM Burmistrz wziął pod uwagę obowiązujący w chwili obecnej stan prawny — ze szczególnym uwzględnieniem w/w ustawy z dnia 27 marca 2003r o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, która uchyliła ustawę z dnia 7 lipca 1994r. o zagospodarowaniu przestrzennym w trybie której sporządzone było w 2000r. STUDIUM Miasta Limanowa, dokonując następnie oceny zmian jakie w zagospodarowaniu przestrzennym miasta wprowadziły miejscowe plany. Wyniki tej oceny przedstawił Radzie Miasta, która Uchwałą Nr X/57/2007 Rady Miasta Limanowa z dnia 29 czerwca 2007r. zdecydowała o przystąpieniu do zmiany obowiązującego „STUDIUM”.

Zgodnie z art.27 w/w ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym zmiana STUDIUM następuje w takim trybie w jakim jest ono uchwalane. Natomiast w myśl § 8 ust. 3 Rozporządzenia Ministra infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Dz. U. z 2004r. Nr 118 poz. 1233) w przypadku zmiany STUDIUM ujednoczona forma projektu studium stanowi załącznik do uchwały rady gminy w sprawie uchwalenia zmiany studium. W takim też trybie sporządzono ZMIANĘ STUDIUM uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Limanowa.

Jedynie bowiem kompleksowa analiza występujących na obszarze miasta uwarunkowań fizjograficznych, hydrogeologicznych, przyrodniczych, kulturowych, infrastrukturalnych czy strukturalnych oraz społecznych, pozwala na sformułowanie propozycji rozwiązania problemów tak istotnych dla jego obszaru jak ochrona przyrody, zwłaszcza z uwagi na jej unikalne wartości występujące w rejonie Miejskiej Góry położonej w Południowomałopolskim Obszarze Chronionego Krajobrazu, ochrona dóbr kultury, w tym występujących na terenie miasta obiektów wpisanych do wojewódzkiego rejestru zabytków, ochrona wód powierzchniowych i podziemnych, ochrona lasów, czy też problemów związanych z rozwojem zaopatrzenia miasta w wodę i problemów ochrony środowiska związanych z odprowadzaniem ścieków, utylizacją odpadów, uciepłowaniem, oraz innymi źródłami i czynnikami zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego, jak też problemów związanych z usprawnieniem istniejącego układu komunikacyjnego przebiegającego przez miasto Limanowa pozwala na formułowanie kierunków rozwoju Miasta.

W konsekwencji dopiero szczegółowe rozpoznanie tych problemów i ocena występujących uwarunkowań pozwala na prawidłowe określenie terenów najkorzystniejszych, względnie tylko korzystnych dla osadnictwa oraz dla dalszego harmonijnego rozwoju przestrzennego miasta zgodnie z zasadami ekorozwoju oraz rolą miasta Limanowa w systemie osadnictwa i funkcjonowania województwa Małopolskiego i powiatu limanowskiego, eliminując równocześnie obszary, które z

⁶ Zmiana wprowadzona zmianą studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Limanowa – zmiana studium nr 2

różnych względów -wynikających z rozpoznanych uwarunkowań, muszą by wyłączone z dalszego inwestowania.

STUDIUM określając generalne zasady zagospodarowania przestrzennego obszaru miasta i poszczególnych jego fragmentów nie precyzuje szczegółowych ustaleń dotyczących przeznaczenia poszczególnych działek oraz warunków ich zabudowy i dopuszcza możliwość korekt w rozgraniczeniach poszczególnych terenów na etapie opracowywania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, lecz pod warunkiem nie naruszenia obligatoryjnych innych istotnych ustaleń Studium.

Nie mniej jednak STUDIUM określa zasady zagospodarowywania poszczególnych obszarów, zasady kształtowania w ich obrębie architektury, zasady ochrony wartości przyrodniczych, kulturowych, itp., o których była mowa powyżej.

STUDIUM ponadto oprócz przestrzennego rozmieszczenia elementów strategii rozwoju miasta określającej jego kierunki polityki gospodarczej, uwzględnia również uwarunkowania i kierunki polityki przestrzennej państwa i województwa na obszarze miasta.

Przy ustaleniu przyjętych w STUDIUM uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Limanowa wykorzystano zarówno opracowane jeszcze przez Wojewódzkie Biuro Planowania Przestrzennego w Nowym Sączu dokumenty do "Studium zagospodarowania przestrzennego b. województwa nowosądeckiego" w tym "Uwarunkowania rozwoju", "Główne problemy" i "Model zagospodarowania przestrzennego" oraz "Strategię Rozwoju Województwa Małopolskiego przyjęta przez Sejmik Województwa Małopolskiego Uchwała Nr XLI/527/06 z dnia 30 stycznia 2006r., oraz ustalenia planu zagospodarowania przestrzennego województwa Małopolskiego przyjętego przez Sejmik Województwa Małopolskiego Uchwała Nr XV/174/2003 z dnia 22 grudnia 2003r jak też zgłoszone do opracowania STUDIUM wnioski i wytyczne instytucji i organów.

STUDIUM jest jedynym dokumentem planistycznym sporządzanym obligatoryjnie dla obszaru w granicach administracyjnych miasta i w myśl art. 3 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym należy do zadań własnych gminy.

Ostatecznym celem zmiany STUDIUM jest aktualne sformułowanie celów i kierunków rozwoju miasta w powiązaniu z obszarami sąsiadującymi oraz na tle zmienionych na jego obszarze uwarunkowań, stanowiących szczegółowe wytyczne dla przyjmowanych po jego uchwaleniu przez Radę Miejską rozwiązań w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego opracowywanych wyłącznie dla poszczególnych fragmentów miasta, a nawet w wyjątkowych przypadkach dla poszczególnych działek - w zależności od występujących potrzeb wynikających z przepisów szczególnych (np. dla obszaru i terenu górniczego, terenu objętego realizacją zadań publicznych itp.), jak też od wynikających bieżących potrzeb inwestycyjnych względnie potrzeb społecznych jego mieszkańców.

Jak z powyższego wynika **STUDIUM nie jest aktem prawa miejscowego**, a jedynie stanowi podstawę do opracowywania planów miejscowych po jego uchwaleniu. **Nie stanowi zatem podstawy prawnej do wydawania przez władze miasta decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu dla poszczególnych działek czy terenów.**

Ale uchwała o zatwierdzeniu STUDIUM wiąże organ uchwalający po niej poszczególne miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego na obszarze miasta, jako że przyszłe uchwały podejmowane dla określonych fragmentów miasta, czy nawet poszczególnych działek muszą być zgodne z wcześniej podjętą uchwałą w sprawie wprowadzenia zmiany STUDIUM dotyczącego całego obszaru miasta w jego granicach administracyjnych.

Dlatego STUDIUM jest dla polityki przestrzennej miasta tak ważne, ponieważ jedynie analizując obszar całego miasta w jego granicach administracyjnych i to dodatkowo na tle występujących powiązań

zewnątrznych, można wydobyć występujące na jego obszarze problemy i konflikty dotyczące zagospodarowania przestrzennego oraz zaproponować ich rozwiązanie.

Zgodnie z art. 10 powołanej ustawy, w **STUDIUM uwzględnione zostały uwarunkowania wynikające w szczególności z:**

1. dotychczasowego przeznaczenia, zagospodarowania i uzbrojenia terenu,
2. stanu ładu przestrzennego i wymogów jego ochrony,
3. stanu środowiska, w tym stanu rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, wielkości i jakości zasobów wodnych oraz wymogów ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego,
4. stanu dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej,
5. warunków i jakości życia mieszkańców, w tym ochrony ich zdrowia,
6. zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia,
7. potrzeb i możliwości rozwoju miasta,
8. stanu prawnego gruntów,
9. występowania obiektów i terenów chronionych na podstawie przepisów odrębnych,
10. występowania obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych,
11. występowania udokumentowanych złóż kopalin oraz zasobów wód podziemnych,
12. występowania terenów górniczych wyznaczonych na podstawie przepisów odrębnych,
13. stanu systemów komunikacji i infrastruktury technicznej, w tym stopnia uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej, energetycznej oraz gospodarki odpadami,
14. zadań służących realizacji ponad lokalnych celów publicznych.

W zakresie kierunków zagospodarowania przestrzennego natomiast, w STUDIUM określone zostały w szczególności:

1. kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów,
2. kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów, w tym tereny wyłączone spod zabudowy,
3. obszary oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu kulturowego i uzdrowisk,
4. obszary i zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej kierunki rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej,
6. obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym,
7. obszary, na których będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponad lokalnym, zgodnie z ustaleniami planu zagospodarowania przestrzennego województwa i ustaleniami programów, o których mowa w art. 48 ust. 1 powołanej ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym,
8. obszary, na których dopuszcza się możliwość lokalizacji wielkopowierzchniowych obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2 000 m² powierzchni sprzedaży,
9. ponieważ miasto Limanowa na całym obszarze posiada opracowane miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego a nie zaistniały okoliczności, które w myśl przepisów odrębnych zobowiązywałyby do opracowania takich planów nie wskazano obszarów, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych.
10. kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej;
11. obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi i osuwania się mas ziemnych.

Szczegółowy tryb opracowania STUDIUM, zwłaszcza w zakresie obligatoryjnych czynności formalno-prawnych i ich terminów określa art. 11 powołanej ustawy, z którego wynika przede wszystkim obowiązek realizacji przez Burmistrza — kolejno:

1. ogłoszenia w prasie miejscowej oraz przez obwieszczenie, a także w sposób zwyczajowo przyjęty w danej miejscowości, o podjęciu uchwały o przystąpieniu do sporządzenia STUDIUM z określeniem formy i miejsca składania wniosków do i STUDIUM w terminie nie krótszym niż 21 dni od dnia ogłoszenia.
2. zawiadomienie na piśmie o podjęciu uchwały o przystąpieniu do sporządzenia STUDIUM instytucji i organów właściwych do uzgadniania i opiniowania projektu STUDIUM
3. rozpatrzenie wniosków o których mowa w pkt. 1,
4. sporządzenie projektu STUDIUM,
5. uzyskanie o projekcie STUDIUM opinii właściwej Komisji Urbanistyczno - Architektonicznej,
6. uzgodnienie projektu STUDIUM w ustalonym ustawą zakresie z Zarządem Województwa Małopolskiego oraz Wojewodą Małopolskim,
7. wystąpienie o opinie dotyczące przyjętych rozwiązań w STUDIUM do :

* starosty powiatowego

* gmin sąsiednich

* wojewódzkiego konserwatora zabytków

* właściwych organów wojskowych i bezpieczeństwa państwa

* właściwego organu nadzoru górniczego w zakresie zagospodarowania terenów górniczych

8. wprowadzenie w STUDIUM zmian wynikających z uzyskanych opinii i dokonanych uzgodnień,

9. ogłoszenie w sposób określony w pkt 1 o wyłożeniu projektu zmiany STUDIUM do publicznego wglądu na okres co najmniej 30 dni z podaniem terminu wnoszenia uwag, oraz terminem zorganizowania dyskusji publicznej nad projektem STUDIUM,

10. przedstawienie projektu zmiany STUDIUM wraz z listą nieuwzględnionych uwag Radzie Gminy Limanowa, celem jego uchwalenia.

Końcowo należy podkreślić iż uwzględniając powyższy tryb sporządzenia STUDIUM w trakcie opracowania zmiany STUDIUM uwzględniono przesłane przez poszczególne instytucje i organy wnioski i wytyczne do jej opracowania załączone w dokumentacji prac planistycznych zmiany STUDIUM jak też uwzględniono przekazane przez Burmistrza Miasta Limanowa wnioski osób fizycznych złożone w ustawowym terminie.

Ponadto w trakcie opracowania zmiany STUDIUM prowadzono bieżącą konsultację z Burmistrzem Miasta Limanowa i Jego organami, który w sprawach istotnych dla Miasta konsultował również projekt zmiany STUDIUM Z Przewodniczącym Rady Miasta, a ponad to przed uchwaleniem zmiany STUDIUM projekt ten był opiniowany przez właściwe Komisje Rady Miasta Limanowa.

2. WYKAZ MATERIAŁÓW WYKORZYSTANYCH NA POTRZEBY SPORZĄDZENIA ZMIANY STUDIUM

1. STUDIUM uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Limanowa wprowadzone Uchwałą Nr XXIII/168/2000 Rady Miasta Limanowa z dnia 28 czerwca 2000r.
2. MIEJSCOWY PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO OSIEDLA „MARSA” wprowadzony Uchwałą Nr V/33/98 Rady Miasta Limanowa z dnia 30 grudnia 1998r. (Dz. Urz. Woj. Małopolskiego z 1999r. Nr 9 poz.71) z jego zmianą wprowadzoną Uchwałą Nr XLVI/288/2002 Rady Miasta Limanowa z dnia 25 kwietnia 2002r. (Dz. Urz. Woj. Małopolskiego z 2002r. Nr 137 poz. 2123)
3. MIEJSCOWY PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA LIMANOWA w obrębie granic administracyjnych miasta z wyłączeniem osiedla „Marsa” wprowadzony Uchwałą Nr XXXIII/199/2004 z dnia 10 grudnia 2004r. (Dz. Urz. Woj. Małopolskiego z 2004r Nr 443 poz. 5084)
4. ZMIANY podanego w pkt 3 MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA LIMANOWA wprowadzone Uchwałą Nr LV/1320/2006 Rady Miasta Limanowa z dnia 25 sierpnia 2006r. (Dz. Urz. Woj. Małopolskiego z 2006r. Nr 671 poz. 4041)
5. OPRACOWANIE EKOFIZJOGRAFICZNE dla potrzeb miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Limanowa, opracowane przez PPRB „URSBUD” Sp. z o. o. Nowy Sącz 2003r.
6. STRATEGIA ROZWOJU MIASTA LIMANOWA opracowana przez Małopolski Instytut Samorządu Terytorialnego i Administracji w Krakowie w latach 1998/99.
7. PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO przyjęty przez Sejmik Województwa Małopolskiego Uchwałą Nr XV/174/2003 z dnia 22 grudnia 2003r.
8. STRATEGIA ROZWOJU WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO — przyjęta przez Sejmik Województwa Małopolskiego Uchwałą Nr XLU527/06 dnia 30 stycznia 2006r.
9. DECYZJA MINISTRA OCHRONY ŚRODOWISKA ZASOBÓW NATURALNYCH I LESNICTWA Nr Gde/AG/487/4825/98 z dnia 11 listopada 1998r. USTALAJĄCA OBSZAR i TEREN GÓRNICZY „Limanowa 1” obejmujący zasięg koncesjonowanej działalności górniczej w zakresie eksploatacji złoża ropy naftowej i gazu ziemnego na podstawie koncesji Nr 79/92 z dnia 10 grudnia 1992r. oraz decyzji uzupełniających Ministra Ochrony Środowiska
10. WYKAZ OBIEKTÓW z terenu Miasta Limanowa WPISANYCH DO REJESTRU ZABYTEKÓW DOBR KULTURY, znajdujących się w ewidencji Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Krakowie Delegatura w Nowym Sączu
11. REJESTR POMNIKÓW PRZYRODY położonych na terenie Miasta Limanowa
12. KONCEPCJA PROGRAMOWA BUDOWY DROGI KRAJOWEJ Nr 28 Wadowice — Przemysł odcinek obwodnica Limanowej, opracowana przez TRANSPROJEKT KRAKÓW Sp. z o. o. — Krakowskie Biuro Budowy Dróg i Mostów 2002 r.
13. KONCEPCJA PROGRAMOWO — PRZESTRZENNA ZBIORNIKA „MŁYNNE” na rzece Łososinie, opracowana przez HYDROPROJEKT KRAKÓW w 2003 r.
14. ROZPORZĄDZENIE WOJEWODY MAŁOPOLSKIEGO Nr 92/06 z dnia 24 listopada 2006r. w sprawie Południowomałopolskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Małopolskiego z 2006r. Nr 806 poz. 4862 z późn. zmianami)
15. KONCEPCJA KRAJOWEJSIECI „EKONET” 1995R.
16. OBSZARY „NATURA 2000”

17. STUDIUM OKREŚLAJĄCE GRANICE OBSZARÓW BEZPOŚREDNIEGO ZAGROŻENIA POWODZIĄ DLA TERENÓW NIEOBWAŁOWANYCH W ZLEWNI DOLNEGO DUNAJCA OD UJŚCIA POPRADU — opracowane przez RZGW Kraków.

18. PLAN GOSPODARKI ODPADAMI WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO 2010 DLA MIASTA LIMANOWA

19. Ustawa z dnia z dnia 10 kwietnia 2003r o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (Dz. U. Nr 80 poz.721 z 2003r z późn. zmianami)

20. Wytyczne i wnioski instytucji i organów wyszczególnione w poz. 4 dokumentacji prac planistycznych

21. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 25 kwietnia 2004r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Dz. U. z 2004r. Nr 118 poz. 1233)

22. Inne aktualnie obowiązujące przepisy prawne rzutujące na opracowanie zmiany STUDIUM oraz inne dostępne specjalistyczne materiały i opracowania dotyczące niejednokrotnie nawet tylko częściowo obszaru Miasta Limanowa

3. WYSZCZEGÓLNIENIE ZMIENIONYCH UWARUNKOWAŃ

W wyniku szczegółowej analizy podanych w pkt 2 materiałów — powstałych w większości przypadków już po uchwaleniu pierwotnego STUDIUM należy stwierdzić, że nastąpiła zmiana szeregu istotnych dla dalszego rozwoju miasta uwarunkowań.

W szczególności:

1. Zmniejszył się zasięg wyznaczonych uprzednio wylewów powodziowych, w związku z ustaloną przez RZGW granicą obszarów bezpośredniego zagrożenia powodzią $Q_1\%$ wg podanego w pkt 2 poz. 17 STUDIUM.
2. Zmniejszyły się wyznaczone uprzednio korytarze wentylacyjne miasta w związku ze sporządzeniem podanego w pkt 2 poz. 5 opracowania ekofizjograficznego do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta.
3. Zmniejszyła się rezerwa terenu dla budowy zbiornika „Młynne” na rzece Łososinie w związku z opracowaną nową koncepcją programowo — przestrzenną zbiornika podaną w pkt 2 poz.13
4. W konsekwencji powyższego nastąpiła konieczność korekty przebiegu drogi wojewódzkiej Nr 965 Zielona — Bochnia — Limanowa w obrębie zbiornika „Młynne”
5. Zaistniała konieczność uściślenia przebiegu zarówno etapowego (tzw. „mała obwodnica”) jak też docelowego przełożenia drogi krajowej nr 28 Wadowice — Limanowa — Nowy Sącz — Przemyśl zgodnie z podana w pkt 2 poz. 12 Koncepcją programową budowy tej drogi.
6. W związku z odstępieniem od uprzednio planowanego przełożenia wzdłuż północnej granicy terenów kolejowych drogi powiatowej Nr 25 214 Limanowa — Szyk — Mstów na odcinku od kościoła w Łososinie Górnej do zachodniej granicy miasta, zaistniała potrzeba wskazania sposobu zagospodarowania terenów pierwotnie przeznaczonych pod tę drogę.
7. W związku z odstępieniem od uprzednio proponowanej realizacji na północ od terenów kolejowych nowego odcinka drogi powiatowej Nr 25 219 Limanowa — Chełmiec mającego odciążać istniejącą drogę w przebiegu ul. Matki Boskiej Bolesnej, zaistniała konieczność wprowadzenia w STUDIUM ustalonej w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego miasta ulicy miejskiej zbiorczej celem zapewnienia obsługi komunikacyjnej położonych w tej części miasta terenów zainwestowania.
8. W związku z odstępieniem od realizacji wyciągu krzeselkowego od osiedla „Nad Torem” na Miejska Górę zaistniała potrzeba wskazania sposobu zagospodarowania położonych w tym obszarze terenów.
9. W związku z wykonanym dla potrzeb opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta opracowaniem ekofizjograficznym, o którym mowa w pkt 2 poz.5 zaistniała potrzeba wprowadzenia korekt w granicach terenów erozyjnych i zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych celem zniesienia obowiązujących w tych terenach ograniczeń.
10. W związku z ustalonym przez Wojewodę Małopolskiego podanym w pkt 2 poz. 4 Południowomałopolskim Obszarem Chronionego Krajobrazu objęty dotychczas tą formą ochrony przyrody obszar całego miasta zmniejszył się jedynie do niewielkiego fragmentu terenu położonego w północnej części miasta w rejonie Łysej Góry. Tym samym zmieniły się warunki zagospodarowania na wyłączonym z ochrony obszarze miasta
11. W związku z dokonaną w ostatnich latach przez polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo likwidacją na terenie miasta otworów pozytywnych ropy naftowej, zmieniły się strefy ochronne obowiązujące dla otworów zlikwidowanych $R_{\min} = 5m$.

12. W związku z wprowadzoną gospodarką wolnorynkową a w konsekwencji prywatyzacją i rozdrobnieniem położonych na terenie miasta zakładów produkcyjnych, baz, hurtowni, magazynów i składów, zaistniała potrzeba sprecyzowania nowych funkcji dla tych terenów przy równoczesnej weryfikacji ich lokalizacji.

13. W związku z wykreśleniem obecnie z rejestru złóż surowców ceramiki budowlanej (glin i ilów) nastąpiła potrzeba wskazania sposobu zagospodarowania terenu wymagającego rekultywacji wyeksploatowanego złoża „Sowliny” oraz nigdy nie eksploatowanego złoża „Limanowa — Sośliny”.

14. Zaistniała konieczność wprowadzenia w rysunku STUDIUM obowiązujących stref ochrony sanitarnej od istniejących i projektowanych czynnych cmentarzy.

15. W związku z uściśleniem w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego miasta zapisów dotyczących środowiska kulturowego i ochrony zabytków jak też zaktualizowaniem wykazu obiektów będących w ewidencji konserwatorskiej, przy okazji zmiany STUDIUM wskazanym jest ujednoczenie w tym zakresie zapisów w obydwu dokumentach.

Należy podkreślić iż w większości przypadków w wyniku zmiany omówionych wyżej uwarunkowań nastąpiła możliwość wprowadzenia w zmianie STUDIUM znacznych dodatkowych terenów zainwestowania w tym głównie różnych form osadniczych co ma nadzwyczaj istotne znaczenie dla mieszkańców miasta Limanowa.

Również w skutek powyższego zaistniała możliwość zniesienia obowiązujących ograniczeń dotyczących sposobu zagospodarowania terenu na szeregu obszarach.

II. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA MIASTA

1. POŁOŻENIE I OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA

1.1. Położenie administracyjne i geograficzne

Miasto Limanowa położone jest w południowej części utworzonego - w wyniku reformy administracyjnej kraju z dniem 1 stycznia 1999 roku województwa Małopolskiego, na szlaku drogi krajowej Wadowice — Limanowa - Nowy Sącz - Przemyśl i drogi wojewódzkiej Bochnia – Limanowa oraz linii kolejowej Chabówka- Nowy Sącz.

Stanowi siedzibę zarówno władz samorządowych miasta Limanowa, jak też reaktywowanego z tym dniem po raz trzeci powiatu limanowskiego oraz siedzibę odrębnej gminy Limanowa.

Geograficznie Limanowa położona jest na pograniczu Pogórza Karpackiego i Beskidu Wyspowego. Wzniesienia na obszarze miasta wahają się od 389.9 do 750 m n.p.m. i wynoszą średnio 500 m. Deniwelacja osiąga 335,1 m. Wahania wysokości względnych na odcinku linii prostej 750m długości wynoszą od 40 do 150 m. Przeważają stoki o nachyleniu średnim 6°-8° i nachyleniu południowo zachodnim.

Teren obrębu Limanowa wchodzi w skład:

- prowincji Karpaty Zachodnie,
- podprowincji Zewnętrzne Karpaty Zachodnie,
- makroregionu Beskidy Zachodnie,
- mezoregionu Beskid Wyspowy,
- mikroregionu Obniżenie Limanowskie

Rzeźba terenu ma charakter górzysty (góry niskie). Część środkowa Limanowej przecięta w kierunku SE - NW potokiem Mordarka, Starowiejskim i Sowlinka – ma charakter wysokofalisty, natomiast w północnej części występuje rzeźba górzysta (góry niskie) z kilku pojedynczymi wzniesieniami. Część południowa ma rzeźbę wzgórzową o stokach średnich

Od południa dolinę Limanowej zamyka Góra Cichoń (929m npm), od zachodu łagodny długi łuk wzgórza Lipowego (570m npm), od strony północno-wschodniej interesująco ukształtowana i posiadająca walory widokowe Łysa Góra i Miejska Góra (785m npm). Stronę północno - wschodnią zamykają perspektywicznie piękne stożkowate szczyty Dzielca i Wielkiej Góry, natomiast od strony północno-zachodniej dolinę zamykają mało ciekawe, wylesione wzgórza wznoszące się ostro na lewym brzegu rzeki Łososina.

1.2. Budowa geologiczna, warunki wodne i agroklimatyczne.

Część południową miasta budują utwory fliszu karpackiego płaszczowiny magurskiej, natomiast środkowa część to początek tzw. okna tektonicznego Piszczowej, zbudowanego z utworów płaszczowiny śląskiej. Są to głównie warstwy krośnieńskie i łupki grybowskie, w północno wschodniej części odsłaniają się pstrę łupki eoceńskie. W południowej części występują warstwy inoceramowe pod postacią piaskowców wapienistych. Dolinę potoków wypełniają aluwia holoceniowe.

Miasto leży w zasięgu zlewni IV rzędu u spływu trzech potoków Starowiejskiego, Jabłonieckiego i Mordarki łączących się poza terasą na której leży centralna część miasta, w jeden potok Sowlinka (Sowliny), który po kilku kilometrowym biegu w dzielnicy Łososina Górna wpada do rzeki Łososiny

Obszar południowy miasta jest po części obszarem źródłowym potoków i licznych strumieni niosących bardzo duże ilości wody w okresie wiosennym, a znacznie wysychających latem.

Wody gruntowe w górzystej części miasta występują na głębokości 10-15 m, przy czym w dolnej partii stoków występują już na głębokości 1 do 2 m, a w dolinach potoków i cieków wodnych na głębokości 1-5 m.

Klimat kształtuje się pod wpływem zespołu czynników meteorologicznych, spośród których istotne znaczenie mają ciepłota i opady, a także wilgotność względna powietrza. Dane tych czynników za okres lat 1954-63 stacji w Limanowej przedstawiają się następująco:

	Miesiące												Śred. rocz.
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	
Opady	32,1	29,8	38,8	73,3	73,9	12,73	152,3	90,1	52,6	11,1	51,6	48,2	811,4
Temp.	-4,3	-3,9	0,8	6,2	11,1	14,9	16,6	15,7	11,6	7,5	3,4	-0,7	6,6
Wilg.%	82	81	79	76	77	79	80	82	84	83	86	84	81

Początek okresu wegetacyjnego przypada na I dekadę kwietnia, a koniec na I dekadę listopada. Początek robót polowych następuje w III dekadzie marca, a koniec w I dekadzie listopada.

Ostatnie przymrozki występują w III dekadzie maja, a pierwsze pod koniec września. Długość okresu wegetacyjnego trwa około 220 dni.

1.3. Charakterystyka niektórych właściwości rolniczych gleb.

a) Typologia gleb

Na terenie miasta Limanowa występują następujące typy gleb: największy obszar zajmują gleby brunatne kwaśne wietrzeniowe, powstałe ze skał o spoiwie niewęglanowym 56,8 %. Gleby brunatne wyługowane wietrzeniowe, powstałe ze skał o spoiwie węglanowym zajmują 25,1% pow. użytków rolnych. W dolinach potoków powstały mady brunatne 8,1 %, a w starej terasie rzecznej powstały gleby brunatne wyługowane 7,1 %. Pseudobielicowe wietrzeniowe o lepiszczu niewęglanowym, zajmują 2,3

% pow. użytków rolnych. Doliny deluwialne wypełniają gleby brunatne namyte 0,2 %. Pozostałe 0,4 % zajmują gleby glejowe wietrzeniowe, powstałe ze skał o spoiwie niewęglanowym.

b) Stosunki wilgotnościowe gleb i potrzeby melioracji.

Ogólna ocena stosunków powietrzno-wodnych, występujących w glebach na omawianym obszarze przedstawia się następująco:

- gleby o względnie optymalnych stosunkach wodnych zajmują około 52% pow. użytków rolnych,
- gleby okresowo zawilgotne lub okresowo podmokłe zajmują około 30%,
- gleby trwale podmokłe zajmują około 5%,
- gleby okresowo za suche zajmują około 15% użytków rolnych
- gleby stale za suche nie występują (0%) użytków rolnych

Uregulowania stosunków powietrzno-wodnych (przez odwodnienie) wymagają gleby okresowo zawilgotne i okresowo podmokłe oraz gleby trwale podmokłe.

c) Ciężkość gleb do uprawy

Zależy od składu mechanicznego, a przede wszystkim od zawartości cząstek spławialnych, zwłaszcza koloidalnych.

Ponadto zależy ona od zwięzłości uwarunkowanej składem mechanicznym i mineralogicznym frakcji koloidalnej.

Na obszarze miasta Limanowej występują:

- gleby ciężkie posiadające w warstwie ornej glinę ciężką pylastą lub ił pylasty (47,2%),
- gleby średnie do uprawy wytworzone są z gliny średniej pylastej (31% pow. gruntów ornych)
- gleby bardzo ciężkie do uprawy mają w warstwie ornej glinę ciężką lub ił (11,5%),
- gleby średnie trudne, wytworzone są z pyłu ılastego (7,1%) gruntów ornych,
- gleby lekkie do uprawy mają w warstwie ornej glinę lekką pylastą (3,2%) gruntów ornych.

d) Kamienistość gleb

Na terenie Limanowej:

- gleby bardzo słabo i słabo kamieniste (do 10% kamieni) zajmują 40% powierzchni użytków rolnych,
- gleby średnio i silnie kamieniste (10 do 25% kamieni) zajmują 10%,
- 50% stanowią gleby nie zawierające w warstwie orno-próchnicznej kamieni.

e) Trudność gleb do uprawy mechanicznej

Trudność terenów rolnych do uprawy mechanicznej zależy od nachylenia terenu, ciężkości gleb w uprawie oraz kamienistości.

W zależności od tych czynników, wyróżnia się stopnie trudności terenów do uprawy mechanicznej.

Na terenie o nachyleniu stoku 6° oraz kamienistości bardzo słabej, trudność zależy od ciężkości gleb.

f) Erozja gleb

Do określenia nasilenia procesów erozyjnych przyjęto pięciostopniową skalę:

1 - słaba, 2 - umiarkowana, 3-intensywna, 4-silna, 5-bardzo silna. Stopień zagrożenia erozją zależy głównie od dwu czynników: od nachylenia stoku, jego długości wystawy, oraz od składu mechanicznego gleby. Również ilość i charakter opadów decydują o natężeniu erozji.

Ogólnie rozróżniamy dwie formy erozji, erozję powierzchniową, polegającą na zmywaniu warstwy orno próchnicznej, oraz erozję wąwózową, polegającą na drażeniu żłobin i wąwozów.

Ocenia się, że na omawianym obszarze, około 80 % gruntów rolnych narażonych jest na erozję powierzchniową, z tego zagrożenie:

- erozją intensywną, obejmuje około 50%

- erozją silną obejmuje około 20%

W związku z powyższym, intensywny stan użytkowania terenów, nie jest w pełni zgodny z całokształtem warunków glebowo-przyrodniczych. Ponadto z uwagi na: ochronę gruntów przed niszczącymi procesami erozyjnymi, warunkami klimatycznymi, oraz trudności stosowania mechanizacji upraw, wskazana jest transformacja użytków, a zwłaszcza zmiana gruntów ornych zagrożonych na użytki zielone.

1.4. Ocena klasyfikacji gruntów (wg rejestru pomiarowego z 1980 r. wyk. przez WBGiTR Kraków).

Ogólna powierzchnia miasta Limanowej w 1980 r. wynosiła 1857,9 ha, z tego na grunty orne przypada 975 ha, na użytki zielone 257,3 ha, na lasy 296,1 ha.

Dane wgr.1980 r.

Grunty orne			Użytki zielone		
Klasa	Pow. w ha	% gruntów ornych	Klasa	Pow. w ha	% gruntów ornych
I	-	-	I	-	-
II	-	-	II	-	-
IIIa	2,3	0,2	III	5,5	2,1
IIIb	13,1	1,3	IV	79,1	30,8
IVa	62,0	6,4	V	141,5	55,0
IVb	385,5	39,5	VI	31,2	12
V	449,1	46,1	RAZEM	257,3	100,0
VI	63,0	6,5			
RAZEM	975,0	100,0			

Wyszczególnienie	Pow. w ha	% pow. ogólnej
Razem użytki rolne	12323	66,3
Lasy	296,1	15,9
Grunty pod wodami	67,5	2,6
Tereny	komunikacyjne	80,9
	osiedlowe	138,2
	różne	39,6
Nieuzytki	3,3	0,2
Ogółem:	1857,9	100,0

Z powyższego zestawienia wynika, że w strukturze użytków rolnych 80% przypada na grunty orne, a 20% na użytki zielone.

W gruntach ornym dominują gleby słabe i bardzo słabe kl. V i VI-tej (52,6%), następnie gleby średnie klas IVa i IVb (45,9%) i gleby dobre klas IIIa i IIIb (1,5% pow. gr. ornym). W użytkach zielonych podobnie: użytki słabe zajmują 67,1% średnie klasy IV-tej 30,8%, a kl III-ciej 2,1% pow. użytków zielonych. Obszar 15,9% pow. ogólnej zajmują lasy, reszta to grunty pod wodami, tereny osiedlowe, komunikacyjne, również i nieużytki (17,8% pow. ogólnej).

Dane statystyczne w zakresie użytkowania gruntów w 1997 roku zawarte w „Podstawowych danych statystycznych według miast i gmin za 1997 rok” wydanych przez Urząd Statystyczny w Nowym Sączu, stanowiących publikację wydaną w latach,” przedstawiają załączone tabele graficzne, w których nie ukazywał się „Rocznik” Statystyczny województwa nowosądeckiego”,

1.5 Ważniejsze inne dane statystyczne przyjęte w 2000r. na potrzeby opracowania uprzedniego STUDIUM

W/g w/w danych statystycznych byłego województwa nowosądeckiego, na koniec 1997 roku miasto Limanowa liczyło 14.570 mieszkańców w tym 6 987 mężczyzn i 7 581 kobiet. Kobiety zatem stanowią 52% mieszkańców miasta.

Z liczby tej 4 727 (32,4 %) mieszkańców było w wieku przedprodukcyjnym, 8 365 (57,4%) w wieku produkcyjnym i 1 478 (10,1%) w wieku poprodukcyjnym.

Należy podkreślić, że przyrost naturalny ludności miasta jest dodatni i za rok 1997 wyniósł aż 99 osób osiągając wskaźnik na 1000 mieszkańców 6,45 osób, natomiast migracja ludności (napływ i odpływ ludności) była wyrównana, gdyż różnica wynosiła tylko 1 osobę na korzyść napływających (154 do 153).

Szczegółową strukturę ludnościową, ruch naturalny oraz migrację ludności ilustrują załączone do pierwotnego tekstu STUDIUM tabele graficzne.

Pracujących w gospodarce narodowej było w mieście 6 866 osób (na 8 365 osób w wieku produkcyjnym), z tego w sektorze publicznym pracuje 4 180, a w sektorze prywatnym 2 686 osób. Na terenie miasta zarejestrowanych jest 902 bezrobotnych z czego 387 było pozostających bez pracy przez ponad 12 miesięcy.

Szczegółowe dane dotyczące zatrudnienia i bezrobocia w/g w/w rocznika statystycznego podają załączone do pierwotnego tekstu STUDIUM tabele graficzne.

Warto również zauważyć iż w/g Urzędu Statystycznego w Krakowie Rocznika Statystycznego Województwa Małopolskiego z 1999 roku na koniec 1998 roku - powierzchnia miasta Limanowa wynosiła 19 km², ludność ogółem 14 643 w tym 7 032 mężczyzn , 4598 osób w wieku przedprodukcyjnym, 8 525 osób w wieku produkcyjnym, 1 530 osób w wieku poprodukcyjnym, małżeństw zawarto 87, urodzeń było 182, zgonów 87, a więc przyrost naturalny wyniósł 95 osób co stanowi przyrost na 1000 mieszkańców 6,45 osób.

Zasoby mieszkaniowe wynoszą 3 661 mieszkań, 13 746 izb przy powierzchni użytkowej mieszkań 240.2 tys m², pow. użytkowa mieszkań/ osobę = 16,9, liczba osób/mieszkanie = 3.9, liczba osób/izbę = 1.0

W 1998 roku oddano ogółem 41 mieszkań z 258 izbami wszystkie w budownictwie indywidualnym o łącznej powierzchni użytkowej mieszkań 5 061 i przeciętnej powierzchni użytkowej mieszkania 123,4m² przy przeciętnej powierzchni użytkowej mieszkania w województwie małopolskim 102,4 m².

Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w KRUPGN – REGON w/g sektorów własnościowych i wybranych szczegółowych form prawnych ogółem 1 414, z tego:

- sektor publiczny 46, w tym przedsiębiorstwa państwowe 4 spółki prawa handlowego 1

- sektor prywatny 1 368, w tym zakłady osób fizycznych 1148, spółki prawa handlowego 16

2. ROZWÓJ MIASTA

Miasto Limanowa zostało założone na bazie ówczesnej wsi z inicjatywy wywodzącego się z Zakliczyna Stanisława Jordana, który dłuższe swoje starania o utworzenie w centrum swoich dóbr ośrodka administracyjno-sądowiczego w sąsiedztwie słabo prosperującego królewskiego miasteczka Tymbark, uwieńczył uzyskaniem wydanego przez króla Zygmunta Augusta dnia 12 kwietnia 1565 r. przywileju lokacyjnego. Stanisław Jordan władał kluczem limanowskim składającym się z miasta i wsi Limanowej oraz Starej Wsi (z przysiółkami Rzeka i Golców), Lipowego, Sowlin, Jabłońca i Mordarki.

Utworzone na planie magdeburskim miasto uzyskało dogodne warunki dla rozwoju rzemiosła, handlu i innego rodzaju usług świadczonych na rzecz ludności zamieszkującej pobliskie okolice, a zajmującej się głównie rolnictwem i hodowlą.

Rozplanowanie miasta zostało oparte na regułach urbanistycznych prawa niemieckiego, zmodyfikowanych przez naturalne ukształtowanie terenu. Główny plac miejski stanowił rynek wytyczony na planie regularnego czworoboku zbliżonego do kwadratu i został najwcześniej otoczony budynkami, a dwa domy postawiono nawet „ W pośród rynku ” przy ratuszu (1640/43) (mocno zniszczony istniał jeszcze w okresie międzywojennym). Zabudowa miejska objęła potem ulice prowadzące trakt sądecko-krakowski (ul. Kościuszki i Jana Pawła II) oraz ulicę Mordarską (Matki Boskiej Bolesnej).

O rolniczym charakterze miasta, zwanym najczęściej w XVII i XVIII wieku „miasteczkiem” świadczy w drugiej połowie XVII wieku zamienianie rynku w ogrody warzywne, czego w końcu zakazał ówczesny dziedzic miasta oraz liczne łany pól na tyłach zabudowy mieszkaniowej. Oprócz rolnictwa, w oparciu o wartkie górskie potoki rozwijało się młynarstwo. Ważną dziedzinę gospodarczą Limanowej stanowiła wówczas produkcja i wyszynk trunków, a duży jak na tamte czasy browar znajdował się prawdopodobnie u wylotu potoku Jabłonieckiego do Starowiejskiego. Wg historycznych zapisów w połowie XVI wieku działało w Limanowej 35 rzemieślników, przy czym dominowało rzemiosło odzieżowe, spożywcze i metalowe. Niestety w następnych stuleciach następował regres rzemiosła limanowskiego. W drugiej połowie XVII wieku rzemieślników w mieście było już 10, a w pierwszej połowie XVIII wieku już tylko 3, na co najprawdopodobniej miały wpływ epidemie i wojny szwedzkie.

Ponieważ miasto stanowiło jedną ze stacji noclegowo-popasowych na sądecko-krakowskim trakcie handlowym, w Limanowej rozwijał się znacznie handel zwłaszcza w czasie jarmarków i targów oraz w dniach odpustu, z których jeden przypadał 15 sierpnia, przy czym główny plac handlowy jeszcze w XX wieku w okresie międzywojennym stanowił rynek.

W drugiej połowie XVIII wieku Limanowa wchodząca w skład powiatu sądeckiego przez kilka lat należała do Węgier, a następnie od 1772 roku do Królestwa Galicji i Londomerii podporządkowanego austriackiej części monarchii habsburskiej, która w katastrze z 1787 roku wytyczyła granice jednego z najmniejszych miast w Galicji bo o obszarze 245 morgów i 808 sążni, zamieszkałego w 1880 roku tylko przez 430 osób, a więc znacznie odbiegającego swą powierzchnią od pozostałych 12 miast ówczesnego obwodu sądeckiego pomimo, że poza w/w spisem znalazło się 60 morgów należących do plebani i dworu.

W końcu XVIII wieku Limanowa była więc ponad 10-ciokrotnie mniejsza od Starego i Nowego Sącza oraz od Nowego Targu, a nawet ówczesne miasto Tylicz przekraczało ją powierzchniowo aż dwukrotnie (923 morgi). Szybszy rozwój demograficzny notował w latach 1780 - 1824 nie tylko Nowy Sącz będący siedzibą obwodu ale także niewielki, przerastający liczącą w 1824 roku 588 mieszkańców Limanową sąsiedni Tymbark o 616 mieszkańcach, stanowiący wówczas siedzibę powiatu, w skład którego wchodziła Limanowa.

W 1865 roku zniesiono w Galicji Urzędy Okręgowe, przekazując większość kompetencji starostom oraz część samorządom lokalnym.

W drugiej połowie XIX wieku przeniesiono siedzibę powiatu z Tymbarku do Limanowej co dla miasta było niewątpliwym awansem decydującym w następnych dziesięcioleciach o jego rozwoju, a miasto, po przejściu dóbr przez Antoniego Józefa Nogę-Marsa (prześladowanego przez Austriaków za pomoc organizowaną dla powstania styczniowego), stało się ośrodkiem życia towarzyskiego i kulturalnego całego powiatu limanowskiego. Między innymi w założonym przez niego w 1853 roku kasynie odbywały się zebrania obywatelskie , zabawy, odczyty i teatry amatorskie młodzieży szlacheckiej i inteligentkiej zjeżdżającej tu - do Limanowej aż z okolic Krakowa i Gorlic.

W drugiej połowie XIX wieku zwłaszcza po wybudowaniu w 1880 roku linii kolejowej Nowy Sącz - Chabówka, Limanowa zaczyna odróżniać się coraz bardziej od otaczających ją wsi w swym wyglądzie, nabierając cech charakterystycznych dla ośrodków typu miejskiego. Wprawdzie podstawowym materiałem budowlanym w Limanowej pozostawało nadal drewno, ale pod koniec stulecia zaczęto stawiać już domy murowane, tak że w 1890 roku było ich w mieście aż 12 (tg. 5,2 %) w tym 5 sztuk stanowiły budynki piętrowe, z czego tylko jeden zbudowano przed 1850 rokiem. Mieściły się w nich najważniejsze instytucje miasta jak sąd z aresztem (rozebrany w 1910 roku pod budowę kościoła), starostwo, szkoła, zajazd. Wokół rynku stały nadal charakterystyczne drewniane domy z podcieniami.

Powiat limanowski nie wyróżniał się w ówczesnej Galicji zarówno powierzchnią jak też liczbą ludności, należąc pod każdym względem do mniejszych jednostek administracyjnych. Liczba ludności powiatu w 1869 roku wynosiła 63 731 osób, a w 1910 roku 81 163 przy średniej liczbie ludności powiatów Galicji Zachodniej 87 000 do 116 000 mieszkańców.

Wynikało to między innymi z bardzo dużej migracji ludności limanowszczyzny (w latach 1880 - 1910 aż 18 001 osób), której tradycje uchodźstwa za pracą sięgają już XVIII wieku. (do Królestwa Polskiego, Rumuni, Siedmiogrodu, Węgier, Czech, Belgii i Dani, a zwłaszcza całymi rodzinami za ocean).

Powierzchnia miasta Limanowa w XIX wieku nie ulegała praktycznie zmianom i w 1900 roku wynosiła 346 morgów i 429 sążni tj. 199 ha 26 arów i 50m² z czego 90,2 % stanowiły grunty orne. Wzrosła natomiast ponad dwa i półkrotnie liczba mieszkańców osiągając w 1900 roku 1 806, a w 1910 roku 2 180 mieszkańców. Wynikało to z jednej strony z podniesienia miasta do rangi powiatu, co spowodowało napływ do miasta grupy dobrze sytuowanych ludzi (lecz nie posiadających tu własnych domów), jak też potężnej wówczas eksplozji demograficznej nie tylko w całej Polsce ale i w Europie, która nastąpiła w wyniku poprawy warunków higienicznych i materialnych, co znacznie zmniejszyło umieralność niemowląt i zwiększyło przeciętną długość życia ludzkiego.

W 1900 roku w tzw. zawodach usługowych w Limanowej pracowało:

- * w administracji 62
- * w wolnych zawodach 10
- * agenci 4
- * nauczyciele 9
- * fiakrzy 3
- * wyrobnicy 58

razem 146 osób, z czego utrzymywało się 418 osób.

Nadal jednak istotnym Źródłem utrzymania ludności było rolnictwo (16% ludności), z którego uzyskiwano niewielkie ale na ogół pewne dochody uzupełniane następnie z innych źródeł. 25% ludności utrzymuje się z handlu, którego rozwój następuje po uwłaszczeniu chłopów, i 26% ludności z rzemiosła.

Na przełomie XIX i XX wieku oprócz położonego już w zasadzie poza granicami miasta w Starej Wsi browaru, nie było w Limanowej żadnego większego przedsiębiorstwa.

Przed I wojną światową miasto stało się lokalnym centrum gospodarczym wykraczającym poza tradycyjną strefę rzemieślniczo usługową głównie za przyczyną wydanego 16 kwietnia 1907 roku Zygmuntowi Marsowi koncesji przemysłowej na urządzenie sposobem fabrycznym rafinerii nafty z rafinacją benzyny i smarów w Sowlinach, na bazie ropy sprowadzanej z pod Borysławia.

Pod koniec 1914 roku Limanowa i jej okolice stały się widowiskiem zaciętych walk wojsk austro-węgierskich, (w skład których wchodził I Pułk Legionów dowodzony przez Józefa Piłsudskiego), z armią rosyjską rozbitą 11 grudnia w okolicach Jabłońca, gdzie na wzgórzu utworzono cmentarz wojenny.

Warto wspomnieć, że stąd, z Limanowej w 1914 roku poszedł do Legionów 20 letni student Józef Bek, późniejszy ostatni Minister Spraw Zagranicznych II-giej Rzeczypospolitej.

Monarchia Austro- Węgierska wyniszczona wojną zaczyna się chwiać.

Miastu i okolicy Limanowej zagrażał głód. Dramat spotęgował pożar, który w 1915 roku strawił kilkadziesiąt domów w mieście. W dniu Wszystkich Świętych 1918 roku na ulicach miasta widoczny był już jednak rzeczywisty koniec panowania austriackiego.

Od początku powstania nowej państwowości polskiej samorządowe władze powiatu limanowskiego i miasta dążyły do ich aktywizacji gospodarczej.

Wybudowana w 1908 roku Rafineria w Sowlinach od 1920 roku weszła w skład Towarzystwa Naftowego "Limanowa" Spółka z o. o. we Lwowie (ograniczając jednak od 1930 roku swoją produkcję, aż do całkowitej jej likwidacji, w latach 1935-36) W 1930 roku powstaje Podhalańska Fabryka Skór w Sowlinach, a miasto liczące wówczas 199 ha i 2 189 mieszkańców ma już oświetlenie elektryczne, (dostawa prądu z Rafinerii) oraz telefony. W latach 1927-35 prowadzono regulację potoku Mordarka oraz urządzenie bulwaru potoku Starowiejskiego, przy których prace były okresowo przerwane na skutek powodzi w 1934 roku. W roku 1936 rozpoczęto budowę wodociągu z ujęcia na Łysej Górze oraz kanalizacji. Podjęto przebudowę i rozbudowę dróg w mieście.

W latach 1938-39 w związku z likwidacją Rafinerii, z której była dostawa prądu do miasta, Limanową włączono do krakowskiego okręgu elektryfikacyjnego. Rozwój miasta hamowany był jednak długoletnim sporem o rozszerzenie granic miasta. Z wnioskiem o przymusowe przyłączenie Sowlin do miasta wystąpił Wojewoda Krakowski już w końcu grudnia 1924 roku. Wniosek wprowadzić popierały nie tylko władze miasta - widząc włączenie uprzemysłowionych już terenów Sowlin ze stacją kolejową jako przyszłościowe rozwiązanie przestrzenne miasta, ale również prace naukowe m. inn. podręcznik z dziedziny budowy miast profesora Politechniki Lwowskiej Ignacego Drexlera wskazujący na niezbędność przyłączenia ze względu na racjonalną zabudowę miasta również części gminy Mordarka i Stara Wieś wciskających się klinem w granice miasta. Długo sprzeciwiały się jednak temu władze samorządowe tych gmin.

Ostatecznie decyzja o przyłączeniu części Sowlin zapadła 18 października 1933 roku a w roku 1938 zapadła decyzja dotycząca włączenia do miasta całej gminy Sowliny oraz części gromady Stara Wieś, Lipowego i Mordarki.

Liczba ludności miasta w/g danych GUS wynosiła w 1921 roku 2 143 osoby, w 1931 - 2 216, a w 1939 roku w/g danych zarządu miejskiego w Limanowej 2 588 osób.

W latach trzydziestych XX wieku notuje się w Limanowej bardzo wolny ruch budowlany (przyrost poniżej 1%). Np. w 1934 roku wydano tylko 4 koncesje na budowę domów, w 1937 figurują tylko 3

nowo oddane budynki, a w 1938 roku wybudowano tylko 1 budynek mieszkalny. Pomimo istniejącej cegielni Józefa Marsa - za wyjątkiem sąsiedztwa Rafinerii, domy budowano drewniane.

W latach 1936-39 miasto wymieniane jest jako stacja Klimatyczna Uzdrowiska - Limanowa. Już w roku 1933 w mieście w celach turystycznych przebywało 306 osób, a w całym powiecie limanowskim 6 983 osoby.

Wobec likwidacji w 1936 roku Rafinerii powstają na jej terenie Zakłady Przemysłowe J. Fischera, które w 1939 roku uruchomiły wytwórnice beczek, skrzyń i smarów, a Podhalańska Fabryka Karoserii Fr. Polak, J. Fischer i Spółka uruchamiają 1 maja 1938 roku wytwórnice nadwozi samochodowych dla autobusów, furgonów, sanitarek, ciężarówek, limuzyn, parowozów i platonów. W 1939 roku została zarejestrowana Podhalańska Przędzalnia Wełny z ogr. udz. w Limanowej. Nie rozpoczęła jednak szerszej działalności z powodu wybuchu II wojny światowej.

W pierwszych dniach wojny walki toczyły się na rubieżach Limanowej. Już 17 września 1939 roku ziemię limanowską podporządkowano tworzącym się władzom okupacyjnym powiatu nowosądeckiego. Do miasta następuje napływ niemieckich urzędników, administratorów, policji i wojska z rodzinami w liczbie kilkuset osób. Miasto ogarnia całkowita stagnacja gospodarcza. Poza utworzonym przez okupanta na terenie byłej rafinerii wielkim składem paliw, praktycznie działały w mieście jedynie tartaki, cegielnia, drobne rzemiosło i handel.

W latach 1939-40 pojawiają się w Limanowej grupy Polaków wysiedlonych ze Śląska, Wielkopolski i z Pomorza, a w październiku 1944 roku ponad 260 wysiedleńców powstańczej Warszawy. Przyrost naturalny natomiast jest w mieście znacznie ujemny za przyczyną egzekucji i deportacji do obozów koncentracyjnych. Liczba ludności miasta w/g źródeł niemieckich wynosiła w 1940 roku 2 623 osoby. Od 2 czerwca 1942 roku na tzw. Kamieńcu, a więc w kwartałach północnej części miasta od szkoły, między ul. Sowlińską, tyłami rynku, do potoku, utworzono getto, w którym zamknięto około 2 tysiące Żydów, w znacznej większości wkrótce wymordowanych w masowych egzekucjach. Kilkuset przewieziono do Nowego Sącza. Nieliczna grupa ocalałych w czasie okupacji Żydów opuściła Limanową już po wkroczeniu do niej wojsk rosyjskich. Budynki żydowskie zostały w większości wyburzone. I jak wspomina limanowski kronikarz J. Biedroń „Tak zniknęli Żydzi z terenu Limanowej, stanowiący przez z górą 100 lat grupę etniczną dominującą w mieście”.

18 stycznia 1945 roku po silnym bombardowaniu samolotów sowieckich Niemcy wysadzili stację kolejową w Limanowej i most kolejowy w Mordarce. Tego samego dnia wieczorem Limanowa jednak była już wolna od niemieckiej okupacji.

Po II wojnie światowej Limanowa ponownie staje się siedzibą powiatu licząc w 1947 roku zaledwie 2 000 mieszkańców, a dwukrotny jej wzrost ludnościowy do 4 020 mieszkańców w 1950 roku nastąpił wskutek przyłączenia do miasta w tym roku następnych części gromady Sowliny (około 1 000 mieszkańców) oraz części wsi Mordarka i Starej Wsi (około 800 osób).

Już w pierwszym powojennym dziesięcioleciu nastawionym głównie na zablźnienie okupacyjnych ran, ponowną organizację administracji polskiej oraz odbudowę zniszczeń wojennych, podejmowane są próby uprzemysłowienia powiatu limanowskiego związane ze staraniami uzdrowienia gospodarki rolnej i przetwórstwa spożywczego (przedwojenną przetwórnice owocową w Tymbarku, serownią w Łososinie Górnej i bednarnią w Sowlinach na terenie porafineryjnym).

W/g danych miejscowego planu ogólnego Zespołu Limanowa-Sowliny Łososina Górna (MPO) z 1961 roku, w 1960 roku istnieją już w Limanowej niżej wymienione zakłady o łącznym zatrudnieniu ponad 1 800 osób.

- Łososińskie Zakłady Przemysłu Drzewnego zatrudn. 440 osób

- Spółdzielnia Drzewna „Podhale” Sowliny zatrudn. 93 osoby,

- Podhalańska Spółdzielnia Owocowo-Warzywna Limanowa PSOW zatrud. 180 osób
- Okręgowe Przedsiębiorstwo Jajczarskie zatrud. 83 osoby
- Powiatowy Ośrodek Maszynowy POM zatrud. 80 osób
- Stacja Wylęgu Drobiu Sowliny zatrud. 450 osób
- Kamieniołom Łososina - zatrudnienie sezonowe
- Cegielnia Sowliny zatrud. 22 osoby
- Wytwórnia prefabrykatów zatrud. 30 osób
- Spółdzielnia mineralna zatrud. 108 osób
- Przedsiębiorstwo budowlane zatrud. 104 osoby
- Państwowe Przedsiębiorstwo Produktów Naftowych Sowliny (CPN) zatrud. 130 osób oraz szereg składów i magazynów wynikających z funkcji miasta powiatowego

Ponieważ powstanie ich po raz pierwszy w historii miasta Limanowa stanowiło poważny czynnik miastotwórczy w/g danych spisu powszechnego z 30 XII 1961 roku Limanowa osiągnęła w roku 1960 liczbę 5 060 mieszkańców i posiadała wg w/w MPO 919 budynków, a założona w tym planie kierunkowa liczba mieszkańców została oszacowana na 15 000 mieszkańców, z możliwością jej zwiększenia nawet do 20 000 mieszkańców.

Nie spełniły się natomiast nadzieje władz miasta na znaczne ożywienie gospodarcze związane z poszukiwaniem ropy naftowej na terenie Limanowej, w związku ze stwierdzeniem nieopłacalności jej eksploatacji, a tym samym niecelowym reaktywowaniem działalności Rafinerii.

Pomimo tego, lata pięćdziesiąte do osiemdziesiątych włącznie XX wieku to trzydziestoletni okres największego rozwoju nie tylko gospodarczego, ale i przestrzennego miasta, wynikającego z dalszego poszerzenia jego granic poprzez włączenie do miasta w 1977 r. dalszych części sąsiadujących z nim wsi Koszary, Lipowe, Stara Wieś, Zamieście, Sowliny i Łososiny Górnej, jak też z nadzwyczajnego nawet jak na skalę ówczesnych miast powiatowych bumu inwestycyjnego.

W wyniku realizacji w/w i szeregu innych mniejszych państwowych i spółdzielczych zakładów pracy, gwałtownie wzrosły potrzeby mieszkaniowe w mieście oraz potrzeba zaspokojenia nie tylko usług podstawowych, ale przede wszystkim usług ogólnomiejskich i obsługujących cały powiat limanowski.

Dzięki nadzwyczajnej prężności ówczesnych władz miasta i powiatu limanowskiego powstają nowe wielorodzinne osiedla mieszkaniowe przy ul. J. Marka, przy ul. Piłsudskiego, Osiedle Stara Wieś - przy nowo wytyczonej w polach ul. Zygmunta Augusta oraz rozpoczęta budowa Osiedla Centrum ukończonego w latach 90-tych, osiedle budownictwa rodzinnego Mickiewicza oraz osiedla budownictwa jednorodzinnego Nad Torami, Metalowców, Zielone i rozpoczęte a ukończone w latach 90-tych Osiedle Żwirki i Wigury (obecnie Os. Marsa). Zrealizowano szereg obiektów oświatowych, w tym szkoły podstawowe i przedszkola, zespół oświatowy w Łososinie Górnej, Liceum Ogólnokształcące oraz Zespół Szkół Ekonomiczno-Budowlanych obejmujący Liceum Ekonomiczne, Technikum Budowlane i Zasadniczą Szkołę Budowlaną przy ul. Piłsudskiego, jak też Zespół Szkół Mechaniczno-Elektrycznych przy ul. Zygmunta Augusta. Zrealizowano ponadto obiekty administracyjne (obecny budynek Starostwa Powiatowego), służby zdrowia, w tym przychodnię, aptekę oraz Szpital Powiatowy, Obiekty Kultury i kultu religijnego, a mianowicie Miejski Dom Kultury z nowoczesną salą kino-teatralną z hotelem, rozbudowę Bazyliki Mniejszej pod wezwaniem Matki Boskiej Bolesnej o Dom Pielgrzyma oraz otaczające zespół Bazyliki krzątki z zagospodarowaniem terenu całego obiektu, wybudowano nowy kościół parafialny w Sowlinach. Zrealizowano obiekty sportowe takie jak hala sportowa z hotelem, sauną i terenowym zapleczem sportowym przy ul. Zygmunta Augusta, 50,0 m

długości otwarty basen kąpielowy w Parku Miejskim, hotel „Jaworz” nad potokiem Starowiejskim, Zajazd Turystyczny w Sowlinach i wyciąg narciarski na Łysej Górze. Zrealizowano ponadto nowy duży zakład przemysłowy zatrudniający wówczas ponad 1000 pracowników tj. filię Krakowskiej Fabryki Aparatów Pomiarowych, dworzec autobusowy i bazę PKS oraz bazy Limanowskiej Spółdzielni Mieszkaniowej, Przedsiębiorstwa Budownictwa Rolniczego, Miejskiego Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej i inne.

Wreszcie rozpoczęto budowę trzech banków oraz Powiatowej Komendy Policji (ukończone w latach 90-tych). Realizacje te pociągnęły za sobą konieczność rozwoju obiektów i urzędzeń obsługi komunalnej, w tym budowę ujęcia wody na rzece Łososinie oraz Zakładu Uzdatniania Wody w Łososinie Górnej, miejskiej oczyszczalni ścieków i przepompowni ścieków na terenie miasta, znaczną rozbudowę miejskiej sieci wodociągowo-kanalizacyjnej ze zbiornikami wodnymi, budowę miejskiej sieci gazowej w oparciu o przechodzące przez miasto gazociągi wysokoprężne Łąka-Słupnice i Słupnice -Limanowa ze stacjami redukcyjno-pomiarowymi I-go i II-go stopnia, jak też Główny Punkt Zasilania Energetycznego GPZ „Łososina” 110/30/15 kV ze znaczącą rozbudową sieci energetycznych 30 i 15 kV oraz stacjami transformatorowymi na terenie miasta.

Wykonano również rozbudowę i modernizację starej sieci drogowej na terenie miasta wraz z kompleksową przebudową płyty rynku i częściową przebudową (domy handlowe i gastronomiczne) jego pierzei.

Niektóre z tych inwestycji rozpoczętych w pierwszej połowie lat siedemdziesiątych kończone były po 1975 r., w którym to roku w wyniku reformy administracyjnej kraju zwiększono liczbę województw z 17 do 49, znosząc równocześnie wszystkie powiaty, w tym również powiat limanowski, który wraz z miastem Limanowa wszedł w skład nowo utworzonego województwa nowosądeckiego.

Należy nadmienić, że w okresie istnienia województwa nowosądeckiego w roku 1975 nastąpiło połączenie władz miasta Limanowa z sąsiadującą z nią gminą wiejską Limanowa, w związku z czym do 1992 r. pod względem administracyjnym Limanowa była miastem - gminą.

Pomimo tego, że nie zrealizowano innych takich planowanych inwestycji jak rozpoczęcie budowy obwodnic komunikacyjnych i zbiornika „Młynne”, realizację budownictwa wielorodzinnego z zespołem oświatowym na Os. „Słoneczne” (przekształcanego obecnie etapowo pod zabudowę jednorodzinna), budownictwa jednorodzinnego z zespołem oświatowym na Os. „Działy”, szkoły specjalnej i innych - Limanowa w tamtym trzydziestolecu zmieniła całkowicie swoje oblicze, stając się jednym z piękniejszych miast powiatowych, nie tylko utworzonego z dniem 1 stycznia 1999 r. w ramach ponownej reformy administracyjnej kraju województwa Małopolskiego.

Niestety szereg osiągnięć, zwłaszcza dotyczących państwowych i spółdzielczych zakładów pracy zaprzepaszczone w ramach prowadzonej w latach dziewięćdziesiątych ich prywatyzacji, której skutkiem jest m. inn. gwałtowny wzrost bezrobocia, które w powiecie limanowskim na koniec 1999 r. osiągnęło jeden z najwyższych wskaźników na terenie województwa Małopolskiego, bo przekraczający aż 15,5% podczas gdy średnia wojewódzka w tym czasie nie przekraczała 10%, a średnia krajowa na koniec lutego 2000 r. wyniosła 13,6 %.

III. POWIĄZANIA Z OBSZARAMI SĄSIADUJĄCYMI

1. WPROWADZENIE.

Niniejsze opracowanie wykonane zostało w ramach Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Limanowa. Ma ono na celu ukazanie położenia miasta i jego powiązań przestrzennych na tle powiatu limanowskiego. Posłużyć ma unaocznieniu różnorodności

powiązań miasta z obszarami sąsiednimi, jego roli oraz wzajemnych relacji z tego wynikających. Będzie to miało istotne znaczenie dla określenia możliwości i kierunków rozwoju miasta. Analizą objęto:

- wzajemne relacje powiązań przestrzennych Limanowej jako stolicy powiatu z gminnymi ośrodkami administracyjnymi.
- położenie w prowincji karpackiej, a w szczególności w strukturze ekologicznej oraz systemie zlewniowym Karpat
- położenie w karpackim systemie obszarów chronionych
- infrastrukturę techniczną, tj. obsługę miasta w zakresie elektroenergetyki, gazownictwa, gospodarki wodno - ściekowej i łączności
- powiązania komunikacyjne.

Wnioski wynikające z powyższych analiz będą miały istotne znaczenie dla przyjęcia rozwiązań i określenia polityki w zakresie zagospodarowania przestrzennego miasta oraz roli jaką powinno ono pełnić, wykorzystując swoje położenie, zasoby przyrodnicze i kulturowo - historyczne, możliwości uzbrojenia oraz istniejący potencjał społeczno - gospodarczy.

2. ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE.

Limanowa położona jest we wschodniej części powiatu limanowskiego. Bezpośrednio sąsiaduje z terenami należącymi do gminy Limanowa, a na niewielkim odcinku z gminą Tymbark i gminą Słupnice.

Pod względem fizyczno - geograficznym położona jest w prowincji Karpat Polskich, podprowincji Karpat Zachodnich Zewnętrznych, w makroregionie Beskidów, w mezoregionie Beskidu Wyspowego - w jego wschodniej części. Obszar ten ma charakter przejściowy pomiędzy zachodnią i centralną - klasycznie „wyspową” częścią Beskidu Wyspowego, a częścią wschodnią - gdzie przeważają pogórza i wydłużone pasma gór średnich i niskich. Charakterystyczną cechą tego obszaru jest jego przejściowy charakter. Według L. Starkla obszar ten nosi nazwę Obniżenia Rupniowsko- Pasierbiecko - Limanowskiego. Jest ono otoczone typowo beskidzkimi masywami i grzbietami: Sałasza - Jaworza, Kamionnej, Kostrzy, Łopienia, Mogielicy, Cichonia i Góry Ostrej, przechodząc w kierunku wschodnim w strefę rozległych dolin i pogórzy, które schodowo opadają do Kotliny Sądeckiej.

Położenie w otoczeniu powyższych wzniesień, z których każde stanowi atrakcyjny i uczęszczany cel pieszych wędrówek górskich czyni z Limanowej ważny węzeł turystyczny we wschodniej części Beskidu Wyspowego, tym ważniejszy, że Limanowa ma dogodne połączenia kolejowej drogowe o zasięgu, wykraczającym poza powiat limanowski. Nie bez znaczenia jest również fakt, że na terenie Limanowej schodzą się szlaki turystyczne z masywów: Jaworza - Sałasza, Ostrej - Modynia - Cichonia - Mogielicy oraz Gór Tymbarskich. Narzuca to w sposób automatyczny pełnienie przez Limanową funkcji obsługi ruchu turystycznego i stanowi znaczący impuls rozwoju miasta.

Limanowa w całości znajduje się w zlewni Dunajca (zlewnia II-go rzędu), zarazem w całości w zlewni lewobrzeżnego dopływu Dunajca - Łososiny (zlewnia III-go rzędu) i jednocześnie w całości w dorzeczu Sowlinki (zlewnia IV-go rzędu) - prawobrzeżnego dopływu Łososiny. Ciek wodne na tym obszarze odznaczają się dużymi wahaniami wodostanów i przepływów, głębokimi stanami niżówkowymi oraz dużą aktywnością powodziową.

Limanowa znajduje się w strefie o mniej korzystnych warunkach hydrogeologicznych. Obszar cechuje się słabą wodonośnością. Główne poziomy wodonośne występują w utworach czwartorzędowych i lokalnie w trzeciorzędowych utworach fliszu karpackiego. Jednak ich wodonośność jest zmienna, na ogół średnia. Miasto jako część składowa zlewni Łososiny znajduje się w obszarze deficytowym pod względem zasobów wodnych. Na obszarze całej zlewni wymagane są pilne działania w zakresie

zwiększenia retencyjności i wyrównania przepływów rzek, ochrony czystości wód i ochrony przeciwpowodziowej terenów oraz racjonalnej gospodarki zasobami wodnymi.

Według sieci ekologicznej ECONET obszar miasta: położony jest w obrębie „korytarza ekologicznego o znaczeniu krajowym”, związanego z Beskidem Wyspowym. Rozpościera się on pomiędzy obszarami węzłowymi i biocentrami rangi europejskiej w obrębie Gorców i Masywu Mogielicy oraz pomiędzy obszarami węzłowymi i biocentrami rangi krajowej Pasma Sałasza - Jaworza i Kamionnej.

Pomiędzy wymienionymi obszarami węzłowymi przez obszar miasta - poprzecznie w stosunku do doliny Sowlinki oraz wzdłuż wszystkich cieków wodnych przebiegają ciągi ekologiczne, które zapewniają spójność przyrodniczą wymienionych struktur w skali ogólnokarpackiej. Za pośrednictwem Łososiny i Sowlinki miasto włączone jest w system ekologiczny Dunajca.

Limanowa znajduje się w karpackim systemie obszarów chronionych z uwagi na położenie części miasta w Południowomałopolskim Obszarze Chronionego Krajobrazu oraz w obrębie projektowanego Łososinśko - Żegocińskiego Parku Krajobrazowego i jego otuliny. Istniejący i projektowany zakres ochrony nie stanowi większych ograniczeń rozwoju miasta lecz ukierunkowuje sposób jego zagospodarowania tej części miasta pod kątem ochrony i wyeksponowania dotychczas pomijanych wartości.

Wymienione powyżej aspekty przyrodniczego położenia miasta rzutują na możliwości rozwoju przestrzennego oraz intensywność zagospodarowania obszaru.

3. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

a) Elektroenergetyka

Obszar miasta Limanowa obsługiwany jest przez Zakład Energetyczny w Limanowej. Energia elektryczna dostarczana jest z zewnątrz od strony Krakowa i Nowego Sącza poprzez GPZ 110/30/15kV „Łososina”, zlokalizowany na terenie miasta, stanowiący główne źródło energii elektrycznej dla powiatu Limanowa. GPZ „Łososina” zasilana jest liniami 110 kV, pracującymi w krajowym systemie sieci wysokich napięć. Miasto nie odczuwa braków energii elektrycznej. Po mieście energia rozprowadzana jest sieciami średnich napięć, stanowiącymi ważne powiązania z wojewódzkim systemem energetycznym.

b) Gazyfikacja

Obecnie miasto Limanowa jest zgazyfikowane w oparciu o gazociąg wysokoprężny Łąka - Słopnice o średnicy 200/300mm i ciśnieniu 6,3 MPa poprzez stacje redukcyjno-pomiarowe pierwszego stopnia. Program rozwoju gazownictwa na obszarze byłego województwa nowosądeckiego, na podstawie zbilansowania potrzeb dla całego rejonu, uwzględniających również wykorzystanie gazu do celów grzewczych - przewiduje potrzebę zwiększenia dostaw gazu i w związku z tym modernizację istniejących gazociągów pod kątem zwiększenia ich przepustowości.

Do regionalnego systemu gazowniczego włączony jest również gaz eksploatowany z udokumentowanych złóż, znajdujących się na terenie gminy Słopnice. Złóża te w ich obszarze górniczym podlegają ochronie. W styczniu 1999 r Minister Ochrony Środowiska Zasobów Naturalnych i Leśnictwa dokonał wpisu do rejestru obszarów górniczych obszar „Limanowa 1” dla złóż ropy naftowej, dokonując tym samym korekty poprzednich granic obszaru górniczego na terenie miasta.

c) Łączność

Miasto Limanowa należy do Strefy Numeracyjnej SN Nowy Sącz i Okręgu Telefonicznego OT Limanowa. OT Limanowa graniczy od wschodu z OT Nowy Sącz, od zachodu z OT Rabka, a od południa z OT Nowy Targ. Powiązanie ze światem zapewnia układ połączeń międzycentralowych za pomocą kabli światłowodowych oraz radiolinii analogowej Warszawa -Kraków - Gubałówka - Prehyba

- Nowy Sącz. Połączenia telefoniczne dla obszaru miasta zapewniają dwie centrale cyfrowe i jedna analogowa. Centrala cyfrowa zlokalizowana przy ul. Ks. Łazarskiego 9 jest centralą węzłową ruchu międzymiastowego - przychodzącego i wychodzącego dla wszystkich central zainstalowanych na terenie starostwa limanowskiego. Pozostałe centrale - cyfrowa i analogowa, zlokalizowane na terenie miasta obsługują także część gminy Limanowa.

Łączność radiowo-telewizyjna zapewniona jest dzięki radiolinii analogowej Kraków - Gubałówka-Prehyba i Telewizyjnej Stacji Przemiennej TSP na zboczu góry Lipowej przy ul. Grunwaldzkiej w Limanowej. Obszar miasta znajduje się w większości zasięgu dobrego odbioru programu I i II Telewizji Polskiej.

d) Gospodarka wodno- ściekowa

Miasto Limanowa w całości położone jest w zlewni rzeki Łososiny, dopływu Dunajca. Przeprowadzone analizy w ramach prac przy Studium zagospodarowania przestrzennego byłego województwa nowosądeckiego, jak również analizy do planów miejscowych jednostek administracyjnych położonych w tej zlewni wykazały, że wielkość zasobów wody rzeki Łososiny może być barierą rozwoju tego obszaru. Barierą może być również zdolność do samooczyszczania się rzeki. Na taką sytuację wpływają również ograniczone zasoby wód podziemnych.

- Ze Studium Województwa Małopolskiego wynika potrzeba szczególnie wnikliwego bilansowania wielkości zasobów i zapotrzebowania na wodę dla tego rejonu, a dla złagodzenia deficytu wody na tym obszarze, na rzece Łososina w miejscowości Młynne, w mieście oraz gminie Limanowa przewidywana jest realizacja zbiornika retencyjnego.

Z uwagi na lokalizację tego zbiornika w najniższym położeniu Limanowej oraz poniżej gminy Słupnice, Tymbark i części gminy Dobra, znajdujących się w tej samej zlewni, jego realizacja związana będzie z koniecznością uporządkowania gospodarki ściekowej na całym obszarze tych gmin.

W rejonie miasta Limanowa, na rzece Łososinie założone są dwa wodowskazy - w Piekiełku i Jakubowicach. Zgodnie z opracowaniem Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej w Krakowie „Charakterystyka hydrologiczna rzek województwa nowosądeckiego dla potrzeb pracowni badań i kontroli środowiska” z 1986r, w oparciu o dane charakterystyczne dla tych wodowskazów obliczono, że można pobrać z rzeki Łososiny (w przekroju ujęcia dla Limanowej) 65 l/s (5616 m³/d) z zachowaniem tzw. stanu nienaruszalnego tj. ok. 0,3 m³/s, przy czym prawdopodobieństwo występowania tak niskich przepływów rzeki szacowane jest na poziomie 2%. (Dotychczasowe pozwolenie wodno-prawne zezwala na pobór wody w ilości 44 l/s)

Według opracowania wykonanego przez Biuro Studiów i Projektów Budownictwa Wodnego „Hydroprojekt” z Krakowa w 1990r pt. "Koncepcja rozwoju gospodarki wodnej dorzecza Dunajca i Raby w systemie gospodarki wodnej MPWI planuje się budowę wodociągu grupowego „Limanowa”, obejmującego swoim zasięgiem docelowo około 24000 mieszkańców w miejscowościach: Limanowa, Łososina Górna, Młynne, Sowliny, Koszary, Lipowe i Zamieście.

Docelowe zapotrzebowanie wody dla tego wodociągu uwzględniające również wczasowiczów obliczono na około 250 l/s. Biorąc pod uwagę fakt, że w ostatnich latach zużycie wody na skutek oszczędnej gospodarki znacznie się zmniejszyło, można oszacować (przyjmując zmniejszenie o 30%), że zapotrzebowanie wody dla wodociągu „Limanowa” wyniesie około 180 l/s. Naturalne zasoby wody nie pozwolą na ujmowanie tak dużych ilości wody.

Odprowadzenie ścieków następuje istniejącą na terenie miasta siecią kanalizacji sanitarnej. Miasto skanalizowane jest w systemie rozdzielczym. Powstające na obszarze miasta ścieki bytowo-gospodarcze i przemysłowe odprowadzane są na miejską, oczyszczalnię ścieków zlokalizowaną w Limanowej. Jest to oczyszczalnia mechaniczno-biologiczna oparta na metodzie złóż biologicznych. Oczyszczalnia

miejska obsługuje około 60 % mieszkańców. Na terenie miasta istnieją trzy niezależne układy kanalizacji sanitarnej:

- Podstawowy miejski - odprowadzający około 98% wszystkich ścieków na miejską

oczyszczalnię, będącą w administracji MZGKiM, z odbiornikiem ścieków oczyszczonych rzeką Sowlinką na ujściu do rzeki Łososiny,

-Mały lokalny - odprowadzający średnio około 35 m³/d ścieków na oczyszczalnię Okręgowej Spółdzielni Mleczarskiej o przepustowości 164 m³/d, z odbiornikiem ścieków oczyszczonych rzeką Łososiną, obsługujący północną część Limanowej - Łososinę Górną (OSM, Osiedle Zielona, zespół szkół, ośrodek zdrowia),

- Zakładowy - odprowadzający ścieki bytowo-gospodarcze od pracowników Zakładu „Wolimex” oraz portierni CPN poprzez lokalną oczyszczalnię o przep. 45 m³/d do rzeki Sowlinki, obecnie praktycznie nie eksploatowany.

Pozostałe zakłady odprowadzają ścieki na miejską oczyszczalnię poprzez własne podczyszczalnie i oddzielacze tłuszczu (szpital rejonowy, Przedsiębiorstwo Produkcji Lodów „KORAL”, masarnia i ubojnia „Laskopol”). Mieszkańcy nie objęci powyższymi systemami odprowadzają ścieki do szczelnych dołów okresowo wybieralnych z wywożeniem ścieków na miejską oczyszczalnię. Ścieki dowożone i zrzucone do punktu zlewnego przed oczyszczalnią wynoszą około 500 m³/rok.

Ilość ścieków odprowadzanych do kanalizacji sanitarnej wynosi ogółem 1757 m³/d. Na oczyszczalnię napływa znaczna ilość wód infiltracyjnych, średnio około 40 - 70 % ilości ścieków odprowadzanych na oczyszczalnię. Obecnie oczyszczalnia jest przeciążona hydraulicznie w ciągu około 15 % dni w roku, niekiedy dość znacznie, co dezorganizuje jej pracę. Ze względu na ukształtowanie terenu i niemożliwość grawitacyjnego doprowadzenia na miejską oczyszczalnię zebranych ścieków z południowej i centralnej części miasta, na kolektorze głównym, w okolicy ul. Lipowej wybudowano przepompownię ścieków o przepustowości 360 m³/b. Przepompownia ta jest „wąskim gardłem” na sieci kanalizacji sanitarnej. Na skutek nieszczelności kanalizacji sanitarnej do sieci w czasie deszczu przedostają się ogromne ilości wody, których przepompownia nie jest w stanie przepompować. Wyłączana jest wtedy z kanalizacji, a zmieszane ścieki sanitarne i wody opadowe odprowadzane są przewodem awaryjnym do rzeki Sowliny. Obecnie na ukończeniu jest przebudowa i modernizacja oczyszczalni oraz przepompowni. Przewiduje się dalszą w miarę potrzeb przebudowę, rozbudowę istniejącej sieci kanalizacji sanitarnej oraz realizację nowej sieci jak i niezbędnych z nią związanych urządzeń.

e) Gospodarka odpadami

Gospodarką odpadami komunalnymi zajmuje się Miejski Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Limanowej. Odpady z miasta są wywożone na składowisko w Słopnicach Szlacheckich (gmina Słopnice) o powierzchni 9060 m. Odpady składowane na wysypisku pochodzą z miasta Limanowa, gminy Słopnice i gminy Tymbark. Znaczącym dostawcą odpadów jest Podhalańskie Przedsiębiorstwo Przemysłu Spożywczego w Tymbarku, skąd dowożone są podsuszone wyłoczki owoców i jarzyn, stanowiące odpad w produkcji soków.

4. KOMUNIKACJA.

Powiązania komunikacyjne zapewnia aktualnie miastu wyłącznie układ drogowy, bez znaczenia pozostaje kolej. Główne trasy drogowe przebiegające przez obszar miasta to:

* droga krajowa Nr 28 Wadowice - Jordanów - Mszana Dolna - Limanowa - Nowy Sącz - Jasło - Krosno - Przemyśl,

* droga wojewódzka Nr 965 Zielona - Bochnia - Limanowa. Położenie Limanowej przy drodze krajowej zapewnia jej powiązania komunikacyjne z gminami na obszarze powiatu limanowskiego położonymi

przy tej trasie. Umożliwia też dogodne połączenia drogowe z ośrodkami miejskimi i gminnymi poza obszarem powiatu na kierunku zachód - wschód. Ponadto droga ta wraz z odcinkiem drogi wojewódzkiej nr 968 Lubień - Mszana Dolna umożliwia włączenie w Lubniu do drogi krajowej Nr 7 Kraków - Myślenice - Rabka - Chyżne. Trasa przez Mszanę Dolną, Lubień i Myślenice jest dogodnym połączeniem Limanowej z Krakowem - siedzibą województwa małopolskiego.

Powiązanie komunikacyjne z Krakowem zapewnia również droga wojewódzka Nr 965 Zielona - Bochnia - Limanowa. Droga ta w Bochni włącza się do międzynarodowej drogi krajowej Nr 4 przebiegającej z Niemiec przez Zgorzelec, Opole, Bytom, Olkusz, Kraków, Rzeszów do Ukrainy, zapewniając połączenia nie tylko z Krakowem, ale również z ośrodkami krajowymi na południu Polski. Połączenie Limanowej z Krakowem przez Bochnię jest nieco krótsze niż przez Myślenice, jednak utrudnione z uwagi na niskie parametry techniczne drogi na odcinku Limanowa - Bochnia.

Przez obszar powiatu limanowskiego przebiegają też drogi wojewódzkie Nr 963 Dobczyce - Kasina Wielka oraz Nr 968 Lubień - Mszana Dolna - Kamienica -Zabrzeż. Ich znaczenie w powiązaniach komunikacyjnych miasta z obszarami w powiecie limanowskim jest mniejsze poza odcinkiem Mszana Dolna - Lubień.

Powiązania z gminami położonymi poza zasięgiem dróg krajowych i wojewódzkich zapewniają drogi powiatowe. Szczególnie ważne jest ich znaczenie w powiązaniu miasta z obszarami położonymi na południe od Limanowej.

Limanowa posiada też dogodne powiązania komunikacyjne ze Słowacją przez Nowy Sącz i drogowe przejście graniczne w Piwnicznej.

W Limanowej znajduje się dworzec autobusowy PKS obsługujący linie dalekobieżne oraz lokalne. Sprywatyzowane przedsiębiorstwo PKS Pasyk 6. Gawron stanowiące spółkę prawa handlowego z ograniczoną odpowiedzialnością obsługuje połączenia lokalne przede wszystkim z obszarami sąsiednich gmin - Laskową, Łukowicą, Słopnicami, Jodłownikiem, Dobrą, Tymbarkiem, a także z Nowym Sączem i Mszaną Dolną. Limanowa posiada też bezpośrednie połączenia autobusowe z większością miast południowej Małopolski, w tym z Krakowem i Tarnowem, a także z miastami położonymi w sąsiednich województwach, takimi jak Cieszyn, Katowice, Nysa, Rybnik, Mielec, Krosno i Przemyśl. Ponadto istnieją w Limanowej prywatni przewoźnicy obsługujący minibusami okoliczne miejscowości.

Bez znaczenia w zakresie powiązań komunikacyjnych zewnętrznych pozostaje obecnie przebiegająca przez miasto linia kolejowa Chabówka - Limanowa- Nowy Sącz, praktycznie zamknięta dla ruchu pasażerskiego. W Chabówce linia ta łączy się z linią kolejową o znaczeniu krajowym Kraków - Sucha Beskidzka - Zakopane, a w Nowym Sączu z linią Tarnów - Nowy Sącz - Muszyna- granica państwa.

Znaczenie linii kolejowej dla miasta może ulec zdecydowanej poprawie jedynie z chwilą zrealizowania planowanej jej modernizacji, w związku z postulowaną budową w przyszłości nowej linii kolejowej Kraków - Podłęże - Piekiełko. Tym samym przez miasto przechodziła by tranzytowa linia kolejowa o znaczeniu międzynarodowym z centrum Polski przez Kraków - Limanową - Nowy Sącz - Muszynę do granicy państwa ze Słowacją.

5. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z POWIĄZAŃ WNIOSKI.

1. W związku z położeniem miasta w obrębie korytarza ekologicznego pomiędzy obszarami węzłowymi i biocentrami rangi europejskiej i krajowej ważnym zadaniem przy ustalaniu kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta jest zapewnienie drożności powiązań ekologicznych, biegnących wzdłuż doliny Łososiny oraz poprzecznie do doliny Sowlinki w północnej części miasta.

2. W rozwoju przestrzennym miasta należy uwzględnić konieczność:

- * koncentracji zabudowy i działalności społeczno-gospodarczej w terenach już przekształconych i w bliskim ich sąsiedztwie
- * zachowania strefy ekologicznej wzdłuż rzek i potoków, zapewniającej funkcjonowanie rusztu ekologicznego
- * ochrony wszystkich wartościowych elementów przyrodniczych
- * zapewnienia wysokich standardów w odniesieniu do poszczególnych komponentów środowiska
- * nierozwijania uciążliwych form działalności społeczno-gospodarczej.

3. Położenie miasta w zlewni Dunajca, objętej programem sanitacji, a także w deficytowej pod względem zasobów wodnych zlewni Łososiny narzuca konieczność pilnych działań w zakresie zwiększenia retencyjności obszaru oraz ochrony czystości wód.

4. Położenie części miasta w granicach projektowanego Łososińsko – Żegocińskiego Parku Krajobrazowego stanowi atut potwierdzający wysokie walory środowiska. Spowoduje jednak ściślejsze określenie zasad zagospodarowania obszaru.

5. Położenie w otoczeniu atrakcyjnych z punktu widzenia turystyki górskiej masywów Beskidu Wyspowego oraz dogodnie skomunikowanie miasta o zasięgu ponad lokalnym czyni z Limanowej ważny węzeł turystyczno-krajoznawczy w tej części Karpat.

6. O powiązaniach zewnętrznych w zakresie infrastruktury technicznej decyduje głównie położenie miasta, dotychczasowy sposób obsługi oraz przewidywany rozwój całego rejonu. Bardzo ściśle wzajemne powiązania z miastem dotyczą terenów gmin bezpośrednio przyległych do miasta Limanowa.

7. Przebieg linii elektroenergetycznych 110 kV przez teren miasta i gazociągu wysokoprężnego oraz zlokalizowany na terenie Limanowej Główny Punkt Zasilania 110/30/ 15kV „Łososina”, są elementem korzystnym, umożliwiającym aktywizację miasta i dalsze przechodzenie na ekologiczny czynnik grzewczy.

8. Z uwagi na lokalizację głównego ujęcia wody dla miasta na rzece Łososina, ważnym dla miasta jest stan gospodarki ściekowej w całej zlewni Łososiny powyżej ujęcia. Zapewnienie dobrej jakości wody wymaga ścisłej współpracy z gminą Limanowa, Słupnice , Tymbark i Dobra. Konieczność uporządkowania gospodarki ściekowej w całej zlewni, zwłaszcza w aspekcie zaznaczającego się deficytu wody i funkcjonującego ujęcia komunalnego, wpłynie korzystnie na rozwój miasta, możliwość zaopatrzenia w wodę obszaru i zapewni czystą wodę w projektowanym zbiorniku wodnym retencyjnym.

9. Wymagania z racji ochrony ujęcia wody i zgodnie ze studium wojewódzkim konieczność uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej i odpadami oraz wprowadzenie zasady kompleksowego uzbrojenia terenów będą kosztowne, jednak w wyniku ich realizacji poprawi się jakość życia mieszkańców i stan środowiska, co zwiększy możliwości rozwojowe miasta.

10. Realizacja zbiornika retencyjnego „Młynne” położonego wprawdzie w 80% poza granicami miasta może wywołać konflikty i budzić kontrowersje, gdyż wymagać będzie przeznaczenia pod niego terenów stanowiących własność prywatną stwarzając równocześnie lokalne ograniczenia dla innego zainwestowania. Jest jednak konieczna dla rozwoju miasta i sąsiednich gmin. Możliwość wykorzystania zbiornika dla celów rekreacyjnych wpłynie korzystnie na rozwój miasta i stworzy nową szansę aktywizacji miejscowej ludności w kierunku usług turystyczno-wypoczynkowych i pokrewnych (hotelarstwo, gastronomia, wypożyczalnia sprzętu, żeglarsstwo itp).

11. Przebieg przez Limanową drogi krajowej i wojewódzkiej zapewnia stosunkowo dogodne powiązania zewnętrzne z obszarami sąsiednich powiatów oraz Krakowem - siedzibą województwa małopolskiego.

12. Limanowa posiada dobre połączenia drogowe z wszystkimi gminami na obszarze powiatu limanowskiego, co sprzyja pełnieniu przez nią funkcji ośrodka powiatowego.

13. Przebieg linii kolejowej przez obszar miasta mógłby umożliwić połączenia lokalne, jednak nie posiada obecnie żadnego znaczenia w zewnętrznych powiązaniach komunikacyjnych z uwagi na całkowite wyeliminowanie na niej ruchu pasażerskiego. Linia ta może uzyskać jednak bardzo duże znaczenie z chwilą jej modernizacji i przystosowania do ruchu międzynarodowego, w związku z postulowaną w przyszłości budową nowej linii kolejowej Kraków — Podłęże - Piekiełko. Stanowić bowiem będzie najkrótsze połączenie kolejowe Krynicy, Muszyny, Nowego Sącza i Limanowej z Krakowem będącym ośrodkiem wojewódzkim, a równocześnie najkrótsze połączenie centralnej Polski ze Słowacją, Węgrami i krajami bałkańskimi, co może wpłynąć również korzystnie na przyszłościowy rozwój gospodarczy miasta.

IV. PRZYRODNICZE UWARUNKOWANIA ROZWOJU

1. CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO.

1. 1. Charakterystyka przyrodnicza obszaru

Limanowa położona jest w całości w mezoregionie Beskidu Wyspowego, w jego wschodniej części. Obszar ten ma charakter przejściowy pomiędzy centralną, klasycznie „wyspową” częścią Beskidu Wyspowego, a częścią wschodnią, gdzie przeważają wydłużone pasma górskie. Charakterystyczną cechą tego obszaru jest dominacja pogórzy i obniżen dolinnych. Według L.Starkla obszar ten nosi nazwę Obniżenia Rupniowsko - Pasierbiecko - Limanowskiego, które otoczone jest typowo beskidzkimi masywami i grzbietami: Kamionnej, Kostrzy, Łopienia, Mogielicy, Cichonia i Góry Ostrej oraz Sałasza - Jaworza.

Rzeźba obszaru miasta jest bardzo urozmaicona. Około 75% powierzchni zajmują pogórza. Przeważają pogórza średnie (50%) i niskie (25%), o zróżnicowanych nachyleniach stoków, od łagodniejszych (5 - 8%) do bardziej stromych (8-159), a lokalnie bardzo stromych (powyżej 20°, a nawet 25°). Pogórza stanowią podstawowe tło przyrodnicze obszaru miasta. Ich zaokrąglone wierzchowiny znajdują się na wysokości 500 - 550 m n.p.m., tj 120 do 200 m. nad poziom dolin. Dotyczy to głównie pogórzy średnich, bowiem pogórza niskie, które na obszarze miasta stanowią na ogół najniższy stopień schodowej struktury gór i pogórzy - sięgają wysokości około 450m. n.p.m, tj 50- 100m nad poziom dolin.

Pogórza mają charakter zwartych garbów poddzielanych od siebie dolinami rzeki: Łososiny, Sowlinki, Starowiejskiego, Mordarki, Jabłonieckiego, Przyłaski i Skrudlak. Stoki pogórzy są wypukło - wklęsłe, w górnych i dolnych partiach strome (10 - 207, a lokalnie nawet powyżej 259), a w partiach środkowych łagodniejsze (5 - 109). Stoki pogórzy rozczłonkowane są licznymi głębokimi dolinkami o charakterze wciosów, o wąskich erozyjnych dnach.

Ze względu na stromość stoków oraz litologię podłoża (duży udział łupków oraz ilów, glin i piasków zwietrzelinowych) obszar pogórzy jest podatny na procesy denudacyjne. W obrębie zboczy i stoków jest to grawitacyjne osuwanie, spłyzywanie i spłukiwanie zwietrzeliny w kierunku den dolin. W obrębie dolin i wszelkich zagłębień terenowych oraz dróg polnych jest to intensywna erozja wgłębna i boczna oraz transport niesionego przez potoki materiału.

Obszar pogórzy jest w przewadze wylesiony i użytkowany rolniczo. Sprzyjają temu relatywnie dość korzystne w skali miasta warunki glebowe i klimatyczne oraz długie tradycje ich rolniczego użytkowania. Niewielkie lasy i zadrzewienia występują tylko w zagłębieniach lub zestromieniach terenu.

Na stokach i wierzchołkach pogórzy, oprócz tradycyjnej zabudowy zagrodowej, która występuje w formie przysiółków i pojedynczych zagród, coraz dynamiczniej rozwija się zabudowa typu miejskiego.

Z tej racji obszar pocięty jest gęstą siecią dróg dojazdowych oraz zagrożony jest intensyfikacją procesów degradacji powierzchni ziemi.

Jednocześnie, w związku z wylesieniem obszar pogórzy jest silnie eksponowany w krajobrazie miasta i odznacza się wysokimi walorami widokowo - krajobrazowymi w odniesieniu do całego Obniżenia Limanowskiego i zarazem centralnej, zabudowanej części miasta. Stanowi to niewątpliwy walor i element atrakcyjności, który wymaga ochrony i racjonalnego wykorzystania.

Doliny rzeczne zajmują około 20% obszaru miasta. Największą jest dolina Łososiny, jednak ze względu na peryferyjne położenie w stosunku do centrum miasta odgrywa mniejszą rolę w jego przestrzennej organizacji. Natomiast najważniejszą i centralnie położoną oś Limanowej stanowi dolina potoku Starowiejskiego łącznie z doliną potoku Sowlinka stanowiącego jego przedłużenie do ujścia do rzeki Łososina. Spośród dolin bocznych największe są doliny, potoku Mordarki, Jabłonieckiego, Przulaski i Skrudlaka.

Dolina Łososiny położona w północnej części miasta ma przebieg równoleżnikowy. Jest doliną płaskodenną, o zmiennej szerokości od 300 - 800 m. W jej dnie położonym na wysokości od 344 do 360 m. n.p.m. rozwinięty jest system teras. Korytu rzeki na całej długości towarzyszy terasa najniższa - zalewowa, o wysokości 0,5 - 1 m n.p. rzeki oraz częściowo terasa niska (1-2m). Zbudowane z otczaków, żwirów, piasków i namulów rzecznych w większości zajęte są przez lasy i zarośla łąkowe, które stanowią tzw. strefę ekologiczną rzeki.

Najbardziej rozprzestrzeniona jest terasa niska (1-2m) - okresowo zalewana oraz terasy, średnie - nadzalewowe, o wysokości 2 - 4m. i 4 - 6m. Terasy nadzalewowe zbudowane są z piasków, żwirów i glin oraz gliniastych mad, lokalnie nadbudowanych przez stożki napływowe dopływów Łososiny, z Sowlinką na czele. W obrębie tych teras występują większe kompleksy najlepszych w skali miasta gleb i jednocześnie koncentruje się zabudowa przemysłowo - składowa, usługowa i mieszkalna.

Dolina potoku Starowiejskiego, łącznie z jego przedłużeniem potokiem Sowlinką ma przebieg południkowy. Stanowi główną centralnie położoną oś obszaru miasta, w której koncentruje się gęsta zabudowa usługowo - mieszkalna i główne ciągi infrastrukturalne oraz życie społeczno - gospodarcze miasta. W związku z tym jest to obszar antropogenicznie najbardziej przekształcony i pod względem funkcji przyrodniczych - osłabiony.

Dolina potoku Starowiejskiego i Sowlinki jest doliną płaskodenną, o szerokości od 200 do 500 m., a najczęściej 250 do 300m. W jej dnie położonym na wysokości od 350 do 420 m n.p.m. rozwinięty jest system teras o wysokości 1 - 2m, 2 - 4m, 4 - 6m. 18 - 15m., które jednak nie mają charakteru ciągłego, lecz występują płatami. Korytu rzeki jest w centralnej części miasta uregulowane i sprogowane.

Około 5% obszaru miasta zajmują góry niskie, do których zalicza się Miejska Góra (718m) i szczytowe partie Łysej Góry (781m-najwyższe wzniesienie). Stanowią one boczne odgałęzienie w Paśmie Sałasza (909m) - Jaworza (918m).

Miejska Góra to klasyczna góra twardzielcowa, zbudowana z odpornych gruboławicowych piaskowców warstw magurskich i podmagurskich, okrytych gliniasto - ilastą zwietrzeliną. Jej stoki w górnych partiach (tj. powyżej 550 m n.p.m.) są strome i bardzo strome. Przeważają spadki większe niż 25. Są to stoki o ekspozycji zachodniej i południowo - zachodniej, prawie całkowicie porośnięte zwartym kompleksem leśnym. Dolne partie stoków Miejskiej i Łysej Góry położone na wysokości 400-550m n.p.m. Są łagodniejsze i prawie całkowicie pozbawione lasów, użytkowane rolniczo, z wkraczającą dynamicznie zabudową mieszkaniową.

Szczytowe partie Miejskiej Góry, ze względu na wysokie położenie, odznaczają się silną bodźcowością bioklimatyczną, a cały obszar w związku z przewagą stoków o ekspozycji południowej odznacza się bardzo korzystnymi warunkami nasłonecznienia.

Grzbiet położony w północno - zachodniej części miasta pomiędzy dolinami potoku Sowlinka i potoku Przylaski stanowi fragment grzbietu góry Paproć (643m npm.) i jest zaliczany do Tymbarskich Gór Wyspowych. Mają one cechy twardzielcowych gór niskich, zbudowanych również z odpornych gruboławicowych piaskowców warstw magurskich i podmagurskich, okrytych zwietrzeliną. Jego stoki są przeważnie strome, o spadkach 10 -259%, rozczłonkowane głębokimi lecz krótkimi dolinkami wciosowymi. Przeważają tu stoki o ekspozycji południowej, w znacznym stopniu wylesione i modelowane przez ruchy masowe i erozje. W związku z przewagą stoków o ekspozycji południowej obszar odznacza się bardzo korzystnymi warunkami nasłonecznienia, a w obrębie wylesionych grzbietów - wysokimi walorami widokowo - krajobrazowymi w odniesieniu do wschodniej części Beskidu Wyspowego, w tym Obniżenia Limanowej.

Generalnie niewielki na terenie miasta obszar gór niskich, będący fragmentem bardziej rozległego pasma górskiego, wyróżnia się górskim i przyrodniczym charakterem. Jest nasycony elementami przyrodniczymi wysokiej rangi, takimi jak urozmaicony krajobraz górski, bogactwo lasów i źródeł. Według sieci ekologicznej ECONET stanowi fragment węzłowych ogniw przyrodniczych w ramach „korytarza ekologicznego rangi krajowej”, który łączy przestrzeń przyrodniczą Beskidów i Pogórza Wielickiego. Jest to w przewadze obszar naturalnych utrudnień dla rozwoju osadnictwa i działalności społeczno - gospodarczej ale zarazem bardzo atrakcyjny - ze względu na walory i bliską dostępność - obszar wypoczynku świątecznego Limanowian.

Obszar miasta stanowi wycinek karpackiej przestrzeni zawartej pomiędzy wysokością 344m mpm (dolina Łososiny na granicy z Młynnem) a 751 m npm (przyszczytowe partie Łysej Góry). Tylko bardzo niewielki fragment obszaru miasta w obrębie Miejskiej Góry i Łysej Góry leży powyżej 700m npm.

Maksymalne deniwelacje sięgają 407 m i są przyczyną pionowego zróżnicowania warunków przyrodniczych na tym obszarze. Limanowa zasadniczo położona jest w jednym piętrze klimatycznym, tj. piętrze umiarkowanie ciepłym, o średniej temperaturze roku od + 6° C do +8° C). Najwyższe, szczytowe partie Łysej Góry znajdują się na granicy piętra umiarkowanie chłodnego o średniej temperaturze roku niższej od +6° C.

W związku z urozmaiconą rzeźbą, a w szczególności ze zróżnicowaniem wysokościowym obszaru i różną ekspozycją stoków, na obszarze miasta wyróżnić można następujące mezoregiony klimatyczne.

- **inwersyjnych obniżen dolinnych** o zwiększonej wilgotności i częstotliwości mgieł oraz krótszym okresie bezprzymrozkowym. Występuje we wszystkich dolinach wraz z przyległymi zboczami do wysokości około 40 do 80 m nad poziom rzek. Największe rozmiary przybiera w dolinie Łososiny, do której spływa wychłodzone powietrze z bocznych dolin i ze względu na znaczną szerokość doliny i mały spadek ma tendencję do stagnowania. W dolinie Sowlinki zjawisko to ma mniej intensywny przebieg ze względu na dość dobre przewietrzanie doliny.

- ciepłych ponadinwersyjnych stoków i wierzchowin, położonych na wysokości 80 - 350 m nad poziom rzek, o zróżnicowanych warunkach termicznych i wilgotnościowych w zależności od ekspozycji, jednak z przewagą warunków korzystnych. Jest najbardziej rozpowszechniony na terenie miasta - w związku z dominacją pogórzy i znacznym udziałem stoków o ekspozycji południowej, południowo- zachodniej i południowo - wschodniej.

- chłodnych wierzchowin i grzbietów, położonych powyżej 700 m npm, o niższej temperaturze, narażonych na silne wiatry. Występuje zasadniczo tylko w szczytowych partiach Łysej Góry.

W skali miasta najkorzystniejsze warunki klimatyczne i bioklimatyczne występują w obrębie ciepłych i nasłonecznionych południowych stoków Miejskiej Góry, południowych stoków w paśmie Paproci i stoków południowych, opadających do potoku Starowiejskiego.

Roczne sumy opadów na terenie miasta są zróżnicowane z wysokością i wahają się od około 810 mm w dolinie Łososiny do około 850 mm w partiach szczytowych Łysej Góry. Limanowa leży w cieniu

opadowym Śnieżnicy, Ćwilina i Łopienia. W związku z tym roczne sumy opadów są niższe niż wskazywałoby na to położenie wysokościowe.

Obszar jest dobrze przewietrzany. Cisze anemologiczne w dolinie Sowlinki wynoszą tylko 13 - 20 %. W przekroju rocznym przeważają wiatry z kierunku zachodniego (26,5%) oraz wiatry z kierunku wschodniego (20,9%) zgodnych z przebiegiem doliny Łososiny (kanał uprzywilejowanych strug powietrza). Znaczny udział jest również wiatrów z kierunku północno-zachodniego (11,2%) wiejących doliną Sowlinki. Średnia roczna prędkość wiatru wynosi 2,1 m/s.

Limanowa w całości leży w środkowej części zlewni Łososiny (zlewnia III -go rzędu w dorzeczu Dunajca) i jednocześnie w zlewni Sowlinki (zlewnia IV-go rzędu). Największą rzeką w granicach miasta jest Łososina, ale główną rzeką przepływającą przez środek miasta jest prawobrzeżny dopływ Łososiny - potok Sowlinka, przechodzący w górnym i środkowym biegu w potok Starowiejski zwany również potokiem Stara Wieś. Potok Starowiejski bierze początek w masywach Ostrej Góry (925m) i Cichonia (925m)- na terenie gminy Limanowa. W granicach miasta znajduje się jego środkowy i dolny bieg (Sowlinka) o łącznej długości 7,5 km oraz samo ujście do rzeki Łososiny. Łączna długość potoku Starowiejskiego i Sowlinki wynosi 13,8 km. Brak pomiarów przepływów. Koryto ciekłu na terenie miasta jest na znacznej długości uregulowane.

Rzeki i potoki odwadniające obszar miasta są ciekami typowo górskimi, o deszczowo - śnieżno - gruntowym systemie zasilania. Oznaczają się dużymi wahaniami wodostanów i przepływów w ciągu roku, głębokimi stanami niżówkowymi oraz znacznym współczynnikiem odpływu. W efekcie rzeki oznaczają się dużą aktywnością powodziową, która uzewnętrżniła się w sposób katastrofalny w czasie powodzi w 1997 i wiosną 1998 roku. Przykładowo średni roczny przepływ rzeki Łososiny w Piekielku wynosi 2,4lm" /sek, a najwyższe przepływy powodziowe mogą osiągać wartości 100 - krotnie większe.

Rejon Limanowej jest ubogi w zasoby słodkich wód podziemnych. Główne poziomy wodonośne występują w utworach czwartorzędowych i utworach fliszowych i są użytkowane lokalnie.

Czwartorzędowy zbiornik wód podziemnych o charakterze porowym występuje w osadach aluwialnych i pokrywach zwietrzelinowych zalegających dolinę rzeki Łososiny i dolinę potoku Sowlinka. Ma największe znaczenie użytkowe. Warstwę wodonośną stanowią otoczaki żwiru i piaski o różnej miąższości (2 - 5 m). Zbiornik zasilany jest bezpośrednio przez opady atmosferyczne, a także drogą spływu podziemnego z wyższych poziomów wodonośnych (utworów fliszowych), lokalnie drogą infiltracji wód rzecznych. Sposób zasilania powoduje, że wody podziemne zbiornika czwartorzędowego są bardzo silnie narażone na różnego typu zanieczyszczenia zagrażające ich jakości. Zbiornik ten stanowi główne lokalne źródło zaopatrzenia w wodę pitną, ujmowaną w studniach kopanych.

Na pozostałym obszarze Limanowej rozciąga się strefa o mniej korzystnych warunkach hydrogeologicznych występowania wód podziemnych, a miejscami obszary praktycznie bezwodne. Poziom wodonośny o charakterze porowo - warstwowym w trzeciorzędowych utworach fliszu karpackiego, w których warstwą wodonośną są piaskowce serii magurskiej występuje lokalnie, a jego wodonośność jest zmienna, na ogół średnia. Zasilanie odbywa się drogą infiltracji opadów atmosferycznych deszczowo-śnieżnych poprzez pokrywę zwietrzelinową.

Miasto jako część składowa zlewni Łososiny, która położona jest w cieniu opadowym, znajduje się w obszarze deficytowym pod względem zasobów wodnych. Wymaga to pilnych działań w zakresie zwiększenia retencyjności i wyrównania przepływów rzek na obszarze całej zlewni, a więc również i w obrębie miasta.

Gleby na terenie miasta Limanowa wykazują ścisły związek z budową geologiczną podłoża i rzeźbą terenu.

Wśród użytków rolnych, które zajmują 66% ogólnej powierzchni miasta, przeważają gleby IV i V klasy bonitacyjnej, zaliczane do gleb średnich i słabych. Typologicznie przeważają gleby brunatne kwaśne i

wyługowane, wytworzone na glinach i piaskach zwietrzelinowych o spoiwie niewęglanowym i węglanowym, pochodzenia fliszowego. Są to gleby średnie i ciężkie, trudne do uprawy, słabo przepuszczalne, okresowo zbyt wilgotne albo zbyt twarde i zbite, na ogół słaboszkieletowe. Występują głównie na stokach, przy czym na stokach łagodniejszych i niżej położonych większy jest udział gleb bardziej urodzajnych. W dolinach rzek występują mady, wytworzone z namulów rzecznych. Najurodzajniejsze mady, zaliczone do IV i III klasy bonitacyjnej występują w dolinie Łososiny i w ujściowym odcinku Sowlinki. Wskazana jest ich ochrona dla funkcji rolniczej. Na terenie miasta przeważają gleby zaliczane do 11-go kompleksu przydatności rolniczej (zbożowego górskiego), z dużym udziałem kompleksu 12-go (owsiano - ziemniaczano - górskiego) i enklawami kompleksu pszenno - górskiego (10) i zbożowo - pastewnego (8).

W górskiej, zalesionej części miasta występują gleby mało urodzajne, silnie szkieletowe, o niskiej wartości produkcyjnej ale dzięki właściwościom infiltracyjno - retencyjnym - o wysokich walorach hydrologicznych. Odgrywają istotną rolę w zakresie odnawiania wód głębinowych i w związku z tym najbardziej racjonalne jest utrzymywanie na tych terenach lasów i ewentualnie enklaw użytków zielonych.

Szata roślinna. Obszar miasta Limanowa leży w okręgu geobotanicznym Beskidy i na pograniczu dwóch podokręgów Śląsko-Babiogórskiego i Sądeckiego.

Szate roślinną cechuje monotonia zbiorowisk roślinnych i ubóstwo florystyczne. Wynika to z rzeźby terenu i niewielkich wysokości bezwzględnych oraz mało urozmaiconej budowy geologicznej, a także słabej skalistości i braku wapieni. Liczebność flory naczyniowej na terenie gminy szacuje się na ok. 700 gatunków.

Wykształciły się tu dwa piętra roślinne, piętro pogórza z grądem i lasami mieszanymi i regiel dolny z buczyną karpacką. Zwarta pokrywa lasu występuje tylko na wyższych położeniach i stromych, trudno dostępnych stokach i dolinach potoków.

Do najciekawszych grup roślinności obszaru zaliczyć należy gatunki górskie, stanowiące 8% ogółu flory, tj. ponad 70 gatunków roślin naczyniowych. Z tego ok. 20 to gatunki górskie, a ponad 50 to gatunki reglowe. Są to zarówno gatunki pospolite jak i rzadkie. Do pospolitych należy jodła i inne gatunki związane z buczynami. Liczne są tu żywce, parzydło leśne, śnieżyczka-przebiśnieg, miesięcznica trwała, czosnek niedźwiedzi, kostrzewa górska, paprotnik brauna. Występuje też kilka rzadkich gatunków podgórskich, np. rogownica leśna i skrzyp olbrzymi.

Obszar miasta zasiedlają przede wszystkim gatunki zachodniokarpackie, lecz występują również wschodniokarpackie, np. żywokost sercowaty, bluszcz kosmaty czy kłokoczka południowa.

Gatunki kserotermiczne spotykamy na nasłonecznionych skarpach, miedzach, wzdłuż wałów i nasypów, co wskazuje na wędrownkę roślin. Florę łąkową reprezentuje blisko 400 gatunków związanych przeważnie z łąkami świeżymi i łąkami wilgotnymi. Do ciekawych roślin łąkowych należą: storczyki, mieczyk dachówkowaty, oman wierzbolistny, trzęślica modra i inne. Gatunki wodne występują w starorzeczach Łososiny i rowach odwadniających. Gatunki rzadkie, zagrożone i chronione reprezentuje ok. 40 roślin, np. wawrzynek wilcze łyko, bluszcz pospolity, skrzyp olbrzymi, widłaki, orlik pospolity, parzydło leśne, goryczki, dziewięciły, storczyki i inne.

Naturalna, zwarta roślinność ostała się tylko w postaci kompleksów leśnych w szczytowych partiach Miejskiej Góry, z dawniej panującej tu powszechnie puszczy karpackiej. Ale i obecne kompleksy leśne i zadrzewienia przedzielone są pasmami polan, pastwisk, łąk i pól uprawnych, a także rozproszonym osadnictwem.

W piętrze pogórza lasy zredukowane są do tzw. przylasków, zajmując stromizny w dolinach potoków.

Wśród lasów największą powierzchnię zajmują lasy jodłowe, zastępowane często lasami mieszanymi i sosnowymi. Niżej występują grądy z lasami grabowymi oraz mieszanymi, z brzozą, sosną, jodłą i bukiem, stosunkowo na niewielkich powierzchniach. Zaś w dolinach potoków i rzeki Łososiny występują lasy łęgowe, olszynowe i olszynowo-wierzbowe z domieszką innych gatunków.

W zespołach roślinnych - wtórnych, łąkowo-pastwiskowych dominują zbiorowiska rajgrasowe oraz rzadko występujące mieczykowo-mietlicowe i trzęślicowe. Nienawożone łąki w wyższych położeniach przechodzą w psiary bliźniczkowe oraz pastwiska z grzebienią i innymi traworoślami.

Lasy zajmują 295 ha, co stanowi 16% obszaru miasta. Z przyrodniczego punktu widzenia obszar miasta zalicza się do dzielnicy Beskidu Małego i Wyspowego. Analizując warunki ekologiczno-siedliskowe stwierdza się, że skład gatunkowy drzewostanów leśnych w 80% jest zbliżony do naturalnego. Struktura siedliskowa wykazuje, że las górski zajmuje 90% siedlisk, a las łęgowy górski 10%. W tych warunkach potencjalnymi gatunkami lasotwórczymi są: jodła i buk na siedlisku LG i olsza szara na siedlisku LŁG, tworząc trzon drzewostanowy, a domieszkowymi i pomocniczymi są: modrzew, świerk, jawor, sosna, oraz uzupełniającymi są: jesion, lipa, wiąz, dąb, wierzba, brzoza, topola, jarzębina.

Z analizy wynika, że udział panujących gatunków lasotwórczych w drzewostanach jest w rzeczywistości następujący: jodła 28%, sosna 24%, dąb 11%, grab 10%, buk 5 %, olsza szara 10%, brzoza 7%, jawor, jesion 5%. Średnia miąższość drzewostanów w mieście wynosi od 140 m³ do ok. 200 m³ na 1 ha.

Lasy pełnią wielorakie funkcje, przede wszystkim są to funkcje ochronne, do których zaliczamy: funkcje glebo i wodochronne, klimatyczne, estetyczno-krajobrazowe oraz turystyczno-wypoczynkowe. Inną ważną funkcją jest funkcja gospodarczo-produkcyjna, czyli produkcja surowca drzewnego. Lasy nie są objęte żadną kategorią ochronności.

Fauna. Niewysoki stopień naturalności środowiska oraz niewielkie zalesienie nie sprzyjają powszechnemu występowaniu zwierząt dziko żyjących. Gatunki zwierząt grubych: jeleni, sarna, dzik, lis oraz chronionych: ryś, wilk, bocian czarny i ptaki drapieżne: jastrzębie, sokoły, myszołowy i sowy z puchaczem, są gatunkami sporadycznymi w obszarze miasta. Większa jest ilość gatunków zwierząt drobnych, dziko żyjących, a towarzyszących człowiekowi. Tereny otwarte, łąki, pola, zagajniki i nieużytki są biotopem drobnej zwierzyny łownej: bażanta, kuropatwy, zająca oraz sarny, a także licznych gryzoni i ptaków terenów otwartych, należących do różnych rodzin systematycznych, powszechnych w całych Karpatach Zachodnich. 80% fauny zalicza się do gatunków powszechnie występujących.

Spośród bezkręgowców na uwagę zasługują pięknie ubarwione motyle dzienne i nocne, trzmiele, chrząszcze, różne gatunki ślimaków i innych zwierząt.

Herpetofauna reprezentuje 12 gatunków płazów Iżaby, ropuchy, traszki, salamandra/ i 5 do 6 gatunków gadów [jaszczurki, węże/ Szacuje się, że na obszarze miasta bytuje ok. 70 gatunków ptaków.

Zieleń miejska. W skład zieleni miejskiej wchodzi:

- zieleń parkowa o powierzchni 4,20 ha, a w tym: zespół parkowy przy dworze Marsów, zespół parkowy - podworski w Mordarce oraz podworski zespół parkowy przy kościele w Łososinie Górnej
- lasy i zadrzewienia, a w tym lasy o powierzchni 294 ha i zadrzewienia śródpolne, przypotokowe, osiedlowe itp.
- zieleń łęgowa w terenach zurbanizowanych
- zieleń łęgowa terenów zalewowych
- skwery i zieleń towarzysząca zabudowie.

Dla celów rekreacyjnych mieszkańców miasta najważniejsza jest zieleń śródmiejska urządzona, o dostępności pieszej do 15 minut. Takie warunki spełnia jedynie park miejski przy dworze Marsów oraz zieleń osiedlowa i przy obiektach użyteczności publicznej. Pozostała zieleń stanowi oprawę dla terenów zurbanizowanych i wykorzystywana jest rzadziej, przeważnie jako tereny rekreacji świątecznej.

W celu poszerzenia zieleni urządzonej ważne jest przystosowanie dla celów rekreacji codziennej terenów łągowych wzdłuż potoku Starowiejskiego i Sowlinki, jak też otwierających się bardzo atrakcyjnych dla celów rekreacji, leżących w granicach miasta prawobrzeżnych terenów nad projektowanym zbiornikiem „Młynne”.

Również bardzo istotnym jest zagospodarowanie zielenią terenów osuwiskowych i wyposażenie ich w urządzenia rekreacyjne. Przystosowanie to powinno polegać na uzupełnieniu nasadzeń stosownymi gatunkami drzew i krzewów oraz wykonaniu tras spacerowych, pieszych i rowerowych oraz realizacji innych urządzeń niekubaturowych dla sportu i wypoczynku.

Innymi terenami zieleni, które wymagają przystosowania dla celów rekreacyjnych są: lasy dębowe w Sowlinach z zachowaniem starodrzewu, istniejące parki zabytkowe w Mordarce i Łososinie Górnej oraz pozostałości przydworskiej zieleni parkowej na Lipowym, a także lasy i zadrzewienia w obrębie Miejskiej Góry, której stoki są predysponowane ponadto do urządzenia terenów narciarskich.

1.2. Ocena stanu środowiska przyrodniczego

WODY POWIERZCHNIOWE

Głównym ciekim przepływającym przez Limanową jest potok Starowiejski i Sowlinka - prawobrzeżny dopływ Łososiny o łącznej długości 13,8 km. Badania kontrolne jakości wód ujściowego odcinka Sowlinki (w przekroju kontrolnym -70 m powyżej zrzutu ścieków z oczyszczalni komunalnej - most drogowy) przeprowadzone w latach 1995-1997 wykazały pozanormatywne skażenie bakteriologiczne jej wód, a pod względem zanieczyszczeń fizykochemicznych III klasę czystości, o której zdecydowały związki biogenne (azot azotynowy, fosforany, fosfor ogólny).

Wody tych potoków posiadają odczyn zasadowy pH w granicach 6,9-8,5, są średnio natlenione - tlen rozpuszczony waha się od 7,4-9,3 mgO². Średnie stężenia substancji organicznych charakteryzowane wskaźnikami (BZTS, ChZT-Cr, utlenialność) odpowiadają II klasie czystości i wykazują nieznaczne przekroczenia dopuszczalnych wartości wymaganych dla wód I klasy czystości. Średnie stężenie zawiesiny ogólnej jest zróżnicowane od I do III klasy czystości (od 11,5-31,5 mg/l). Stężenia zanieczyszczeń biogennych (fosforany i fosfor ogólny) kształtują się na poziomie II III klasy czystości. Najwyższe stężenie w wodach Sowlinki wykazuje azot azotynowy (Średnie stężenie zawarte w przedziale 0,043 do 0,111 mgN/l - przekracza 2-5 razy dopuszczalną normę wymaganą dla wód I klasy czystości). Podwyższona zawartość azotu azotynowego w wodach płynących świadczy o stałym dopływie niedostatecznie oczyszczonych ścieków socjalno-bytowych i przemysłowych. Stężenie zanieczyszczeń specyficznych fenoli lotnych utrzymywało się na poziomie I i II klasy czystości, detergentów anionoaktywnych odpowiadało I klasie czystości.

Stan sanitarny wód potoku Staro wiejskiego i Sowlinki w ciągu 3-letniego cyklu kontrolnego był zróżnicowany i odpowiadał III klasie czystości w 1995r. a w latach 1996-1997 uległ pogorszeniu do nie odpowiadającego normatywom. Miano Coli typu fekalnego wykazywało 500-krotne przekroczenie normy 1,0 wymaganej dla wód I klasy czystości.

W roku 1997 badania hydrobiologiczne wykazały pojawienie się w wodach tych potoków organizmów wskaźnikowych (wiciowce, glony nitkowate - sinice, zielenice) charakterystycznych dla wód III klasy czystości, czyli wód dość zanieczyszczonych strefy alfa-mezosaprobowej.

Jak już wspomniano przez obszar miasta Limanowa przepływa północno-zachodnim skrajem rzeka Łososina - lewobrzeżny dopływ Dunajca wpadający do Zbiornika Czchowskiego, o całkowitej długości 56,0 km. Wyptywa z północno-wschodnich stoków Jasienia (Beskid Wyspowy) na wysokości 760 m npm. Średni spadek doliny wynosi 9,6%. Amplituda wahań stanów wody wynosi 4-5m. Rzeka charakteryzuje się wzmożonymi procesami erozyjnymi (erozja wgłębna i boczna) oraz nadmiernym transportowaniem materiału unoszonego. Na podstawie badań przeprowadzonych w 1998r. jakość wód na 2,7 km odcinku rzeki (w granicach miasta) w zakresie zanieczyszczeń fizykochemicznych odpowiadała II klasie czystości, o której decydowały wskaźniki, odczyn pH i BZT5 (zanieczyszczenia organiczne). Wody Łososiny posiadają odczyn zasadowy, wartości pH w granicach od 7,7- 8,9, są dobrze natlenione. Wartości stężeń wskaźników zanieczyszczeń świadczących o zanieczyszczeniach biogenych (fosforany, fosfor ogólny, związki azotu) nie przekraczają dopuszczalnych norm dla wymaganej I klasy czystości. W wodach Łososiny brak jest zanieczyszczeń specyficznych, stężenie fenoli lotnych, detergentów anionoaktywnych, zawarte jest w granicach I klasy czystości i nie wykazuje przekroczeń w okresie kilkuletnich badań. Brak jest również zanieczyszczeń chemicznych niebezpiecznych typu pestycydy- zawartość poniżej progu oznaczalności - są niewykrywalne.

Wskaźniki hydrobiologiczne, które określają stopień rozwoju wskaźnikowych organizmów roślinnych i zwierzęcych w wodzie w zależności od zawartości w niej organicznych lub mineralnych związków pokarmowych i obecności zanieczyszczeń antropogenicznych wskazują na II klasę czystości wód Łososiny strefy beta-mezosaprobowej, czyli są to wody słabo zanieczyszczone, w których dominują procesy utleniania a nie zagniwania, a stopień eutrofizacji (użyźnienia) jest nieznaczny.

Pod względem zanieczyszczeń bakteriologicznych jakość wód Łososiny odpowiada III klasie czystości. Wskaźnik przekroczenia wartości Miana Coli typu fekalnego wynosi 50 razy w stosunku do wymaganej dopuszczalnej normy 1.0 dla wód I klasy czystości.

Limanowa zaopatrywana jest w wodę pitną z ujęcia powierzchniowego na rzece Łososinie zlokalizowanego w Łososinie Górnej (km 33,5) o nominalnej wydajności 3802 m³/dobę. Zagrożeniem dla funkcjonowania ujęcia wody są niskie stany wód Łososiny w okresie niżówek, a podczas okresowych wezbrań nadmierne stężenie zawiesiny osiągające wartości ponadnormatywne (średnio 118-154 mg/l) o wskaźniku prawie 8-krotnego przekroczenia dopuszczalnego stężenia 20,0 mg/l wymaganego dla wód I klasy czystości

GLEBY

Badania zanieczyszczenia gleb na terenie Limanowej prowadzone były przez Okręgową Stację Chemiczno-Rolniczą w Krakowie w latach 1992-1998. Badania prowadzono w zakresie zanieczyszczenia gleb metalami ciężkimi: kadmem, miedzią, ołowiem, niklem, cynkiem. Badania wykazały, że na terenie miasta Limanowa **20,0% badanych gleb posiadało naturalną zawartość tych metali określoną stopniem 0, podwyższoną zawartość metali ciężkich określoną stopniem I posiadało 60,0%, natomiast 20,0% badanych gleb wykazywało słabe zanieczyszczenie metalami określone stopniem II.**

Według zaleceń rolniczego użytkowania gleb o różnych stopniach jakości:

- gleby stopnia 0 - nie zanieczyszczone o naturalnych zawartościach metali śladowych mogą być przeznaczone pod wszystkie uprawy ogrodnicze i rolnicze, zgodnie z zasadami racjonalnego wykorzystania rolniczej przestrzeni produkcyjnej
- gleby stopnia I - to gleby o podwyższonej zawartości metali. Gleby te mogą być przeznaczone pod wszystkie uprawy polowe z ograniczeniem warzyw przeznaczonych dla dzieci.
- gleby stopnia II - to gleby słabo zanieczyszczone. Na glebach takich występuje możliwość chemicznego zanieczyszczenia roślin. Wykluczyć więc należy przede wszystkim niektóre uprawy

ogrodnicze, które najaktywniej absorbują metale ciężkie jak: sałata, szpinak, kalafior. Dozwolona jest uprawa roślin zbożowych, okopowych i pastewnych.

Na terenie miasta jest możliwe lokalne wystąpienie zanieczyszczenia gleb metalami ciężkimi (głównie ołowiem i kadmem) wzdłuż dróg, gdzie wskutek ciągłego wzmożonego ruchu kołowego następuje koncentracja zanieczyszczeń komunikacyjnych w wąskim pasie doliny Sowlinki, natomiast gleby w sąsiedztwie większych zakładów przemysłowych narażone są na skażenie ropopochodnymi.

POWIETRZE.

Badania stanu zanieczyszczenia powietrza w Limanowej przeprowadził WIOŚ Nowy Sącz w 1998r. w zakresie podstawowych wskaźników zanieczyszczeń, pył zawieszony, SO₂, NO₂ (punkt pomiarowo-kontrolny- Szpital ul. Piłsudskiego 61).

Stężenie średnioroczne pyłu zawieszonego wyniosło 13,7u,g/m* i stanowiło 18,3% Da (dopuszczalnej wartości średniorocznej). Wartość średnia stężenia pyłu w sezonie grzewczym (od XI do IV) wyniosła 24,2 (J. g/m, w sezonie letnim (od V-X) 3,2 u.g/m*. Najwyższa średnia wartość stężenia miesięcznego wystąpiła w listopadzie 1998r 38,4 lig/m. W okresie letnim najmniejszą zawartością pyłu w powietrzu charakteryzował się czerwiec ze średnią miesięczną 1,8 u,g/m”.

Stężenie średnioroczne dwutlenku siarki wyniosło 9.5 u.g/m stanowiło 23,8% Da. W sezonie grzewczym średnia wartość SO₂ wyniosła 18,6 ug/m, w sezonie letnim 0,16 ig/m³, co świadczy, że głównym źródłem emisji dwutlenku siarki jest energetyka. ciepła. Najwyższa średnia wartość stężenia SO₂ wystąpiła w lutym 1998r. 38,1 u.g/m.

Stężenie średnioroczne dwutlenku azotu wyniosło 20,5 u.g/mi stanowiło 51% Da. W sezonie grzewczym średnie stężenie NO₂ osiągnęło wartość 25,1 u,g/m*, w okresie letnim 15,9u.g/m. „Najwyższe średnie miesięczne stężenie NO₂ posiadał grudzień 1998r. 32,9 u,g/m”. Rozkład średnio miesięcznych stężeń NO₂ w przekroju rocznym, a przede wszystkim w okresie letnim wskazuje na duży udział zanieczyszczeń komunikacyjnych w ogólnej imisji powietrza.

Głównym źródłem emisji zanieczyszczeń do powietrza na terenie miasta jest ciepłownictwo, paleniska domowe (niska emisja) oraz energetyka przemysłowa.

W Limanowej ilość emitowanych zanieczyszczeń pochodzących z emisji wysokiej (zakłady produkcyjne i kotłownie) w skali jednego roku wynosi: pyły 31 ton, dwutlenek siarki 75 ton, dwutlenek azotu 121 ton, tlenek węgla 266 ton. Wielkość emisji niskiej (obliczona na podstawie oszacowanego zużycia paliw i energii w gospodarstwach domowych) kształtuje się w skali roku na poziomie: pyły 108 ton, SO₂ 175 ton, NO₂ 16 ton, tlenek węgla 602 tony. Podstawowym paliwem zużywanym do celów grzewczych w kotłowniach jest nadal węgiel kamienny, coraz częściej zastępowany ekologicznymi nośnikami energii cieplnej (gazem ziemnym, olejem opałowym). W zakładach przemysłowych i usługowych jako nośnik energii cieplnej dominuje miał opałowy, na drugim miejscu jest węgiel kamienny i kolejno koks, gaz ziemny i olej opałowy. W stosunku do globalnej emisji rocznej w powiecie limanowskim udział emitowanych zanieczyszczeń z miasta Limanowa stanowi: CO - 14%, NO₂ - 40%, SO₂ - 14%, pyły 10%. Emisja zanieczyszczeń z ciepłownictwa wzrasta znacznie w okresie grzewczym, co przy niekorzystnych warunkach meteorologicznych (inwersje, duża wilgotność powietrza, mgły, cisze) może spowodować stagnację zanieczyszczeń w dolinach o intensywnej zabudowie. Dodatkowym źródłem zanieczyszczeń dolnej warstwy atmosfery są substancje toksyczne emitowane z pojazdów mechanicznych - tlenek węgla, tlenki azotu, węglowodory, aldehydy, związki ołowiu.

Brak ciągłości pomiarów stanu zanieczyszczenia powietrza w Limanowej nie pozwala określić tendencji zmian stężeń zanieczyszczeń SO₂, NO₂ i pyłu zawieszonego w przekroju wieloletnim. Porównując wartości stężeń średniorocznych omawianych wskaźników zanieczyszczeń powietrza do wartości stężeń w miastach: Gorlice, Nowy Sącz, Nowy Targ należy stwierdzić, że w Limanowej poziom zanieczyszczenia powietrza jest najniższy.

WODY PODZIEMNE

Jakość wód czwartorzędowego poziomu wodonośnego jest zróżnicowana od dobrej (klasa Ib) w terasach dolny Łososiny poprzez średnią jakość (klasy II) do niskiej jakości klasy III (dolina Sowlinki). W obszarach gęstej zabudowy wody podziemne czwartorzędowego poziomu wodonośnego wskutek lokalnych zanieczyszczeń (np. przecieki ze zbiorników wybieralnych) posiadają złą jakość (klasy III niskiej jakości) ze względu na wysokie stężenia związków azotu (azotanów, azotynów) oraz nadmierne skażenie bakteriologiczne i wymagają odpowiedniego uzdatniania. Należy wspomnieć, że na terenie Limanowej występuje obszar szczególnego zagrożenia produktami ropopochodnymi dla jakości wód podziemnych płytkiego poziomu wodonośnego.

Zagrożenie dla jakości wód podziemnych poziomu wodonośnego o charakterze porowo-warstwowym w trzeciorzędowych utworach fliszu karpackiego jest zróżnicowane, zależne od wykształcenia litologicznego strefy przypowierzchniowej, przeważnie średnio i słabo zagrożone ze względu na długi czas przesiąkania pionowego. Wody podziemne jednostki fliszowej charakteryzują się naturalnym chemizmem, mają średnią twardość, są obojętne lub słabo zasadowe (pH 7.0 - 7.5), zawierają jony w ilościach odpowiadających normom dla wód pitnych. Generalnie są to wody wysokiej jakości (klasy Ib). Badania jakości wód fliszowego trzeciorzędowego poziomu wodonośnego (źródło w m. Młynne) przeprowadzone w latach 1991-1998 przez Państwowy Instytut Geologiczny potwierdzają dobrą jakość wód tego poziomu wodonośnego (klasy Ib).

ZAGROŻENIA ANTROPOGENICZNE DLA ŚRODOWISKA

Największe zagrożenia antropogeniczne dla środowiska naturalnego występują w obszarze dolin rzecznych, gdzie koncentruje się zabudowa miasta. W opracowaniu „Strategia Zrównoważonego Rozwoju (Ekorozwoju) Karpat w Granicach Województwa Nowosądeckiego” (Urszula Józefko) Limanową zaliczono do „strefy o dużym stopniu potencjalnej eskalacji antropopresji”, jako jeden z obszarów o największym skupieniu obiektów zagrażających środowisku. Do najpoważniejszych zagrożeń należy zaliczyć:

1. zaniedbania w gospodarce wodno-ściekowej:

- istniejące ujęcie wody na rzece Łososinie (km 33,5) o nominalnej wydajności 3802 m³/d nie zabezpiecza aktualnych potrzeb miasta. Okresowo odczuwalny jest deficyt wody pitnej. Zagrożeniem dla ujmowanej wody są niskie stany wód Łososiny w okresach niżówek (coraz częściej występujących tzw. susz hydrologicznych), a podczas okresowych wezbrań nadmierne stężenie zawiesiny (średnio-8 krotnie przekraczające normę 20 mg/l wymaganą dla wód I klasy czystości). Konieczna jest przebudowa i modernizacja istniejącego ujęcia;
- przestarzała i niewystarczająca sieć wodociągowa, co łączy się ze stratami wody w sieci wodociągowej rzędu 26%. Z sieci wodociągowej korzysta około 70% ludności. Wymagana rozbudowa i modernizacja sieci wodociągowej.
- ubogie zasoby słodkich wód podziemnych - może to pogłębić deficyt wody pitnej (brak większych ujęć wód głębinowych), główne poziomy wodonośne czwartorzędowe w aluwiach rzecznych i trzeciorzędowe w utworach fliszowych wykorzystywane są lokalnie (studnie gospodarcze - wody zróżnicowane jakościowo)
- główny zbiornik czwartorzędowy w aluwiach rzeki Łososiny i Sowlinki najbardziej zagrożony czynnikami antropogennymi (nieszczelność zbiorników wybieralnych, zbiorcze-szamba rzadko opróżniane, niedostatecznie oczyszczone Ścieki z terenów zakładów przemysłowych (głównie wody opadowe), zbiorniki produktów ropopochodnych, największe zagrożenie stanowią stare zbiorniki wykonane bez zabezpieczeń eksploatowane przez wiele lat)

- obszar największego zagrożenia wód podziemnych i powierzchniowych to rejon dawnego Przedsiębiorstwa Produkcyjno-Naftowego „Limol”, gdzie nadal utrzymuje się skażenie płytkiego poziomu wodonośnego wód podziemnych po awarii w 1993r.
- sieć kanalizacyjna przestarzała i niewystarczająca, z sieci tej korzysta ok.70 % ludności, sieć ta wymaga rozbudowy i modernizacji
- wybudowana w 1980r. mechaniczno-biologiczna oczyszczalnia ścieków została obecnie zmodernizowana, w chwili obecnej dalszej modernizacji wymaga gospodarka osadem.
- zrzuty ponadnormatywnych ładunków zanieczyszczeń ściekowych (biogennych, organicznych, specyficznych) stanowią zagrożenie dla jakości wód cieków przepływających przez obszar Limanowej
- jakość wód powierzchniowych przepływających przez miasto nie spełnia docelowych wymogów I klasy czystości. Łososina prowadzi wody III klasy czystości, potoki Staro wiejski i Sowlinka wody pozaklasowe ze względu na skażenia bakteriologiczne
- udział ścieków w wodach Łososiny poniżej Limanowej przy przepływie średnim niskim (0,40 m³/s) wynosi 19%, a przy wystąpieniu przepływów najniższych (rzędu 0,20 m³/s) wzrasta do 38 %

2. Inne zagrożenia:

- nadmierna emisja zanieczyszczeń do powietrza w sezonie grzewczym (większość "kotłowni indywidualnych, głównie w zabudowie jednorodzinnej oparta na paliwach węglowych)
- wysoki udział paliw węglowych w ogrzewaniu gospodarstw domowych (pomimo sieci gazowej)
- wzmożony ruch kołowy na głównych drogach (zanieczyszczenia komunikacyjne, hałas komunikacyjny)
- znaczne wylesienie obszaru z gęstą siecią dróg nie sprzyja retencjonowaniu wód opadowych, występuje szybki spływ śródpokrywowy i przyspieszony odpływ kształtujący gwałtowne fale wezbraniowe (powodziowe).

1.3. Konserwatorska ochrona przyrody

a) Teren miasta charakteryzuje się średnim bogactwem krajobrazowym i średnim stopniem zachowania środowiska przyrodniczego. Dotąd, jednak jedyną formą przestrzenną ochrony przyrody aktualnie obejmującą niewielką część obszaru miasta jest Południowomałopolski Obszar Chronionego Krajobrazu, zgodnie z rozporządzeniem Nr 92 Wojewody Małopolskiego z dnia 24 listopada 2007r. (Dz. Urz. Woj. Małopolskiego z 2006r. Nr 806 poz. 4862 z późn. zmianami). Na obszarze tym obowiązują ustalenia i zakazy określone w tym Rozporządzeniu.

b) Na obszarze miasta występują pomniki przyrody:

* grusza o obw. pnia 255 cm u Leona Sowy przy ul. Słonecznej, decyzja Rol.IX-3/1 71/63 z dnia 25.11.1964r.

* dąb o obwodzie pnia 310 cm w parku przy ul. Polnej, wł. Maria Bochenek, k. toru kolejowego, decyzja Rlop8311/21/72 z dnia 15.n.1972r.

* lipa drobnolistna o obwodzie pnia 360 cm, przy szkole podstawowej Nr1, rozporządzenie Nr 32 Wojewody Nowosądeckiego z dnia 27.XH.1994r. (Dz. Urz. województwa nowosądeckiego 26/94),

* dąb o obwodzie pnia 365 cm, w zabytkowym parku w Łososinie Górnej, rozporządzenie Wojewody Nowosądeckiego jw.,

* 2 lipy (na gruncie 1 lipa zwalona) przy zabytkowej kapliczce Matki Boskiej Bolesnej, przy ulicy do Mordarki, decyzja Rol.-XIV.3/34/64 z dnia 7. IV. 1964 r. wł. Skarbu Państwa.

c) Ochrona gatunkowa roślin dotyczy roślin występujących w stanie dzikim, a objętych wykazem roślin chronionych, wynikających z rozporządzenia Ministra OSZNIL Z DNIA 6IV. 1995 r. /Dz. U. Nr 41, poz. 214/. Zakazy dotyczące roślin chronionych obejmują umyślne niszczenie i zrywanie ze stanowisk naturalnych oraz ich zbywanie, nabywanie lub przemieszczanie. Zakazy te nie dotyczą wykonywanych czynności związanych z prowadzeniem racjonalnej gospodarki.

d) Ochrona gatunkowa zwierząt wynika z rozporządzenia Ministra OSZNIL z dnia 6.1.1995 r. /DZ.U Nr 13, poz.601/, a dotyczy zwierząt dziko żyjących, objętych wykazem gatunków chronionych oraz ochrony miejsc rozrodu gatunków, dla których należałoby wyznaczyć granice ochrony. Na obszarze miasta nie wyznaczono takich miejsc.

2. PRZYRODNICZE UWARUNKOWANIA ROZWOJU

2.1. Zasady rozwoju wyodrębnionych obszarów przyrodniczo -funkcjonalnych.

Biorąc pod uwagę naturalne zróżnicowanie i wartość środowisk przyrodniczego oraz stopień jego przekształcenia w wyniku działalności społeczno -gospodarczej na obszarze miasta Limanowa wyróżniono następujące strefy przyrodniczo - funkcjonalne:

I. Strefa górską, przyrodniczo-leśną. Zasięg tej strefy w znacznej mierze nawiązuje do granicy rolno - leśnej w masywie Miejskiej i Łysej Góry, obejmując najbardziej strome i najwyższe położone jej partie, sięgające wysokości od 500 - 751m. n.p.m. Obszar ten zgodnie z siecią ekologiczną ECONET stanowi cenne ogniwo przyrodnicze, tzw biocentrum, w obrębie korytarza ekologicznego rangi krajowej. Jednocześnie obszar ten jest ważnym elementem krajobrazu i tożsamości miasta. W-użytkowaniu gruntów zdecydowanie dominują zwarte duże kompleksy leśne z polaną na szczycie Miejskiej Góry wraz z krzyżem i urządzeniami turystycznymi. Lasy podlegają gospodarczemu wykorzystaniu. Są zarazem najbardziej pożądaną formą użytkowania tego górskiego obszaru. Jest to obszar o dominacji przyrodniczych uwarunkowań, chroniony przed działaniami zakłócającymi funkcjonowanie przyrody, jak również obniżającymi walory przyrodnicze i rekreacyjne obszaru. Obszar ten wchodzi w skład projektowanego Łososińsko - Żegocińskiego parku krajobrazowego oraz proponowany jest do indywidualnej ochrony w formie zespołu przyrodniczo - krajobrazowego Miejskiej Góry.

Docelowo w tej strefie za najważniejsze uznać należy funkcje ekologiczne i ochronne, które zagwarantują funkcjonowanie przyrody ożywionej i nieożywionej, ochronę bioróżnorodności oraz zachowanie walorów źródłiskowych i rekreacyjnych obszaru.

Główną funkcją gospodarczą tej strefy jest gospodarka leśna i turystyka. Ich rozwój powinien być oparty na podstawach ekologicznych. W przypadku leśnictwa polegać powinien na zagospodarowaniu opartym na naturalnym kierunku hodowli lasu, a w użytkowaniu lasu - na zapewnieniu racjonalizacji pozyskania drewna i zabezpieczeniu trwałości i ciągłości użytkowania. Jest to strefa predysponowana do rozwoju turystyki pieszej z wykorzystaniem istniejących szlaków turystycznych prowadzących w kierunku Sałasza i Jaworza oraz ścieżek spacerowych prowadzących z centrum miasta i pobliskich ośrodków wypoczynkowych na szczyt Miejskiej Góry - jako bardzo atrakcyjnego punktu widokowego, a od czasu wzniesienia krzyża -również miejsca kultowego. Zagospodarowanie tego obszaru może być powiązane z terenami narciarskimi po północnej stronie góry. Dla wszelkich projektowanych obiektów winny obowiązywać zaostrome rygory architektoniczno - krajobrazowe i wymóg proekologicznych rozwiązań w zakresie utylizacji ścieków i odpadów.

Wymagana ochrona źródeł i zakaz zczyrywania wody dla ujęć wodociągowych bezpośrednio ze źródeł. Konieczna również ochrona naturalnego charakteru potoków oraz źródeł.

II. Strefa pogórzy rolno-zadrzewieniowa, z zabudową dotychczas głównie zagrodową, a w chwili obecnej i w przyszłości - w coraz większym stopniu mieszkaniową. Obejmuje stoki i wierzchowiny pogórzy, położone na wysokości 400 - 500 (550)m. n.p.m., a więc 60 - 200m. ponad centrum miasta. Obszar jest prawie całkowicie wylesiony i użytkowany rolniczo z niewielkimi enklawami lasów i zadrzewień wzdłuż potoków. Jest to obszar źródłkowy dla licznych drobnych dopływów Sowlinki i Mordarki. Niezalesione partie wierzchowinowe odznaczają się wysokimi walorami widokowymi w stosunku do najbliższego otoczenia, jak również są bardzo eksponowane w krajobrazie miasta. W związku z tym powinny być bardzo racjonalnie zagospodarowane, w przewadze chronione przed zabudową, zalesieniem i liniami napowietrznymi. Wskazane włączenie najatrakcyjniejszych odcinków dróg i punktów widokowych w trasy ścieżek spacerowych i rowerowych.

W strefie tej wskazana jest dominacja użytków rolnych wraz z lasami i zadrzewieniami, które oprócz funkcji gospodarczych odgrywają ważną rolę proroczną oraz zapewniają spójność przestrzeni przyrodniczej, umożliwiając funkcjonowanie korytarza ekologicznego pomiędzy cennymi strukturami przyrodniczymi.

Konieczna jest ochrona stoków przed rozpraszaniem zabudowy. Zabudowa winna koncentrować się wokół istniejących terenów już zabudowanych, na zasadzie tzw. nisz osadniczych. Większość nisz w tej strefie wskazana do ograniczonego rozwoju pod względem charakteru i intensywności zabudowy. Ich rozwój może dokonywać się na zasadzie niezbędnych uzupełnień i modernizacji istniejącej zabudowy, gdyż znajdują się na stokach stromych i trudno dostępnych, niekiedy erozyjno-osuwiskowych, wśród rozległych terenów rolnych lub na wierzchowinach i stokach bardzo eksponowanych w krajobrazie.

Nisze osadnicze na stokach niżej położonych, wokół istniejących centrów osadniczych i wzdłuż dróg możliwe są do umiarkowanego rozwoju. W ich obrębie pożądana jest dominacja zabudowy niskiej, rozluźnionej, realizowanej na większych działkach z dużym udziałem towarzyszącej zieleni drzewiasto - krzewiastej. Możliwe poszerzenia terenów budowlanych. W obrębie stoków i grzbietów eksponowanych w krajobrazie rozwój nisz osadniczych należy obwarować zastrzonymi rygorami odnośnie architektury obiektów i realizacji zieleni towarzyszącej. Konieczny bezwzględny wymóg wyposażenia wszelkiej zabudowy w infrastrukturę ekologiczną i uregulowanie gospodarki odpadami.

Wzdłuż licznych cieków wodnych konieczne jest ukształtowanie ciągłej strefy ekologicznej, chronionej przed zabudową kubaturową. Lasy występujące w tej strefie wymagają na ogół przebudowy drzewostanów z uwagi na ich pewną niezgodność z jakością siedlisk (biotopów). Jest to strefa o znacznych potrzebach zadrzewieniowo - zalesieniowych ze względu na zagrożenie erozjami i osuwaniem oraz potrzebę zwiększenia retencyjności obszaru. Do nasadzeń należy wykorzystywać rodzime gatunki drzew, dostosowane do warunków górskich. Walory krajobrazowe i przyrodnicze oraz ułatwiona dostępność w związku z gęstą siecią dróg czynią obszar przydatnym dla codziennego wypoczynku mieszkańców miasta (ścieżki rowerowe, spacerowe itp.) Jest to w większości obszar otuliny projektowanego Łososińsko-Żegocińskiego Parku Krajobrazowego, a częściowo samego Parku.

III. Strefa dolinno-pogórska, osadnicza, o. względnie najkorzystniejszych w skali miasta warunkach przyrodniczych dla działalności społeczno - gospodarczej. Obejmuje dna większych dolin: Łososiny, Sowlinki i Mordarki oraz przylegające do nich pogórzanki, sięgające do wysokości ok. 60m ponad dna dolin. Możliwa do intensywnego zagospodarowania, w tym koncentracji zabudowy miejskiej i działalności społeczno - gospodarczej ale pod warunkiem zachowania i ochrony wartościowych elementów przyrodniczych, zapewnienia wysokich standardów środowiska oraz zwiększenia zieleni towarzyszącej zabudowie.

W kształtowaniu rozwoju przestrzennego tej strefy bardzo ważne jest wyodrębnienie korytarza wentylacyjnego miasta, który obejmie najniższe położone tereny wzdłuż Sowlinki i Łososiny, umożliwiając grawitacyjny spływ inwersyjnych mas powietrza i dobre przewietrzanie miasta,

szczególnie w okresie jesienno - zimowym. Należy chronić ten obszar przed realizacją nowej zabudowy, zwłaszcza wielkokubaturowej. Wskazana jest lokalizacja zieleni miejskiej, urządzeń sportowo - rekreacyjnych lub usługowo - produkcyjnych wśród zieleni, bez obiektów kubaturowych. Istniejące tereny zabudowy mieszkaniowej możliwe do ograniczonego rozwoju.

Konieczne jest zachowanie strefy ekologicznej rzek i potoków obejmującej koryta wraz z obudową biologiczną w obrębie niskich teras - jako terenów o ważnych funkcjach ekologicznych, które umożliwiają funkcjonowanie ciągów ekologicznych i spójność przestrzeni przyrodniczej w obrębie „korytarza ekologicznego” Beskidu Wyspowego. Strefa ta w dolinie Łososiny jest szeroka, co wiąże się z dość dużym zasięgiem wylewów powodziowych oraz dużą aktywnością erozyjną rzeki.

Możliwa jest, w miarę potrzeb, lokalizacja na obrzeżach strefy ekologicznej urządzeń rekreacyjno - sportowych typu: boiska sportowe, pola namiotowe, miejsca biwakowe, ścieżki spacerowe i rowerowe itp., ale bez trwałych obiektów kubaturowych. W silnie przekształconym antropogenicznie centrum miasta funkcje ekologiczne w ograniczonym zakresie pełnią tereny zieleni miejskiej lub tereny usługowe, np. sportowo - rekreacyjne zlokalizowane wśród zieleni.

Konieczne jest zadrzewienie lub zalesienie stromych skarp przypotokowych i wszelkich stromizn na stokach oraz stoków objętych procesami denudacyjnymi, w szczególności osuwaniem.

Wskazane jest skupienie zabudowy w terenach już zainwestowanych i na ich bazie kształtowanie nisz osadniczych. Centrum miasta i tereny przyległe możliwe do intensywnego rozwoju pod względem gęstości i charakteru zabudowy.

W północno-zachodniej, dotychczas przemysłowo - składowej części miasta, w pobliżu ujścia Sowlinki, konieczne jest kształtowanie zabudowy rozluźnionej, z dużym udziałem zieleni niskiej i wysokiej, umożliwiających spójność struktur przyrodniczych pasma Góry Paproć i pasma Sałasza -Jaworza. Jest to możliwe z uwagi na dokonujące się przewartościowania w zagospodarowaniu tego terenu.

Wymagane wyposażenie terenów osadniczych w infrastrukturę ekologiczną zabezpieczającą środowisko przed degradacją. Preferowane powinny być nieuciążliwe źródła energii, bądź o zminimalizowanej uciążliwości.

Wskazane jest sukcesywne obejmowanie ochroną zachowawczą wszystkich cennych obiektów i osobliwości przyrodniczych, uatrakcyjniających obszar miasta pod względem turystycznym i poznawczym.

2.2. Przyrodnicze uwarunkowania rozwoju – wnioski

MOŻLIWOŚCI ROZWOJU MIASTA:

- Walory przyrodnicze, w szczególności urozmaicenie rzeźby i krajobrazu, szata roślinna i wody płynące dają podstawę do utworzenia szczególnych form ochrony przyrody, w których zakres ochrony nie stanowi większych ograniczeń gospodarczych lecz ukierunkowuje sposób zagospodarowania. Do takich form zalicza się projekt włączenia 191 ha z terenu Limanowej do Łososińsko-Żegocińskiego Parku Krajobrazowego oraz projekt utworzenia na Miejskiej Górze - Zespołu Przyrodniczo - Krajobrazowego o powierzchni ok. 50 ka. Propozycje te stanowią potwierdzenie występujących walorów i zarazem ważny atut rozwoju miasta.

- Zasoby przyrodnicze oraz istniejące i projektowane przestrzenne formy ochrony przyrody powinny być wykorzystane do celów promocyjnych, bowiem stwarzają możliwości rozwoju turystyki i wypoczynku, zarówno dla mieszkańców miasta jak i ludności przyjezdnej oraz wskazują miejsca tworzenia odpowiedniego zaplecza dla realizacji funkcji wypoczynkowych.

- Lasy i zadrzewienia, urozmaicone gatunkowo, stwarzają możliwości rozwoju na ich bazie wypoczynku dla mieszkańców miasta oraz turystyki, jako funkcji uzupełniającej.

- Najbardziej korzystne w skali całego miasta warunki bioklimatyczne na stokach Miejskiej Góry predysponują je w szczególności do rozwoju nie tylko zabudowy mieszkaniowej ale głównie rekreacyjnej (pensjonatowej i letniskowej).

- Dobre skomunikowanie Limanowej za pośrednictwem dróg kołowych (krajowej Wadowice - Przemyśl i wojewódzkiej Zielona - Bochnia - Limanowa) i linii kolejowej umożliwi rozwój miasta jako ważnego węzła turystyczno - krajoznawczego dla wschodniej części Beskidu Wyspowego. Realizacja w przyszłości linii kolejowej Kraków - Podłęże - Piekiełko będzie szczególnie silnym impulsem rozwoju miasta, również w zakresie turystyki, głównie ze względu na łatwą dostępność z rejonu Krakowa.

BARIERY ROZWOJU MIASTA:

- Urozmaicona rzeźba obszaru miasta, w której dominują pogórza i góry znacznych deniwelacjach i nachyleniach stoków ogranicza swobodny rozwój przestrzenny miasta, wymaga strefowania przyrodniczo - funkcjonalnego obszaru i dostosowania zagospodarowania terenów do warunków naturalnych.

- Urozmaicona rzeźba obszaru miasta utrudnia swobodne rozprzestrzenianie się zabudowy miejskiej na wzgórzach, bowiem stwarza konieczność ponoszenia większych nakładów na jej realizację, a także w efekcie końcowym stwarza dyskomfort codziennego pokonywania znacznych różnic wysokości względnej terenu i stromości dróg dojazdowych.

- Położenie miasta w dolinach rzek o charakterze inwersyjnym stwarza konieczność kształtowania korytarzy wentylacyjnych, umożliwiających grawitacyjny spływ chłodnych i wilgotnych mas powietrza. Wiąże się to z ograniczeniem zabudowy kubaturowej na terasach najniższej położonych.

- Umożliwienie funkcjonowania rzek jako ważnych ciągów ekologicznych i elementów składowych rusztu ekologicznego o znaczeniu ponad lokalnym (tj. w skali Beskidu Wyspowego) wymaga wyodrębnienia strefy ekologicznej rzek i potoków oraz jej racjonalne zagospodarowanie, tj. w szczególności ochronę przed zabudową kubaturową oraz utrzymanie bądź odtworzenie zieleni łąkowej.

- Wysokie walory krajobrazowe i ekspozycyjne stoków otaczających centrum miasta (będących w znacznej części wg obowiązującego planu ogólnego miasta terenami rozwojowymi w zakresie osadnictwa) wymaga kształtowania architektury obiektów, zieleni towarzyszącej i wszelkich rozwiązań urbanistycznych w sposób zharmonizowany z tymi walorami.

- Istnieje ustawowe ograniczenie przeznaczania lasów na cele nieleśne i obowiązek ciążyący na posiadaczach do trwałego utrzymania lasów i zapewnienia ich ciągłości użytkowania. Wynika z tego ograniczenie możliwości swobodnego eksploataowania lasów, które mogłoby prowadzić do zachwiania istniejącej, trwałej struktury drzewostanów.

- Erozyjno - osuwiskowy charakter niektórych stoków w obrębie pogórzy wymaga wyłączenia ich z planowanej zabudowy, bądź poniesienia kosztów specjalistycznych badań i rozwiązań technicznych dla posadowienia obiektów. Z punktu widzenia racjonalnej gospodarki zasobami środowiska tereny te w pierwszej kolejności powinny być przeznaczone pod zadrzewienia i zalesienia, stabilizujące grunt. Możliwe i wskazane jest przeznaczenie tych terenów pod realizację parków miejskich itp.

- Walory i zasoby środowiska przyrodniczego oraz potrzeba zapewnienia odpowiednich warunków życia mieszkańców obligują do stosowania wysokosprawnych urządzeń infrastruktury ekologicznej oraz ograniczają zakres rozwoju przemysłu i rzemiosła uciążliwego dla tego środowiska.

- Niezadawalający stan czystości wód przepływających przez miasto wymaga pilnych działań w zakresie porządkowania gospodarki wodno - ściekowej, tj. rozbudowy i modernizacji sieci wodociągowej oraz kanalizacyjnej, na ukończeniu jest modernizacja miejskiej oczyszczalni ścieków.

- Niezadowalający stan czystości powietrza atmosferycznego w okresie jesienno - zimowym (grzewczym) wymaga podjęcia działań w zakresie dalszej modernizacji osiedlowych kotłowni węglowych i systematycznego przechodzenia na ekologiczne źródła ogrzewania (gaz, olej opałowy)
- Deficytowy pod względem zasobów wodnych charakter zlewni Łososiny, której częścią stanowi obszar miasta Limanowa, jak również doświadczenia z powodzi w 1997r. wymagają racjonalnej gospodarki terenami na obszarze całej zlewni. Wymaga to ochrony źródeł, zadrzewienia i zalesienia najmniej przydatnych gospodarczo obszarów, ograniczenia rozbudowy sieci dróg stokowych, ochrony czystości wód itd. Wiąże się to z ograniczeniami odnośnie inwestowania i sposobu użytkowania, w szczególności na terenach gór i pogórzy, które cechuje przyspieszony odpływ wód.
- Aktywność powodziowa Łososiny i jej dopływów wyklucza wiele terenów z możliwości trwałego zainwestowania, a także wymaga pilnych działań z zakresu zwiększenia retencyjności obszaru i wyrównania przepływów globalnie w całej zlewni. Wiąże się z tym również pilna potrzeba realizacji zbiornika retencyjnego „Młynne”. Powyższe działania dotyczą również obszarów cząstkowych zlewni, takich jak obszar miasta Limanowa.

2.3. Przyrodnicze cele rozwoju.

- Zapewnienie wysokich standardów jakościowych środowiska, w szczególności w odniesieniu do powietrza, wód, lasów i krajobrazu, co pozwoli na satysfakcjonujące warunki życia mieszkańców oraz funkcjonowanie miasta jako atrakcyjnego obszaru turystycznego.
- Poprawa bilansu wodnego w zlewni Łososiny poprzez racjonalne użytkowanie terenów w granicach miasta, oraz zintensyfikowanie działań na rzecz przywrócenia czystości wód powierzchniowych i podziemnych oraz realizację zbiornika wodnego w Młynem.
- Powiększenie ilościowych i jakościowych terenów zieleni miejskiej, a w górskiej części miasta - terenów leśnych, co w szerszej perspektywie przyniesie poprawę warunków życia mieszkańców, poprawę warunków przyrodniczo - ekonomicznych i zwiększenie zasobów wodnych.
- Sukcesywne obejmowanie ochroną zachowawczą wartościowych obszarów i osobliwości przyrodniczych na terenie miasta poprzez utworzenie Łososińsko - Żegocińskiego Parku Krajobrazowego oraz stosownie do potrzeb - pomników przyrody, stanowisk dokumentacyjnych, użytków ekologicznych, parków, zespołów przyrodniczo krajobrazowych itp. w celach poznawczych i promocyjnych miasta.

V. ŚRODOWISKO KULTUROWE — OBOWIĄZUJĄCY SIAN ISTNIEJĄCY W ZAKRESIE OCHRONY ZABYTKÓW

1. OBIEKTY WPISANE DO REJESTRU ZABYTKÓW

Na terenie miasta Limanowa znajdują się objęte ścisłą ochroną konserwatorską niżej wymienione obiekty narodowej kultury materialnej wpisane pod następującymi numerami wojewódzkiego rejestru zabytków.

1. Limanowa- Kościół Matki Boskiej Bolesnej Nr rej. Ks „A”- 66.
2. Limanowa- Łososina Górna - Dwór Nr rej. Ks „A”- 69
3. Limanowa - Mordarka - ogród podworski Nr rej. Ks„,A”-300
4. Limanowa - ogród podworski Nr rej. Ks „A” - 303
5. Limanowa - Łososina Górna - Kościół Nr rej. Ks „A” - 364
6. Limanowa — budynek przy ul. Kościuszki 23 Nr rej. Ks„,A”-511

(Szkoła Muzyczna)

7. Limanowa - Dwór Marsów Nr rej. Ks „A”-558

8. Limanowa - kaplica dworska Nr rej. Ks „A” - 599

9. Limanowa- Jabłoniec — cmentarz Nr 368 1 Nr rej. Ks „A” - 629

10. Limanowa - cmentarz wojenny Nr 366 Nr rej Ks „A”-715

11. Limanowa - Kapliczka ul. Kościuszki Nr rej. Ks „A” – 823

Wpisane pod powyższymi numerami rejestru decyzje wraz z pouczeniem o skutkach wpisu do rejestru zabytków nieruchomości zostały w kserokopiach dołączone do DOKUMENTACJI pierwotnego STUDIUM, za wyjątkiem pozycji 1, której aktualnie brak w Wojewódzkim Urzędzie Ochrony Zabytków.

Decyzje te zawierają między innymi szczegółowy opis obiektu i zakres ich ochrony,

* który został uzupełniony ustaleniami obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta Limanowa wprowadzonego Uchwałą Nr XXXIII/199/04 Rady Miasta Limanowa z dnia 10 grudnia 1004r.

I tak:

Ad.1

Kościół parafialny — Bazylika Mniejsza p.w. Matki Boskiej Bolesnej Nr rej. Ks „A”-66 Decyzja KI.IV680/29/71 z dnia 12.08.1971 r.

Z, uwagi na brak decyzji w aktach Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków nie ma możliwości szczegółowego opisanie zakresu zabytku objętego ochroną.

Należy przyjąć, że w/w decyzja dotyczy całego zespołu terenu kościelnego, a więc kościoła, plebani z domem pielgrzyma, ołtarza polowego i pozostałych obiektów znajdujących się na tym terenie objętym ścisłą ochroną konserwatorską.

Ad.2

Dwór w Łososinie Górnej Nr rej. Ks. „A” — 69 Decyzja KI.IV.680/35/70 z dnia 25.02.1970 r. obejmuje zarówno parterowy, drewniano murowany, prawdopodobnie XIX — wieczny dwór który stanowił cenny przykład klasycystycznego dworu w typie tzw. „dworów staropolskich” z frontowym kolumnowym portykiem, całkowicie spalony w latach 70-tych XX wieku, jak też jego otoczenie parkowe ze starodrzewem, w tym z wpisanymi do rejestru pomników przyrody dębem oraz trzema lipami.

W związku z nieistniejącym już dworem, aktualnie strefą ścisłej ochrony konserwatorskiej objęty jest park podworski, w obrębie którego — niezależnie od ustaleń §1 wszelka działalność inwestycyjna oraz pielęgnacja parku wymaga uzgodnienia z Wojewódzkim Urzędem Ochrony Zabytków.

Wskazana odbudowa (rekonstrukcja) dworu z przystosowaniem obiektu na cele kulturalne lub inne wg wynikających wówczas potrzeb społecznych. Wg decyzji obiekt stanowi własność Skarbu Państwa w użytkowaniu Szkoły Podstawowej w Łososinie Górnej. Obecnie w użytkowaniu parafii w Łososinie Górnej.

Nadmienia się iż strefa ta łączy się bezpośrednio z omówioną w poz. Ad.5 strefą ścisłej ochrony konserwatorskiej kościoła.

Ad.3

Ogród podworski w Mordarce Nr rej. Ks „A” —300Decyzja 103/82 z dnia 26.02.1982 r. obejmuje dawny ogród podworski o pow.1,6 ha z przełomu XVIII/XIX wieku w Limanowej — Mordarce, posiadający ślady dawnej kompozycji typowej dla ogrodów dworskich z końca XIX wieku oraz drzewostanu zasługującego na ochronę prawną ze względu na zachowany charakter krajobrazowy, układ oraz gatunki drzew. Strefa ścisłej ochrony konserwatorskiej obejmuje zarówno ogród w obrębie dawnego obszaru jak też prowadzącą do niego lipową aleję dojazdową(obecnie ul. Polna).

Położona w ogrodzie k. toru kolejowego lipa drobnolistna wpisana jest do rejestru pomników przyrody.

Wszelka działalność inwestycyjna, wraz z remontami i przebudową obiektów oraz utrzymanie parku, jak też ewentualne poszerzenie ulicy czy inne roboty drogowe mające być na niej prowadzone — podlega uzgodnieniu z Wojewódzkim Urzędem Ochrony Zabytków.

Wg decyzji właścicielem obiektu była Maria Bochenek, obecnie Władysław Biedroń — brak bliższych danych.

Ad.4

Ogród podworski — park miejski Nr rej Ks „A” —303 Decyzja 103/82 z dnia 26.02.1982 r. obejmuje dawny ogród podworski z XVIII wieku o pow. 1.6 ha przy dworze marsów, położony w centrum miasta na terenie lekko wzniesionym w kierunku południowym. Istniejące skupiska starodrzewu sugerują, że był to ogród krajobrazowy składający się z kilku wewnątrz zachowany drzewostan jest typowy dla ogrodów dworskich. Dominują w nim jesiony, dęby, lipy, klony grab, wierzba, srebrny świerk. Strefą ścisłej ochrony konserwatorskiej objęty jest park w obrębie obecnego obszar, w związku z czym sposób i formy jego pielęgnacji wymagają również uzgodnienia z Wojewódzkim Konserwatorem Ochrony Zabytków. Właścicielem jest Miasto Limanowa.

Ad.5

Kościół parafialny p.w. Wszystkich Świętych w Łososinie Górnej Nr rej Ks „A” —364 Decyzja 164 z dnia 14.08.1984 r. obejmuje kościół drewniany z XVII wieku wraz z otaczającym terenem łącznie z XIX-wiecznym kamiennym ogrodzeniem.

Strefą ścisłej ochrony konserwatorskiej objęta jest całość obiektu i przynależnego do niego terenu łączącego się bezpośrednio ze strefą ochrony konserwatorskiej parku podworskiego (vide Ad.2).

Wszelka działalność remontowo — budowlana oraz konserwacyjna wymaga uzgodnienia z Wojewódzkim Urzędem Ochrony Zabytków. Właścicielem jest Parafia Rzymско — Katolicka w Łososinie Górnej.

Ad.6

Budynek przy ul. Kościuszki 23 — obecnie szkoła muzyczna Nr rej Ks „A” -511 Decyzja 311/87 z dnia 14.08.1987 r. obejmuje starą część budynku szkolnego w granicach działki ewidencyjnej, składającej się z pb 290, ppr 415/20, 608, 609 i 628.

Obiekt parterowy, murowany zbudowany najprawdopodobniej przed I Wojną Światową, mocno zakorzeniony w tradycji miejskiej Limanowej, popularnie zwany dawniej

„Hemerszlakówką” od nazwiska właściciela Hemerszlaka, stanowi element założenia urbanistycznego miasta oraz ciekawy przykład architektury miejskiej.

Ścisłej ochronie konserwatorskiej podlega położenie, forma oraz detal zdobniczy budynku.

Właścicielem jest Skarb Państwa, użytkownikiem Państwowa Szkoła Muzyczna I stopnia w Limanowej.

Ad.7

Dwór Marsów Nr rej Ks „A” —558Decyzja 358/88 z dnia 25.05.1988 r. obejmuje Dwór Marsów położony na działkach pbl/1, p gr. 3902/5, Iwh 551 w centrum miasta w obrębie zabytkowego zespołu parkowego omówionego powyżej (vide Ad.4) i posiadającego odrębną decyzję konserwatorską.

Ścisłej ochronie Konserwatorskiej podlega całość substancji budowlanej, w tym gabaryty, układ wnętrza i wystrój zewnętrzny, drewniano — murowanego parterowego zwieńczonego dachem płaskim z dwoma pomieszczeniami w poddaszu i częściowo podpiwniczonego dworu wzniesionego w XVIII wieku, historycznie położonego na terenie przyłączonej później do Limanowej części Starej Wsi — przejęty w 1907 roku przez rodzinę Marsów.

Wg decyzji własność Skarbu Państwa. Obecnie własność komunalna w użytkowaniu Muzeum Ziemi Limanowskiej.

Oprócz funkcji muzealnej dopuszcza się możliwość adaptacji pomieszczeń poddasza na pokoje gościnne.

Ad. 8

Kapliczka k/dworu Marsów Nr rej. Ks „A” —599Decyzja 399/89 z dnia 29.08.1989 r. obejmuje położoną w Parku Miejskim (vide Ad.4) obok dworu Marsów (vide Ad.7) kaplicę dworską w stylu neogotyckim, murowaną, krytą dachówką, położoną w sąsiedztwie dworu Marsów na działce ewid. obręb VII, dz.11.Kat.Stara Wieś — nr pgr 3906/18 Kw 146, wzniesioną w połowie XIX wieku, pierwotnie mszalną, po 1945 roku adaptowaną na cele świeckie, a po 1970 roku na Izbę Pamięci Narodowej.

Obiekt posiadający wartości architektoniczno — krajobrazowe stanowi integralną część omówionego powyżej w pkt 1.4. i 1.7. zespołu parkowo — dworskiego podlega w całości ścisłej ochronie konserwatorskiej, która obejmuje gabaryty, substancję budowlaną, układ oraz detal architektoniczny.

Własność Miasta Limanowa w użytkowaniu Muzeum Ziemi Limanowskiej.

Ad.9

Cmentarze wojenne nr 368 na Jabłońcu, Nr rej. Ks „A” —629Decyzja 429/91 z dnia 02.09.1991 r. obejmuje jeden z najbardziej reprezentacyjnych na całym terenie Galicji Zachodniej cmentarzy wojennych z okresu I Wojny światowej, na którym pochowano poległych w obronie Limanowej odpierających ofensywę rosyjską żołnierzy Austro — Węgier oraz cmentarz poległych w II-giej Wojnie Światowej żołnierzy radzieckich

Cmentarze położone na wzgórzu Jabłonec (560 mnpm.) po obydwu stronach drogi do przysiółka Golców w gminie Limanowa posiadają jednak wspólną oś kompozycyjną z elementem centralnym (na lewo od w/w drogi) 12-to metrowym obeliskiem zwieńczonym kamiennym Krzyżem Maltańskim. Główną część nekropolii stanowi położony po przeciwnej stronie ogrodzony murem teren cmentarza z oryginalną ośmioboczną kaplicą — mauzoleum dowódcy 9 pułku huzarów płk. hr. Othmana Muhra oraz pomnikiem na miejscu jego śmierci a ponadto położony poza jego murami obelisk w miejscu śmierci rotmistrza Leonarda Thun Hohensteina

Cmentarze te położone na działkach ewid. 500 oraz na działce ewid. 674 obejmują również groby żołnierzy radzieckich z II Wojny Światowej, stanowią obraz martyrologii narodu polskiego i innych narodów i podlegają ścisłej ochronie konserwatorskiej.

Wszelkie prace porządkowo — remontowe na terenie cmentarzy wymagają uzgodnienia z Wojewódzkim Urzędem Ochrony Zabytków.

Wokół nich wydzielona została 100 m. strefa ochrony konserwatorskiej — widokowej, w obrębie której wszelka działalność inwestycyjna jak też zmiana sposobu zagospodarowania podlega również uzgodnieniu z Wojewódzkim Urzędem Ochrony Zabytków. Właściciel: Miasto Limanowa.

Ad.10

Cmentarz wojenny nr 366 na starym cmentarzu parafialnym Nr rej Ks „A” —715 Decyzja 515/93 z dnia 27.12.1993 r. obejmuje cmentarz wojenny Nr 366 z okresu I Wojny Światowej położony na działce nr Lwh-51 obejmujący część działki ewid. nr 165 (dawnej parceli gruntowej nr 206) stanowiący kwaterę wojenną o pow. 215 m² na starym cmentarzu parafialnym w Limanowej mieści szczątki legionistów z I Pułku Legionów polskich z listopada i grudnia 1914 roku, żołnierzy austriackich i węgierskich (w tym część żołnierzy nierozpoznanych) oraz żołnierzy rosyjskich (w większości nierozpoznanych) — poległych w bitwie pod Limanową w 1914 roku, jak również ekshumowane w późniejszym okresie prochy żołnierzy ze zlikwidowanego cmentarza wojennego nr 367 w Mordarce.

Jako miejsce pamięci o martyrologii narodu polskiego i innych narodów oraz jako dzieło inżynierskiej sztuki wojennej, stanowi w całości dobro kultury w rozumieniu ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami podlegające ochronie konserwatorskiej. Właściciel Parafia Rzymsko — Katolicka p.w. Matki Boskiej Bolesnej w Limanowej.

Ad.11

Kapliczka przy ul. Kościuszki Nr rej. Ks „A” —823 na południe od szkoły muzycznej omówionej w poz. Ad.6.

Decyzja 623/96 z dnia 30.12.1996 r. obejmuje położoną przy ul. Kościuszki na działce ewid. nr 727 kamienną kapliczkę wzniesioną w XIX wieku, otynkowaną, krytą gontem. Ścisłej ochronie konserwatorskiej podlega kapliczka wraz z otoczeniem w granicach działki na której jest usytuowana.

Wg decyzji kapliczka stanowi własność zamieszkałej w Krakowie rodziny Państwa Król (brak bliższych danych).

2. POZOSTAŁE OBIEKTY BĘDĄCE W EWIDENCJI KONSERWATORSKIEJ.

Niezależnie od wymienionych w pkt I obiektów wpisanych do wojewódzkiego rejestru zabytków, na terenie miasta Limanowa znajdują się niżej wymienione obiekty pozostające w ewidencji konserwatorskiej w stosunku do których zgodnie z obowiązującą ustawą o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami istnieje obowiązek uzyskania opinii wojewódzkiego konserwatora zabytków odnośnie przebudowy, rozbudowy i prowadzenia innych robót budowlanych.

Są to:

- figura św. Floriana — kamienna (przy Bazylice Mniejszej p.w. M.B. Bolesnej)
- kapliczka św. Franciszka, ul. krakowska — murowana
- kapliczka M.B. Różańcowej, ul Krakowska — murowana
- kapliczka M.B. Siedmiu Bolesci, ul. Krakowska 10 — kamienna
- krzyż drewniany, ul Tarnowska 25
- dom mieszkalny + spichlerz, drewniany 1934 r, ul. Moczarki 8
- dom mieszkalny, ul. Czysta 76 — drewniany 1846
- dom mieszkalny, ul. J. Marka 8 — drewniany k. XIX w.

- dom mieszkalny, ul. J. Marka 18 — drewniany 1 ćw. XX w.
- dom mieszkalny, ul. J. Marka 26 — drewniany k. XIX w.
- dom mieszkalny, ul. J. Marka 40 — drewniany
- dom mieszkalny, ul. Kościuszki 15 — lata 30-te XX w.
- dom mieszkalny + stodoła, ul. Kościuszki 88 — drewniany
- dom mieszkalny, ul. Kościuszki 97 — drewniany 1 ćw. XX w.
- dom mieszkalny, ul. Kościuszki 107 — drewniany 1 ćw. XX w.
- dom mieszkalny, ul. Kościuszki 111 — drewniany 1924r.
- dom mieszkalny, ul. Kościuszki 113 — drewniany 1924 r. + stodoła
- dom mieszkalny, ul. Krakowska 2 — murowany 1912 r.
- dom mieszkalny, ul. Krakowska 10 — murowany 1918 r.
- dom mieszkalny, ul. Krakowska 13 — drewniany 1900r.
- dom mieszkalny, ul. Krakowska 20 — drewniany 1 ćw. XX w.
- dom mieszkalny, ul. Krakowska 60 — drewniany
- dom mieszkalny, ul. Krakowska 245 — murowany 1 ćw. XX w.
- dom mieszkalny, ul. Kś Kowalskiego — drewniany 1 ćw. XX w. (obecnie obiekt mieszkalno-usługowy)
- dom mieszkalny, ul. Krótka 3 — drewniany
- dom mieszkalny, ul. Krótka 4 — drewniany 1 ćw. XX w.
- dom mieszkalny, ul. Krótka 5 — drewniany
- dom mieszkalny, ul. Krótka 6 — drewniany 1 ćw. XX w.
- dom mieszkalny, ul. Krótka 7 — drewniany 1 ćw. XX w.
- dom mieszkalny, ul. Krótka 8 — drewniany
- dom mieszkalny, ul. Leśna 7 — drewniany 1910 r.
- dom mieszkalny, ul. Szwedzka I — murowany 1 ćw. XX w.
- Dom Parafialny, ul. Szwedzka 3 — murowany 1905 r.
- dom mieszkalny, ul. Parkowa 2 - drewniany
- dom mieszkalny, ul. Rynek 10 — murowany k. XIX w.
- dom mieszkalny, ul. Rynek 11 — murowany k. XIX w.
- dom mieszkalny, ul. Kochanowskiego 45 — drewniany 1921 r.
- budynek Miejsk. Por. Wych. Zaw. ul. Witosa I — murowany 1912
- dom mieszkalny, ul. Witosa 3 — murowany 1912 r.

- dom mieszkalny, ul. Witosa 5 — murowany 1912 r.
- dom mieszkalny, ul. Witosa 191 — murowany 1912 r.
- dom mieszkalny, ul. Witosa 192 — murowany 1912 r.
- dom mieszkalny, ul. Witosa 194 — murowany 1912 r.
- Apteka, ul. Witosa — murowana 1912 r.
- Spichlerz, ul. Witosa — murowany 1912 r.
- dom mieszkalny, ul. M.B. Bolesnej 22 — murowany 1 ćw. XX w.
- dom mieszkalny, ul. M.B. Bolesnej 54 — drewniany 1 ćw. XX w.
- dom mieszkalny, ul. M.B. Bolesnej 70 — drewniany 1 ćw. XX w.
- dom mieszkalny, ul. M.B. Bolesnej 138 — drewniany 1 ćw. XX w.
- dom mieszkalny, ul. Piłsudskiego 8 — murowany 1 ćw. XX w.
- dom mieszkalny, ul. Piłsudskiego 19 — drewniany 1939 r.
- dom mieszkalny, ul. Piłsudskiego 26 — drewniany 1 ćw. XX w.
- dom mieszkalny, ul. Piłsudskiego 28 — murowany 1 ćw. XX w.
- dom mieszkalny, ul. Piłsudskiego 30 — murowany 1 ćw. XX w.
- dom mieszkalny, ul. Piłsudskiego 32 — murowany 1 ćw. XX w.
- dom mieszkalny, ul. Piłsudskiego 43 — murowany 1 ćw. XX w.
- Urząd Państw. RUSW., ul. Piłsudskiego 44 — murowany 1 ćw. XX w.
- dom mieszkalny, ul. Piłsudskiego 45 — drewniany 1 ćw. XX w.
- dom mieszkalny, ul. Piłsudskiego 50 — drewniany 4 ćw. XIX w.
- dom mieszkalny, ul. Piłsudskiego 52 — murowany 1 ćw. XX w.
- dom mieszkalny, ul. Piłsudskiego 53 — murowany 4 ćw. XIX w.
- dom mieszkalny, ul. Piłsudskiego 55 — murowany 4 ćw. XIX w.
- dom mieszkalny, ul. Piłsudskiego 55a — drewniany 2 ćw. XX w.
- dom mieszkalny, ul. Piłsudskiego 62 — drewniany 4 ćw. XIX w.
- dom mieszkalny, ul. Piłsudskiego 63 — murowany 1 ćw. XX w.
- dom mieszkalny, ul. Piłsudskiego 71 — drewniany 1 ćw. XX w.
- dom mieszkalny, ul. Piłsudskiego 74 — drewniany 1 ćw. XX w.
- dom mieszkalny, ul. Piłsudskiego 75 — drewniany 1 ćw. XX w.
- dom mieszkalny, ul. Piłsudskiego 81 — drewniany 1931 r.
- dom mieszkalny, ul. Piłsudskiego 88 — drewniany 4 ćw. XIX w.
- dom mieszkalny, ul. Piłsudskiego 93 — drewniany 1939 r.

- dom mieszkalny, ul. Piłsudskiego 107 — drewniany 1939r.
- dom mieszkalny, ul. Piłsudskiego 109 — drewniany 1939r.
- dom mieszkalny, ul. Piłsudskiego 113 — drewniany 1 ćw. XX w.
- dom mieszkalny, ul. Targowa 5 — drewniany
- dom mieszkalny, ul. Tarnowska 3 — drewniany 1920r.
- dom mieszkalny, ul. Tarnowska 6 — drewniany 1904 r.
- dom mieszkalny, ul. Tarnowska 23 — drewniany k. XIX w.
- dom mieszkalny, ul. Tarnowska 164 — drewniany 1920r.
- dom mieszkalny, ul. KŚ. płk. Jońca — drewniany 1 ćw. XX w.
- szkoła podstawowa w Łososinie Górnej, ul. Szkolna — obecnie obiekt usługowy — murowany 1 ćw. XX w.
- dom mieszkalny, ul. Szkolna 2 — murowany 1915 r.
- dom mieszkalny nr 91 wł. St. Tąta — drewniany k. XIX w.
- dom mieszkalny, ul. Starodworska 2 — drewniany 1921 r.
- dom mieszkalny, ul. Starodworska 10 — drewniany 1921 r.
- dom mieszkalny, ul. Łososińska 19 — drewniany 1850r.
- dom mieszkalny, ul. Łososińska 21 — drewniany 1870 r.
- dom mieszkalny, ul. Łososińska 25 — drewniany 1 ćw. XX w.
- dom mieszkalny, ul. Łososińska 34 — murowany 1 ćw. XX w.

Powyższa lista podlega bieżącej aktualizacji i uzupełniania, w wyniku której podane na wstępie wymogi ochrony konserwatorskiej dotyczyć będą zawsze aktualnego wykazu. Zgodnie z powołaną powyżej ustawą o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami powyższa aktualizacja ma się znajdować w gminnej ewidencji zabytków.

3. STREFY OCHRONY KONSERWATORSKIEJ W/G OBOWIĄZUJĄCEGO MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA LIMANOWA.

Uchwalony jeszcze w 1997 roku miejscowy plan ogólny zagospodarowania przestrzennego miasta Limanowa, w zakresie środowiska kulturowego wyznaczył w uzgodnieniu z ówczesnym Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków w Nowym Sączu strefy ochrony konserwatorskiej poszczególnych zespołów miejskich lub obiektów.

Strefy te zostały utrzymane w uchwalonym w 2000 roku STUDIUM i zostały utrzymane jako obowiązujące w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego Miasta Limanowa w granicach administracyjnych miasta z wyłączeniem terenu osiedla „Marsa” wprowadzonym Uchwałą Nr XXXIII/199/2004 Rady Miasta Limanowa z dnia 10 grudnia 2004r. i obejmują wraz z obowiązującymi w tym planie ustaleniami:

1. **Zespół lokacyjny miasta wraz z zespołem Dworu Marsów**, zawarty pomiędzy ulicami Cichą, Mickiewicza, Sienkiewicza, Moniuszki, zespołem parkowo — dworskim Dworu Marsów oraz potokami Mordarka i Starowiejskim, obejmujący więc w/w zespół lokacyjny z jego obrzeżem łącznie ze starym cmentarzem przy ul. Szwedzkiej i Ks. Łazarskiego.

Ochronie konserwatorskiej podlega układ urbanistyczny tego obszaru miasta łącznie z podanymi w pkt 1 — wpisanymi do rejestru zabytków Bazyliką Mniejszą (poz. 1.), parkiem miejskim (poz. 4.), szkołą muzyczną (poz. 6.), kapliczką przy ul. Kościuszki (poz. 11), Dworem Marsów (poz. 7.), kaplicą przy Dworze Marsów (poz. 1.8.) oraz znajdującymi się w tym zespole parkowo — dworskim obiektami dawnego Browaru, Odlewni i Rządcówką (obecnie Starostwo Powiatowe oraz usługi bankowo — handlowe, gastronomiczne i rzemieślnicze).

Całość oznaczonego na rysunku planu terenu podlega ochronie konserwatorskiej w zakresie określonym w TOM. II ŚRODOWISKO KULTUROWE I OCHRONA KONSERWATORSKA a ponadto utrzymanie sylwetki miasta od strony potoków Mordarka i Starowiejski oraz uzgadnianie z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków projektów budowlanych, przebudowy lub remontów kapitałnych wszystkich położonych w obrębie tej strefy istniejących oraz projektowanych budynków.

2. Kaplica Matki Boskiej Bolesnej położona przy ul. Matki Boskiej Bolesnej (rejon Mordarki). Strefa ochrony konserwatorskiej obejmuje zarówno sam obiekt kaplicy jak też niezabudowane wokół niej otoczenie wraz z wpisanymi do rejestru pomników przyrody dwoma lipami.

Wszelka działalność inwestycyjna w tym rejonie wymaga uzgodnienia z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków oraz z Wojewódzkim Konserwatorem Przyrody.

3. Zespół przemysłowo — mieszkaniowy w Sowlinach obejmujący dawną Rafinerię, Kolonię Robotniczą (tzw. „Kolonia Francuska”), zespół parkowy ze starą wozownią oraz przyzakładowe wille (dwie przy ul. Willowej i dwie przy ul. Krakowskiej). Z uwagi na bardzo zróżnicowany charakter tego zespołu wprowadzone są następujące wyodrębnione ustalenia obowiązujące w zakresie ochrony konserwatorskiej dla poszczególnych jego fragmentów . I tak:

a. **teren dawnej Rafinerii** (w tym obecna TZW. Limanowska Strefa Aktywności gospodarczej) — z uwagi na zabytkowy charakter pozostałości tego rodzaju budownictwa przemysłowego w rejonie limanowskim istnieje konieczność uzgadniania wszelkiej działalności inwestycyjnej na tym terenie na etapie remontów i przebudowy istniejących obiektów i urządzeń, a także zamiaru realizacji nowych obiektów z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków oraz uzgadnianie projektów budowlanych remontów, przebudowy i rozbudowy oraz nowych obiektów z WUOZ.

b. **zespół dawnego osiedla robotniczego wraz z parkiem i wozownią.** Obowiązuje ochrona konserwatorska istniejących dawnych obiektów mieszkalnych z dopuszczeniem nowej zabudowy mieszkalno — usługowej na warunkach uzgodnionych z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków oraz uzgadnianie projektów budowlanych remontów, przebudowy i rozbudowy oraz nowych obiektów z WUOZ.

W obrębie terenów ujętych w punktach a i b należy ponadto uwzględnić poniższe ustalenia konserwatorskie:

- konieczność renowacji istniejącej zieleni publicznej położonej pomiędzy ul. Fabryczną i terenem dawnej wozowni oraz terenami b. rafinerii i „Kolonii Francuską”,

- likwidacja znajdujących się po południowej stronie ul. Fabrycznej dzikich ogródków działkowych oraz komórek gospodarczych,

- rewaloryzacja starej wozowni na warunkach uzgodnionych z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków z równoczesną koniecznością wyburzenia zniekształcających pierwotną bryłę budynku przybudówek oraz przeznaczenie tego obiektu na cele usługowe.

Na powyższym terenie — na warunkach uzgodnionych z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków dopuszcza się realizację dwóch rzędów garaży z elewacją z cegły klinkierowej od strony ul. Witosa.

Obowiązuje:

* utrzymanie dojazdu wyłącznie od ul. Fabrycznej oraz utrzymanie istniejących na obrzeżu tego terenu przejść pieszych do ul. Witosa,

* realizacja zieleni towarzyszącej poprzez jej powiązanie z istniejącą sąsiednią zielenią parkową oznaczoną na rysunku planu symbolem ZP,

- adaptacja i rewitalizacja istniejących budynków „Kolonii Francuskiej”,

- zakaz jakichkolwiek zmian w zewnętrznym wyglądzie wszystkich położonych na tym obszarze obiektów (w tym również dawnych obiektów przemysłowych i składowych), bez powiadomienia Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków,

- przy projektowaniu na tym obszarze nowej zabudowy zarówno mieszkaniowej jak też produkcyjno — usługowej, z uwagi na historyczne znaczenie tego terenu maksymalnie możliwe nawiązywanie charakteru zabudowy do istniejącej, utrzymując właściwe gabaryty i proporcje nowoprojektowanych obiektów.

c. Wille przy ul. Willowej. Obowiązuje ochrona konserwatorska istniejących dwóch willi. Wymagane uzgadnianie z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków wszelkich ich remontów i przebudowy oraz związanych z tymi pracami projektów budowlanych. Równocześnie adaptuje się położone w części północnej tego terenu od strony osiedla jednorodzinne „Metalowców”, zrealizowane w ostatnich latach XX wieku budynki jednorodzinne (dla powodziań z 1997 r.).

Dopuszcza się możliwość dalszej realizacji zabudowy jednorodzinnej w części terenu położonego pomiędzy dwoma willami a w/w budynkami jednorodzinnymi pod warunkiem realizacji zabudowy o niskich gabarytach (maksimum dwie kondygnacje nadziemne w tym druga w dachu). Nawiązania architektury projektowanych nowych budynków do istniejącej już na tym terenie zabudowy oraz maksymalnej ochrony istniejącego drzewostanu. Obowiązuje uzgadnianie z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków zarówno nowego zamierzenia inwestycyjnego na tym terenie jak też projektu budowlanego tych budynków.

Wyklucza się możliwość jakiegokolwiek nowej zabudowy zarówno pomiędzy willami jak też na ich przedpolu od strony południowej (teren PKP) stanowiącej zespół dawnej chronionej zieleni ogrodu przywillowego.

d. Wille przy ul. Krakowskiej. Obowiązuje ochrona konserwatorska w/w obiektów. Remonty i ich przebudowa wymagają uzgodnienia z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków na etapie opracowania projektu budowlanego.

4. Cmentarz żydowski położony w rejonie osiedla „Nad Torem”
Strefa ochrony konserwatorskiej obejmuje teren cmentarza znajdującego się w ewidencji konserwatorskiej wraz z jego bezpośrednim otoczeniem.

Z, uwagi na charakter tego obiektu wyklucza się całkowicie możliwość połączenia ulicy Wojska Polskiego zarówno przez teren cmentarza, jak też estakadą ponad cmentarzem.

5. Pozostałości dworu na Lipowym

Z uwagi na historyczny charakter zabytkowy tego założenia parkowo — dworskiego ustalenie programu dotyczącego jego ostatecznego zagospodarowania i formy proponowanej zabudowy wymaga uzgodnienia z, z którym także obowiązuje uzgodnienie następnie projektów budowlanych.

Zalecane utrzymanie istniejącego na tym terenie drzewostanu oraz maksymalne jego uzupełnienie w formie zieleni parkowej.

6. Strefa ochrony konserwatorskiej zespołu parkowego z kościołem w Łososinie Górnej, omówiona w pkt 1 poz. 215.

7. **Strefa ochrony konserwatorskiej ogrodu podworskiego w Mordarce**, omówione w pkt 1 poz. 3.

8. **Strefa ochrony konserwatorskiej cmentarzy wojennych na Jabłońcu**, omówiona w pkt 1 poz. 9.

VI. UWARUNKOWANIA ROZWOJU W ZAKRESIE INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ | KOMUNIKACJI.

1. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU ISTNIEJĄCEGO INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ.

1.1. Zaopatrzenie w wodę

Głównym źródłem zaopatrzenia w wodę miasta Limanowa jest ujęcie wody powierzchniowej na rzece Łososina, obsługujące obecnie około 98 % wszystkich odbiorców wody. Ponadto istnieją dwa niewielkie ujęcia wód głębinowych, zaopatrujące lokalne osiedla miasta. Są to:

- ujęcie wody na Łysej Górze
- ujęcie wody dla osiedla „Nad Torami”

Ujęcia te współpracują z głównym systemem zaopatrzenia w wodę.

Na terenie miasta istnieje również 6 studni publicznych, stanowiących niewielkie dodatkowe źródło wody.

Ujęcie na rzece Łososinie wykonano w formie koryta żelbetowego, w którym ułożono dwie perforowane rury stalowe o średnicy 300 mm, przesypane grubym żwirem. Na zakończeniu rur, po obydwu stronach rzeki wykonano studnie betonowe o przekroju prostokątnym, przy czym woda pobierana była ze studni prawobrzeżnej w sposób grawitacyjny przy pomocy lewara żeliwnego o średnicy 300mm. W ostatnich latach ukończono realizację nowego ujęcia dennego dwoma rurami perforowanymi, zlokalizowanymi obok starych rur.

Wydajność tego ujęcia po modernizacji wynosi:

- zatwierdzone zasoby wody - 44 l/s (3802 m³/d)
- wg pozwolenia wodno-prawnego - 441/s (3802 m³/d)
- eksploatacyjna - ok.64 l/s (5500 m³/d)
- docelowa wg założeń techniczno-ekonomicznych rozbudowy i modernizacji ujęcia wody ma wynosić 200 l/s

Woda z ujęcia pobierana jest w sposób grawitacyjny do studni wody surowej, a następnie przepompowywana jest do osadnika, w którym oczyszczana jest z zanieczyszczeń stałych. Stacja uzdatniania posiada dwa osadniki: jeden o pojemności ok. 1500 m³, używany jako osadnik zasadniczy oraz drugi o pojemności ok. 900 m³, używany w przypadku wyłączenia osadnika zasadniczego np. w czasie jego czyszczenia lub prac remontowych (nie zdaje on egzaminu w przypadku dużej mętności wody). Z osadnika woda grawitacyjnie przepływa do studni wody wstępnie uzdatnionej, skąd pompowana jest poprzez filtry do sieci miejskiej. Woda tłoczona jest do sieci przy pomocy pomp odśrodkowych OS-150 do pierwszego zbiornika wyrównawczego o pojemności 300 m³. Jest to I --szy stopień podnoszenia wody. Drugi stopień podnoszenia wody stanowi przepompownia 119, która tłoczy wodę do zbiornika wyrównawczego położonego na rzędnej 395 m.n.p.m. również o pojemności 300 m³ przy pomocy pomp OS-100. Trzeci stopień podnoszenia wody stanowi przepompownia 111°, która tłoczy wodę do zbiornika wyrównawczego na osiedlu Marsa o pojemności 300 m³, położonego na rzędnej 455 m.n.p.m. Wysokość podnoszenia wody na tym osiedlu wynosi 75 m. Na osiedlu Marsa zlokalizowano zbiornik , który ze względu na jego położenie na poziomie istniejącej zabudowy nie

spełnia swojego zadania. Do zabudowy tej woda pompowana jest za pomocą pomp zlokalizowanych przy ul. Żwirki i Wigury (III-stopień podnoszenia).

Produkcja wody w ostatnich latach wykazuje tendencję spadkową, ale w okresach szczytowych przekracza wartość określoną w pozwoleniu wodno-prawnym.

Zatwierdzona wydajność ujęcia jest zbyt mała. Stan techniczny stacji uzdatniania wody jest dobry. Sprawne funkcjonowanie ujęcia wody warunkuje zaopatrzenie miasta w wodę.

Ujęcie posiada strefę ochrony bezpośredniej, obejmującej obiekty i urządzenia ujęcia oraz teren otaczający o szerokości min. 15 m., oraz strefę ochrony pośredniej, obejmującą obszar od ujęcia w górę rzeki Łososiny do mostu za ujściem potoku Bałazówka, pasem szerokości 50 m. z jednej i drugiej strony brzegu.

Teren miasta jest również zaopatrywany ze wspomnianych wcześniej ujęć wód podziemnych. Są to :

- Ujęcie osiedla „Nad Torami”, o wydajności eksploatacyjnej ok. 20 m³/d i maksymalnej wydajności 5 m³/godz. obsługujące około 700 mieszkańców. Ujęcie to obsługuje-wydzieloną sieć osiedla i zarządzane jest przez Spółkę Wodno-Sciekową

- Ujęcie komunalne na Łysej Górze, o wydajności ok. 40 m³/d, sprzężone z siecią miejską.

- 6 studni publicznych lokalnych o łącznej wydajności ok. 25 m³/d, zlokalizowanych: w Rynku, na ul. Kilińskiego, na Os. Zygmunta Augusta (blok nr 7), na osiedlu Józefa Marka (blok nr 1), na osiedlu Mickiewicz i na ul. Łososińskiej.

- Około 1000 ujęć gospodarstw indywidualnych, nie wymagających pozwolenia wodno-prawnego. Woda z ujęć wód podziemnych ze względu na jakość odpowiadającą parametrom wody pitnej nie podlega procesom uzdatniania.

Sieć wodociągowa obsługuje ok. 70 % miasta. Ogólna długość sieci wynosi 38,3 km, w tym sieci przesyłowej o średnicy 250 mm - 13,5 km oraz rozdzielczej o średnicy 63 mm do 155mm - 24,8 km. Stan techniczny rurociągów jest zróżnicowany. Rurociągi żeliwne posiadają zawężone przekroje, z uwagi na pokrycie się rur osadem i powinny być wymienione. Pozostałe rurociągi posiadają stan dobry i dostateczny. Jednostkowe zużycie wody przypadające na 1 mieszkańca jest bardzo małe i wynosi od około 50 l/Mxd (dla mieszkańców osiedla Nad Torem) do około 100-120 l/Mxd (dla pozostałych mieszkańców). Dla porównania przyjmuje się, że zużycie wody w miejscowościach wyposażonych w wodociąg i kanalizację zbiorczą kształtuje się w granicach od 150 l/Mxd do 200 l/Mxd. Zużycie wody wynosi obecnie ok. 960 m³/rok. (2670 m³/d). Wyraźnie zmniejszyło się ostatnio zużycie wody przez jednostki produkcyjne do około 315 m³/ok. Istnieją bardzo duże straty w sieci miejskiej.

Porównując produkcję ujęcia i zużycie wody przez mieszkańców można oszacować, że straty te wynoszą około 30 % (po uwzględnieniu zużycia wody na potrzeby własne SUW).

W celu prawidłowej dostawy wody do mieszkańców konieczna dalsza modernizacja ujęcia na rzece Łososinie oraz rozbudowa i modernizacja sieci wodociągowej.

1.2. Gospodarka ściekowa

Miasto skanalizowane jest w systemie rozdzielczym. Powstające na obszarze miasta ścieki bytowo-gospodarcze i przemysłowe odprowadzane są na miejską, oczyszczalnię ścieków zlokalizowaną w Limanowej o przepustowości $Q_{\text{śr.d}} = 3485 \text{ m}^3/\text{d}$, $Q_{\text{max.d}} = 3872 \text{ m}^3/\text{d}$. Jest to oczyszczalnia mechaniczno-biologiczna oparta na metodzie złożeń biologicznych.

Oczyszczalnia miejska obsługuje około 60 % mieszkańców. Na terenie miasta istnieją trzy niezależne układy kanalizacji sanitarnej:

-Podstawowy miejski - odprowadzający około 98% wszystkich ścieków na miejską oczyszczalnię, będącą w administracji MZGKiM, z odbiornikiem ścieków oczyszczonych rzeką Sowlinką na ujściu do rzeki Łososiny,

- Mały lokalny - odprowadzający średnio około 35 m³/d ścieków na oczyszczalnię Okręgowej Spółdzielni Mleczarskiej o przepustowości 164 m³/d, z odbiornikiem ścieków oczyszczonych rzeką Łososiną, obsługujący północną część Limanowej - Łososinę Górną (OSM, Osiedle Zielona, zespół szkół, ośrodek zdrowia), o Zakładowy - odprowadzający ścieki bytowo-gospodarcze od pracowników

- Zakładu „Wolimex” oraz portierni CPN poprzez lokalną oczyszczalnię o przep. 45 m³/d do rzeki Sowlinki, obecnie praktycznie nie eksploatowany.

Pozostałe zakłady odprowadzają ścieki na miejską oczyszczalnię poprzez własne podczyszczalnie i oddzielacze tłuszczu (szpital rejonowy, Przedsiębiorstwo Produkcji Lodów „KORAL”, masarnia i ubojnia „Laskopol”).

Mieszkańcy nie objęci powyższymi systemami odprowadzają ścieki do szczelnych dołów okresowo wybieralnych z wywożeniem ścieków na miejską oczyszczalnię. Ścieki dowożone i zrzucane do punktu zlewnego przed oczyszczalnią wynoszą około 500 m³/rok.

Ilość ścieków odprowadzanych do kanalizacji sanitarnej wynosi ogółem 1757 m³/d, w tym: z gospodarstw domowych 923 m³/d, jednostek produkcyjnych 301 m³/d i pozostałych 533 m³/d. Na oczyszczalnię napływa znaczna ilość wód infiltracyjnych, średnio około 40 - 70 % ilości ścieków odprowadzanych na oczyszczalnię. Obecnie oczyszczalnia jest przeciążona hydraulicznie w ciągu około 15 % dni w roku, niekiedy dość znacznie, co dezorganizuje jej pracę. Ze względu na ukształtowanie terenu i niemożliwość grawitacyjnego doprowadzenia na miejską oczyszczalnię zebranych ścieków z południowej i centralnej części miasta, na kolektorze głównym, w okolicy ul. Lipowej wybudowano przepompownię ścieków o przepustowości 360 m³/h. Przepompownia ta jest „wąskim gardłem” na sieci kanalizacji sanitarnej. Na skutek nieszczelności kanalizacji sanitarnej do sieci w czasie deszczu przedostają się ogromne ilości wody, których przepompownia nie jest w stanie przepompować. Wyłączana jest wtedy z kanalizacji, a zmieszane ścieki sanitarne i wody opadowe odprowadzane są przewodem awaryjnym do rzeki Sowliny.

Ostatnio przystąpiono do montowania dodatkowej pompy, która przystosowana jest do pracy pod wodą. W przypadku napływu dużej ilości wód infiltracyjnych, ta pompa będzie nadal pracować, co uniemożliwi wyłączenie pompowni, a tym samym odprowadzenie ścieków do Sowliny. Długość kanałów kamionkowych i betonowych wynosi ok. 15 km natomiast z PCV ok. 4 km. Stan techniczny kanałów kamionkowych i betonowych pod względem szczelności jest zły. Stwierdza się duży sumaryczny napływ wód infiltracyjnych szczególnie w okresie zwiększonych opadów.

Systemy kanalizacji deszczowej na terenie Limanowej służą głównie do odwadniania dróg. Użytkownikiem kanalizacji deszczowej są administratorzy dróg. Ogólna długość kanałów deszczowych o średnicy 800 - 300 mm z rur WIPRO i betonowych wynosi 16,8 km.

Na terenie CPN-Kraków przy ul. Fabrycznej znajduje się lokalna kanalizacja deszczowa, z odprowadzeniem wód opadowych poprzez oddzielacz błota, benzyn i olejów bezpośrednio do rzeki Sowlinki (na podstawie pozwolenia wodno-prawnego, decyzji Urzędu Wojewódzkiego w Nowym Sączu z dn. 12.11.1996r, przy maksymalnej ilości ścieków do 0,237 m³/sek. Stan techniczny istniejącej kanalizacji deszczowej jest dobry. Wszelkie uszkodzenia i usterki są remontowane na bieżąco.

1.3. Gospodarka odpadami

Powstające na terenie miasta odpady stałe wywożone są na składowisko odpadów stałych w Słopicach. Powierzchnia części istniejącej wysypiska wynosi F=9060 m², odpady stanowią wysokość około 15m.

Górna część czynnego składowiska jest na bieżąco rekultywowana przez ugniatanie i przesypywanie warstwą gruzu i gleby.

Odpady składowane na wysypisku pochodzą z miasta Limanowa, gminy Słopnice i gminy Tymbark. Znaczącym dostawcą jest Podhalańskie Przedsiębiorstwo Przemysłu Spożywczego* w Tymbarku. Ilość wywożonych odpadów wynosi około 15000 m³/rok i przewiduje się zwiększenie do 20000 m³/rok. Na składowisku deponowane są także osady i odpady z miejskiej oczyszczalni ścieków w Limanowej.

1.4. Zaopatrzenie w gaz i w ciepło

Miasto Limanowa w całości jest zgazyfikowane na bazie gazociągu wysokoprężnego Łakta- Słopnice o średnicy 200 mm i ciśnieniu 6,3 Mpa. Gazociągiem tym do systemu krajowej sieci wysokich ciśnień włączone są eksploatowane złoża gazu „Słopnice”. Gaz po obszarze miasta rozprowadzany jest poprzez stacje redukcyjno-pomiarowe I-go stopnia, i II-go stopnia, sieciami średniego i niskiego ciśnienia. Gaz używany jest do celów bytowo-gospodarczych i grzewczych. Istniejąca sieć gazowa jest w dobrym stanie i mocno rozbudowana. Na terenie miasta istnieje kilka otworów produkcyjnych ropy naftowej. Minister Ochrony Środowiska Zasobów Naturalnych i Leśnictwa - Państwowy Instytut Geologiczny 12 stycznia 1999r dokonał wpisu do rejestru obszarów górniczych obszaru o nazwie „Limanowa I” dla złoża ropy naftowej. Złoża te podlegają ochronie.

Na terenie Limanowej brak scentralizowanych systemów ciepłowniczych. Miasto w swoich granicach administracyjnych posiada 60 większych kotłowni opalanych koksem, węglem, gazem i sporadycznie olejem opałowym o łącznej mocy 31867 KW. Obserwuje się sukcesywne przechodzenie kotłowni na ekologiczny czynnik grzewczy jakim jest gaz, co powoduje poprawę stanu środowiska (powietrza atmosferycznego). Pozostali mieszkańcy zaopatrują się w ciepło z indywidualnych kotłowni, głównie w oparciu o gaz ziemny.

1.5. Elektroenergetyka

Źródłem energii elektrycznej dla miasta na potrzeby komunalne i dla przemysłu jest stacja „Łososina” 110/15kV, zlokalizowana na terenie miasta. Ze stacji wychodzą linie napowietrzne 110 kV w kierunku Skawiny i Nowego Sącza oraz linie napowietrzne średniego napięcia. Bezpośrednio do odbiorców energia dostarczana jest siecią niskich napięć poprzez stacje transformatorowe SN/0,4 kV.

Z energii elektrycznej korzysta 100 % mieszkańców, a sieć jest sukcesywnie rozbudowywana w miarę potrzeb. Obecnie potrzeby mocy są pokryte w pełni. Energia w niewielkim stopniu wykorzystywana jest do celów grzewczych. Powinna być kontynuowana rozbudowa istniejącej sieci średnich, niskich napięć i stacji transformatorowych.

1.6. Łączność

W zakresie telekomunikacji miasto obsługiwane jest obecnie przez dwie centrale cyfrowe i jedną analogową zlokalizowane w Limanowej. Centrala cyfrowa zlokalizowana przy ul. Ks. Łazarskiego 9 jest centralą węzłową ruchu międzymiastowego - przychodzącego i wychodzącego dla wszystkich central zainstalowanych na terenie powiatu limanowskiego. Centrala ta połączona jest z innymi Okręgami Telefonicznymi kablami światłowodowymi. W centrali tej znajduje się centrala abonencka, która zasila m. Limanową. Centrala cyfrowa przy ul. Łososińskiej obsługuje część miasta (obszar od ul. Tarnowskiej do ul. Łososińskiej) i gminy (Koszary, Wałowa Góra, Pasierbiec, Młynne, Łososinę Górną, Bałazówkę, Makowicę. Centrala analogowa zasila miasto Limanową i część gminy (Lipowe, Sowliny i Mordarkę). Po zlikwidowaniu centrali analogowej połączenia będą realizowane za pomocą centrali cyfrowych zlokalizowanych przy ul. Łazarskiego i Łososińskiej na bazie światłowodów.

Łączność radiowo-telewizyjną zapewnia miastu bezpośrednio Telewizyjna Stacja Przemiennikowa TSP, zlokalizowana na zboczu góry Lipowej przy ul. Grunwaldzkiej w Limanowej. Pośrednio łączność

RTV zapewnia radiolinia Kraków- Gubałówka-Prehyba. System Łączności, mimo że odbiega jeszcze od standardów europejskich, na tle województwa przedstawię się korzystnie.

Ocena stanu istniejącego — wnioski

Miasto Limanowa na tle innych miast byłego województwa nowosądeckiego (regionu) jest dobrze wyposażone w sieci i urządzenia infrastruktury technicznej. Posiada dobrze rozwiniętą sieć wodociągową i kanalizacyjną, jest zgazyfikowane i zelektryfikowane, posiada ujęcie wody, mechaniczno-biologiczną oczyszczalnię ścieków, wystarczające Źródła energii elektrycznej oraz dobrze rozwinięty system łączności. Jest to czynnik korzystny dla rozwoju miasta. Taki stan sprzyja realizacji nowych obiektów na wolnych i plombowych działkach i nie wymaga znacznych nakładów inwestycyjnych.

Stan techniczny sieci, ich przekroje i funkcjonowanie nie pozwalają na dalszy rozwój miasta bez poniesienia nakładów na modernizację i rozwój infrastruktury technicznej. Rozwój miasta w terenach przyległych do centrum będzie związany z rozbudową systemów, głównie poprzez przedłużenie istniejących przewodów. Natomiast prawidłowy rozwój całego miasta wymaga przebudowy systemu kanalizacyjnego (zmiana trasy kolektora głównego w celu wyeliminowania „wąskiego gardła” na sieci usunięcie infiltracji wód gruntowych do kolektorów głównych na trasie od dworca PKS aż do przepompowni Ścieków), modernizacji ujęcia i zakładu uzdatniania (zmiana technologii) dla zapewnienia bezawaryjnej dostawy wody, rozbudowy sieci wodociągowej.

Położenie miasta w zlewni Łososiny, gdzie zaznacza się deficyt wody i równoczesny rozwój Limanowej wymaga realizacji zbiornika retencyjnego „Młynne” jako inwestycji strategicznej, zapewniającej odpowiednie zaopatrzenie w wodę Limanowej i sąsiednich miejscowości, a także zabezpieczającej przed powodzią.

Istniejący, w miarę dobry system łączności wymaga rozbudowy i wymiany central w celu dostosowania do potrzeb mieszkańców i standardów europejskich.

2. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z POLITYKI PAŃSTWA, MIASTA I Z ZADAŃ DLA REALIZACJI CELÓW PUBLICZNYCH

2.1. Uwarunkowania wynikające z polityki państwa

Polityka państwa w zakresie gospodarki przestrzennej została sformułowana w koncepcji polityki przestrzennego zagospodarowania kraju, która stanowiła podstawę sporządzenia „Studium zagospodarowania przestrzennego województwa nowosądeckiego” i została uwzględniona w STUDIUM Miasta Limanowa, a następnie w planie zagospodarowania przestrzennego Województwa Małopolskiego przyjętego Uchwałą Nr XV/174/2003 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 22 grudnia 2003r. Ustalenia tego planu zostały uwzględnione w niniejszej zmianie STUDIUM.

Wynikające z tego planu zasady przestrzennego rozwoju miasta Limanowa w odniesieniu do infrastruktury technicznej dotyczą między innymi:

- dominacji ochrony zasobów wody na całym obszarze byłego województwa z uwagi na rangę tych zasobów w bilansie wodnym całej górnej Wisły
- kompleksowego wyposażenia w infrastrukturę techniczną całego obszaru, w tym realizacji pełnych systemów zaopatrzenia w wodę, systemów do utylizacji ścieków i odpadów, realizacji systemów gwarantujących dostawę energii elektrycznej i gazu oraz realizacji systemów łączności
- całe miasto położone jest w zlewni rzeki Łososiny, gdzie wymagane jest szczególnie wnikliwe bilansowanie zasobów wody i gospodarowania nimi z uwagi na zaznaczający się deficyt wody.

Określona w planie zagospodarowania przestrzennego Województwa Małopolskiego polityka w zakresie zagospodarowania przestrzennego w odniesieniu do infrastruktury technicznej powinna zmierzać do:

- unieszkodliwiania istniejących zanieczyszczeń i uporządkowania gospodarki ściekowej
- zapobiegania powstawaniu nowych źródeł zanieczyszczeń
- realizacji biologicznej obudowy rzek i potoków, a na obszarze miasta regulacji i zabezpieczeń przed powodzią terenów zurbanizowanych
- transformacji użytkowania w kierunku zwiększenia retencji naturalnej, w tym zwiększenia lesistości i powierzchni użytków zielonych
- ochrony głównych zbiorników wód podziemnych

realizacji zbiorników retencyjnych

utrzymanie przepływów nienaruszalnych i odtwarzalnych wód podziemnych

W zlewni rzeki Łososiny rozwój obszaru musi być dostosowany do wielkości zasobów, a dla zatrzymania jałowych spływów stanów wysokich powinien być zrealizowany poniżej miasta Limanowa zbiornik retencyjny „Młynne” Przyjęcie w/w zasad i polityki w STUDIUM uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Limanowa będzie korzystne dla jego rozwoju, poprawi stan środowiska i poziom życia mieszkańców.

W planie zagospodarowania przestrzennego Województwa Małopolskiego zostały wyartykułowane zadania, które powinny być ujęte w rejestrze zadań rządowych i samorządowych województwa małopolskiego.

Z zakresu infrastruktury technicznej dla rejonu miasta Limanowa zadaniami tymi są:

- * sanitacja zlewni rzeki Dunajec
- * realizacja zbiornika retencyjnego „Młynne"
- * modernizacja gazociągu wysokoprężnego Łąka - Słopnice pod kątem zwiększenia przepustowości

Wszystkie w/w zadania są korzystne dla rozwoju miasta, gdyż poprawią warunki zaopatrzenia w wodę, zapewnią ochronę przed powodzią, poprawią stan środowiska i polepszą warunki dla rozwoju gospodarczego. Zadania te mają zabezpieczone tereny pod ich realizację w obecnie obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, a także w niniejszym STUDIUM.

2.2. Uwarunkowania wynikające z polityki miasta

Polityka miasta w zakresie zagospodarowania przestrzennego zawarta jest w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego miasta. Plany te określają kierunki i zasady rozwoju infrastruktury technicznej, bazując na stanie infrastruktury w momencie ich opracowywania.

W zakresie infrastruktury technicznej plany ustalają :

- * Jako podstawowe źródło zaopatrzenia w wodę - istniejące ujęcie wody zlokalizowane w Łososinie Górnej,
- * Rozbudowę istniejącej sieci wodociągowej, adaptację i realizację nowych lokalnych ujęć wód wgłębnych,
- * Jako docelowe źródło zaopatrzenia w wodę projektowany zbiornik retencyjny „Młynne,
- * Konieczność modernizacji i rozbudowy istniejących sieci kanalizacyjnych,

- * Zakaz odprowadzania nie oczyszczonych ścieków do wody gleby,
- * Konieczność realizacji wysypiska śmieci w jednostce „Przyłaski”,
- * jako podstawowe źródło energii elektrycznej główny punkt zasilania 110/30/15 kV „Łososina”, położony przy ul. Tarnowskiej,
- * jako główne źródło gazu ziemnego gazociąg wysokoprężny Słopnice-Łąka, a docelowo, w celu wzmocnienia zasilania przewidywał także realizację odgałęzienia od istniejącego gazociągu wysokoprężnego w rejonie jednostki strukturalnej „Przyłaski” oraz realizację stacji redukcyjno-pomiarowej I-go stopnia w rejonie skrzyżowania ul. Kamiennej z ul. Krakowską,
- * ochronę złoża gazu ziemnego i ropy naftowej „Słopnice-Limanowa” (obecnie złoża „Limanowa 1”)

Tak cele jak i kierunki działań zostały częściowo zrealizowane, zwłaszcza w zakresie gospodarki wodno-ściekowej. Zrealizowano zbiorniki i sieć wodociągową w rejonie osiedla „Marsa”, rozbudowano sieci kanalizacji sanitarnej i wodociągowej, zmodernizowano oczyszczalnię miejską.

Natomiast brak jest realizacji w zakresie docelowego zaopatrzenia w wodę, gazownictwa i gospodarki odpadami. Niezbędne rezerwy terenowe na realizację powyższej infrastruktury technicznej są zarówno w STUDIUM (postulowane składowisko odpadów stałych) jak też w miejscowym planie w zakresie rezerwy dla rozbudowy sieci komunalnych.

3. MOŻLIWOŚCI, OGRANICZENIA I BARIERY ROZWOJU

3.1. Możliwości rozwoju miasta wynikają z:

- * dobrego wyposażenia w infrastrukturę techniczną, lepszego niż w innych miastach byłego województwa nowosądeckiego, związanego z wysokim stopniem wyposażenia w sieć wodociągową z dość dużym stopniem skanalizowania miasta i funkcjonującą mechaniczno-biologiczną oczyszczalnią ścieków, wysokim stopniem zgazyfikowania miasta, rozbudowaną siecią elektroenergetyczną oraz rozbudowanym systemem łączności
- * dobrego dostępu do Źródeł energii elektrycznej i gazu ziemnego, pozwalających na dalszą rozbudowę sieci rozdzielczych, wynikających z istniejących urządzeń zlokalizowanych na terenie miasta i w bezpośrednim jego sąsiedztwie
- * dobrego dostępu do składowiska odpadów w Słopnicach
- * wskazywanego i zakładanego uporządkowania gospodarki ściekowej w całej zlewni, co poprawi jakość wód rzeki Łososiny, stanowiącej główne źródło wody dla miasta.

3.2. Ograniczenia rozwoju miasta wynikają z:

- * małych zasobów wód podziemnych, nie kwalifikujących się jako źródło wody dla wodociągów komunalnych i ograniczonych zasobów wód powierzchniowych rzeki Łososiny (zlewnia deficytowa), co wyklucza lokalizowanie tutaj wodochłonnych działalności
- * niedrożnych systemów wodociągowych i kanalizacyjnych, co będzie wymagać przebudowy dość dużych odcinków starej sieci wodociągowej i uszczelnienia kolektorów sanitarnych

Wprowadzenia zwiększonych rygorów ochronnych, a zwłaszcza wprowadzenie zaostrzonych rygorów w obszarach źródłiskowych, niezbędne dla ochrony wielkości i jakości zasobów wody, z uwagi na zaznaczający się deficyt wody w zlewni, będzie stanowić ograniczenie dla sposobu użytkowania tych obszarów.

Podstawową barierą rozwoju obszaru miasta jest jednak wielkość zasobów wody, której pokonanie związane będzie ze zwiększeniem retencji naturalnej i sztucznej, uporządkowaniem gospodarki ściekowej w całej zlewni Łososiny, oszczędnym gospodarowaniem wodą w tym z wprowadzeniem zamkniętych obiegów wody, przy zakazie lokalizacji nowych wodochłonnych inwestycji.

4. CHARAKTERYSTYKA I OCENASTANUISNIEJĄCEGO KOMUNIKACJI

4.1. Charakterystyka systemu komunikacyjnego

Powiązania zewnętrzne oraz obsługę komunikacyjną aktualnie zapewnia miastu wyłącznie układ drogowy. Powiązania zewnętrzne z sąsiednimi obszarami oraz połączenie z systemem dróg krajowych i międzynarodowych zapewniają głównie:

* droga krajowa Nr 28 Wadowice - Jordanów - Mszana Dolna - Limanowa - Nowy Sącz - Jasło - Krosno - Przemyśl,

* droga wojewódzka Nr 965 Zielona - Bochnia - Limanowa.

Droga krajowa na terenie miasta przebiega ulicami Krakowską, Piłsudskiego, Jana Pawła II, Rynek i Kościuszki, droga wojewódzka ulicą Tarnowską i Witosa, ulice te, przebiegające w ciągu tych dróg posiadają niskie parametry techniczne powodując utrudnienia w ruchu. Szczególnie uciążliwy jest przejazd przez centrum miasta, od ulicy Piłsudskiego przez Rynek i ulicą Kościuszki. Ruch tranzytowy i wzmoczony lokalny ruch miejski przebiega bowiem wąskimi ulicami o dużych spadkach podłużnych, ciasno obudowanych, co nie zapewnia odpowiednich warunków ruchu i stwarza zagrożenia w bezpieczeństwie ruchu.

Powiązania z sąsiednimi obszarami, a zarazem powiązania i obsługę dzielnic na obszarze miasta zapewniają ponadto ulice powiatowe:

- Łososińska i Starodworska w ciągu drogi powiatowej Nr 25214 Limanowa-Szyk - Mstów,
- Matki Boskiej Bolesnej w ciągu drogi Nr 25219 Limanowa - Chełmiec,
- Józefa Marka w ciągu drogi Nr 25225 Limanowa - Kamienica,
- Zygmunta Augusta oraz Żwirki i Wigury w ciągu drogi Nr 25223 Świdnik - Limanowa.

Bezpośrednią obsługę terenów zainwestowanych i dojazd do nich zapewnia sieć dróg gminnych - lokalnych ulic miejskich. Sieć ulic miejskich jest wystarczająca dla obecnego zainwestowania. Jednak ich parametry techniczne są również niskie, co w dużym stopniu wynika ze zróżnicowanego ukształtowaniu terenu na obszarze miasta oraz związane jest z istniejącym zainwestowaniem nadmiernie zbliżonym do jezdni, szczególnie w centrum.

Poza układem drogowym powiązania komunikacyjne zapewniała dawniej linia kolejowa o znaczeniu lokalnym Chabówka - Limanowa - Nowy Sącz. Jej znaczenie w systemie komunikacyjnym jest obecnie zerowe ze względu na całkowite wyeliminowanie ruchu pasażerskiego na tej linii, a nawet wyprzedaż przez PKP obiektów dworca kolejowego.

W centrum miasta znajdują się ogólnodostępne parkingi miejskie, a ponadto funkcjonują parkingi związane z usługami, głównie handlem.

W zakresie transportu pasażerskiego rolę odgrywa jedynie komunikacja autobusowa. W Limanowej znajduje się sprywatyzowany oddział PKS oraz dworzec autobusowy obsługujący linie dalekobieżne oraz lokalne. Ponadto w Limanowej działają prywatne firmy przewozowe zapewniające obsługę pasażerską autobusami na obszarze miasta oraz połączenia z obszarami sąsiednich gmin.

Na terenie miasta znajduje się też dworzec kolejowy, jednak transport kolejowy jak wspomniano wyżej ma znacznie mniejsze znaczenie w komunikacji zbiorowej.

4.2 Ocena stanu istniejącego — wnioski

- Zewnętrzne powiązania komunikacyjne z obszarami sąsiednimi oraz pozostałymi powiatami województwa małopolskiego zapewniają obecnie Limanowej głównie droga krajowa i wojewódzka.
- Przebieg drogi krajowej przez zainwestowane centrum Limanowej, o zwiększonym miejskim ruchu samochodowym oraz wzmożonym ruchu pieszym, niekorzystnie wpływa na prawidłowe funkcjonowanie miasta. Pilną sprawą dla poprawy tej sytuacji jest realizacja obwodnic w ciągu drogi krajowej, które pozwolą na odciążenie centrum od uciążliwego ruchu samochodowego,
- Istniejąca sieć ulic lokalnych miejskich jest wystarczająca dla obsługi terenów zainwestowanych obecnie. Wymaga jednak modernizacji z uwagi na niskie parametry techniczne.
- Sieć dróg lokalnych uzupełniona jest ponadto znaczną siecią prywatnych dróg dojazdowych i dojeść.

5. UWARUNKOWANIA ROZWOJU MIASTA W AKRESIE KOMUNIKACJI

Na rozwój miasta w dużym stopniu wpływa system komunikacyjny zapewniający zewnętrzne powiązania oraz obsługę komunikacyjną. Uwarunkowania rozwoju w zakresie komunikacji wynikają z istniejącego układu komunikacyjnego oraz dotychczasowego przeznaczenia terenów w obowiązującym miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego miasta, uwzględniającym politykę państwa oraz władz samorządowych na obszarze miasta.

5.1. Uwarunkowania wynikające ze stanu istniejącego

Zewnętrzne powiązania komunikacyjne zapewnia miastu aktualnie jak już wspomniano wyłącznie układ drogowy. Głównymi trasami komunikacyjnymi zapewniającymi dojazd do miasta są:

- droga krajowa Nr 28 Wadowice - Jordanów - Mszana Dolna - Limanowa - Nowy Sącz - Jasło - Krosno - Przemyśl,
- droga wojewódzka Nr 965 Zielona - Bochnia - Limanowa włączająca się do drogi krajowej na obszarze miasta.

Przebieg drogi krajowej przez zwartą zabudowę w centrum miasta jest niekorzystny dla funkcjonowania i rozwoju miasta. Parametry techniczne drogi są nieodpowiednie dla drogi tej klasy, co wpływa na złe warunki i bezpieczeństwo ruchu drogowego. Jednocześnie duży ruch samochodowy tranzytowy i wzmożony lokalny wywołuje kolizje w śródmieściu, gdzie koncentruje się też ruch pieszy związany z usługami. Wpływa to niekorzystnie na funkcjonowanie miasta i warunki życia i mieszkańców. Stąd - jak już wspomniano wynika pilna potrzeba realizacji w pierwszym etapie drogi odciążającej centrum od ruchu tranzytowego tzw. „małej obwodnicy” a następnie realizacja projektowanej docelowo obwodnicy w ciągu drogi krajowej nr 28 po zachodnio — południowej stronie miasta.

Powiązania z obszarami sąsiednich gmin zapewniają drogi powiatowe. Pełnią jednocześnie funkcję ulic zbiorczych obsługujących zespoły mieszkaniowe oraz UJ łączących je. Bezpośrednią obsługę komunikacyjną miasta zapewnia sieć ulic lokalnych miejskich. Sieć ta jest wystarczająca dla obsługi obecnego zainwestowania, jednak z uwagi na niskie parametry techniczne wymaga modernizacji.

Limanowa na przeważającej części obszaru charakteryzuje się zróżnicowanym ukształtowaniem terenu pod względem wysokościowym. Warunki te wpływają na i niskie parametry techniczne dróg oraz powodują trudności w utrzymaniu i modernizacji dróg, z czym wiąże się niski poziom obsługi komunikacyjnej, a tym samym obecny układ komunikacji staje się czynnikiem ograniczającym dalszy rozwój miasta.

Przez obszar miasta przebiega linia kolejowa o znaczeniu lokalnym Chabówka - Nowy Sącz przy czym jej znaczenie w powiązaniach komunikacyjnych jest obecnie zerowe z uwagi jak już wspomniano na wyeliminowanie ruchu pasażerskiego łącznie z wyprzedzą dworca kolejowego i wyłączenia terenu zabudowanego dworcem z zamkniętych terenów kolejowych.

W Limanowej mieści się sprywatyzowany Oddział PKS obejmujący gminy położone na obszarze powiatu limanowskiego. Limanowa pełni więc funkcję ponad lokalnego ośrodka w tym zakresie.

5.2. Uwarunkowania wynikające z przeznaczenia terenów w obowiązującym miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego

Uwarunkowania wynikające z obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego miasta związane są z rozbudową i modernizacją istniejącego układu komunikacyjnego.

W zakresie układu drogowego, dla poprawy parametrów technicznych oraz warunków życia mieszkańców w/w plan przewiduje docelową realizację obejścia w ciągu drogi krajowej Nr 28 Wadowice - Limanowa - Nowy Sącz po zachodnio - południowej stronie Śródmieścia. Plany te przewidują również realizację odcinka drogi krajowej Nr 28 od dworca PKS do granicy miasta tzw. „małej obwodnicy” jako pierwszoplanowe komunikacyjne zadanie inwestycyjne w zakresie etapowego rozwiązania komunikacji - warunkujące prawidłowy rozwój centrum miasta. W obowiązujących planach zagospodarowania przestrzennego rezerwy terenowe pod te zadania nie zostały imiennie nazwane, w planach zabezpieczono pod te inwestycje tereny wyłączając je z zainwestowania i pozostawiając jako tereny rolne pozostające w dotychczasowym użytkowaniu bez prawa zabudowy.

W związku z planowaną realizacją zbiornika retencyjnego „Młynne” w/w plan określa ponadto przełożenie drogi wojewódzkiej Nr 965 Zielona — Bochnia – Limanowa na odcinku zbiornika „Młynne”. Plan przewiduje też realizację ulic zbiorczych dla poprawy obsługi komunikacyjnej miasta. Ponadto plan przewiduje rozbudowę układu ulic lokalnych jak też prywatnych dróg dojazdowych i dojeżdż. Ich realizacja umożliwi uruchamianie nowych terenów budowlanych.

Plan wyznacza też rezerwy terenowe dla realizacji parkingów oraz tereny usług komunikacji samochodowej. W zakresie układu kolejowego obecnie obowiązujący miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta nie przewiduje żadnych zmian w zakresie przebiegu istniejącej lokalnej linii kolejowej Chabówka — Limanowa - Nowy Sącz.

Ustalenia obecnego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta, uzupełnione o aktualne opracowania projektowe wynikające z polityki państwa w zakresie komunikacji powinny stanowić podstawę do określenia kierunków rozwoju komunikacji w STUDIUM.

Niezależnie od obowiązującej obecnie „spec ustawy” dotyczącej realizacji dróg publicznych uzasadnione jest utrzymanie w STUDIUM rezerwy terenowej pod lokalizację dróg publicznych ponad lokalnych.

Wnioski

-Położenie miasta przy ważnych trasach komunikacyjnych - drodze krajowej i wojewódzkiej zapewnia stosunkowo dobrą dostępność komunikacyjną stwarzając warunki rozwoju.

- Przebieg drogi krajowej przez centrum miasta, ulicami o parametrach technicznych nie odpowiadających wymogom, jest niekorzystny dla prawidłowego jego funkcjonowania.

- Istniejąca część ulic miejskich jest wystarczająca dla obecnego zainwestowania. Posiada jednak niskie parametry techniczne, co wymaga modernizacji.

- Możliwości poprawy funkcjonowania układu komunikacyjnego wskazuje obecnie obowiązujący miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta. Ustala on rozbudowę istniejącego układu

drogowego - zarówno w zakresie usprawnienia ruchu tranzytowego, jak też obsługi ruchu lokalnego i powiązań miasta. Z uwagi na opracowaną w 2003r. nową koncepcję zbiornika „Młynne” odstąpiono od pierwotnie proponowanego przełożenie drogi wojewódzkiej Nr 965 zachodnią stroną potoku Starowiejskiego.

- Możliwości przywrócenia i zwiększenia znaczenia transportu kolejowego w zewnętrznych powiązaniach komunikacyjnych związane są wyłącznie z ewentualną realizacją postulowanej międzynarodowej linii kolejowej Kraków — Podłęże — Piekiełko — Limanowa — Nowy Sącz — Muszyna — Granica Państwa, która pełniłaby w ramach „Europejskiej umowy o ważniejszych międzynarodowych liniach transportu kombinowanego i obiektach towarzyszących” (tzw. Umowy AGTC z 1993r.) połączenie tranzytowe z północnej Europy przez teren Polski do krajów bałkańskich.

VII. DIAGNOZA STANU ISTNIEJĄCEGO I UWARUNKOWANIA DLA OBSZARU OBJĘTEGO ZMIANĄ STUDIUM NA PODSTAWIE UCHWAŁY NR LI.330.21 RADY MIASTA LIMANOWA Z DNIA 10 GRUDNIA 2021 R. – zmiana studium nr 2⁷

1. WSTĘP

Zakres zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Limanowa określono w uchwale Nr LI.330.21 Rady Miasta Limanowa z dnia 10 grudnia 2021 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Limanowa jako obejmujący:

- 1) tereny określone w załącznikach graficznych nr 1-10, w tym projektowaną linię energetyczną kablową 110 kV relacji Muchówka – Łososina, stanowiących integralną część uchwały,
- 2) zmianę części tekstowej studium zawartą w tomie II „Kierunki zagospodarowania przestrzennego” dotyczącą:
 - a) ustaleń w kierunkach rozwoju - strukturze przestrzennej określonych w pkt I.4 lit.: A, D, F, G i N;
 - b) ustaleń w kierunkach rozwoju – kierunki i zasady rozwoju infrastruktury technicznej określonych w pkt I.6;
 - c) ustaleń w kierunkach rozwoju – kierunki rozwoju komunikacji określonych w pkt I.7.

Celem zmiany Studium jest wprowadzenie korekt w obowiązującym dokumencie, gwarantujących możliwość zaspokajania potrzeb społeczności lokalnej i potrzeb inwestycyjnych gminy, realizację inwestycji celu publicznego ustalenie optymalnych i racjonalnych kierunków rozwoju, uwzględniających stan ładu przestrzennego, zasady jego ochrony i zasady zrównoważonego rozwoju.

Poszczególne obszary oznaczono na rysunku Kierunki rozwoju — struktura i polityka przestrzenna numerami zgodnie z poniższym wykazem.

Lp.	Nr załącznika	Nr obszaru	Obecny kierunek rozwoju	Docelowy kierunek rozwoju
1.	1.	a	<ul style="list-style-type: none"> • Rezerwa terenu dla budowy zbiornika wodnego „Młynne” na rzece Łososina • Istniejąca zabudowa położona w zasięgu proj. zbiornika Młynne • NO - Lokalne oczyszczalnie ścieków 	P/U ZR
2.		b	<ul style="list-style-type: none"> • Rezerwa terenu dla budowy zbiornika wodnego „Młynne” na rzece Łososina 	MN
3.		c	<ul style="list-style-type: none"> • Ls - Istniejące lasy pełniące funkcje ochronne i gospodarcze 	MN
4.		d	<ul style="list-style-type: none"> • Zasięg wylewów powodziowych – USTALENIE NIEOBOWIĄZUJĄCE • Ls - Istniejące lasy pełniące funkcje ochronne i gospodarcze • Zc – Istniejące i projektowane cmentarze 	P/U
5.		e	<ul style="list-style-type: none"> • Tereny użytków rolnych podlegające ochronie 	P/U

⁷ Zmiana wprowadzona zmianą studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Limanowa – zmiana studium nr 2

			<ul style="list-style-type: none"> • Zasięg wylewów powodziowych – USTALENIE NIEOBOWIĄZUJĄCE • Tereny osadnicze wprowadzone obowiązującym MPZP położone w zasięgu wylewów powodziowych rzeki Łososiny (Q1%) lub w strefach zalewowych potoków - USTALENIE NIEOBOWIĄZUJĄCE • Korytarze wentylacyjne miasta - USTALENIE NIEOBOWIĄZUJĄCE 	
6.		f	<ul style="list-style-type: none"> • Zasięg wylewów powodziowych – USTALENIE NIEOBOWIĄZUJĄCE • Ls - Istniejące lasy pełniące funkcje ochronne i gospodarcze 	P/U
7.		g	<ul style="list-style-type: none"> • Zasięg wylewów powodziowych – USTALENIE NIEOBOWIĄZUJĄCE • Ls - Istniejące lasy pełniące funkcje ochronne i gospodarcze • Tereny użytkowników rolnych podlegające ochronie 	P/U ZR
8.		h	<ul style="list-style-type: none"> • Tereny użytkowników rolnych podlegające ochronie 	MN ZR
9.		i	<ul style="list-style-type: none"> • Tereny użytkowników rolnych podlegające ochronie 	MN/U
10.		j	<ul style="list-style-type: none"> • Tereny użytkowników rolnych podlegające ochronie • P/U – tereny koncentracji obiektów produkcyjno-usługowych oraz obiektów i urządzeń towarzyszących 	MN
11.	2.	a	<ul style="list-style-type: none"> • Zasięg wylewów powodziowych – USTALENIE NIEOBOWIĄZUJĄCE • Tereny użytkowników rolnych podlegające ochronie 	MN/U
12.		b	<ul style="list-style-type: none"> • Zasięg wylewów powodziowych – USTALENIE NIEOBOWIĄZUJĄCE • Tereny użytkowników rolnych podlegające ochronie 	MN/U
13.		c	<ul style="list-style-type: none"> • Tereny użytkowników rolnych podlegające ochronie • Zasięg wylewów powodziowych – USTALENIE NIEOBOWIĄZUJĄCE 	MNR
14.		d	<ul style="list-style-type: none"> • Tereny użytkowników rolnych podlegające ochronie • Zasięg wylewów powodziowych – USTALENIE NIEOBOWIĄZUJĄCE 	MN/U

15.		e	<ul style="list-style-type: none"> • Tereny użytkowników rolnych podlegające ochronie 	U
16.		f	<ul style="list-style-type: none"> • Tereny użytkowników rolnych podlegające ochronie 	U
17.		g	<ul style="list-style-type: none"> • Tereny użytkowników rolnych podlegające ochronie • Tereny wskazane do zadrzewień i zalesień ze względów przeciwoerozyjnych, retencyjnych i ekologicznych • Tereny osadnicze wskazane do ograniczonego rozwoju osadnictwa zarówno w odniesieniu do gęstości jak też charakteru zabudowy, z zakazem realizacji obiektów o charakterze uciążliwym 	MNR
18.	3.	a	<ul style="list-style-type: none"> • Tereny użytkowników rolnych podlegające ochronie 	MN
19.		b	<ul style="list-style-type: none"> • Tereny użytkowników rolnych podlegające ochronie • Tereny wskazane do zadrzewień i zalesień ze względów przeciwoerozyjnych, retencyjnych i ekologicznych 	MN
20.		c	<ul style="list-style-type: none"> • Tereny użytkowników rolnych podlegające ochronie • Tereny wskazane do zadrzewień i zalesień ze względów przeciwoerozyjnych, retencyjnych i ekologicznych 	MN
21.		d	<ul style="list-style-type: none"> • Tereny użytkowników rolnych podlegające ochronie • Tereny wskazane do zadrzewień i zalesień ze względów przeciwoerozyjnych, retencyjnych i ekologicznych 	MN
22.		e	<ul style="list-style-type: none"> • Tereny użytkowników rolnych podlegające ochronie 	P/U
23.		f	<ul style="list-style-type: none"> • Tereny użytkowników rolnych podlegające ochronie • NU - Postulowane składowisko odpadów stałych 	P/U
24.		g	<ul style="list-style-type: none"> • Tereny użytkowników rolnych podlegające ochronie 	MN/U
25.		h	<ul style="list-style-type: none"> • Tereny osadnicze wskazane do ograniczonego rozwoju osadnictwa zarówno w odniesieniu do gęstości jak też charakteru zabudowy, z zakazem realizacji obiektów o charakterze uciążliwym 	P/U

26.	4.	a	<ul style="list-style-type: none"> • Tereny użytkowników rolnych podlegające ochronie • Tereny osadnicze wskazane do intensywniejszego rozwoju pod względem gęstości i charakteru zabudowy różnych form budownictwa mieszkaniowego, koncentracji usług i rzemiosła nieuciążliwego 	P/U
27.		b	<ul style="list-style-type: none"> • Tereny użytkowników rolnych podlegające ochronie • Zasięg wylewów powodziowych – USTALENIE NIEOBOWIĄZUJĄCE 	P/U
28.		c	<ul style="list-style-type: none"> • Tereny osadnicze wskazane do umiarkowanego rozwoju pod względem gęstości i charakteru zabudowy różnych form budownictwa mieszkaniowego, usług i rzemiosła nieuciążliwego 	P/U
29.		d	<ul style="list-style-type: none"> • Tereny użytkowników rolnych podlegające ochronie • Tereny wskazane do zadrzewień i zalesień ze względów przeciwerozryjnych, retencyjnych i ekologicznych 	MN
30.		e	<ul style="list-style-type: none"> • Tereny użytkowników rolnych podlegające ochronie • Tereny wskazane do zadrzewień i zalesień ze względów przeciwerozryjnych, retencyjnych i ekologicznych 	MN
31.		f	<ul style="list-style-type: none"> • Tereny użytkowników rolnych podlegające ochronie 	MN
32.		g	<ul style="list-style-type: none"> • Tereny wydzielonych usług i urządzeń komunikacji samochodowej z możliwością realizacji usług towarzyszących 	U
33.	5.	a	<ul style="list-style-type: none"> • Zc – Istniejące i projektowane cmentarze • K – Tereny wydzielonych usług i urządzeń komunikacji samochodowej z możliwością realizacji usług towarzyszących • Tereny osadnicze wskazane do ograniczonego rozwoju osadnictwa zarówno w odniesieniu do gęstości jak też charakteru zabudowy, z zakazem realizacji obiektów o charakterze uciążliwym 	P/U
34.		b	<ul style="list-style-type: none"> • Tereny osadnicze wskazane do ograniczonego rozwoju osadnictwa zarówno w odniesieniu do gęstości jak też charakteru zabudowy, z zakazem realizacji obiektów o charakterze uciążliwym 	P/U

			<ul style="list-style-type: none"> • Tereny użytkowników rolnych podlegające ochronie 	
35.		c	<ul style="list-style-type: none"> • Tereny użytków rolnych podlegające ochronie • Zasięg wylewów powodziowych – USTALENIE NIEOBOWIĄZUJĄCE • Tereny wskazane do zadrzewień i zalesień ze względów przeciwoerozyjnych, retencyjnych i ekologicznych • Tereny osadnicze wskazane do umiarkowanego rozwoju pod względem gęstości i charakteru zabudowy różnych form budownictwa mieszkaniowego, usług i rzemiosła nieuciążliwego 	MN/U Z dopuszczeniem funkcji produkcyjnej
36.	6.	-	<ul style="list-style-type: none"> • Istniejące lasy pełniące funkcje ochronne i gospodarcze 	U
37.		a	<ul style="list-style-type: none"> • Tereny wskazane do zadrzewień i zalesień ze względów przeciwoerozyjnych, retencyjnych i ekologicznych 	MN
38.	7.	b	<ul style="list-style-type: none"> • Tereny wskazane do zadrzewień i zalesień ze względów przeciwoerozyjnych, retencyjnych i ekologicznych 	MN z preferencją zabudowy mieszkaniowo- pensjonatowej (MU)
39.		c	<ul style="list-style-type: none"> • Tereny wskazane do zadrzewień i zalesień ze względów przeciwoerozyjnych, retencyjnych i ekologicznych 	MN
40.		a	<ul style="list-style-type: none"> • Tereny wskazane do zadrzewień i zalesień ze względów przeciwoerozyjnych, retencyjnych i ekologicznych • Tereny erozyjne i zagrożone osuwaniem 	MN/U
41.		b	<ul style="list-style-type: none"> • Tereny wskazane do zadrzewień i zalesień ze względów przeciwoerozyjnych, retencyjnych i ekologicznych 	MN
42.	8.	c	<ul style="list-style-type: none"> • UTN – usługi szczególnie predysponowane do realizacji usług i urządzeń turystyki, rekreacji i sportu (w tym narciarstwa) • Tereny wskazane do zadrzewień i zalesień ze względów przeciwoerozyjnych, retencyjnych i ekologicznych 	MNR
43.		d	<ul style="list-style-type: none"> • Tereny wskazane do zadrzewień i zalesień ze względów przeciwoerozyjnych, retencyjnych i ekologicznych 	MN
44.		e	<ul style="list-style-type: none"> • Tereny wskazane do zadrzewień i zalesień ze względów przeciwoerozyjnych, retencyjnych i ekologicznych • Tereny osadnicze wskazane do ograniczonego rozwoju osadnictwa zarówno w odniesieniu do gęstości jak też charakteru zabudowy, z 	MN z preferencją zabudowy mieszkaniowo- pensjonatowej (MU)

			zakazem realizacji obiektów o charakterze uciążliwym	
45.		f	<ul style="list-style-type: none"> • Tereny użytków rolnych podlegające ochronie 	MN z preferencja zabudowy mieszkaniowo-pensjonatowej (MU)
46.		g	<ul style="list-style-type: none"> • Tereny użytków rolnych podlegające ochronie • Tereny wskazane do zadrzewień i zalesień ze względów przeciwoerozyjnych, retencyjnych i ekologicznych • Tereny erozyjne i zagrożone osuwaniem 	MN z preferencja zabudowy mieszkaniowo-pensjonatowej (MU)
47.		h	<ul style="list-style-type: none"> • ZP – istniejące i projektowane tereny zieleni parkowej 	MN
48.		i	<ul style="list-style-type: none"> • ZP – istniejące i projektowane tereny zieleni parkowej 	MN
49.	9.	a	<ul style="list-style-type: none"> • Tereny osadnicze wskazane do umiarkowanego rozwoju pod względem gęstości i charakteru zabudowy różnych form budownictwa mieszkaniowego, usług i rzemiosła nieuciążliwego • Projektowane obwodnice drogi krajowej nr 28 (etapowy przebieg drogi krajowej nr 98 ulicami krakowską, J. Piłsudskiego, Kopernika i tzw. „Małą Obwodnicą” do ul. Kościuszki) 	U w tym komunikacji do 3 kondygnacji
50.		b	<ul style="list-style-type: none"> • Projektowane obwodnice drogi krajowej nr 28 (etapowy przebieg drogi krajowej nr 98 ulicami krakowską, J. Piłsudskiego, Kopernika i tzw. „Małą Obwodnicą” do ul. Kościuszki) 	MN
51.	10.	a	<ul style="list-style-type: none"> • Tereny wskazane do zadrzewień i zalesień ze względów przeciwoerozyjnych, retencyjnych i ekologicznych • Tereny osadnicze wskazane do ograniczonego rozwoju osadnictwa zarówno w odniesieniu do gęstości jak też charakteru zabudowy, z zakazem realizacji obiektów o charakterze uciążliwym 	MN
52.		b	<ul style="list-style-type: none"> • Tereny użytków rolnych podlegające ochronie 	ZR
53.		c	<ul style="list-style-type: none"> • Tereny użytków rolnych podlegające ochronie 	U

2. DOTYCHCZASOWE PRZEZNACZENIE, ZAGOSPODAROWANIE I UZBROJENIE TERENU

Obszar objęty zmianą Studium jest w całości zmieniony antropogenicznie – znaczna część obszarów położona jest w bezpośrednim sąsiedztwie terenów zainwestowanych lub przeznaczonych do zainwestowania w obowiązujących aktach planistycznych. Są to m.in. tereny o przeznaczeniu pod

zabudowę mieszkaniową, realizację infrastruktury technicznej i komunikacyjnej ale także tereny użytków rolnych, zielonych, leśnych.

Aktualny kierunek przeznaczenia terenów określony jest poprzez ustalenia obowiązującego Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Limanowa, zatwierdzonego uchwałą Nr XXIII/168/2000 Rady Miasta Limanowa z dnia 28 czerwca 2000r., zmienionego uchwałą Rady Miasta Limanowa Nr XXIV/170/2008 z dnia 31.10.2008 roku. Zagospodarowanie terenu następuje w sposób zgodny z obowiązującymi na poszczególnych obszarach miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego.

3. STAN ŁADU PRZESTRZENNEGO I WYMOGÓW JEGO OCHRONY

Dla każdego z obszarów objętych projektem zmiany Studium obowiązują ustalenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, których ustalenia zapewniają ochronę ładu przestrzennego dla poszczególnych terenów.

Dotychczasowy sposób użytkowania obszarów generalnie jest zgodny z cechami i uwarunkowaniami przyrodniczymi. Potencjalnym zagrożeniem może być tendencja wchodzenia zabudowy rozproszonej na tereny otwarte i eksponowane widokowo, szczególnie na obszarach wierzchołków. Niekorzystna i niezgodna z uwarunkowaniami przyrodniczymi jest lokalizacja zabudowy w terenach, w których może dochodzić do lokalnych podtopień i powodzi, w korytarzach ekologicznych, na osuwiskach lub terenach zagrożonych ruchami masowymi.

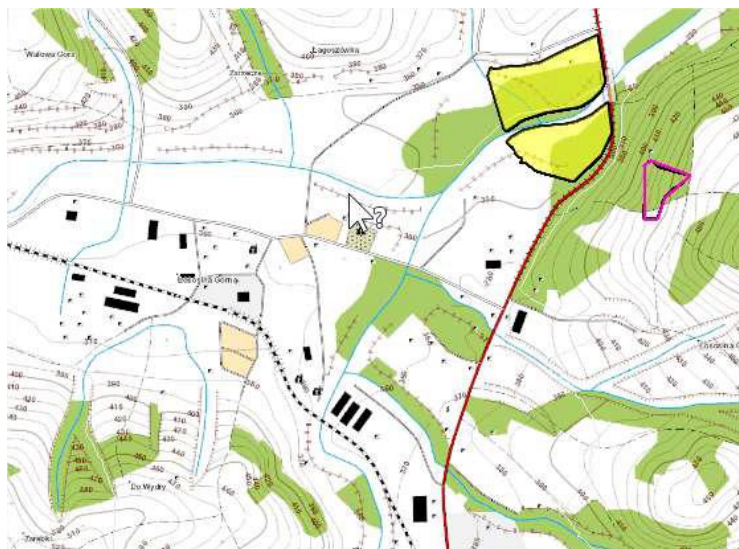
4. STAN ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO, W TYM ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ, WIELKOŚCI I JAKOŚCI ZASOBÓW WODNYCH ORAZ WYMOGÓW OCHRONY ŚRODOWISKA, PRZYRODY I KRAJOBRAZU, W TYM KULTUROWEGO

4.1. Rzeźba terenu, budowa geologiczna

Obszar opracowania stanowią tereny o zróżnicowanym ukształtowaniu, charakterystycznym dla Beskidu Wyspowego zbudowanego ze skał fliszu zewnętrznokarpackiego, głównie jednostki magurskiej, miejscami też śląskiej. Podstawową cechą wyróżniającą jest występowanie pojedynczych odosobnionych, o stromych stokach, oddzielonych od siebie głębokimi obniżeniami i nisko położonymi przełęczami. Charakterystyczny krajobraz wynika z odwrócenia rzeźby; wzniesienia zbudowane są z odpornych piaskowców, obniżenia z łupków. Miejscami, głównie w części wschodniej, występują też równoleżnikowe pasma, podobnie silnie izolowane od innych części gór. [Źródło: Praca zbiorowa pod redakcją A. Richlinga, Regionalna geografia fizyczna Polski].

4.2. Złoże surowców

Na obszarze Miasta Limanowa znajduje się jedno złoże surowców naturalnych według Systemu Gospodarki i Ochrony Bogactw Mineralnych "MIDAS" prowadzonego przez Państwowy Instytut Geologiczny - Państwowy Instytut. Jest to złoże Młynne-Zbiornik znajdujące się jedynie częściowo na terenie Gminy Limanowa i Miasta Limanowa. Złoże Młynne-Zbiornik pozwala na pozyskiwanie kopalin w postaci kruszywa naturalnego, w szczególności piasku ze żwirem powierzchnia zajmuje 55,82 ha.

Mapa złóż na terenie Miasta Limanowa

Źródło: <http://geoportal.pgi.gov.pl/midas-web/>

4.3. Gleby

Miasto Limanowa leży w obrębie III rejonu glebowo-rolniczego, jordanowsko-limanowskiego o przewadze kompleksu 11 (zbożowo-górskiego), z dużym udziałem kompleksu 12 (owsianoziemniaczanogórskiego). Występują tutaj gleby słabo przepuszczalne: brunatne, pseudoglejowe oraz mady oglejone o składzie mechanicznym glin ciężkich i pyłów ilastych powstałe z utworów warstw podmagórskich i pyłów wodnego pochodzenia – utworów lessopodobnych. Gleby w mieście Limanowa i w jego okolicach należą do niskich klas bonitacyjnych. W ogóle nie występują gleby I i II klasy, klasa III zajmuje ok. 1,8 % użytków rolnych, IV – 41,8 %, V – 48,9 %, VI – 7,5 %.

4.4. Wody, w tym zasoby wód podziemnych

Na obszarze opracowania nie występują obszary Głównych Zbiorników Wód Podziemnych i ich strefy ochronne ani strefy ochronne ujęć wód.

4.5. Flora i fauna

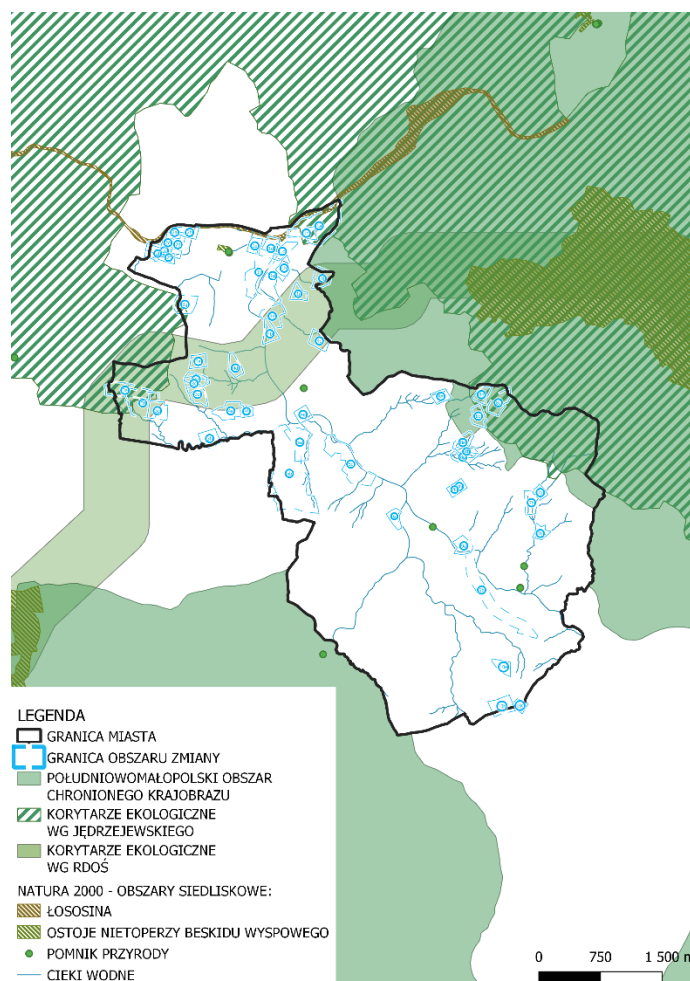
Na obszarze objętym opracowaniem występują tereny użytków zielonych oraz użytków leśnych. W części obszaru jest to zieleń izolacyjna oraz zieleń leśna w pobliżu cieków wodnych. Występująca w granicach obszaru opracowania zieleń posiada częściowo powiązania przyrodnicze z kompleksami leśnymi.

4.6. Korytarze ekologiczne

Regionalne korytarze ekologiczne tworzą sieć niezbędnych powiązań pomiędzy obszarami węzłowymi, zapewniając ciągłość całego systemu i przeciwdziałając jego fragmentacji gwarantując warunki dla utrzymania bioróżnorodności gatunkowej i genetycznej poszczególnych ekosystemów.

Objęte zmianą studium tereny oznaczone numerami: **1a, 1i, 1j, 2g, 3a, 3b, 3c, 3d, 3e, 3f, 3g, 4a, 4b, 4c, 4d, 4e, 8b, 8c** znajdują się w zasięgu wskazanych w Planie Zagospodarowania Przestrzennego

Województwa Małopolskiego korytarzy ekologicznych w tym wyznaczonych według opracowania RDOŚ w Krakowie, na podstawie zrealizowanego projektu „Rozbudowa bazy danych przestrzennych o korytarzach ekologicznych w Małopolsce (2013) oraz korytarzy według W. Jędrzejewskiego. Są to ważne z punktu widzenia utrzymania różnorodności gatunkowej i genetycznej tereny przyrodnicze.

Schemat korytarzy ekologicznych na tle granic administracyjnych miasta Limanowa ze wskazaniem obszarów objętych zmianą studium

5. STAN DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ

Na obszarze zmiany studium nie występują obiekty dziedzictwa kulturowego wpisane do rejestru zabytków, gminnej ewidencji zabytków a także strefy nadzoru archeologicznego (stanowiska archeologiczne) oraz dobra kultury współczesnej.

Tereny objęte zmianą studium oznaczone numerem 10b oraz 10c położone są w granicach strefy ochrony konserwatorskiej, wokół zabytkowego cmentarza wojennego nr 368 z okresu I wojny światowej oraz cmentarza żołnierzy radzieckich z II wojny światowej pod nr rej. Ks. A-629.

6. REKOMENDACJE I WNIOSKI ZAWARTE W AUDYCIE KRAJOBRAZOWYM LUB OKREŚLONE PRZEZ AUDYT KRAJOBRAZOWY GRANICE KRAJOBRAZÓW PRIORYTETOWYCH

Do czasu uchwalenia przez sejmik województwa audytu krajobrazowego, o którym mowa w art. 38a i art. 38b ustawy o planowaniu przestrzennym (przepisy wprowadzone ustawą z dnia 24 kwietnia 2015 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze wzmocnieniem narzędzi ochrony krajobrazu [Dz. U. z 2015 r. poz. 774]) nie jest możliwe wymagane w art. 10 ust. 2 pkt 1 lit. a określenie kierunków zmian w strukturze przestrzennej oraz w przeznaczeniu terenów z uwzględnieniem rekomendacji i wniosków zawartych w audycie krajobrazowym, w tym określonych w audycie granic krajobrazów priorytetowych.

7. WARUNKI I JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW, W TYM OCHRONA ICH ZDROWIA, ZAGROŻENIE BEZPIECZEŃSTWA LUDNOŚCI I JEJ MIENIA ORAZ ZAPEWNIENIE DOSTĘPNOŚCI OSOBOM ZE SZCZEGÓLNYMI POTRZEBAMI

W granicach zmiany studium występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią, gdzie:

- prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi raz na 10 lat (Q 10%) – obszary oznaczone numerem **1a, 1g, 4b i 9b**
- prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat (Q 1%) – obszary oznaczone numerem **1a, 1g, 4b, 9a i 9b**

Ponadto na terenie objętym zmianą studium występują obszary, gdzie prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi 0,2%, a które nie stanowią obszarów szczególnego zagrożenia powodzią w myśl przepisów ustawy Prawo wodne – obszary oznaczone numerem **1a, 1c, 1g, 2a, 2e, 2f, 4b, 7a, 9a i 9b**.

W zakresie terenów objętych zmianą studium występują także zagrożenia naturalne związane z ruchami powierzchni ziemi:

- Osuwiska aktywne okresowo występują w obszarach zmiany studium oznaczonych nr **1a, 3b**
- Osuwiska nieaktywne występują w obszarach zmiany studium oznaczonych nr **5a, 5c, 8 b, 8c, 8d**.
- Tereny zagrożone osuwaniem się mas ziemnych występują w obszarach zmiany studium oznaczonych nr **3b, 3c, 3d, 3e, 3f, 3g, 3h, 4d, 5c, 8b, 8c, 8d, 10a, 10b**.

Regulacje oraz stan zapewnienia dostępności osób ze szczególnymi potrzebami realizowane są w szczególności w obszarach komunikacji publicznej oraz terenach, na których zlokalizowano obiekty użyteczności publicznej. W ustalenia dla poszczególnych terenów ujętych w zmianie studium należy uwzględnić wymogi zgodnie z uniwersalnym projektowaniem.

8. POTRZEBY I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU

Potrzeba sporządzenia bilansu terenów przeznaczonych pod zabudowę odpowiada wymogom stawianym projektom studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego na podstawie art. 10 ust. 1 pkt. 7. Ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 27 marca 2003 r. Bilans ma na celu pomoc w ustaleniu potrzeb i możliwości rozwoju gminy, m.in. w określeniu wskaźników dotyczących zagospodarowania i użytkowania terenu. Tym samym procedowane projekty studiów lub ich zmian powinny bazować na przeprowadzonych analizach, w tym na wynikach bilansu

terenów przeznaczonych pod zabudowę z jednoczesnym uwzględnieniem celu w jakim sporządzany jest dokument.

W związku z art. 10 ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym w ramach opracowania projektu studium lub jego zmiany uwzględnia się potrzeby i możliwości rozwoju gminy, uwzględniające w szczególności:

- analizy ekonomiczne, środowiskowe i społeczne,
- prognozy demograficzne, w tym uwzględniające, tam gdzie to uzasadnione, migracje w ramach miejskich obszarów funkcjonalnych ośrodka wojewódzkiego,
- możliwości finansowania przez gminę wykonania sieci komunikacyjnej i infrastruktury technicznej, a także infrastruktury społecznej, służących realizacji zadań własnych gminy,
- bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę;

W praktyce oznacza to, iż określenie kierunków rozwoju poszczególnych terenów na obszarze gminy winno zostać poprzedzone dodatkowymi analizami określającymi maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie na nową zabudowę. Dopiero w sytuacji, w której zapotrzebowanie to przekroczy sumę powierzchni użytkowej zabudowy szacowanej według chłonności aktualnych terenów przeznaczonych pod zainwestowanie, istnieje możliwość wprowadzania nowych terenów budowlanych o poszczególnych funkcjach.

Metodyka została opracowana na podstawie art. 10 ust. 5-7 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 27 marca 2003 r. (Dz. U. z 2018 r., poz. 1945). Ustawa nie określa jednoznacznie metod sporządzania bilansu terenów przeznaczonych pod zabudowę ani niezbędnych materiałów wyjściowych, ograniczając się jedynie do sprecyzowania procedury sporządzania opracowania i sposobu interpretowania wyników analizy. Ze względu na zróżnicowany zasób materiałów, jakimi dysponują poszczególne gminy, sposób opracowywania bilansu powinien być dostosowany do rodzaju otrzymanych materiałów oraz powinien stanowić jak najbardziej rzetelny obraz potrzeb i możliwości gminy.

W tym miejscu podkreślić należy, iż problematyka niniejszej zmiany studium została ograniczona wyłącznie do wprowadzenia punktowych zmian kierunków rozwoju terenów polegających na wyznaczeniu niewielkich nowych terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wraz z usługami jako poszerzenie istniejących terenów inwestycyjnych, zmiany kierunku rozwoju terenu związanych z infrastrukturą techniczną i komunikacyjną.

Studium, z racji swojego charakteru jako dokumentu kierownictwa wewnętrznego o wysokim stopniu ogólności, przedstawia zgeneralizowany obraz przeznaczenia każdego z terenów, co oznacza, iż określone na rysunkach kierunki rozwoju poszczególnych terenów wyznaczają funkcję dominującą, która może być uzupełniona innymi, spójnymi i nie pogarszającymi warunków użytkowania funkcjami.

Analiza oraz bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę sporządzona w postaci opracowania „Analiza potrzeb i możliwości rozwoju Miasta Limanowa” (grudzień 2022r.), oszacowana została na okres max. 30 lat wskazując na zasadność wyznaczenia nowych terenów inwestycyjnych w ramach wszystkich planowanych funkcji zabudowy. Z uwagi na niepewność procesów rozwojowych przyjęto zwiększenie zapotrzebowania w stosunku do wyników analizy na poziomie max. 30% co umożliwi harmonijny i dalekowzroczny rozwój gminy, ułatwia sprawne reakcje polityki przestrzennej samorządu na zmiany zachodzące w strukturze przestrzennej oraz na poziomie społecznym. W w/w opracowaniu dane te oszacowano na podstawie analiz ekonomicznych, środowiskowych, społecznych, prognozy demograficznej oraz możliwości finansowych gminy, dzięki czemu sformułowano maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie na nową zabudowę w podziale na poszczególne funkcje zabudowy.

Celem określenia zapotrzebowania było ustalenie możliwości lokalizacji nowej zabudowy na terenach nie przewidzianych do zainwestowania w aktualnie obowiązujących dokumentach planistycznych, z uwzględnieniem rodzajów planowanej zabudowy oraz jej lokalizacji. Z uwagi

na złożone uwarunkowania dotyczące położenia Miasta Limanowa oraz stopnia jego aktualnego zainwestowania przy oszacowaniu zapotrzebowania wzięto w nim pod uwagę głównie następujące czynniki oraz dokumenty kierunkowe wyznaczające ramy rozwoju:

- diagnoza stanu istniejącego i dotychczasowego rozwoju oraz rozpoznania głównych uwarunkowań jej przyszłego rozwoju;
- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Małopolskiego;
- Strategia Rozwoju Województwa „Małopolska 2030”;
- Strategia Rozwoju Miasta Limanowa;
- analizy wniosków zgłoszonych przez mieszkańców oraz zainteresowane osoby prywatne i prawne;
- propozycje zawarte w wytycznych instytucji, a także władz gminnych;
- planowane inwestycje celu publicznego.

Różnice wynikłe pomiędzy ujawnionym zapotrzebowaniem na tereny inwestycyjne a obszarami wyznaczonymi w studium, są głównie wynikiem przyporządkowania poszczególnych rodzajów zabudowy do odpowiadających im funkcji projektowanych w sytuacji dynamicznego rozwoju oraz zmian zachodzących w strukturze funkcjonalnej terenów. Wynikają także bezpośrednio z potrzeby optymalizowania dokumentu studium, mającego na długie lata wyznaczać kierunki działań gospodarki przestrzennej gminy, z jednoczesnym określeniem funkcji w sposób elastyczny, stanowiący o atutach i potencjale rozwojowym gminy. Optymalne obszary zabudowy, spełniające potrzeby mieszkańców wyrażone we wnioskach i w obowiązujących planach miejscowych oraz potrzeby w zakresie wskazania potencjału inwestycyjnego dla przyszłych inwestorów zostały zaplanowane z uwzględnieniem walorów przyrodniczych oraz uwarunkowań fizjograficznych, ochrony środowiska i elementów krajobrazu kulturowego.

Z przeprowadzonego bilansu wynika, iż punktowa zmiana studium mająca na celu wprowadzenie ok. 29 ha terenów mieszkaniowych i mieszkaniowo-usługowych oraz ok. 56 ha terenów zabudowy usługowej i produkcyjno-usługowej nie wykracza poza bilans zapotrzebowania na nowe tereny budowlane w obszarze miasta.

Jednocześnie podkreślić należy, iż zmiana Studium nie przewiduje nowych obszarów pod zabudowę, wymagających znaczących inwestycji samorządu gminy w zakresie dostępu do dróg publicznych lub infrastruktury technicznej. Tym samym, należy stwierdzić, że rozwiązania zmiany studium są naturalną kontynuacją istniejącego układu osadniczego oraz wcześniejszych działań samorządu w zakresie infrastruktury.

Analiza możliwości finansowych gminy oraz sposobu i trybu finansowania poszczególnych inwestycji celu publicznego wskazuje, iż szereg z nich, dotyczących infrastruktury drogowej, społecznej i technicznej zostało zrealizowanych w ramach zadań własnych gminy, ale także przy pomocy programów i funduszy spoza budżetu zasadniczego gminy. Planowane na najbliższe lata inwestycje, które zostały uwzględnione w niniejszej analizie wynikają bezpośrednio z oceny zakończonych i rozliczonych inwestycji lat poprzednich. Zapotrzebowanie na nowe tereny budowlane wyrażone we wnioskach o zmianę przeznaczenia a także to, wynikające z analizy struktury przestrzennej oraz czynników predysponujących poszczególne obszary do rozwoju inwestycyjnego wykazuje, iż nowe tereny uruchamiane w ramach dalekowzrocznego planu rozwojowego gminy nie są rozbieżne z możliwościami finansowania zadań własnych gminy. Należy tu wskazać szczególnie brak konieczności poniesienia znacznych kosztów na rozbudowę układu komunikacyjnego oraz infrastruktury komunalnej, z uwagi na fakt, iż planowana zabudowa wyznaczona zostanie głównie jako poszerzenie aktualnych terenów budowlanych, wzdłuż istniejących układów komunikacyjnych, bądź układów realizowanych w ramach inwestycji ponadlokalnych, oraz fakt dobrego zwodociągowania gminy i dobrego poziomu dostępu do tymczasowych bądź docelowych rozwiązań zastępczych dla sieci kanalizacji gminnej.

9. STAN PRAWNY GRUNTÓW

Grunty znajdujące się na obszarze zmiany Studium stanowią własność osób fizycznych oraz własność gminną a także własność skarbu Państwa.

10. OBIEKTY I TERENY CHRONIONE NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODREBNYCH

Tereny oznaczone numerem **8 b, 8c, 8d, 8 e** znajdują się w granicach Południowomałopolskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, gdzie obowiązują przepisy odrębne w tym przepisy Uchwały Nr XX/274/20 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 27 kwietnia 2020 roku (Dz. Urz. Woj. Małopolskiego z dnia 22 maja 2020 r. poz. 3482).

Funkcja ochronna obszaru wynika z wybitnej wartości obiektów przyrodniczych, dla których OChK jest bezpośrednią otuliną lub dodatkową strefą ochronną (przejściową), a ponadto większą część tego terenu stanowi obszar węzłów i korytarzy ekologicznych sieci ECONET-PL. Obszarowo przeważają na jego terenie zróżnicowane ekosystemy leśne. Wśród cennych ekosystemów naturalnych można wskazać: kompleksy torfowisk wysokich w południowo-zachodniej części Kotliny Orawsko-Nowotarskiej (tzw. Torfowiska Orawskie) i ekosystem rzeki Białki z przełomem oraz izolowane skałki Pasa Skalic Nowotarskich i Spiskich. Obszar zajmuje 364 480,09 ha powierzchni, na obszarze powiatów: tatrzańskim, myślenickim, gorlickim, suskim, nowosądeckim, nowotarski, Nowy Sącz, limanowski.

Na obszarze zmiany Studium oraz w bezpośrednim sąsiedztwie nie występują inne obiekty chronione na podstawie przepisów odrębnych, w tym: parki narodowe, rezerваты przyrody, obszary ochrony ścisłej, obszary Natura 2000, parki krajobrazowe, użytki ekologiczne, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe, stanowiska dokumentacyjne przyrody nieożywionej, pomniki przyrody.

11. WYSTĘPOWANIE OBSZARÓW NATURALNYCH ZAGROŻEŃ GEOLOGICZNYCH

Na obszarze objętym zmianą studium występują zagrożenia naturalne związane z ruchami powierzchni ziemi - zjawiskami powodującymi osuwanie się powierzchni ziemi na skutek działania czynników klimatycznych oraz sił przyrody. Obszar miasta jest dość zróżnicowany pod względem częstości, typu i charakteru poszczególnych osuwisk a także obszarów zagrożonych ruchami masowymi ziemi.

W zakresie terenów objętych zmianą studium:

- Osuwiska aktywne okresowo występują w obszarach zmiany studium oznaczonych nr **1a, 3b**
- Osuwiska nieaktywne występują w obszarach zmiany studium oznaczonych nr **5a, 5c, 8 b, 8c, 8d**.
- Tereny zagrożone osuwaniem się mas ziemnych występują w obszarach zmiany studium oznaczonych nr **3b, 3c, 3d, 3e, 3f, 3g, 3h, 4d, 5c, 8b, 8c, 8d, 10a, 10b**.

12. WYSTĘPOWANIE UDOKUMENTOWANYCH ZŁOŻ KOPALIN, ZASOBÓW WÓD PODZIEMNYCH ORAZ UDOKUMENTOWANYCH KOMPLEKSÓW PODZIEMNEGO SKŁADOWANIA DWUTLENKU WĘGLA

Na obszarze objętym zmianą Studium, w terenie oznaczonym numerem 1a występuje udokumentowane złożo kruszywa naturalnego „Młynne-Zbiornik”. Dla złoża nie przewiduje się do eksploatacji, a w jego granicach objętych zmianą studium zakłada się kierunek rozwoju zieleni nieurządzonej.

W granicach zmiany studium nie występują zasoby wód podziemnych oraz udokumentowane kompleksy podziemnego składowania dwutlenku węgla.

13. WYSTĘPOWANIE TERENÓW GÓRNICZYCH WYZNACZONYCH NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODREBNYCH

Na obszarze objętym zmianą Studium nie występują tereny i obszary górnicze, wyznaczone na podstawie przepisów odrębnych.

14. STAN SYSTEMÓW KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

14.1. Sieć komunikacyjna

W granicach zmiany Studium oraz w bezpośrednim sąsiedztwie poszczególnych obszarów podlegających zmianie znajdują się tereny dróg publicznych zapewniające dostęp do sieci komunikacyjnej a także gwarantujące połączenia lokalne i ponadlokalne. Jednym z zagadnień zmiany studium jest m.in. likwidacja rezerwy pod realizację fragmentu obwodnicy GP (obszar oznaczony numerem **9a** i **9b**).

14.2. Infrastruktura techniczna

Obszar zmiany Studium jest w przeważającej części uzbrojony w infrastrukturę energetyczną, gazową i telekomunikacyjną.

Przez obszar objęty zmianą Studium przebiega istniejąca sieć elektroenergetyczna, zmiana polega także na wskazaniu przebiegu projektowanej linii energetycznej kablowej 110 kV relacji Muchówka – Łososina.

Infrastruktura wodno-kanalizacyjna miasta jest współwłasnością Miasta Limanowa. Do głównych obowiązków należy odpowiednie zarządzanie infrastrukturą wodociągowo-kanalizacyjną oraz prowadzenie inwestycji w tym zakresie.

Długość czynnej sieci kanalizacyjnej stanowiła w 2020 roku 94,2 km. Łączna liczba przyłączy do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania obejmowała 2 074 sztuk, co pozwoliło na zabezpieczenie zużycie wody dla 10 504 osób z terenu Miasta (69,72%). Ścieki bytowe oczyszczone w systemie stanowiły 620 000 m³, w tym 478 000 m³ stanowiły ścieki bytowe.

15. ZADANIA SŁUŻĄCE REALIZACJI PONADLOKALNYCH CELÓW PUBLICZNYCH

Zgodnie z Planem Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Małopolskiego uchwalonego Uchwałą Nr XLVII/732/18/ Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 26 marca 2018 roku, na obszarze obejmującym przedmiotowy teren nie przewiduje się zadań służących realizacji ponadlokalnych celów publicznych, w tym:

- nie przewiduje się zadań i zamierzeń ponadlokalnych z zakresu infrastruktury społeczno-gospodarczej,
- nie projektuje się obszarów ochrony przyrody oraz stref ochrony zabytków o znaczeniu ponadlokalnym,

— nie przewiduje się zmian w obecnym układzie infrastruktury technicznej i komunikacji o znaczeniu ponadlokalnym.

Jednocześnie PZPWM wskazuje szczegółowe wytyczne dla obszaru miasta Limanowa, w tym dla obszaru objętego zmianą studium:

- ochrona ujęć wód, sanitacja zlewni Dunajca;
- uwzględnienie uwarunkowań wynikających z położenia w obszarze o wysokich wartościach krajobrazowych i przyrodniczych: Południowomałopolski Obszar Chronionego Krajobrazu,
- uwzględnienie uwarunkowań oraz zakazów, nakazów i zaleceń wynikających z uchwały Nr XX/274/20 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 27 kwietnia 2020 roku w sprawie Południowomałopolskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu;
- uwarunkowania wynikające z położenia w korytarzach ekologicznych poprzez zapewnienie ciągłości terenów przyrodniczych w obrębie lub bezpośrednim sąsiedztwie wskazanym w PZPWM.
- uwzględnienie korytarzy ekologicznych o przebiegach zgodnych z opracowaną przez RDOŚ bazą danych udostępnionych pod linkiem: <http://krakow.rdos.gov.pl/korytarze2>
- wyznaczenie terenów zagrożonych masowymi ruchami ziemi i uwzględnienie uwarunkowań związanych z ich ochroną – System Osłony Przeciwsuwiskowej (SOPO);
- uwzględnienie istniejących i planowanych tras rowerowych o znaczeniu ponadlokalnym;
- uwzględnienie obecności złóż wraz z możliwością ich wykorzystania;
- uwzględnienie występowania obszarów i terenów górniczych;
- W PZPWM przewiduje się budowę obwodnicy miasta Limanowa. Szczegóły dotyczące powyższych inwestycji należy uzgodnić z właściwym zarządem dróg;
- uwzględnienie powiązań z drogą krajową nr 28 oraz drogą wojewódzką nr 965;
- uwzględnienie przebiegu istniejącej linii kolejowej oraz możliwości jej modernizacji. Szczegóły dotyczące powyższej inwestycji należy uzgodnić z właściwym zarządcą kolei.

Teren gminy Limanowa znajduje się w obszarze funkcjonalnym pn. „DOLINA PRZEDSIĘBIORCZOŚCI” dla którego PZPWM zawiera rekomendacje do kształtowania polityki przestrzennej.

16. WYMAGANIA DOTYCZĄCE OCHRONY PRZECIWPOWODZIOWEJ

W granicach zmiany studium występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią, gdzie:

- prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi raz na 10 lat (Q 10%) – obszary oznaczone numerem **1a, 1g, 4b i 9b**
- prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat (Q 1%) – obszary oznaczone numerem **1a, 1g, 4b, 9a i 9b**

Ponadto na terenie objętym zmianą studium występują obszary, gdzie prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi 0,2%, a które nie stanowią obszarów szczególnego zagrożenia powodzią w myśl przepisów ustawy Prawo wodne – obszary oznaczone numerem **1a, 1c, 1g, 2a, 2e, 2f, 4b, 7a, 9a i 9b**.

Dla obszarów szczególnego zagrożenia powodzią obowiązują nakazy, zakazy i ograniczenia wynikające z przepisów ustawy Prawo wodne.

Ograniczenie zagrożenia powodziowego jest możliwe również poprzez:

- podjęcie działań mających na celu wyłączenie lub znaczne ograniczenie możliwości zabudowy terenów zagrożonych;
- regulację cieków i potoków oraz uporządkowanie ich dolin dla zapewnienia swobodnego przepływu wód w okresie wezbrań; zakres działań powinien uwzględnić ochronę ekosystemów przyrzecznych;
- poprawę stanu infrastruktury odprowadzającej wody opadowe m.in. poprzez udrożnienie rowów i przepustów, oczyszczenie koryt rzek.

TOM II

I. KIERUNKI ROZWOJU — STRUKTURA PRZESTRZENNA*

KIERUNKI ROZWOJU dla obszaru objętego zmianą studium na podstawie uchwały nr LI.330.21 RADY MIASTA LIMANOWA z dnia 10 grudnia 2021 r. – zmiana studium nr 2 zaktualizowane zostały treścią rozdziału III.⁸

1. USTALENIA OGÓLNE

Przyjęta przez Sejmik Województwa Małopolskiego Uchwałą Nr XLI527/06 z dnia 30 stycznia 2006r Strategia. Rozwoju Województwa Małopolskiego, jak również wprowadzony Uchwałą Nr XVIIITA/2003r z dnia 22 grudnia 2003r. Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Małopolskiego nie wniosły istotnych zmian dla obszaru miasta Limanowa w stosunku do Strategii Rozwoju Małopolski na lata 2000 — 2006 — założenia — opracowanej w 1999. przez Marszałka Województwa Małopolskiego i uwzględnionej w opracowanym w 2000 r. STUDIUM miasta Limanowa. Miasto Limanowa jest ośrodkiem administracyjnym, siedzibą władz samorządowych powiatu limanowskiego, skupiającym na swoim obszarze większość jednostek powiatowych podporządkowanych Staroście Limanowskiemu.

Zgodnie z wyżej powołanymi dokumentami miasto Limanowa:

a) w zakresie ochrony środowiska przyrodniczego: w części północno wschodniej położone jest w obszarach objętych wyższą rangą ochrony. Teren w rejonie Łysej Góry, od ul. Słonecznej do północnowschodniej granicy miasta położony jest w utworzonym Rozporządzeniem Wojewody Małopolskiego Nr 92/06 z dnia 24 listopada 2006r. Południowomałopolskim Obszarze Chronionego Krajobrazu i podlega ustaleniom tego Rozporządzenia. Ta część obszaru miasta Limanowa oraz położony wyżej na północ obszar nad projektowanym zbiornikiem Młynne leży w obrębie projektowanego Łososiańsko — Żegocińskiego Parku Krajobrazowego jego otuliny, która obejmuje również północnozachodnią część miasta do drogi krajowej nr 28 na odcinku jej przebiegu w ul. Krakowskiej.

Położonej jest w całości w **obszarze o dominacji ochrony zasobów wody gdzie wymagana jest:**

* **poprawa warunków retencji naturalnej**, poprzez właściwe użytkowanie i zagospodarowanie terenu oraz retencji sztucznej poprzez realizację zbiorników wodnych, dla zwiększenia zasobów wody, wyrównania przepływów i zmniejszenia zagrożenia powodziowego,

* **poprawa jakości wód powierzchniowych** dla umożliwienia ich wykorzystania do celów gospodarczych, w szczególności do zaopatrzenia w wodę i dla celów turystycznych,

* **ochrona wód podziemnych**

b) w zakresie ochrony zasobów i dziedzictwa kulturowego objęte jest ochroną, zgodnie ze współczesną interpretacją przedmiotu ochrony nie tylko w zakresie konkretnych zasobów urbanistyki, architektury i sztuki ale również ich tła krajobrazowego, z całym układem powiązań i zależności układów przestrzeni.

c) w zakresie rozwoju społeczno - gospodarczego objęte jest aktywizacją gospodarczą województwa związaną z:

⁸ Zmiana wprowadzona zmianą studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Limanowa – zmiana studium nr 2

* **dostosowaniem rozwoju społeczno - gospodarczego do unikalnych w skali kraju wartości środowiska**, przy uwzględnieniu niezbędnych potrzeb koncentracji działalności produkcyjno - usługowej,

* **realizacją sprawnego systemu komunikacji**,

* **kompleksowym wyposażeniem w systemy infrastruktury technicznej**, w tym systemów oczyszczania ścieków i utylizacji odpadów,

* **promowaniem rekreacji**, zwłaszcza w wyniku realizacji zbiornika „Młynne” przy równoczesnym zachowaniu warunków zrównoważonego rozwoju miasta.

d) w systemie osadniczym miasto Limanowa stanowi siedzibę władz samorządowych powiatu, miasta oraz gminy Limanowa, w związku z czym musi rozwijać się nadal jako wielofunkcyjny ośrodek miejski, którego podstawową funkcją jest funkcja mieszkalno - usługowa.

Powyższe uwarunkowania rzutują zdecydowanie na przyjęty w STUDIUM i jego zmianie sposób ukształtowania struktury przestrzennej miasta, w której uwzględniono:

* obszary objęte ochroną środowiska przyrodniczego i kulturowego wg zróżnicowanej ich waloryzacji, stosownie do istniejących wartości przyrodniczych, kulturowych i krajobrazowych,

* obszary przeznaczone pod zabudowę, ze wskazaniem zróżnicowanego programu zainwestowania oraz zróżnicowanych form realizacyjnych wynikających z ich położenia,

* obszary predysponowane dla funkcjonowania obiektów produkcyjnych, baz, hurtowni, magazynów, składów oraz rzemiosła produkcyjnego,

* obszary szczególnie predysponowane dla rozwoju rekreacji i turystyki w tym sportów zimowych,

* obszar lokalizacji wielkopowierzchniowych obiektów handlowych

* granice kolejowych terenów zamkniętych

Nadrzędnym celem wynikającym z opracowanego STUDIUM i przyjętej w nim struktury przestrzennej jest zapewnienie harmonijnego wzrostu poziomu życia mieszkańców miasta Limanowa, przy równoczesnym poszanowaniu istniejących na jego obszarze zasobów przyrodniczo - kulturowych.

STUDIUM utrwała wykształcony historycznie oraz współcześnie układ urbanistyczno - przestrzenny miasta, zakładając jego uporządkowanie oraz dalszy jego rozwój głównie w oparciu o obszary bezpośrednio sąsiadujące z już zainwestowanymi terenami, z uwzględnieniem możliwości ich poszerzenia maksymalnie do granic dopuszczonych występującymi uwarunkowaniami.

Uwzględniając kształtowanie się zagadnień demograficznych na terenie miasta należy stwierdzić, **ze ustalone w STUDIUM obszary poszczególnych form zagospodarowania przestrzennego terenu, zabezpieczają ze znaczną nadwyżką występujące w tym zakresie potrzeby.**

2. ZAKRES ZMIAN W KIERUNKACH ROZWOJU MIASTA LIMANOWA WPROWADZONYCH DO STUDIUM W WYNIKU ZMIENIONYCH UWARUNKOWAŃ

W. wyniku szczegółowej analizy zmienionych uwarunkowań, wynikających z wymienionych w TOME I Rozdział I pkt 2 materiałów powstałych w większości po uchwaleniu pierwotnego STUDIUM, na etapie opracowania projektu zmiany STUDIUM wprowadzono zmianę następujących podstawowych ustaleń STUDIUM:

a) w zakresie kształtowania środowiska przyrodniczego

1. w wyniku ustalenia przez Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Krakowie granicy obszarów bezpośredniego zagrożenia powodzią Q1% wyznaczonej w „Studium określającym granice obszarów bezpośredniego zagrożenia powodzią dla terenów nie obwałowanych dolnego Dunajca od ujścia Popradu”, znacznie ograniczono uprzedni zasięg wylewów powodziowych, co umożliwiło zniesienie ograniczeń dla wielu terenów zainwestowanych, które uprzednio położone były w obszarze bezpośredniego zagrożenia powodzią

2. zmniejszenie obszarów bezpośredniego zagrożenia powodzią w powiązaniu z opracowaniem ekofizjograficznym sporządzonym na potrzeby miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta pozwoliło równocześnie na zmniejszenie korytarzy wentylacyjnych miasta, co również spowodowało zmiany w strukturze przestrzennej miasta na korzyść terenów zainwestowania

3. w oparciu o w/w opracowanie ekofizjograficzne skorygowano granice terenów osuwiskowych, co pozwoliło na poszerzenie obszarów przeznaczonych pod zainwestowanie, jak również zniesienie ograniczeń dla terenów zainwestowania położonych dotychczas na terenach osuwiskowych

4. w oparciu o Rozporządzenie Wojewody Małopolskiego Nr 9206 o utworzeniu Południowomałopolskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu wyznaczono granicę tego obszaru. W wyniku tego Rozporządzenia dawny Obszar Chronionego Krajobrazu obejmujący teren całego miasta Limanowa ograniczony został do niewielkiego terenu położonego w rejonie Miejskiej i Łysej Góry od ul. Słonecznej do północnowschodniej granicy miasta. Wyłączenie większości terenu miasta z obszaru chronionego krajobrazu pozwoliło na zniesienie ograniczeń jakie dla zainwestowania tego terenu wprowadzała ta forma ochrony przyrody. Pozostały w Południowomałopolskim Obszarze Chronionego Krajobrazu fragment terenu miasta z uwagi na jego szczególne walory przyrodnicze proponowany jest zgodnie z uprzednim STUDIUM do objęcia wyższą formą ochrony jaką jest projektowany Łososiński — Żegociński Park Krajobrazowy i jego otulina

5. Zaktualizowano ustalenia dotyczące rejonów udokumentowanych złóż ceramiki budowlanej (gliny i łłów), w oparciu o aktualny rejestr zasobów, w rejestrze nie wykazano:

a. złoża „Sowliny” (PE 1) co pozwala na przeznaczenie tego terenu po jego rekultywacji pod zainwestowanie — teren koncentracji obiektów produkcyjno-usługowych wraz z obiektami i urządzeniami towarzyszącymi jak też na poszerzenie terenów osadniczych

b. złoża „Limanowa — Sośliny IP” (PE 2) co pozwala na przeznaczenie tego terenu pod tereny osadnicze

6. wprowadzono do zmiany STUDIUM wskazane w koncepcji programowo-przestrzennej zbiornika „Młynne” znajdującego się w rejestrze zasobów złoża kruszywa naturalnego „Zbiornik Młynne” (PE 3) przeznaczonego do eksploatacji przed rozpoczęciem realizacji zbiornika na podstawie odrębnej koncesji

b) w strukturze przestrzennej

1. W związku ze zmianą struktury własnościowej, w wyniku której położone na terenie miasta przedsiębiorstwa państwowe uległy likwidacji, a tereny i istniejące na nich obiekty nie tylko zmieniły właściciela, ale uległy różnym podziałom, niezbędna była zmiana ustaleń dla przeznaczenia tych terenów. I tak tereny koncentracji obiektów produkcyjnych, baz hurtowni i składów oraz rzemiosła przeznaczono na tereny koncentracji obiektów produkcyjno-usługowych oraz obiektów i urządzeń towarzyszących (P/U), dokonując równocześnie korekty ich lokalizacji na terenie miasta.

2. Zmniejszono w obrębie granic administracyjnych miasta rezerwę terenu dla budowy zbiornika wodnego „Młynne” na rzece Łososinie, wyznaczając jego granicę w oparciu o koncepcję programowo-przestrzenną opracowaną przez HYDROPROJEKT KRAKÓW.

W wyniku powyższego zniesiono dotychczasowe ograniczenia dotyczące większości położonej w tym rejonie zabudowy (utrzymano ograniczenie wyłącznie do jednej zagrody), a teren przeznaczono pod zainwestowanie.

3. Zgodnie z decyzją Nr 62 Ministra Infrastruktury z dnia 26 września 2005r. w sprawie ustalenia terenów, przez które przebiegają linie kolejowe, jako terenów zamkniętych wyznaczono granicę terenów zamkniętych na terenie miasta wraz ze strefą w której obowiązuje zakaz lokalizacji obiektów budowlanych (10,0 m od granicy terenów kolejowych lecz nie mniej niż 25,0 m od główki zewnętrznej toru).

W wyniku zmniejszenia strefy ochronnej od kolei w stosunku do poprzedniego STUDIUM uzyskany pas terenu — w większości zabudowany, przeznaczono na poszerzenie przyległych terenów zainwestowania.

4. W związku z ustaleniem terenów przez które przebiegają linie kolejowe jako terenów zamkniętych w STUDIUM wskazano jedynie oś postulowanej do realizacji międzynarodowej linii kolejowej Kraków — Podłęże - Piekiełko — Limanowa — Nowy Sącz — Muszyna — Granica Państwa. Zgodnie z przepisami odrębnymi (ustawa o transporcie kolejowym) lokalizacja linii kolejowej następuje w drodze decyzji o lokalizacji inwestycji celu publicznego, ponieważ dla terenów zamkniętych nie sporządza się miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

5. W związku z likwidacją na terenie miasta otworów pozytywnych ropy naftowej zmniejszono ich strefy ochronne wprowadzając:

* obowiązek zachowania stref ochronnych dla otworów zlikwidowanych $R_{\min} = 5\text{m}$ z możliwością ich indywidualnych weryfikacji przez kierownika ruchu zakładu górniczego w oparciu o przepisy odrębne

6. Wprowadzono zgodnie z obowiązującymi przepisami 50,0m strefę ochrony sanitarnej od istniejących czynnych i projektowanych cmentarzy.

c) w zakresie ochrony dóbr kultury

Uściślono w TOM I Uwarunkowania rozwoju Rozdział V Środowisko kulturowe — obowiązujący stan istniejący w zakresie ochrony zabytków, zapisy dotyczące wymogów w zakresie ochrony obiektów wpisanych do rejestru zabytków i wyznaczonych uprzednio stref ochrony konserwatorskiej, wprowadzając jako obowiązujące ustalenia zawarte w tym zakresie w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego miasta Limanowa, korygując również zgodnie z planem wykaz obiektów będących w ewidencji konserwatorskiej. W związku z tym wprowadzona w zmianie STUDIUM korekta ustaleń w zakresie dóbr kultury nie wpłynęła na zmianę ograniczeń wynikających z ustawowego obowiązku ochrony zabytków

d) w zakresie infrastruktury technicznej

Z uwagi na ustalenia aktualnej koncepcji programowo-przestrzennej zbiornika „Młynne” zgodnie z którą zbiornik ten będzie pełnił rolę ochrony przeciwpowodziowej i rekreacyjną, nie będzie natomiast rezerwuarem wody pitnej skorygowano wszystkie ustalenia STUDIUM w tym zakresie. Z uwagi na występujący na obszarze zarówno miasta jak i gminy Limanowa deficyt wody, postuluje się przywrócenie funkcji tego zbiornika jako rezerwuaru wody pitnej

e) w zakresie komunikacji

1. Uściślono zarówno etapowy (tzw. „mała obwodnica”) jak też projektowany docelowo na obszarze miasta przebieg drogi krajowej Nr 28 Wadowice — Limanowa — Nowy Sącz — Jasło — Krosno — Sanok - Przemyśl — Granica Państwa zgodnie z koncepcją programową budowy tej drogi opracowaną przez TRANSPROJEKT —KRAKÓW, korygując przylegające do niej tereny zainwestowania.

2. W związku ze zmianą koncepcji programowo — przestrzennej zbiornika „Młynne” skorygowano przebieg drogi wojewódzkiej Nr 965 Zielona — Bochnia — Limanowa w obrębie projektowanego zbiornika

3. Odstępiono od wyznaczania w zmianie STUDIUM terenów pod inwestycje obejmujące:

- przełożenie na północ od terenów PKP drogi powiatowej Nr 25 214 Limanowa — Szyk — Mstów na odcinku od kościoła w Łososinie Górnej do zachodniej granicy miasta przeznaczając uprzednio rezerwowany pas terenu pod poszerzenie sąsiednich terenów zainwestowania

- pierwotnie proponowaną realizację na północ od terenów PKP drogi powiatowej Limanowa — Mordarka na odcinku od przejazdu kolejowego w Sowlinach do wschodniej granicy miasta, która miała zastąpić przebiegającą ul. Matki Boskiej Bolesnej drogę powiatowa Nr 25 219 Limanowa — Chelmiec. Większość rezerwowanych uprzednio pod jej realizację terenów przeznaczono na poszerzenie położonych w sąsiedztwie terenów osadniczych. Równocześnie w celu zapewnienia prawidłowej obsługi komunikacyjnej północnej części miasta przewiduje się realizację ulicy miejskiej zbiorczej spinającej położone w tej części miasta tereny budowlane poprzez uzupełnienie (połączenie) istniejącego już na tym terenie częściowego układu drogowego

- pierwotnie proponowaną realizację wyciągu krzeselkowego od osiedla „Nad Torem” na Miejską Górę.

Po wprowadzeniu powyższych zmian do STUDIUM zgodnie z § 8 Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004r w Sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy sporządzono ujednoliconą formę projektu STUDIUM, która stanowi załącznik do uchwały Rady Miasta Limanowa w sprawie uchwalenia zmiany STUDIUM.

3. POLITYKA I KIERUNKU ROZWOJU MIASTA W ZAKRESIE KSZTAŁTOWANIA ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

Polityka w zakresie kształtowania środowiska przyrodniczego na obszarze miasta ma na celu tworzenie warunków dla procesów samoregulacji i samoodtwarzania przyrody, zapewnienie wysokich standardów środowiska, a także zachowanie wszystkich wartościowych elementów przyrodniczych. W dużej mierze stworzy to podstawy do satysfakcjonujących warunków życia i wypoczynku mieszkańców miasta oraz gości. W związku z tym zakłada się:

- * zróżnicowanie zagospodarowania miasta w dostosowaniu do warunków naturalnych,
- * docelowo pełne wyposażenie miasta w infrastrukturę ekologiczną
- * oszczędną i racjonalną gospodarkę terenami
- * ochronę zachowawczą obszarów i obiektów cennych przyrodniczo i kulturowo
- * tworzenie warunków dla dobrego przewietrzania miasta
- * działania na rzecz ochrony walorów krajobrazowych i poprawy estetyki krajobrazu oraz ochrony zasobów wodnych, w tym zwiększenie retencyjności obszaru.

W myśl powyższego polityka racjonalnego kształtowania środowiska Limanowej zakłada dostosowanie intensywności i charakteru zagospodarowania miasta do warunków przyrodniczych, na zasadach określonych w niżej wymienionych strefach przyrodniczo - funkcjonalnych (omówionych szczegółowo w Studium, Tom I, rozdział IV pkt 2.1):

1. Strefa górską, przyrodniczo - leśną, o dominacji przyrodniczych uwarunkowań i największych ograniczeń naturalnych dla rozwoju społeczno - gospodarczego, wskazana do i współistnienia takich funkcji jak: funkcje ekologiczne i ochronne, gospodarka leśna oraz turystyka piesza i wypoczynek świąteczny mieszkańców, w tym związany z uroczystościami religijnymi po wzniesieniu krzyża na Miejskiej Górze. Ze względu na wyjątkową wartość obszaru należy ograniczyć jego zabudowę i zagospodarowanie do niezbędnego minimum- Wskazane utrzymanie istniejących szlaków turystycznych i - w - miarę potrzeb - ich stosowne zagospodarowanie. Dla wszelkich projektowanych obiektów powinny obowiązywać zaostrzone rygory architektoniczno — krajobrazowe i wymóg proekologicznych rozwiązań w zakresie utylizacji ścieków i odpadów. Obowiązuje zabezpieczenie trwałości i ciągłości użytkowania lasów, ochrona źródeł, zakaz bezpośredniego ujmowania źródeł i ochrona naturalności cieków wodnych. Wskazane objęcie ochroną w formie zespołu przyrodniczo - krajobrazowego oraz Łososinsko- Żegocińskiego Parku Krajobrazowego.

2. Strefa pogórzy, rolno - zadrzewieniowa, obejmująca wyżej położone stoki i wierzchowiny. Należy dążyć do racjonalnego zagospodarowania i użytkowania w związku z walorami krajobrazowymi oraz występowaniem źródeł licznych drobnych dopływów Sowlinki i Mordarki. Konieczne utrzymanie właściwych proporcji pomiędzy terenami otwartymi a zabudowanymi. Wymagana ochrona walorów widokowo – krajobrazowych i ekspozycyjnych wierzchozin oraz niektórych stoków poprzez ich wyłączenie z zabudowy, linii napowietrznych i zalesień. Należy chronić stoki przed rozpraszaniem zabudowy i koncentrować ją wokół istniejących terenów już zabudowanych, na zasadzie tzw. nisz osadniczych. Większość nisz w tej strefie wskazana do ograniczonego rozwoju pod względem charakteru i intensywności zabudowy. Ich rozwój powinien dokonywać się na zasadzie niezbędnych uzupełnień i modernizacji istniejącej zabudowy.

Nisze osadnicze na stokach niżej położonych, wokół istniejących centrów osadniczych i wzdłuż dróg możliwe są do umiarkowanego rozwoju. W ich obrębie wskazana jest dominacja zabudowy niskiej, rozluźnionej, realizowanej na większych działkach z dużym udziałem towarzyszącej zieleni drzewiasto -krzewiastej. Możliwe poszerzenia terenów budowlanych. W obrębie stoków i grzbietów eksponowanych w krajobrazie rozwój zabudowy należy obwarować zaostrzonymi rygorami odnośnie architektury obiektów i realizacji zieleni towarzyszącej. Wszelka zabudowa wymaga wyposażenia w infrastrukturę ekologiczną i uregulowanie gospodarki odpadami. Wzdłuż licznych cieków wodnych konieczne jest ukształtowanie ciągłej strefy ekologicznej, chronionej przed zabudową kubaturową. Konieczne jest również zwiększenie zadrzewień i zalesień w obrębie wszelkich stromizn, skarp, zagłębień źródłiskowych, wzdłuż miedz, dróg i cieków wodnych, na stokach erozyjno - osuwiskowych itd. Do nasadzeń należy w pierwszej kolejności wykorzystywać rodzime gatunki drzew. Należy dążyć, aby tereny rolne, zadrzewienia i lasy strefy I i II wraz z terenami zieleni miejskiej stanowiły spójną przestrzeń, pełniącą oprócz funkcji użytkowych (najważniejszych z punktu widzenia bezpośredniej przydatności dla mieszkańców miasta) - również nieodzowne dla równowagi przyrodniczej - funkcje ekologiczne.

Obszar powinien być wykorzystany dla codziennego wypoczynku mieszkańców miasta, poprzez realizację odpowiednich urządzeń typu ścieżki rowerowe, spacerowe, miejsca postojowe dla podziwiania panoram, itp. Obszar proponowany jest do objęcia ochroną, w formie otuliny projektowanego Łososinsko -Żegocińskiego Parku Krajobrazowego, a częściowo samego Parku.

3. Strefa dolinno - pogórska, osadnicza, wskazana do intensywnego rozwoju, w tym do koncentracji zabudowy mieszkalno-usługowej, produkcyjnej itd. pod warunkiem zachowania i ochrony wartościowych elementów przyrodniczych, zapewnienia wysokich standardów środowiska oraz zwiększenia zieleni wśród zabudowy. W rozwoju tej strefy dążyć należy do ukształtowania korytarza wentylacyjnego miasta wzdłuż łożyska potoku Starowiejskiego, i dobre przewietrzanie miasta, szczególnie w okresie jesienno - zimowym. Należy chronić ten obszar przed realizacją nowej zabudowy, zwłaszcza wielokubaturowej. Możliwa lokalizacja zieleni miejskiej, urządzeń sportowo -

rekreacyjnych lub usługowo - rekreacyjnych wśród zieleni, bez obiektów kubaturowych. Istniejące tereny zabudowy mieszkaniowej możliwe do ograniczonego rozwoju.

Konieczne jest zachowanie strefy ekologicznej rzek i potoków złożonej z koryt rzecznych i zarośli łągowych lub alternatywnie - zieleni miejskiej albo zieleni towarzyszącej obiektom. Możliwe jest w miarę, potrzeb, wykorzystanie tej strefy dla celów rekreacyjno - sportowych poprzez lokalizację, na jej obrzeżach urządzeń typu: boiska sportowe, pola namiotowe, miejsca biwakowe, ścieżki spacerowe i rowerowe itp. bez trwałych obiektów kubaturowych, a bezpośrednio wzdłuż rzek - plaż. Dążyć należy do zadrzewienia lub zalesienia stromych skarp przypotokowych i wszelkich stromizn na stokach oraz stoków objętych procesami erozyjno osuwiskowymi.

Centrum miasta i tereny przyległe możliwe do intensywnego rozwoju pod względem gęstości i charakteru zabudowy.

W zagospodarowaniu terenów przemysłowo- składowych w północnej części miasta – w ramach ich restrukturyzacji wskazana jest realizacja zieleni niskiej i wysokiej, która umożliwi funkcjonowanie tu ciągów ekologicznych pomiędzy pasmami Góry Paproć i Sałasza - Jaworza.

Wymagane wyposażenie terenów osadniczych w infrastrukturę ekologiczną, zabezpieczającą środowisko przed degradacją. Preferowane winny być nieuciążliwe źródła energii, bądź o zminimalizowanej uciążliwości.

Polityka racjonalnego kształtowania środowiska zakłada kontynuowanie ochrony przyrody w istniejących formach, takich jak:

a) Południowomałopolski Obszar Chronionego Krajobrazu utworzony Rozporządzeniem Wojewody Małopolskiego Nr 92/06 z dnia 24 listopada 2006r. w sprawie ustanowienia tego obszaru (Dz. Urz. Woj. Małopolskiego z 2006r. Nr 806 poz.4862 z późn. zmianami). Na obszarze tym obowiązują zasady zagospodarowania określone Rozporządzeniem Nr 92/06 Wojewody Małopolskiego.

Na obszarze miasta Limanowa nie występują inne formy ochrony przyrody w tym obszary Natura 2000

b) pomniki przyrody:

* grusza o obw. pnia 255 cm u Leona Sowy przy ul. Słonecznej, decyzja Rol.K- 3/171/63 z dnia 25.1.1964r.

* dąb o obwodzie pnia 310 cm w parku przy ul. Polnej, wł. Maria Bochenek, k. toru kolejowego, decyzja Rlop8311/21/72 z dnia 15.11. 1972r.

* lipa drobnolistna o obwodzie pnia 360 cm, przy szkole podstawowej Nr 1, rozporządzenie Nr 32 Wojewody Nowosądeckiego z dnia 27.XH.1994r. (Dz. Urz. województwa nowosądeckiego 26/94),

* dąb o obwodzie pnia 365 cm, w zabytkowym parku w Łososinie Górnej, rozporządzenie Wojewody Nowosądeckiego jw.,

* 2 lipy (na gruncie 1 lipa zwalona) przy zabytkowej kapliczce Matki Boskiej Bolesnej, przy ulicy do Mordarki, decyzja Rol.-XIV.3/34/64 z dnia 7JV.1964 r. wł. Skarbu Państwa.

c) ochronę zasobów biotycznych i abiotycznych, a w szczególności:

* lasów, pełniących funkcje ochronne i gospodarcze, zgodnie z zasadami wynikającymi z ustawy o lasach. Istnieje ustawowe ograniczenie przeznaczania lasów na cele nieleśne i obowiązek, ciążyący na posiadaczach, do trwałego utrzymania lasów i zapewnienia ich ciągłości użytkowania. Pożądane jest zwiększenie lesistości, poprzez zalesienie gruntów o małej przydatności gospodarczej i rekreacyjnej oraz narażonych na procesy osuwiskowe i erozyjne,

* zadrzewień i zieleni, pełniących funkcje ochronne, rekreacyjne i estetyczne, zgodnie z zasadami wynikającymi z ustawy o ochronie i kształtowaniu środowiska. Istnieje ustawowe ograniczenie usuwania lub niszczenia zieleni,

* ochronę gatunkową roślin i zwierząt, wynikających z przepisów odrębnych

* ochronę wartości produkcyjnych i hydrologicznych gleb, w tym ochronę gleb przed erozjami, niszczeniem mechanicznym oraz zanieczyszczeniem substancjami szkodliwymi,

* ochronę wód powierzchniowych między innymi poprzez uzupełnianie wzdłuż nich zadrzewień celem utworzenia właściwej otuliny biologicznej oraz wyznaczanie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego pasów ochronnych wzdłuż cieków wodnych dla umożliwienia powszechnego korzystania z wód, prowadzenia robót konserwacyjnych,

* ochronę wód podziemnych oraz rejonów ich zasilania, a także krajobrazu, powietrza atmosferycznego, zgodnie z zasadami wynikającymi z ustawy o ochronie i kształtowaniu środowiska.

Na ochronę poprzez nowe szczególne formy ochrony przyrody zasługują:

a) włączenie północno-zachodniej części miasta Limanowa o powierzchni około 191 ha, którą zgodnie wojewódzkim programem ochrony przyrody b. woj. nowosądeckiego przewiduje się jako część składową **tworzonego Łososińsko - Żegocińskiego Parku Krajobrazowego i jego otuliny**. Zgodnie z projektem tego parku ma on objąć około 765 ha obszaru powiatu Limanowa. Park Krajobrazowy jest obszarem chronionym, ze względu na wartości przyrodnicze, historyczne i kulturowe, a celem jego utworzenia jest zachowanie, popularyzacja i upowszechnienie tych wartości w warunkach racjonalnego gospodarowania. Grunty rolne, leśne i inne nieruchomości w parku krajobrazowym pozostawia się w gospodarczym wykorzystaniu.

b) **rejon Miejskiej Góry** w formie zespołu przyrodniczo krajobrazowego o powierzchni ok. 50 ha, ze względu na bardzo duże walory estetyczno - krajobrazowe oraz kulturowe. Istnieje możliwość trwałego zagospodarowania turystycznego: w rejonie Krzyża - punktu widokowego i ścieżek przyrodniczych i kulturowych w powiązaniu z projektowanymi terenami narciarskimi na północnych stokach Miejskiej Góry, z których tylko niewielki fragment w partii szczytowej góry znajduje się w granicach administracyjnych miasta.

Istnieje ponadto koncepcja utworzenia parku krajobrazowego Beskidu Wyspowego, stąd może nastąpić propozycja włączenia części obszaru miasta w obręb tego parku.

c) **starodrzew dębowy w Sowlinach**, w formie użytku ekologicznego lub zespołu przyrodniczo - krajobrazowego.

Powyższe formy ochrony wprowadza Wojewoda lub Rada Miasta.

Kształtowanie terenów zieleni miejskiej

Zasadniczym kierunkiem kształtowania zieleni miejskiej jest zachowanie istniejących, zabytkowych zespołów parkowych: przy dworze Marsów, przy kościele w Łososinie Górnej oraz podworskiego w Mordarce i na Lipowym, zachowanie zieleni łąkowej, przystosowanej dla celów zieleni miejskiej w obszarach zurbanizowanych, zielenców osiedlowych, zieleni ulicznej, zadrzewień i lasów w terenach zurbanizowanych i poza nimi.

Dla celów rekreacyjnych mieszkańców Miasta, najważniejsza jest zieleń śródmiejska, urządzona, o dostępności pieszej do 15 minut. Takie warunki spełnia jedynie park miejski, przy dworze Marsów oraz istniejąca i projektowana zieleń osiedlowa i zieleń przy obiektach użyteczności publicznej. Ważne jest dalsze przystosowywanie zieleni łąkowej w centralnej części Miasta oraz zadrzewień śródmiejskich dla celów rekreacji codziennej. Pozostała zieleń stanowiąca oprawę dla terenów zurbanizowanych,

wykorzystywana jest rzadziej, przeważnie jako tereny rekreacji świątecznej, stąd kierunek zagospodarowania należy dostosować do potrzeby warunków przyrodniczych. Zagospodarowanie to polega na uzupełnieniu nasadzeń gatunkami drzew i krzewów przystosowanymi do warunków siedliskowych oraz rekreacyjno - wypoczynkowych, wykonaniu tras spacerowych, pieszych i rowerowych, a także innych urządzeń niekubaturowych dla sportu i wypoczynku.

Na obszarze terenów zurbanizowanych położonych w tzw. kanałach wentylacyjnych miasta wzdłuż potoków zaleca się maksymalne dalsze ograniczenia zabudowy i wprowadzenie zieleni urządzonej, przy czym z uwagi na zapewnienie przewietrzania doliny powinna to być wyłącznie zieleń niska.

4. STRUKTURA PRZESTRZENNA

Ustalenia dla obszaru objętego zmianą studium na podstawie uchwały nr LI.330.21 RADY MIASTA LIMANOWA z dnia 10 grudnia 2021 r. – zmiana studium nr 2 zaktualizowane zostały treścią rozdziału III.⁹

Uwzględniając występujące na obszarze administracyjnym miasta Limanowa uwarunkowania rozwoju wynikające z ukształtowania terenu oraz innych warunków naturalnych (np. przepływającej północno - zachodnim skrajem miasta rzeki Łososiny, przepływających przez miasto licznych potoków jak Starowiejski, Sowlinka, Mordarka, Jabłoniecki, Przylaski i Skrudlak oraz szeregu innych mniejszych cieków wodnych powodujących znaczne zagrożenia powodziowe na terenie miasta), **pozostałe przyrodnicze uwarunkowania rozwoju** (jak np. położenie miasta w trzech różnorodnych strefach przyrodniczo funkcjonalnych oraz części miasta w Południowomałopolskim Obszarze Chronionego Krajobrazu i częściowo w obrębie projektowanego Łososinsko – Żegocińskiego Parku Krajobrazowego i jego otuliny), **uwarunkowania kulturowe** wynikające m.in. z istniejących na terenie miasta licznych obiektów i zespołów zabytkowych, **uwarunkowania infrastrukturalne** (w tym małe zasoby wód podziemnych rzutujące na konieczność realizacji zbiornika „Młynne” jako zbiornika retencyjnego jak zakładano w pierwotnych założeniach, przebieg przez teren miasta przesyłowych linii energetycznych 110 KV i gazociągu wysokoprężnego), jak też uwarunkowania komunikacyjne (wymagające m.in. przełożenia drogi krajowej poza centrum miasta oraz niezbędnej modernizacji drogi wojewódzkiej, i dróg powiatowych, planowanej modernizacji linii kolejowej na całym jej przebiegu w granicach miasta, związanej z budową nowej międzynarodowej linii kolejowej Kraków - Podłęże - Piekiełko) - **przyjmuje się w zmianie STUDIUM, iż proces przestrzennego rozwoju miasta Limanowa następować będzie przy pełnym poszanowaniu istniejących na jej terenie wartości przyrodniczych i kulturowych.**

Przyjmuje się zatem, że rozwój przestrzenny miasta będzie ukierunkowany na maksymalne osiągnięcie harmonii pomiędzy terenami osadniczymi, w tym istniejącymi strukturami zabytkowymi, terenami rekreacyjnymi, projektowanym Łososinsko - Żegocińskim Parkiem Krajobrazowym i Zespołem Przyrodniczo -Krajobrazowym na Miejskiej Górze, jak też Południowomałopolskim Obszarem Chronionego Krajobrazu.

A) W strukturze osadniczej wydziela się trzy zasadnicze następujące obszary o zróżnicowanych funkcjach oraz stopniu ich rozwoju, wynikających z określonych w TOM I STUDIUM uwarunkowań. Są to:

1. Tereny osadnicze wskazane do intensywniejszego rozwoju zarówno pod względem gęstości jak też charakteru zabudowy, obejmujące głównie znacznie dotychczas zainwestowaną niżej położoną centralną część miasta. Utrzymuje się w całości istniejącą na tym terenie zabudowę mieszkaniową,

⁹ Zmiana wprowadzona zmianą studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Limanowa – zmiana studium nr 2

usługi oraz rzemiosło nieuciążliwe oraz zakłada jej adaptację, modernizację, przebudowę i rozbudowę na warunkach obowiązujących przepisów szczególnych.

W oparciu o istniejące na tym obszarze centrum administracyjno-usługowe, **zakłada się dalszą koncentrację nie tylko różnych form budownictwa mieszkaniowego, ale również usług ponad lokalnych** związanych z obsługą całego powiatu limanowskiego i gminy Limanowa mającej swoją siedzibę na terenie miasta, (jak też usług ogólnomiejskich i rzemiosła nieuciążliwego, którego zakres oddziaływania ograniczony jest do działki inwestora - stanowiących obsługę mieszkańców miasta, z dostosowaniem gabarytów projektowanej nowej zabudowy do już istniejących na tym obszarze obiektów.

Warunkiem dalszego rozwoju tego obszaru jest uzupełnienie przez władze miasta infrastruktury ekologicznej oraz zagospodarowanie zielenią urządzoną nie przeznaczonych do inwestowania fragmentów tych terenów.

2. Tereny osadnicze wskazane do umiarkowanego rozwoju zarówno pod względem gęstości jak też charakteru zabudowy, różnych form budownictwa mieszkaniowego, usług i rzemiosła nieuciążliwego, o ograniczonych gabarytach zabudowy do 2 kondygnacji naziemnych oraz rozczłonkowanych bryłach większych obiektów - **realizowanej na większych działkach umożliwiającą ich zagospodarowanie również zielenią towarzyszącą.**

Tereny te położone są głównie na obrzeżach omówionych w pkt 1 obszarów, w osadniczej strefie dolinno - podgórskiej. Realizacja usług na tych terenach powinna zaspokajać przede wszystkim potrzeby poszczególnych zespołów zabudowy mieszkaniowej.

Warunkiem rozwoju tych terenów powinna być wyprzedająca kompleksowa realizacja przez władze miasta infrastruktury ekologicznej.

3. Tereny osadnicze wskazane do ograniczonego rozwoju osadnictwa zarówno w odniesieniu do gęstości jak też charakteru zabudowy — ze względów przyrodniczych, krajobrazowych i ekologicznych, **z zakazem realizacji obiektów uciążliwych, których oddziaływanie wykracza na działki sąsiednie.**

Rozwój ten powinien następować wyłącznie na zasadzie niewielkich poszerzeń i uzupełnień istniejących terenów budowlanych, głównie w oparciu o istniejące zgrupowania zabudowy mieszkalnej i mieszkalno - zagrodowej, przy realizacji nowej zabudowy jedynie na dużych działkach, o powierzchni około 1,5 razy większej od powierzchni działek w terenach intensywnego rozwoju, oraz ograniczeniu jej gabarytów do 2 kondygnacji naziemnych w tym jedna w przestrzeni dachu, z parterami budynków wyniesionymi nie więcej niż 0,6 m od poziomu terenu oraz ze stromymi dachami o kącie nachylenia głównych połaci dachowych 30° — 50° „a przy realizacji większych jej kubatur o rozczłonkowanym rzucie i bryle budynku.

Ustala się ponadto obowiązek realizacji na poszczególnych działkach wysokiej i niskiej zieleni towarzyszącej, celem właściwego wkomponowania projektowanej zabudowy w otaczający krajobraz strefy górskiej i strefy pogórzy.

Powyższe ustalenia wynikają z położenia tych terenów na otaczających centrum miasta zboczach gór, w tym również w strefie projektowanego Łososinśko - Żegocińskiego Parku Krajobrazowego i jego otuliny, na terenach otwartych widokowo na panoramę miasta.

Z uwagi na walory krajobrazowe tych terenów szczególnie wskazana jest na nich realizacja zabudowy o charakterze rekreacyjnym (pensjonatowej i mieszkalno - letniskowej).

Wymagana realizacja infrastruktury ekologicznej przynajmniej dla zespołu obiektów, lub indywidualnej.

B) Na istniejących, jak również wyznaczonych w uprzednio obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego terenach osadniczych położonych w terenach osuwiskowych i zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych, przy ustalaniu geotechnicznych warunków posadowienia obiektów należy w stosunku do faktycznych zagrożeń przyjąć skomplikowane lub złożone warunki gruntowe posadowienia.

Wskazane jest pilne zalesienie (zadrzewienie) nie wykorzystanych na cele budowlane tych terenów, celem powstrzymania dalszej ich erozji.

C) Wprowadza się granice obszarów bezpośredniego zagrożenia powodzią dla rzeki Łososiny w oparciu o granice zalewu wodą Q1% wyznaczone w oparciu o „Studium określające granice obszarów bezpośredniego zagrożenia powodzią dla terenów nieobwałowanych w zlewni dolnego Dunajca od ujścia Popradu”.

Na terenach tych obowiązują ustalenia określone w przepisach odrębnych dotyczących ochrony przed powodzią.

D) Na terenach osadniczych wprowadzonych obowiązującym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego położonych powyżej terenów zalewowych, lecz w obrębie kanału wentylacyjnego miasta wskazane jest ograniczenie dalszego inwestowania w celu zapewnienia prawidłowego przewietrzania miasta.

Tereny te powinny być zagospodarowane niską zielenią towarzyszącą z dopuszczeniem realizacji urządzeń rekreacyjnych.

Ewentualna niezbędna zabudowa wyłącznie, parterowa, sytuowana równolegle do dna doliny.

E) Utrzymuje się w całości pozostałą zabudowę rozproszoną położoną poza wskazanymi w STUDIUM w punktach A 1, 2 i 3 terenami osadniczymi i nie znajdującą się w terenach objętych ustaleniami pkt. B i C.

Dopuszcza się możliwość jej adaptacji, remontów, modernizacji i rozbudowy, a nawet w uzasadnionych względami gospodarczymi przypadkach możliwość realizacji uzupełniającej zabudowy gospodarczej, jak też wymianę substancji mieszkaniowej w granicach istniejącej działki siedliskowej, przy zachowaniu obowiązujących wymogów architektoniczno - przestrzennych jak dla zabudowy w terenach ograniczonego rozwoju.

F) Wyznacza się obszar obejmujący istniejące tereny koncentracji obiektów produkcyjnych, baz, hurtowni, magazynów, rzemiosła itp., przeznaczając ten obszar na tereny koncentracji obiektów produkcyjno — usługowych, oraz obiektów i urządzeń towarzyszących (P/U).

Zaleca się restrukturyzację istniejących terenów wynikającą z obecnych potrzeb gospodarczych miasta i regionu oraz ich modernizację, ze szczególnym zwróceniem uwagi na obiekty powodujące zagrożenia ekologiczne Środowiska przyrodniczego (np. tereny porafineryjne w Sowlinach).

Przy zagospodarowaniu w/w terenów - w ramach ich restrukturyzacji wskazana jest realizacja wysokiej i niskiej zieleni izolacyjnej umożliwiającej funkcjonowanie ciągów ekologicznych pomiędzy pasmami Góry Paproć i Sałasza - Jaworza.

Docelowo, po zrealizowaniu zbiornika „Młynne” - wskazane jest przekształcenie położonych w sąsiedztwie zbiornika tego rodzajów terenów i obiektów na cele rekreacyjne.

Powyższe zagadnienia należy uwzględnić przy opracowaniu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego tego rejonu miasta.

G) Ustala się tereny szczególnie predysponowane do realizacji usług i urządzeń turystyki, rekreacji i sportu (w tym narciarstwa).

Wskazuje się na celowość rekreacyjnego zagospodarowania wybranych stref ekologicznych potoków oraz położonych w obrębie miasta terenów przeznaczonych dla rekreacji w rejonie zbiornika „Młynne.

Dopuszcza się możliwość lokalizacji usług i urządzeń turystyki, rekreacji i sportu również w innych rejonach miasta w zależności od występujących potrzeb i warunków terenowych, przy nienaruszeniu innych istotnych ustaleń STUDIUM, zachowaniu ustalonych w STUDIUM dla danych obszarów gabarytów i zasad kształtowania zabudowy, jak też zapewnieniu możliwości realizacji postulatowych dolesień oraz w oparciu o ustalenia opracowywanych dla nich miejscowych planów za zagospodarowania przestrzennego.

Równocześnie dopuszcza się na etapie opracowywania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, możliwość odstąpienia od realizacji terenów narciarskich oznaczonych symbolem UTN położonych powyżej nowego cmentarza komunalnego, przeznaczając je na poszerzenie istniejącego cmentarza komunalnego lub pod zabudowę mieszkaniową.

J) Utrzymuje się wszystkie istniejące w granicach administracyjnych miasta **szlak turystyczne i ciągi pieszo - rowerowe** , dopuszczając w miarę występujących potrzeb i możliwości ich uzupełnienie oraz modernizację umożliwiającą poszerzenie form sposobu. ich użytkowania jako szlaków turystyki kwalifikowanej (pieszo - rowerowej, konnej, bryczką lub zimą saniami), jak też ich zagospodarowanie elementami małej architektury - bez dopuszczenia realizacji obiektów kubaturowych.

Zaleca się włączenie w system szlaków turystycznych i ciągów pieszo - rowerowych O wskazanych w STUDIUM na terenie miasta punktów widokowych i ich zagospodarowanie na cele turystyczno-rekreacyjne jako platformy widokowe z elementami małej architektury - bez obiektów kubaturowych.

K) Wskazuje się obiekty zabytkowe wpisane do wojewódzkiego rejestru zabytków, jak też znajdujące się jedynie w ewidencji konserwatorskiej oraz utrzymuje ustalone obecnie obowiązującym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego miasta strefy ochrony konserwatorskiej - przyjmując obowiązujące dla nich zasady ochrony konserwatorskiej omówione szczegółowo w STUDIUM TOM I ROZDZIAŁ 4 - ŚRODOWISKO KULTUROWEI OCHRONA KONSERWATORSKA.

L) Wyznacza się 50,0 m strefę ochrony sanitarnej od istniejących czynnych oraz projektowanych cmentarzy, na terenie której obowiązują ustalenia wynikające z przepisów odrębnych dotyczących lokalizacji cmentarzy.

L) Wyznacza się granicę terenów kolejowych zamkniętych zgodnie z decyzją Nr 62 Ministra Infrastruktury z dnia 26 września 2005r w sprawie ustalenia terenów, przez które przebiegają linie kolejowe, jako terenów zamkniętych. Równocześnie wyznacza się strefę od tych terenów, w obrębie której w oparciu o przepisy odrębne obowiązują ograniczenia w zainwestowaniu.

W STUDIUM wskazano orientacyjnie oś postulowanej do realizacji międzynarodowej linii kolejowej Kraków — Podłęże — Piekiełko — Limanowa — Nowy Sącz — Muszyna — Granica Państwa. Powyższe ustalenie nie jest wiążące dla miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, ponieważ dla terenów zamkniętych nie sporządza się miejscowych planów, natomiast lokalizacja linii kolejowej następuje w trybie decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego.

M) Wprowadza się w stosunku do wszystkich dróg istniejących minimalne przednie linie zabudowy określone szczegółowo w STUDIUM TOM II ROZDZIAŁ 7.

Ścisłe określenie linii zabudowy w stosunku do rezerwowanych pasów drogowych nowoprojektowanych dróg nastąpi po szczegółowym rozpoznaniu warunków terenowych, przy opracowywaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego tych dróg, łącznie z przylegającymi do nich wskazanymi w STUDIUM terenami osadniczymi.

N) Wprowadzono skorygowany decyzją Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa znak SG-51-550/2394/98/99 z dnia 12.01.1999 r. **obszar i teren górniczy „LIMANOWA1”** dla złoża ropy naftowej Limanowa Nr 4793.

Na terenie tym obowiązują ustalenia określone w przepisach odrębnych. Wprowadza się obowiązek zachowania stref ochronnych dla otworów zlikwidowanych R_{\min} 5,0 m.

Dopuszcza się na terenach niezabudowanych i nie przeznaczonych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego pod zainwestowanie prowadzenie prac poszukiwawczych — badań geofizycznych, wierceń — za gazem ziemnym i ropą naftową, oraz budowę gazociągów i ropociągów od nowych odwiertów do ośrodków technologicznych.

5 ŚRODOWISKO KULTUROWE I OCHRONA KONSERWATORSKA

1. Wszystkie obiekty wpisane do rejestru zabytków, a wymienione w STUDIUM TOM I Rozdział V pkt 1 podlegają bezwzględnej ochronie rozumianej jako zapewnienie warunków utrzymania ich przez właścicieli i użytkowników, w jak najlepszej kondycji technicznej i artystycznej oraz ich właściwej ekspozycji w krajobrazie. W odniesieniu do tych obiektów obowiązują ustalenia podane w Rozdziale V TOM II.

Z uwagi na różnorodność i indywidualny charakter poszczególnych obiektów wszelka działalność inwestycyjna, w tym również remonty, adaptacja i ewentualna modernizacja tych obiektów, tak w zakresie ich formy i wystroju zewnętrznego jak też wewnętrznego, znajdujących się w nich określonych w powołanych decyzjach o wpisaniu do rejestru zabytków poszczególnych dzieł sztuki, jak również w bezpośrednim otoczeniu tych obiektów - wymaga na etapie planowanego podjęcia w tym zakresie działań uzgodnienia z wojewódzkim konserwatorem zabytków, a następnie realizacji na ustalonych przez tę służbę warunkach.

2. W odniesieniu do obiektów nie wpisanych do rejestru zabytków, ale **znajdujących się w ewidencji konserwatorskiej** i wymienionych wraz z obowiązującymi warunkami ich ochrony w STUDIUM TOM I Rozdział V pkt.2 , ze względu na to że w myśl aktualnie obowiązujących przepisów są one także objęte ochroną konserwatorską - ustala się, iż zamiar ich remontów, adaptacji i ewentualnej modernizacji wymaga również opinii wojewódzkiego konserwatora zabytków. Wszystkie wymienione w tym wykazie drobne obiekty sakralne jak też kaplica cmentarna, kapliczki, figury i krzyże przydrożne należy utrzymać w dotychczasowym stanie.

Dla znajdujących się w tym wykazie obiektów mieszkalnych obowiązuje przede wszystkim zasada utrzymania ich gabarytów i wystroju zewnętrznego, z dopuszczeniem modernizacji ich wewnętrznego układu, głównie w dostosowaniu do aktualnych wymogów higieniczno - sanitarnych.

3. Utrzymuje się jako nadal obowiązujące wszystkie ustalenia dotyczące stref ochrony konserwatorskiej zawarte w TOM I Rozdział V pkt 3 zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta Limanowa podanego w TOM I Rozdział I pkt 2 poz.3. Uzgodnień z wojewódzkim konserwatorem zabytków wymagają obligatoryjnie ponadto wszystkie projekty miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. W przypadku wpisania do rejestru zabytków względnie do ewidencji konserwatorskiej innych jeszcze obiektów niż wymienionych w STUDIUM, obowiązują dla nich również zasady podane w TOM I Rozdział V.

6. KIERUNKI I ZASADY ROZWOJU INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

Ustalenia dla obszaru objętego zmianą studium na podstawie uchwały nr LI.330.21 RADY MIASTA LIMANOWA z dnia 10 grudnia 2021 r. – zmiana studium nr 2 zaktualizowane zostały treścią rozdziału III.¹⁰

* Podstawowym celem rozwoju infrastruktury technicznej na obszarze miasta Limanowa jest podniesienie poziomu życia mieszkańców, zapewnienie warunków dla prawidłowego rozwoju miasta oraz poprawa stanu i ochrona środowiska przyrodniczego w całym regionie.

Dla osiągnięcia tych celów niezbędna jest rozbudowa istniejących systemów infrastruktury technicznej, zapewniających dostawę wody, gazu, energii elektrycznej, odbiór ścieków i odpadów, dobrą łączność telekomunikacyjną i teletransmisyjną.

Rozwój i stopień wyposażenia w infrastrukturę techniczną na obszarze miasta będzie zróżnicowany, dostosowany do ukształtowania terenu, charakteru zainwestowania i obecnego wyposażenia. Pełne, kompleksowe uzbrojenie w infrastrukturę techniczną i komunikację będzie realizowane w terenach obecnego i przewidywanego skoncentrowanego zainwestowania w centrum miasta i przyległych terenach przewidzianych również do intensywnej zabudowy i koncentracji działalności gospodarczej. Tereny oddalone od zabudowy skoncentrowanej, wyżej położone, o trudnych warunkach terenowych i gorszej dostępności, przewidziane do zabudowy ekstensywnej, luźnej, będą mieć uzbrojenie niepełne. W pierwszej kolejności, dla poprawy jakości wód powierzchniowych w zlewni Łososiny i zapewnienia warunków dla a najwyższej ochrony wód podziemnych utworów czwartorzędowych, winny być realizowane zamierzenia związane z dalszym porządkowaniem gospodarki ściekowej. Na całym obszarze miasta winien obowiązywać zakaz odprowadzania do wód i gleby nieoczyszczonych ścieków.

Rozwój miasta winien uwzględniać wielkość zasobów wody, dlatego nie powinna się tutaj intensywnie rozwijać działalność gospodarcza wodochłonna.

* Woda dla celów pitnych i gospodarczych dla miasta będzie nadal dostarczana przez wodociąg komunalny i wodociągi lokalne. Zakłada się utrzymanie, modernizację i rozbudowę istniejącego ujęcia wody powierzchniowej na rzece Łososinie wraz z zakładem uzdatniania wody o docelowej wydajności 200 l/s oraz lokalne ujęcia wody podziemnej „Nad Torami” i „Na Łysej Górze”. Obowiązuje strefa ochrony pośredniej od ujęcia na rzece Łososinie, obejmująca obszar od ujęcia w górę rzeki do mostu za ujściem potoku Bałażówka, pasem szerokości 50m z jednej i drugiej strony brzegu, co z uwagi na położenie istniejącego ujęcia na pograniczu miasta Limanowa, gminy Tymbark i gminy Limanowa, wymaga współdziałania w tym zakresie z władzami samorządowymi Gminy Tymbark i Gminy Limanowa. Wodociąg komunalny obsługiwać będzie prawie całe miasto, a przede wszystkim zabudowę mieszkaniowo-usługową skoncentrowaną w centrum i w bezpośrednim jego sąsiedztwie. Jedyne oddalone przysiółki i pojedyncze rozproszone obiekty mogą być zaopatrywane w wodę z lokalnych i indywidualnych ujęć. Dla zapewnienia obsługi i prawidłowego funkcjonowania wodociągów niezbędna jest rozbudowa sieci wodociągowej, rozbudowa istniejących i budowa nowych zbiorników wyrównawczych oraz realizacja urządzeń podnoszących ciśnienie, również sieciowych w obszarach poza istniejącą strefą ciśnień. W celu złagodzenia deficytu wody w mieście i przyległych do Limanowej wsiach, postuluje się realizację zbiornika „Młynne” jako zbiornika retencyjnego, mającego za zadanie również wyrównanie i uśrednienie przepływów, ochronę przed powodzią oraz funkcję rekreacyjną i energetyczną.

Równocześnie ustala się, że wprowadzenie postulowanej inwestycji p.n. „Zbiornik Młynne” do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Limanowa może nastąpić wyłącznie

¹⁰ Zmiana wprowadzona zmianą studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Limanowa – zmiana studium nr 2

dopiero po jej ujęciu w planie zagospodarowania przestrzennego województwa oraz wprowadzeniu do spisu zadań rządowych lub zadań samorządowych województwa.

* **Powstające na obszarze miasta Ścieki bytowo - gospodarcze i przemysłowe** będą nadal odprowadzane systemami kanalizacji sanitarnej na wysokosprawną miejską oczyszczalnię ścieków. Utrzymuje się istniejącą komunalną mechaniczno -biologiczną oczyszczalnię ścieków o przepustowości $Q \text{ śr.d} = 3485 \text{ m}^3/\text{d}$ oraz lokalne oczyszczalnie oznaczone symbolem NO, jedna położona na północ od cmentarza w Łososinie Górnej, druga położona na pograniczu ogrodów działkowych (ZD) i terenów o symbolu P/U w Sowlinach. Ustala się dalszą modernizację miejskiej oczyszczalni w celu zapewnienia prawidłowej gospodarki osadem. Ustala się modernizację istniejących i realizację dalszych podczyszczalni ścieków przemysłowych. Utrzymuje się przepompownię ścieków na kolektorze głównym w okolicy ul. Lipowej. Z uwagi na to, że przepompownia ta pomimo zastosowania nowych pomp jest „wąskim gardłem” na sieci, ustala się wariantowo możliwość odprowadzenia ścieków od przepompowni na miejską oczyszczalnię, nowym kolektorem sanitarnym (tzw. by pass), przebiegającym w pobliżu potoku- Sowlinka. Zakłada się modernizację (uszczelnienie) istniejącej kanalizacji sanitarnej na odcinku od przepompowni - w górę miasta. Systemy kanalizacyjne nadal realizowane będą w przeważającej części jako grawitacyjne w systemie rozdzielczym. Zakłada się, że sieć kanalizacyjna obsługiwać będzie większość miasta, a zwłaszcza skoncentrowaną jego zabudowę. Niezbędna jest dalsza rozbudowa sieci kanalizacyjnej. Systemy te nie obejmą jedynie oddalonej rozproszonej zabudowy i tam obiekty winny być wyposażone w lokalne lub we własne indywidualne urządzenia do utylizacji ścieków o przepustowości rzędu $0,4 - 1,2 \text{ m}^3/\text{d}$. W terenach przewidzianych do obsługi przez zbiorcze systemy kanalizacyjne, do czasu ich realizacji, można dopuścić budowę szczelnych zbiorników wybieralnych na ścieki, z okresowym opróżnianiem i wywożeniem na istniejącą oczyszczalnię.

Ze względu na postulowane zaopatrzenie miasta w wodę ze zbiornika „Młynne” cała zlewnia zasilająca znajdzie się w strefie ochrony sanitarnej ujęcia. Z faktu tego wynika obowiązek uporządkowania gospodarki ściekowej, likwidacji niekontrolowanych zrzutów i objęcie oczyszczaniem wszystkich ścieków. Wobec odprowadzanych ścieków należy stosować zastrzone kryteria jakościowe (jak dla wód stojących), z czego wynika konieczność modernizacji istniejących oczyszczalni, a zwłaszcza oczyszczalni OSM Limanowa. Przed napełnieniem zbiornika „Młynne” należy zapewnić osiągnięcie wymaganych standardów oczyszczania na wszystkich oczyszczalniach ścieków w zlewni Łososiny.

* **Gospodarka odpadami** na obszarze całego miasta będzie bazować na ich segregacji, a następnie na ich wywożeniu na istniejące składowisko odpadów stałych zlokalizowane poza miastem, w Słopnicach. Docelowo przewiduje się albo realizację między powiatowego zakładu utylizacji odpadów (spalarni), albo (w przypadku niemożności podjęcia takiej inwestycji wspólnej), realizację składowiska odpadów dla miasta w rejonie przysiółka Przylaski.

* **Gaz przewodowy** nadal będzie dostarczany siecią średnioprężną i niskoprężną na bazie istniejącego gazociągu wysokiego ciśnienia Łąka - Słopnice i Słopnice - Limanowa poprzez stacje redukcyjno pomiarowe I-go i II-go stopnia, zlokalizowane na terenie miasta. Dla umożliwienia pokrycia narastających potrzeb, w miarę uruchamiania nowych terenów, istniejącą sieć należy sukcesywnie rozbudowywać tak, aby wszyscy mieszkańcy mogli korzystać z gazu i aby mógł być stosowany w szerszym zakresie jako czynnik grzewczy. Na obszarze miasta ustala się również modernizację istniejącego gazociągu wysokoprężnego Łąka - Słopnice, a także realizację krótkiego odcinka gazociągu wysokoprężnego (odgałęzienia od gazociągu wysokoprężnego Łąka - Słopnice) wraz ze stacją redukcyjno-pomiarową I-go stopnia.

W obrębie gazociągów wysokoprężnych i stacji redukcyjno-pomiarowych I-go stopnia, przy realizacji nowej zabudowy należy zachować odległości wynikające ze stosownych przepisów. Utrzymuje się także istniejące otwory eksploatacyjne ropy naftowej. Dla obszaru górniczego złóż ropy naftowej

obejmującego południową część miasta obowiązują warunki ochrony wynikające z przepisów szczególnych.

* **Zasilanie miasta w energię elektryczną** odbywać się nadal będzie ze stacji n110/30/15 kV „Łososina” zlokalizowanej na terenie miasta. Energia elektryczna dostarczana będzie do wszystkich terenów zainwestowanych i przeznaczonych do zainwestowania siecią średnich napięć, a od stacji transformatorowych bezpośrednio do odbiorców siecią niskich napięć. Dla zapewnienia prawidłowego zasilania całego miasta należy zmodernizować i rozbudować istniejącą sieć średnich i niskich napięć oraz sukcesywnie budować nowe stacje transformatorowe w miarę uruchamiania nowych terenów i potrzeb.

W związku z tym opracowane w oparciu o niniejsze STUDIUM miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego muszą uwzględniać rezerwy terenu dla dodatkowych linii i stacji średnich/niskie napięcie, których ilość i lokalizacja wynikać powinna bezpośrednio z bilansu potrzeb na dostawę mocy i energii elektrycznej dla projektowanych obiektów. Dotyczy to głównie terenów przeznaczonych pod budownictwo mieszkaniowe.

Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego w zakresie infrastruktury energetycznej powinny spełniać wymogi określone w przepisach odrębnych dotyczących Prawa energetycznego.

W obrębie wysokich napięć obowiązują strefy ochronne zgodnie z przepisami odrębnymi.

Na terenie miasta dopuszcza się ponadto możliwość realizacji Małych Elektrowni Wodnych (MEW).

* **Obszar miasta nie będzie objęty scentralizowanymi systemami ciepłowniczymi**, a ogrzewanie obiektów odbywać się będzie z indywidualnych, osiedlowych i zakładowych kotłowni. Utrzymuje się wszystkie osiedlowe i zakładowe kotłownie, przewidując ich dalszą modernizację umożliwiającą zmianę czynnika grzewczego na ekologiczny. Docelowo podstawowym źródłem ciepła dla miasta powinien być gaz, energia elektryczna lub olej opałowy.

* Docelowo **system łączności telekomunikacyjnej** oparty będzie na centrali telefonicznej zlokalizowanej przy ul. Łazarskiego.

* **Łączność radiowo - telewizyjna** będzie zapewniona nadal przez Telewizyjną Stację Przemiennikową TSP, zlokalizowaną na zboczu góry Lipowej przy ul. Grunwaldzkiej. Pośrednio łączność RTV zapewni radiolinia Kraków -Gubałówka -Przehyba.

7. KIERUNKI ROZWOJU KOMUNIKACJI.

Ustalenia dla obszaru objętego zmianą studium na podstawie uchwały nr LI.330.21 RADY MIASTA LIMANOWA z dnia 10 grudnia 2021 r. – zmiana studium nr 2 zaktualizowane zostały treścią rozdziału III.¹¹

Rozwój układu komunikacyjnego powinien zmierzać w kierunku modernizacji i rozbudowy istniejącego układu drogowego oraz kolejowego.

Zakłada się że zewnętrzne powiązania drogowe będą zapewniać przebiegające przez obszar miasta:

* droga krajowa Nr 98 Wadowice - Jordanów - Mszana Dolna - Limanowa - Nowy Sącz - Jasło - Krosno - Przemyśl, dla której przyjmuje się klasę ulicy głównej ruchu przyspieszonego GP,

¹¹ Zmiana wprowadzona zmianą studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Limanowa – zmiana studium nr 2

* droga wojewódzka Nr 965 Zielona - Bochnia - Limanowa, dla której przyjmuje się klasę ulicy głównej G.

Z uwagi na przebieg drogi krajowej przez zainwestowane centrum miasta **przewiduje się w pierwszej kolejności realizację tzw. „małej obwodnicy”**, co pozwoli na eliminację ruchu tranzytowego ze śródmieścia o skoncentrowanej zabudowie usługowo -mieszkalnej. **Wymaga to modernizacji ulicy Kopernika oraz realizacji nowego odcinka drogi od skrzyżowania z ulicą Targową w rejonie dworca PKS do ulicy Kościuszki.** Uruchomienie „małej obwodnicy” pozwoli na obniżenie rangi ulic Jana Pawła II, Rynek i Kościuszki do miejskich ulic zbiorczych klasy Z, obsługujących przyległe tereny zainwestowane.

Docelowo w ciągu drogi krajowej jako drogi ruchu przyspieszonego GP przewiduje się realizację południowo-zachodniego obejścia miasta na odcinku od mostu na potoku Sowlinka w rejonie stacji paliw przy ul Krakowskiej do włączenia do ul. Kościuszki w rejonie ul. Walecznych. W związku z tym dla docelowej realizacji obejścia zachowuje się w STUDIUM rezerwę pasa drogowego o szerokości 45 m w liniach rozgraniczających, pozostawiając ten teren w dotychczasowym użytkowaniu.

W związku z projektowaną zmianą układu drogowego w obrębie miasta, dla istniejącej drogi krajowej od mostu na potoku Sowlinka w rejonie stacji paliw przy ul. Krakowskiej w Sowlinach do granicy miasta z gminą Tymbark oraz od przyszłego włączenia obwodnicy południowo-zachodniej w ulicę Kościuszki do granicy miasta z gminą Limanowa ustala się szerokość pasa drogowego w liniach rozgraniczających 30,0 m. Równocześnie na odcinku drogi krajowej przebiegającej wewnątrz miasta (pomiędzy w/w włączeniami obwodnicy południowej w ul. Krakowską oraz w ul. Kościuszki) dopuszcza się ograniczenie pasa drogowego do istniejących granic linii rozgraniczających drogi.

Po zrealizowaniu obwodnicy południowej zarówno „mała obwodnica” jak też ulice położone pomiędzy wlotami obwodnicy południowej do ul. Krakowskiej i Kościuszki przejmą funkcję ulic miejskich zbiorczych klasy Z.

W związku z opracowaną w 2003r. roku przez HYDROPROJEKT Kraków koncepcją programowo — przestrzenną zbiornika „Młynne” skorygowano przebieg odcinka drogi wojewódzkiej Nr 965 w obrębie zbiornika zgodnie z tą koncepcją.

Dla w/w drogi wojewódzkiej klasy G przyjmuje się jej szerokość w liniach rozgraniczających 25,0 m.

Ponadto dla zapewnienia powiązań zewnętrznych z sąsiednimi obszarami oraz powiązań międzydzielnicowych utrzymuje się ulice powiatowe- zbiorcze klasy Z

* Łososińska i Starodworska w ciągu drogi powiatowej Nr 25214 Limanowa- Szyk - Mstów,

* Matki Boskiej Bolesnej w ciągu drogi Nr 25219 Limanowa - Chełmiec,

* Zygmunta Augusta oraz Żwirki i Wigury w ciągu drogi Nr 25223 Limanowa — Świdnik

* Józefa Marka w ciągu drogi Nr 252252 Limanowa- Kamienica.

Dla dróg powiatowych klasy Z przyjmuje się ich szerokości w liniach rozgraniczających 20,0 m, z tym że droga Nr 25 219 Limanowa — Chełmiec od mostu na potoku Mordarka 25,0 m

W związku z odstąpieniem od realizacji nowej drogi powiatowej proponowanej na terenach położonych na północ od terenów kolejowych, od przejazdu kolejowego w Sowlinach do wschodniej granicy miasta z Mordarką, projektuje się zgodnie z ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta ulicę zbiorczą klasy Z, spinającą położone na północ od linii kolejowej tereny budowlane od skrzyżowania ul. Ceglarskiej i ul. Piłsudskiego, popod osiedle „Słoneczne” i ponad osiedlem „Nad Torem” do skrzyżowania ul. Źródlanej z ul. Kopernika.

Dla w/w zbiorczej ulicy miejskiej ustala się szerokość w liniach rozgraniczających 20,0m.

Realizacja tej ulicy zbiorczej następować będzie poprzez uzupełnienie połączenia istniejących już w tym terenie ulic zapewniając prawidłową obsługę komunikacyjną północnej części miasta.

W STUDIUM - przewiduje się również modernizację pozostałych istniejących ulic powiatowych. Dla wszystkich ulic w ciągu dróg powiatowych przyjmuje się ulice klasy zbiorczej - Z, o szerokości w liniach rozgraniczających 20,0 m.

Utrzymuje się pozostałe istniejące ulice miejskie jako ulice lokalne klasy – Li dojazdowe klasy - D oraz wewnętrzne KDW dla umożliwienia dojazdu i obsługi terenów zainwestowanych. Przewiduje się ich modernizację oraz realizację nowych ulic w miarę potrzeb wynikających z uruchamiania nowych terenów budowlanych, zgodnie z miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego. Dla ulic klasy L przyjmuje się szerokość w liniach rozgraniczających 12 -15 m, dla ulic klasy D -10 m a dla połączeń wewnętrznych KDW minimum 5,0 m jako ciągi pieszo-jezdne.

Równocześnie przyjmuje się jako obowiązujące minimalne przednie linie zabudowy:

* dla drogi krajowej (klasy głównej ruchu przyspieszonego GP)

- 10 m od zewnętrznej krawędzi jezdni na terenie zabudowy, pomiędzy wylotami projektowanej obwodnicy południowo- zachodniej

- 25 m poza terenem zabudowy dla projektowanego obejścia - od zewnętrznej krawędzi projektowanej jezdni, tj. min. 10 m od rezerwy terenowej, z zastrzeżeniem ostatecznego ustalenia przednich linii zabudowy przy rezerwach terenowych pod obwodnicę miasta w ciągu drogi krajowej Nr 98 przy opracowaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego

* dla drogi wojewódzkiej (klasy głównej G)

- 8 m od zewnętrznej krawędzi jezdni na terenie zabudowy,
- 20 m od zewnętrznej krawędzi jezdni poza terenem zabudowy,

* dla dróg powiatowych (klasy zbiorczej Z)

- 8 m od zewnętrznej krawędzi jezdni na terenie zabudowy,
- 20 m od zewnętrznej krawędzi jezdni poza terenem zabudowy,

* dla projektowanej ulicy miejskiej (klasy zbiorczej Z)

- 8 m od zewnętrznej krawędzi jezdni

* dla ulic miejskich (klasy lokalnej L i dojazdowej D)

- 6 m od zewnętrznej krawędzi jezdni na terenie zabudowy
- 20 m od zewnętrznej krawędzi jezdni poza terenem zabudowy.

* dla ciągów pieszo — jezdnych KDW

- 6 m od zewnętrznej krawędzi jezdni

Na etapie opracowywania poszczególnych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dopuszcza się korektę przebiegu wskazanych w STUDIUM nowoprojektowanych dróg oraz uzupełnienia sieci ulic miejskich i dróg wewnętrznych bez naruszania ustaleń STUDIUM pod warunkiem zachowania ustalonych powyżej parametrów -technicznych. Odstąpienie od powyższych parametrów może nastąpić wyłącznie za zgodą zarządcy drogi.

Dla nowoprojektowanych odcinków wszystkich w/w rodzajów i klas dróg przebiegających przez aktualnie niezabudowane tereny, zaleca się przy opracowywaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego zwiększanie w/w minimalnych obowiązujących przednich linii zabudowy. Równocześnie dopuszcza się możliwość zmniejszenia powyższych odległości wynikających

z istniejącego zainwestowania i ukształtowania terenu, pod warunkiem uzyskania zgody zarządzającego drogą.

W celu zapewnienia odpowiednich warunków i bezpieczeństwa ruchu drogowego należy ograniczyć dostępność do głównych dróg (drogi krajowej klasy GP i wojewódzkiej klasy G). -W związku z tym należy zachować ustalone warunki połączeń dróg, dopuszczalne odstępów między skrzyżowaniami oraz warunki stosowania dojazdów wynikające z przepisów odrębnych.

* **droga klasy GP powinna** mieć powiązania z drogami klasy G (wyjątkowo Z), a odstępów między skrzyżowaniami na terenie zabudowy nie powinny być mniejsze niż 1000 m, przy wyjątkowym dopuszczeniu pojedynczych odstępów nie mniejszych niż 600 m. Stosowanie zjazdów jest dopuszczalne wyjątkowo, gdy brak jest innej możliwości dojazdu lub nie jest uzasadnione bądź możliwe wykonanie lub wykorzystanie istniejącej drogi klasy D lub L do obsługi przyległych nieruchomości,

* **droga klasy G powinna** mieć powiązania z drogami klasy nie niższej niż L (wyjątkowo D), a odstępów między skrzyżowaniami na terenie zabudowy nie powinny być mniejsze niż 500 m przy wyjątkowym dopuszczeniu pojedynczych odstępów nie mniejszych niż 400 m. Należy ograniczyć liczbę i częstość zjazdów przez zapewnienie dojazdu z innych dróg niższej klasy, szczególnie do terenów przeznaczonych pod nową zabudowę,

* **droga klasy Z, powinna** mieć powiązania ze wszystkimi drogami, a odstępów między skrzyżowaniami na terenie zabudowy nie powinny być mniejsze niż 300 m, przy wyjątkowym dopuszczeniu pojedynczych odstępów nie mniejszych niż 150 m. Na drodze tej klasy należy dążyć do ograniczenia liczby zjazdów, szczególnie do terenów przeznaczonych pod nową zabudowę.

W związku z powyższym dla nowych terenów zabudowy położonych wzdłuż głównych tras komunikacyjnych (szczególnie klasy GP i G), należy zapewnić obsługę komunikacyjną przez drogi wewnętrzne podłączone do dróg głównych poprzez istniejące, lub projektowane w uzgodnieniu z zarządzających drogą- drogi lokalne.

Przewiduje się utrzymanie istniejących parkingów oraz zaleca realizację nowych miejsc postojowych związanych z realizowanymi obiektami usługowymi.

Utrzymuje się istniejący ciąg pieszo - rowerowy wzdłuż potoku Starowiejskiego, przewidując jego rozbudowę w kierunku północnym i południowym oraz przewiduje nowy na Miejska Górę. Dopuszcza się możliwość realizacji innych tras pieszo - rowerowych, wynikających z pojawiających się potrzeb oraz możliwości terenowych. Przy projektowaniu nowych dróg należy wydzielać wzdłuż nich wyodrębnione ciągi pieszo - rowerowe.

W zakresie komunikacji kolejowej celem usprawnienia powiązań miasta z innymi terenami postuluje się modernizację istniejącej linii kolejowej Chabówka - Nowy Sącz w związku z przewidywaną budową nowego odcinka międzynarodowej linii kolejowej Kraków - Podłęże - Piekiełko i modernizacją istniejącej linii kolejowej od Limanowej do Nowego Sącza – Muszyny i granicy państwa. Ponieważ tereny kolejowe są terenami zamkniętymi dla których nie sporządza się miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w STUDIUM wyznaczono granicę tych terenów i jedynie oś nowoprojektowanej międzynarodowej linii kolejowej Kraków - Podłęże — Piekiełko — Limanowa — Nowy Sącz — Muszyna — Granica Państwa.

II. POLITYKA PRZESTRZENNA

Na terenie miasta Limanowa nie przewiduje się realizacji zadań rządowych o których mowa w art. 48 obecnie obowiązującej ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, tzn. zadań ujętych w programach ministrów i centralnych organów administracji rządowej.

W STUDIUM postuluje się wprowadzenie do programów następujących zadań:

1. ZADANIA RZĄDOWE I NALEŻĄCE DO WŁAŚCIWOŚCI WOJEWODY

* Modernizacja linii kolejowej PKP, w związku z postulowaną budową nowej, międzynarodowej linii kolejowej Kraków - Podłęże — Piekiełko — Limanowa — Nowy Sącz — Muszyna — Granica Państwa.

* Modernizacja gazociągu wysokoprężnego Łakta - Słopnice

* Włączenie północnych części miasta Limanowa w obręb proponowanego do utworzenia „Łososińsko - Żegocińskiego Parku Krajobrazowego” i jego otuliny.

Wprowadzenie postulowanych powyżej inwestycji ponadlokalnych planu centralnego do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego miasta Limanowa wymaga uprzedniego wprowadzenia ich do programu zadań rządowych a następnie do planu zagospodarowania przestrzennego województwa małopolskiego.

Z uwagi na obowiązującą ustawę o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych, zgodnie z którą przewidziany jest szczególny tryb lokalizacji dróg publicznych, w którym nie mają zastosowania przepisy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, nie proponuje się objęcia tymi programami budowy „małej obwodnicy” i docelowego przełożenia drogi krajowej Nr 28, których przebieg został uwzględniony w STUDIUM.

2. ZADANIA SAMORZĄDOWE WOJEWÓDZTWA I POWIATU

* Realizacja zbiornika retencyjnego „Młynne” na rzece Łososinie, koniecznego dla celów zaopatrzenia w wodę miasta Limanowa, części gminy Limanowa i Tymbarku oraz dla wyrównania przepływów w rzece i ochrony przed powodzią, z możliwością wykorzystania tzw. „zbiornika górnego” dla celów rekreacyjnych.

* Modernizacja drogi wojewódzkiej Nr 965 w jej przebiegu ulicami Tamowską i Witosa z niezbędnym skrzyżowaniem dwupoziomym z modernizowaną dla ruchu międzynarodowego linią kolejową.

* Modernizacja pozostałych dróg powiatowych Nr25214, Nr 25219, Nr 25223 i Nr 25225

* Rozbudowa sieci elektroenergetycznej 15 KV

* Przeizolowanie sieci napowietrznej elektroenergetycznej z napięcia 30 KV na 15 KV (po wybudowaniu stacji 110/15 KV w Mszanie Dolnej)

* Realizacja wspólna z sąsiednimi powiatami Zakładu Utylizacji Odpadów Stałych (spalarni), jako docelowe rozwiązanie gospodarki odpadami dla południowej części Województwa Małopolskiego.

Wprowadzenie postulowanych powyżej zadań samorządowych województwa do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego miasta Limanowa wymaga uprzedniego wprowadzenia ich do planu zagospodarowania przestrzennego województwa.

Wprowadzenie natomiast zadań samorządowych powiatu do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego miasta Limanowa wymaga uzyskania przed ich opracowaniem aktualnej decyzji władz powiatowych.

3. GŁÓWNE ZADANIA SAMORZĄDOWE MIASTA

* Modernizacja istniejącego ujęcia wody na rzece Łososinie wraz z zakładem uzdatniania wody,

* Modernizacja istniejących zbiorników wodociągowych,

- * Realizacja urządzeń podnoszących ciśnienie, również sieciowych poza istniejącą, strefą ciśnień,
- * Budowa głębinowych ujęć wody
- * Rozbudowa istniejącego wodociągu komunalnego i realizacja nowych sieci wodociągowych,
- * Modernizacja istniejącej komunalnej oczyszczalni ścieków (ETAP 3 — zagospodarowanie osadu)
- * Realizacja lokalnych przepompowni ścieków
- * Modernizacja (udroźnienie) i rozbudowa istniejących sieci kanalizacji sanitarnej oraz o realizacja nowej sieci kanalizacyjnej na terenie miasta,
- * Rozbudowa rozdzielczej sieci gazowej na terenie miasta
- * Zagospodarowanie rekreacyjne Miejskiej i Łysej Góry, w tym wyciąg narciarski z rejonu krzyża w kierunku Oś. Metalowców
- * Realizacja ośrodka sportów wodnych przy potoku Starowiejskim wraz z infrastrukturą gastronomiczno - rekreacyjną na terenie przyległym do ul. J. Marka i ul. Sikorskiego
- * Budowa krytej pływalni
- * Przebudowa skrzyżowań
- * Zapewnienie realizacji zasad ochrony przyrody oraz ochrony konserwatorskiej wg określonych w STUDIUM zasad
- * Wspieranie inicjatyw i podejmowanie działań (m.inn. poprzez opracowanie miejskiego programu zalesień), zmierzających do zwiększenia zadrzewień i zalesień terenów erozyjnych i zagrożonych osuwaniem oraz zagospodarowanie stref ochrony ekologicznej potoków.
- * Ewentualna realizacja jako zadań samorządowych:
 - zbiorczej głównej ulicy miejskiej po północnej stronie terenów PKP (OD UL. Ceglarskiej do ul. Targowej)
 - składowiska odpadów stałych w rejonie Przyłasek (jako rozwiązania docelowego podjętego w przypadku dezaprobaty dotyczącej budowy między powiatowego zakładu utylizacji odpadów - spalarni).
 - utworzenie „użytku ekologicznego, lub zespoły przyrodniczo -krajobrazowego „Starodrzew Dębowy w Sowlinach”,

Ponadto, niżej wymienione zadania samorządowe miasta Limanowa należy uznać jako zadania postulatowe do wspólnej realizacji z gminami sąsiednimi, a zatem adresowane również do tych gmin.

Zadaniami takimi są:

- * Ochrona pośrednia ujęcia wody pitnej na rzece Łososinie na obszarze obejmującym tereny od w/w ujęcia w górę rzeki do mostu za ujściem potoku Bałazówka pasem szerokości 50 m z jednej i drugiej strony rzeki, m. inn. poprzez:
 - modernizację istniejących w zlewni oczyszczalni ścieków w Tymbarku i Dobrej,
 - realizację nowych oczyszczalni ścieków w całej zlewni rzeki Łososina powyżej i w obrębie zbiornika „Młynne" (Gminy Limanowa, Tymbark, Słopnice i Dobra)
- * Zagospodarowanie rekreacyjne terenów wokół zbiornika „Młynne" (zagospodarowanie wspólne Miasta Limanowa oraz Gminy Limanowa po jego realizacji).

4. POLITYKA W ZAKRESIE SPORZĄDZANIA MIEJSCOWYCH PLANÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Jednym z podstawowych zadań STUDIUM zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym jest określenie obszarów, dla których sporządzenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego jest obowiązkowe na podstawie przepisów szczególnych, lub ze względu na istniejące uwarunkowania. Na terenie miasta Limanowa nie ma aktualnie terenów dla których po uchwaleniu zmiany STUDIUM istnieje obowiązek przystąpienia do opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, ponieważ cały teren miasta objęty jest niżej wymienionymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego.

Miasto Limanowa pokryte jest w całości obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego. Posiada bowiem:

1. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Miasta Limanowa w granicach administracyjnych miasta z wyłączeniem terenu Osiedla „Marsa”
Wprowadzony Uchwałą Nr XXXIII/199/2004 Rady Miasta Limanowa z dnia 10 grudnia 2004r. (Dz. Urz. WOJ. Małopolskiego z 2004r. Nr 443 poz.5084) Zmieniony Uchwałą Nr LV/320/2006 Rady Miasta Limanowa z dnia 25 sierpnia 2006r. (Dz. Urz. Woj. Małopolskiego z 2006r. Nr 671 poz. 4041)

2. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Osiedla „Marsa”
Wprowadzony Uchwałą Nr V/33/98 Rady Miasta Limanowa z dnia 30 grudnia 1998r. (Dz. Urz. Woj. Małopolskiego z 1999r. Nr 9 poz. 71) Zmieniony Uchwałą Nr XLVI/288/2002 Rady Miasta Limanowa z dnia 25 kwietnia 2002r. (Dz. Urz. Woj. Małopolskiego z 2002r. Nr 137 poz. 2123)

Zgodnie z art. 10 ust.2 pkt 8 powołanej ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym w STUDIUM wyznacza się obszary:

*** „dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych, w tym obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości”**

Ponieważ miasto Limanowa na całym obszarze posiada opracowane miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego a nie zaistniały okoliczności, które w myśl przepisów odrębnych zobowiązywałyby do opracowania takich planów nie wskazano obszarów, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych W STUDIUM nie wykazano obszarów które wymagałyby przeprowadzenia scalenia lub podziału nieruchomości, dlatego też nie wyznacza się terenów, które z tego powodu wymagałyby opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

*** „obszary przestrzeni publicznej”**

Jako obszar przestrzeni publicznej należy rozumieć obszar o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców, poprawy jakości ich życia i sprzyjający nawiązywaniu kontaktów społecznych ze względu na jego położenie oraz cechy funkcjonalno-przestrzenne. Takimi obszarami na terenie miasta Limanowa są: zbiornik „Młynne” i jego obrzeże oraz międzynarodowa linia kolejowa Kraków — Podłęże — Piekiełko — Limanowa — Nowy Sącz — Muszyna — Granica Państwa.

Dla terenu przeznaczanego pod realizację zbiornika „Młynne” należy sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego niezwłocznie po wprowadzeniu tej inwestycji do planu zagospodarowania przestrzennego Województwa Małopolskiego.

III KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO DLA OBSZARU OBJĘTEGO ZMIANĄ STUDIUM – zmiana studium nr 2¹²

1. KIERUNKI ZMIAN W STRUKTURZE PRZESTRZENNEJ GMINY ORAZ W PRZEZNACZENIU TERENÓW, W TYM WYNIKAJĄCE Z AUDYTU KRAJOBRAZOWEGO ORAZ UWZGLĘDNIĄCE BILANS TERENÓW PRZEZNACZONYCH POD ZABUDOWĘ

Podstawowym celem wszystkich określonych w zmianie Studium kierunków zmian w strukturze przestrzennej jest osiągnięcie zrównoważonego, zharmonizowanego ze środowiskiem rozwoju, umożliwiającego kształtowanie zróżnicowanej pod względem funkcjonalnym przestrzeni, zapewniającej wysoką jakość życia mieszkańców, atrakcyjność inwestycyjną gminy oraz zachowanie lokalnych wartości kulturowych i środowiskowych.

Osiągnięcie wskazanego celu wymaga stymulowania pozytywnych zmian w obszarach: społecznym, gospodarczym, przyrodniczo-środowiskowym i materialnym, dla przeprowadzenia których w wymiarze przestrzennym Studium jest podstawowym, strategicznym dokumentem, decydującym o planowanych działaniach w obszarach zurbanizowanych i nieurbanizowanych.

Kierunki rozwoju przestrzennego, na obszarze zmiany Studium wskazano w oparciu o:

- obszary zainteresowania inwestorów i mieszkańców gminy,
- potrzeby rozwojowe samorządu,
- warunki dostępności komunikacyjnej,
- aktualny stan zagospodarowania,
- obowiązujące dokumenty planistyczne,
- warunki fizjograficzne,
- konieczność ochrony wartości środowiska kulturowego oraz ochrony krajobrazu.

Jako główne kierunki zmian w strukturze przestrzennej oraz w przeznaczeniu terenów oraz zasady ich realizacji w ramach zmiany studium przyjmuje się:

- intensyfikację wykorzystania terenów mieszkaniowych ustalonych w obowiązujących dokumentach planistycznych;
- powiększanie istniejących terenów zabudowy mieszkaniowej o sąsiadujące tereny w oparciu o istniejące i rozbudowywane urządzenia infrastruktury technicznej i komunikacyjnej, lokalizację nowej zabudowy w pierwszej kolejności na terenach uzbrojonych i posiadających dogodną dostępność komunikacyjną oraz unikanie rozpraszania zabudowy;
- rozwój terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej zmierzający do ustalenia warunków zagospodarowania umożliwiających bezkolizyjny przyrost nowych terenów budowlanych i ich harmonijną koegzystencję z terenami rozwoju usług lokalnych i ponadlokalnych;
- rozwój obszarów aktywności gospodarczej;
- koncentrację usług oraz kształtowanie zabudowy w sposób umożliwiający tworzenie atrakcyjnych przestrzeni publicznych;
- utrzymanie, porządkowanie i poprawę wyposażenia w infrastrukturę techniczną, komunikacyjną i społeczną;
- wprowadzanie zieleni urządzonej jako funkcji towarzyszącej usługom;

¹² Zmiana wprowadzona zmianą studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Limanowa – zmiana studium nr 2

- zapewnienie odpowiedniej liczby miejsc parkingowych;
- dostosowanie obiektów i przestrzeni wokół nich dla osób z niepełnosprawnościami i ze szczególnymi potrzebami;
- ograniczanie i przeciwdziałanie rozproszeniu zabudowy metodą porządkowania, uzupełniania i kontynuacji istniejących układów osadniczych;
- lokalizację zabudowy na terenach korzystnych pod względem fizjograficznym;
- sytuowanie nowej zabudowy mieszkaniowej poza strefami uciążliwości tras komunikacyjnych.

Tereny przeznaczone pod zabudowę i zainwestowanie ustalone zmianą studium wskazano jako kontynuację terenów istniejącej zabudowy, dotychczas niezabudowanych ale przeznaczonych do zainwestowania w obowiązujących dokumentach planistycznych. Tereny poszerzone o nowe enklawy wyznaczono zgodnie z oczekiwaniami mieszkańców, przy uwzględnieniu uwarunkowań środowiska, po przeprowadzeniu pełnej analizy potrzeb i możliwości rozwojowych oraz z uwzględnieniem bilansu terenów przeznaczonych pod zabudowę - dla zapewnienia perspektywicznego rozwoju gminy.

Do czasu uchwalenia przez sejmik województwa audytu krajobrazowego, o którym mowa w art. 38a i art. 38b ustawy o planowaniu przestrzennym (przepisy wprowadzone ustawą z dnia 24 kwietnia 2015 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze wzmocnieniem narzędzi ochrony krajobrazu [Dz. U. z 2015 r. poz. 774 z późn. zm.]) nie jest możliwe wymagane w art. 10 ust. 2 pkt 1 lit. a określenie kierunków zmian w strukturze przestrzennej oraz w przeznaczeniu terenów z uwzględnieniem rekomendacji i wniosków zawartych w audycie krajobrazowym, w tym określonych w audycie granic krajobrazów priorytetowych. Zgodnie z art. 13 ust. 1 ustawy o zmianie niektórych ustaw w związku ze wzmocnieniem narzędzi ochrony krajobrazu, audyt krajobrazowy uchwała się w terminie 3 lat od dnia wejścia w życie ustawy (11 września 2015 r.).

2. KIERUNKI I WSKAŹNIKI DOTYCZĄCE ZAGOSPODAROWANIA ORAZ UŻYTKOWANIA TERENÓW, W TYM TERENY PRZEZNACZONE POD ZABUDOWĘ ORAZ TERENY WYŁĄCZONE SPOD ZABUDOWY, UWZGLĘDNIAJĄCE BILANS TERENÓW PRZEZNACZONYCH POD ZABUDOWĘ

Na terenie zmiany studium wskazano jako obszary pod zainwestowanie:

- tereny, w których kontynuuje się dotychczasowe zainwestowanie w oparciu o przekształcenia i uzupełnienia istniejącej zabudowy, w których wszelkie działania polegać powinny na porządkowaniu istniejącej zabudowy, ograniczeniu przemieszania funkcji i charakteru zabudowy oraz uzupełnieniu jej w obszarach przyległych do terenów zainwestowanych,
- tereny inwestycyjne perspektywiczne wynikające z aktualnych potrzeb inwestycyjnych Miasta oraz mieszkańców – w zakresie możliwym do realizacji, polegające na koncentracji zabudowy na terenach dopuszczalnego rozwoju, przy uwzględnieniu istniejących uwarunkowań m. in. przyrodniczych, kulturowych i komunikacyjnych.

Wielkość terenów wyznaczonych do zabudowy jest zgodna z wynikami analiz i bilansu terenów do zainwestowania dokonanych na etapie diagnozy stanu istniejącego, po szczegółowej analizie potrzeb i możliwości rozwoju gminy.

Każdemu z terenów przeznaczonych pod zabudowę i zainwestowanie, wskazanych w poniższych tabelach, przypisano szczegółowe ustalenia obejmujące m.in. określenie podstawowych, dopuszczalnych i uzupełniających kierunków działań w danym terenie, przy czym w ustaleniach szczegółowych dla poszczególnych terenów wskazano sposób ich realizacji oraz wzajemne relacje.

Na etapie opracowania planów miejscowych w poszczególnych miejscowościach winny zostać szczegółowo ustalone zasady zagospodarowania i zabudowy poszczególnych terenów, w zależności od ich specyfiki i uwarunkowań rozwoju (w tym m.in. ukształtowania terenu, zasobów przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych oraz bezpośredniego sąsiedztwa), z uwzględnieniem zasad projektowania uniwersalnego. W zmianie studium wskazano graniczne wielkości parametrów i wskaźników urbanistycznych, które winny zostać uszczegółowione na etapie opracowywania planów miejscowych.

W miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego należy uwzględnić wymagania i ograniczenia wynikające między innymi z położenia w obszarach objętych ochroną przyrodniczą, z przebiegu istniejących i projektowanych sieci infrastruktury technicznej i komunikacyjnej, obszarów szczególnego zagrożenia powodzią i osuwania się mas ziemnych, stref ochronnych oraz innych wynikających z istniejących uwarunkowań występujących na obszarze zmiany studium.

Graficzny zapis kierunków zmian w przeznaczeniu terenów położonych w granicach administracyjnych gminy przedstawia rysunek Studium zatytułowany „**Kierunki rozwoju — struktura i polityka przestrzenna**”.

Do terenów przeznaczonych pod zabudowę zakwalifikowano tereny wskazane w poniższych tabelach:

MN (w obszarach: 1b, 1c, 1h, 1j, 3a, 3b, 3c, 3d, 4d, 4e, 4f, 7a, 7c, 8b, 8d, 8h, 8i, 9b, 10a)	
TERENY ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ JEDNORODZINNEJ	
Symbol jednostki	MN
Kategorie przeznaczenia terenu – typy przeznaczeń	<ul style="list-style-type: none"> • Zabudowa mieszkaniowa (jednorodzinna), zabudowa mieszkaniowa (jednorodzinna) z funkcją usługową, • Usługi publiczne, • Usługi komercyjne, • Usługi sportu i rekreacji, • Drobną wytwórczość, • Zieleń naturalna, • Zieleń urządzona, • Wody powierzchniowe, • Infrastruktura (techniczna i komunikacyjna).
Ustalenia szczegółowe	<ul style="list-style-type: none"> • <u>Podstawowym kierunkiem działań</u> w terenach MN jest utrzymanie, porządkowanie, kontynuacja, uzupełnianie i rozwój zabudowy mieszkaniowej w różnych formach (jako obiekty wolnostojące lub bliźniacze i szeregowe w zabudowie jednorodzinnej, w tym z funkcją usługową) - wraz z pełną infrastrukturą techniczną i komunikacyjną, obejmującą m.in. drogi, dojazdy, garaże i parkingi. • <u>Uzupełniającym kierunkiem działań</u> w terenach MN jest zielen, realizowana poprzez utrzymanie, kontynuację i powiększanie istniejących terenów zieleni stanowiących ważny element powiązań przyrodniczych. Uzupełniającym kierunkiem działań w terenach MN jest również możliwość utrzymania i realizacji nowych obiektów i urządzeń usług publicznych i komercyjnych (w tym m.in. związanych z obsługą ruchu turystycznego) dla zaspokajania potrzeb mieszkańców i turystów oraz urządzeń sportu i rekreacji. Uzupełniającym kierunkiem działań w terenach MN jest też możliwość realizacji zabudowy rekreacji indywidualnej. • <u>Dopuszczalnym kierunkiem działań</u> w terenach MN jest również możliwość realizacji obiektów związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej w formie drobnej wytwórczości, pod warunkiem braku uciążliwości prowadzonej działalności dla mieszkańców (m.in. hałasu,

	wibracji, zanieczyszczeń powietrza, w tym odoru) i nie kolidujące z funkcją podstawową terenu.
Minimalny wskaźnik terenu biologicznie czynnego	<ul style="list-style-type: none"> • 25%, przy czym w obszarach oznaczonych symbolami 8i oraz 8h wskaźnik do ustalenia na etapie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
Maksymalna powierzchnia zabudowy	<ul style="list-style-type: none"> • 65%, przy czym w obszarach oznaczonych symbolami 8i oraz 8h wskaźnik do ustalenia na etapie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
Maksymalna wysokość zabudowy	<ul style="list-style-type: none"> • 11 m

MNR (w obszarach: 2c, 2g, 8c)	
TERENY ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ JEDNORODZINNEJ I ZAGRODOWEJ	
Symbol jednostki	MNR
Kategorie przeznaczenia terenu – typy przeznaczeń	<ul style="list-style-type: none"> • Zabudowa mieszkaniowa (jednorodzinna), zabudowa mieszkaniowa (jednorodzinna) z funkcją usługową, zabudowa zagrodowa – w tym agroturystyka, zabudowa rekreacji indywidualnej, • Usługi publiczne, • Usługi komercyjne, • Usługi sportu i rekreacji, • Drobną wytwórczość, • Zieleń naturalna, • Zieleń urządzone, • Wody powierzchniowe, • Infrastruktura (techniczna i komunikacyjna).
Ustalenia szczegółowe	<ul style="list-style-type: none"> • <u>Podstawowym kierunkiem działań</u> w terenach MNR jest rozwój zabudowy mieszkaniowej w różnych formach (jako obiekty wolnostojące lub bliźniacze w zabudowie jednorodzinnej, w tym z funkcją usługową) a także zabudowy zagrodowej (w tym agroturystycznej) - wraz z pełną infrastrukturą techniczną i komunikacyjną, obejmującą m.in. drogi, dojazdy, garaże i parkingi. W przypadku terenów MNR, dla których ustalono w Studium możliwość realizacji zarówno zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej jak i zabudowy zagrodowej, na etapie opracowywania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego należy ustalić przeznaczenie, z zastrzeżeniem braku możliwości mieszania tych funkcji w terenach wyznaczonych liniami rozgraniczającymi (nie dotyczy to obszarów, dla których mieszanie funkcji dopuszczone zostało obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego). Granice obszarów rozwoju zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zagrodowej należy przy tym uściślić na etapie projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, mając na uwadze przejęcie pod zainwestowanie gruntów o najniższej produktywności, zapewnienie dostępności do dróg publicznych i infrastruktury technicznej oraz zachowanie warunków wynikających w szczególności z przepisów z zakresu ochrony środowiska, przyrody oraz ochrony gruntów rolnych i leśnych. • <u>Uzupełniającym kierunkiem działań</u> w terenach MNR jest zieleń, realizowana poprzez utrzymanie, kontynuację i powiększanie istniejących terenów zieleni stanowiących ważny element powiązań przyrodniczych.

	<p>Uzupełniającym kierunkiem działań w terenach MNR jest również możliwość utrzymania i realizacji nowych obiektów i urządzeń usług publicznych i komercyjnych (w tym m.in. związanych z obsługą ruchu turystycznego) dla zaspokajania potrzeb mieszkańców i turystów oraz urządzeń sportu i rekreacji.</p> <p>Uzupełniającym kierunkiem działań w terenach MNR jest też możliwość realizacji zabudowy rekreacji indywidualnej.</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>Dopuszczalnym kierunkiem działań</u> w terenach MNR jest również możliwość realizacji obiektów związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej w formie drobnej wytwórczości, pod warunkiem braku uciążliwości prowadzonej działalności dla mieszkańców (m.in. hałasu, wibracji, zanieczyszczeń powietrza, w tym odoru) i nie kolidujące z funkcją podstawową terenu.
Minimalny wskaźnik terenu biologicznie czynnego	<ul style="list-style-type: none"> • 30%
Maksymalna powierzchnia zabudowy	<ul style="list-style-type: none"> • 50%
Maksymalna wysokość zabudowy	<ul style="list-style-type: none"> • 11m

MN/U (w obszarach: 1i, 2a, 2b, 2d, 3g, 5c, 8a)	
TERENY ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ JEDNORODZINNEJ I USŁUGOWEJ	
Symbol jednostki	MN/U
Kategorie przeznaczenia terenu – typy przeznaczeń	<ul style="list-style-type: none"> • Zabudowa mieszkaniowa (jednorodzinna), zabudowa mieszkaniowa (jednorodzinna) z funkcją usługową, zabudowa rekreacji indywidualnej, • Usługi publiczne, • Usługi komercyjne, • Usługi sportu i rekreacji, • Drobna wytwórczość, drobna produkcja, • Zieleń naturalna, • Zieleń urządzona, • Wody powierzchniowe, • Infrastruktura (techniczna i komunikacyjna).
Ustalenia szczegółowe	<ul style="list-style-type: none"> • <u>Podstawowym kierunkiem działań</u> w terenach MN/U jest rozwój zabudowy mieszkaniowej i mieszkaniowo – usługowej w zróżnicowanych formach oraz zabudowy usługowej wraz z pełną infrastrukturą techniczną i komunikacyjną, obejmującą m.in. drogi, dojazdy, garaże i parkingi. W terenach MNU dopuszcza się możliwość realizacji zabudowy mieszkaniowej bez funkcji usługowej a także dopuszcza się możliwość realizacji obiektów o wyłącznej funkcji usługowej. Szczegółowe ustalenia dotyczące rodzaju programu usługowego (o charakterze komercyjnym lub publicznym) oraz proporcji wielkości i dominacji funkcji usługowej i mieszkaniowej dla poszczególnych obszarów określi miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego. Ustalenie na etapie opracowania planu proporcji - przewagi funkcji usługowej nad mieszkaniową dotyczy zwłaszcza terenów położonych wzdłuż ciągów komunikacyjnych – dróg publicznych.

	<p>W terenie oznaczonym numerem 5c dopuszcza się nieuciążliwą funkcję produkcyjną.</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>Uzupełniającym kierunkiem działań</u> w terenach MN/U jest zieleni, realizowana poprzez utrzymanie, kontynuację i powiększanie istniejących terenów zieleni stanowiących ważny element powiązań przyrodniczych. Uzupełniającym kierunkiem działań w terenach MN/U jest możliwość realizacji usług sportu i rekreacji oraz zabudowy rekreacji indywidualnej. • <u>Dopuszczalnym kierunkiem działań</u> w terenach MN/U jest możliwość realizacji obiektów związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej (w tym w formie drobnej wytwórczości), handlu hurtowego oraz obiektów składów i magazynów pod warunkiem braku uciążliwości prowadzonej działalności dla mieszkańców (m.in. hałasu, wibracji, zanieczyszczeń powietrza, w tym odoru) i nie kolidujące z funkcją podstawową terenu. Istniejąca działalność stwarzająca uciążliwości dla mieszkańców winna być sukcesywnie zastępowana inną, nieuciążliwą, ewentualnie prowadzona w taki sposób, aby jej uciążliwość dla mieszkańców była znacząco ograniczana lub eliminowana, w tym poprzez zastosowanie rozwiązań technicznych ograniczających uciążliwości lub minimalizowana poprzez realizację zieleni izolacyjnej.
Minimalny wskaźnik terenu biologicznie czynnego	<ul style="list-style-type: none"> • 30%
Maksymalna powierzchnia zabudowy	<ul style="list-style-type: none"> • 65%
Maksymalna wysokość zabudowy	<ul style="list-style-type: none"> • dla budynków usług publicznych - 14 m; • dla pozostałej zabudowy 11 m.

MU (w obszarach: 7b, 8e, 8f, 8g)	
TERENY ZABUDOWY MIESZKANIOWO - USŁUGOWEJ	
Symbol jednostki	MU
Kategorie przeznaczenia terenu – typy przeznaczeń	<ul style="list-style-type: none"> • Zabudowa mieszkaniowa, zabudowa mieszkaniowa z funkcją usługową, zabudowa pensjonatowa • Usługi publiczne, • Usługi komercyjne, • Usługi sportu i rekreacji, • Drobna wytwórczość, • Zielen naturalna, • Zielen urządzona, • Wody powierzchniowe, • Infrastruktura (techniczna i komunikacyjna).
Ustalenia szczegółowe	<ul style="list-style-type: none"> • <u>Podstawowym kierunkiem działań</u> w terenach MU jest rozwój zabudowy mieszkaniowej i mieszkaniowo – usługowej w zróżnicowanych formach oraz zabudowy usługowej wraz z pełną infrastrukturą techniczną i komunikacyjną, obejmującą m.in. drogi, dojazdy, garaże i parkingi. W terenach MU dopuszcza się możliwość realizacji zabudowy mieszkaniowej bez funkcji usługowej a także dopuszcza się możliwość realizacji obiektów o wyłącznej funkcji usługowej. Szczegółowe ustalenia dotyczące rodzaju programu usługowego (o charakterze komercyjnym lub publicznym) oraz proporcji wielkości i dominacji funkcji usługowej i mieszkaniowej dla poszczególnych obszarów określi miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego. Ustalenie na etapie opracowania planu

	<p>proporcji - przewagi funkcji usługowej nad mieszkaniową dotyczy zwłaszcza terenów położonych wzdłuż ciągów komunikacyjnych – dróg publicznych.</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>Uzupełniającym kierunkiem działań</u> w terenach MU jest zieleni, realizowana poprzez utrzymanie, kontynuację i powiększanie istniejących terenów zieleni stanowiących ważny element powiązań przyrodniczych. Uzupełniającym kierunkiem działań w terenach MU jest możliwość realizacji usług sportu i rekreacji oraz zabudowy rekreacji indywidualnej. • <u>Dopuszczalnym kierunkiem działań</u> w terenach MU jest możliwość realizacji obiektów związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej (w tym w formie drobnej wytwórczości), handlu hurtowego oraz obiektów składów i magazynów pod warunkiem braku uciążliwości prowadzonej działalności dla mieszkańców (m.in. hałasu, wibracji, zanieczyszczeń powietrza, w tym odoru) i nie kolidujące z funkcją podstawową terenu. Istniejąca działalność stwarzająca uciążliwości dla mieszkańców winna być sukcesywnie zastępowana inną, nieuciążliwą, ewentualnie prowadzona w taki sposób, aby jej uciążliwość dla mieszkańców była znacząco ograniczana lub eliminowana, w tym poprzez zastosowanie rozwiązań technicznych ograniczających uciążliwości lub minimalizowana poprzez realizację zieleni izolacyjnej. • W terenach MU zaleca się intensywne wykorzystanie terenów, zwłaszcza w obszarach wyposażonych w sieci i urządzenia infrastruktury technicznej i komunikacyjnej.
Minimalny wskaźnik terenu biologicznie czynnego	<ul style="list-style-type: none"> • 40%
Maksymalna powierzchnia zabudowy	<ul style="list-style-type: none"> • 50%
Maksymalna wysokość zabudowy	<ul style="list-style-type: none"> • 14 m

U (w obszarach: 2e, 2f, 4g, 6, 9a, 10c)	
TERENY ZABUDOWY USŁUG KOMERCYJNYCH	
Symbol jednostki	U
Kategorie przeznaczenia terenu – typy przeznaczeń	<ul style="list-style-type: none"> • Usługi komercyjne, • Usługi publiczne, • Usługi sportu i rekreacji, • Zabudowa mieszkaniowa, • Drobna wytwórczość, • Zieleni naturalna, • Zieleni urządzonej, • Wody powierzchniowe, • Infrastruktura.
Ustalenia szczegółowe	<ul style="list-style-type: none"> • <u>Podstawowym kierunkiem działań</u> w terenach U jest realizacja nowych obiektów usługowych wraz z pełną infrastrukturą techniczną i komunikacyjną, obejmującą m.in. drogi, dojazdy, garaże i parkingi. W obszarze oznaczonym numerem 9a dopuszcza się obiekty obsługi komunikacji z ograniczeniem do 3 kondygnacji.

	<ul style="list-style-type: none"> • <u>Uzupełniającym kierunkiem działań</u> w terenach U jest zielen, realizowana poprzez utrzymanie, kontynuację i powiększanie istniejących terenów zieleni stanowiących ważny element powiązań przyrodniczych. • <u>Dopuszczalnym kierunkiem działań</u> w terenach U jest możliwość realizacji usług publicznych oraz zabudowy (lub funkcji) mieszkaniowej w dostosowaniu do podstawowego przeznaczenia terenu. Szczegółowe ustalenia dotyczące dopuszczonej zabudowy mieszkaniowej winien określić opracowany dla tego terenu miejscowy plan. Dopuszcza się też możliwość realizacji obiektów związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej (w tym w formie drobnej wytwórczości), działalności produkcyjnej oraz obiektów składów i magazynów w zakresie i wielkości określonej na etapie opracowania planu miejscowego. Dopuszczalnym kierunkiem działań w terenach U jest również możliwość realizacji usług sportu i rekreacji. • W obszarze zmiany Studium nie wyznacza terenów dla lokalizacji obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000m². • W terenach U dopuszcza się możliwość lokalizacji urządzeń odnawialnych źródeł energii z zakresu fotowoltaiki, w tym o mocy przekraczającej 500kW • Na etapie opracowania planu miejscowego dla terenów U ustala się konieczność szczegółowego określenia zasad zagospodarowania, z zachowaniem ich istniejących walorów i z uwzględnieniem ich szczególnego charakteru, w tym przestrzeni publicznych, odniesienie się do warunków (lub zakazu) lokalizacji zabudowy tymczasowej jak również budynków o niskim standardzie architektonicznym.
Minimalny wskaźnik terenu biologicznie czynnego	<ul style="list-style-type: none"> • 15%
Maksymalna powierzchnia zabudowy	<ul style="list-style-type: none"> • 70%
Maksymalna wysokość zabudowy	<ul style="list-style-type: none"> • 15 m

P/U (w obszarach: 1a, 1d, 1e, 1f, 1g, 3e, 3f, 3h, 4a, 4b, 4c, 5a, 5b)	
TERENY ZABUDOWY PRODUKCYJNO - USŁUGOWEJ	
Symbol jednostki	P/U
Kategorie przeznaczenia terenu – typy przeznaczeń	<ul style="list-style-type: none"> • Przemysł, produkcja • Drobna wytwórczość, • Usługi komercyjne i publiczne, w tym usługi bezpieczeństwa i porządku publicznego, • Usługi sportu i rekreacji, • Zabudowa mieszkaniowa, • Zielen naturalna, • Zielen urządzona, • Wody powierzchniowe, • Infrastruktura.
Ustalenia szczegółowe	<ul style="list-style-type: none"> • <u>Podstawowym kierunkiem działań</u> w terenach P/U jest realizacja obiektów i urządzeń produkcyjnych i usługowych wraz z pełną infrastrukturą

	<p>techniczną i komunikacyjną obejmującą m.in. drogi, dojazdy, garaże i parkingi.</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>Uzupełniającym kierunkiem działań</u> w terenach PU jest zieleń, realizowana poprzez utrzymanie, kontynuację i powiększanie istniejących terenów zieleni stanowiących element izolujący te tereny od terenów sąsiadujących, w szczególności mieszkaniowych. Ponadto zieleń ta winna posiadać cechy korzystnie wpływające na krajobraz, np. poprzez przysłonięcie zazwyczaj dużych kubatur obiektów. • <u>Dopuszczalnym kierunkiem działań</u> w terenach P/U jest możliwość realizacji usług komercyjnych oraz zabudowy (lub funkcji) mieszkaniowej towarzyszącej - w dostosowaniu do podstawowego przeznaczenia terenu. Szczegółowe ustalenia dotyczące dopuszczonej zabudowy winien określić opracowany dla tego terenu miejscowy plan. Dopuszczalnym kierunkiem działań w terenach P/U jest również możliwość realizacji usług sportu i rekreacji a także utrzymanie istniejącej funkcji, w tym gospodarstw rolnych • W terenach P/U dopuszcza się możliwość lokalizacji urządzeń odnawialnych źródeł energii z zakresu fotowoltaiki, w tym o mocy przekraczającej 500kW (poza obszarami szczególnego zagrożenia powodzią) • Szczegółowe ustalenia dotyczące rodzaju dopuszczonej działalności produkcyjno- usługowej winien określić opracowany dla tego terenu miejscowy plan.
Minimalny wskaźnik terenu biologicznie czynnego	<ul style="list-style-type: none"> • 15%
Maksymalna powierzchnia zabudowy	<ul style="list-style-type: none"> • 70%
Maksymalna wysokość zabudowy	<ul style="list-style-type: none"> • 16 m

ZR (w obszarze: 1a, 1g, 1h, 10b)	
TERENY ZIELENI NIEURZĄDZONEJ I OTULINY CIEKÓW WODNYCH	
Symbol jednostki	ZR
Kategorie przeznaczenia terenu – typy przeznaczeń	<ul style="list-style-type: none"> • Zieleń naturalna, • Wody powierzchniowe, • Infrastruktura.
Zasięg terenów	<p>Tereny ZR obejmują enklawy terenów o szczególnie ważnym znaczeniu przyrodniczym, stanowiące podstawową część systemu niezbędnego dla ochrony bioróżnorodności środowiska przyrodniczego, pełniące rolę połączeń w systemie węzłów i korytarzy ekologicznych. Tereny ZR obejmują również obszary stanowiące bezpośrednie sąsiedztwo lasów, w części użytkowanych rolniczo (w tym jako łąki, pastwiska i sady) oraz tereny obudowy biologicznej wzdłuż cieków wodnych.</p>
Ustalenia szczegółowe	<ul style="list-style-type: none"> • <u>Podstawowym kierunkiem działań</u> w terenach ZR jest utrzymanie ich naturalnego charakteru. • W terenach ZR dopuszcza się możliwość realizacji dróg, parkingów (poza obszarami szczególnego zagrożenia powodzią), szlaków turystycznych pieszych i rowerowych, urządzeń związanych z obsługą turystów oraz

	<p>sieci, obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej a także urządzeń wodnych, w tym urządzeń służących ochronie przed powodzią i suszą. Ponadto, pod warunkiem zachowania przepisów odrębnych, w ww. terenach dopuszcza się możliwość zalesień (poza obszarami szczególnego zagrożenia powodzią).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Istniejącą zabudowę – w ramach istniejącego siedliska, nie wydzielonego na rysunku Studium - pozostawia się do utrzymania z dopuszczeniem zmiany sposobu użytkowania na cele agroturystyki, pod warunkiem ustalenia na etapie opracowania projektu planu miejscowego zakresu i sposobu utrwalania siedliska. • W terenach ZR w sytuacji, gdy układ drogowy stanowi barierę dla przemieszczania się zwierząt ustala się konieczność lokalizacji bezpiecznych przejść dla zwierząt. • Obiekty małej architektury oraz urządzenia związane z obsługą turystów należy trwale związać z gruntem.
Minimalny wskaźnik terenu biologicznie czynnego	<ul style="list-style-type: none"> • 90%
Maksymalna powierzchnia zabudowy	<ul style="list-style-type: none"> • 5%

Symbolem KDZ oznaczono teren komunikacji – istniejącej drogi publicznej klasy zbiorczej.

W granicach obszarów szczególnego zagrożenia powodzią nie dopuszcza się realizacji parkingów, nowej zabudowy, urządzeń odnawialnych źródeł energii oraz zalesień. Obiekty małej architektury oraz urządzenia związane z obsługą turystów należy trwale związać z gruntem.

Rysunek zmiany studium wskazuje docelowe funkcje podstawowe dla obszarów nią objętych. Zakłada się, że całościowe wypełnienie ustaleń wskazanych w rysunku zmiany studium nastąpi poprzez uchwalanie planów miejscowych w długoletniej perspektywie, należy więc uznać za nie naruszające ustaleń studium podejmowanie uchwał w sprawie uchwalenia planów miejscowych etapowo, tj. stopniowe uruchamianie nowych terenów inwestycyjnych w zależności od ograniczeń wynikających z przepisów odrębnych, rozwoju niezbędnej infrastruktury komunikacyjnej i technicznej oraz posiadanych środków. Na obszarach inwestycyjnych wskazanych jako obszary przeznaczone pod zabudowę, których uruchomienie nastąpi w późniejszej perspektywie czasowej, należy w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego zachować dotychczas obowiązujące przeznaczenie podstawowe lub przeznaczenie zgodne z użytkowaniem faktycznym.

Należy dopuścić różnice wynikające m. in. ze skali opracowań, różnic pomiędzy podkładami mapowymi, na których są one wykonywane oraz indywidualnych charakterów tych dokumentów, z uwzględnieniem faktu, iż Studium jest opracowaniem określającym jedynie politykę przestrzenną gminy, na podkładzie topograficznym, w skali nie odpowiadającej skali planu miejscowego.

Przy opracowaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego należy uwzględnić następujące ogólne wytyczne:

- **w zakresie przeznaczenia terenów:**
 - w zmianie studium przedstawia się zgeneralizowany obraz przeznaczenia każdego z terenów, tzn. że określone na rysunku przeznaczenie terenu oznacza funkcję dominującą (a nie wyłączną) i może być uzupełnione innymi funkcjami, które jednak nie mogą być przeciwstawne funkcji dominującej oraz nie mogą pogarszać warunków jej funkcjonowania, z uwzględnieniem przeznaczenia ustalonego w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego,

- przeznaczenie dopuszczone w poszczególnych terenach może zostać zrealizowane poprzez wydzielenie odrębnych terenów o tym przeznaczeniu w planach miejscowych lub ustalenie funkcji jako dopuszczalnej,
 - we wszystkich terenach dopuszcza się jako zgodne z ustaleniami zmiany studium wprowadzanie ograniczeń dotyczących zasad kształtowania zabudowy oraz wskaźników urbanistycznych mających na celu zachowanie jednorodności danego układu przestrzennego,
 - we wszystkich terenach dopuszcza się, przy zachowaniu zgodności z przepisami odrębnymi jako zgodne z ustaleniami studium wyznaczenie w planach miejscowych niewyznaczonych w studium:
 - sieci i urządzeń infrastruktury technicznej,
 - dróg publicznych i wewnętrznych,
 - terenów przeznaczonych pod parkingi,
 - terenów zieleni publicznej oraz innych form zieleni towarzyszącej poszczególnym funkcjom terenów,
 - dopuszcza się jako zgodne z ustaleniami zmiany studium przeznaczenie na cele niebudowlane obszarów, dla których studium ustala możliwość zabudowy a ograniczenia w zainwestowaniu stanowią przepisy odrębne, w tym dla terenów zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych i obszarów szczególnego zagrożenia powodzią, ze względu na uszczegółowienie granic terenów w skali planu miejscowego.
 - we wszystkich terenach, w których dopuszcza się lokalizację zabudowy mieszkaniowej dopuszcza się, jako zgodne z ustaleniami studium, lokalizowanie budynków mieszkań socjalnych w formie zabudowy jaką przewidziano w studium,
 - w terenach P/U dopuszcza się uzupełnienie przeznaczenia podstawowego o możliwość realizacji urządzeń i obiektów infrastruktury komunalnej,
 - rozbudowę oraz budowę nowej zabudowy dopuszcza się pod warunkiem zgodności z ustaleniami określonymi dla poszczególnych terenów w ramach wskazanych kierunków rozwoju, przy czym we wszystkich terenach dopuszcza się, jako zgodne z ustaleniami studium:
 - utrzymanie istniejącej zabudowy zrealizowanej w oparciu o prawomocne decyzje administracyjne z możliwością jej remontów i przebudowy i jednorazowej rozbudowy o nie więcej niż 30% powierzchni zabudowy, oraz nadbudowy polegającej na adaptacji poddasza nieużytkowego na cele użytkowe bez zmiany wysokości budynku
 - ustalenie terenów przeznaczonych pod zabudowę w oparciu o wydane prawomocne decyzje administracyjne
 - utrzymanie przeznaczenia z obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.
 - układ komunikacyjny wskazany na rysunku zmiany Studium ma orientacyjny przebieg i nie obejmuje w pełni lokalnego układu komunikacyjnego; o szczegółowej lokalizacji i technicznych rozwiązaniach projektowych dróg oraz ścieżek rowerowych stanowić będzie miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, w ramach którego możliwa jest korekta przebiegu poszczególnych dróg, ich klas a także uzupełnienie układu komunikacyjnego lub rezygnacja z poszczególnych jego elementów. W przypadku zmiany przebiegu trasy komunikacyjnej lub rezygnacji z trasy komunikacyjnej na etapie planu miejscowego w korytarzu przebiegu drogi należy przyjąć przeznaczenie terenów sąsiednich,
 - przedstawione na rysunku zmiany studium przebiegi sieci infrastruktury technicznej oraz lokalizacje związanych z nimi urządzeń określają podstawowe zasady obsługi terenu w zakresie infrastruktury technicznej. Szczegółowy przebieg sieci oraz lokalizacja urządzeń infrastruktury określi plan miejscowy. Sieci i urządzenia infrastruktury technicznej mogą być ponadto realizowane w każdym z przeznaczeń określonych w studium pod warunkiem zgodności z przepisami odrębnymi,
- **w zakresie parametrów zabudowy i zagospodarowania terenów:**

- we wszystkich terenach dopuszcza się jako zgodne z ustaleniami studium wprowadzanie ograniczeń dotyczących zasad kształtowania zabudowy oraz wskaźników urbanistycznych mających na celu zachowanie jednorodności danego układu przestrzennego oraz ochrony przyrody, środowiska naturalnego i krajobrazu,
- podane parametry i wskaźniki urbanistyczne są traktowane jako graniczne wytyczne; lokalizacja zabudowy w konkretnych warunkach musi spełniać przede wszystkim ustalenia prawa, odnoszące się do: minimalnych odległości od granic działek sąsiednich, komunikacji, elementów uzbrojenia infrastruktury technicznej,
- określone wskaźniki podlegają uszczegółowieniu na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, w dostosowaniu do regulacji wynikających z przepisów odrębnych, m.in. wynikających z położenia w poszczególnych strefach. W uzasadnionych przypadkach Studium dopuszcza korektę w planie miejscowym określonych granicznych parametrów i wskaźników maksymalnie o +/- 10 punktów procentowych dla wskaźników określonych w procentach oraz o maksymalnie o +/- 10% w przypadku pozostałych wskaźników,
- dla obiektów usług, produkcji oraz budynków przemysłowych dopuszcza się zmianę wysokości zabudowy wynikającą z przesłanek technologicznych, przy czym wartość ta nie może wzrosnąć o więcej niż 3 m,
- określone wskaźniki (maksymalna powierzchnia zainwestowania, minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej i maksymalna wysokość zabudowy) nie dotyczą usług publicznych, dla których na etapie sporządzania planów miejscowych wskaźniki te mogą zostać określone stosownie do potrzeb,
- dla terenów, których istniejące zagospodarowanie przekracza określone w studium parametry i wskaźniki, ustalenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego mogą ustalać je zgodnie ze stanem istniejącym pod warunkiem, iż nie narusza to przepisów odrębnych oraz pozostałych ustaleń studium, w szczególności ustaleń dotyczących celów i kierunków zagospodarowania przestrzennego określonych w polityce przestrzennej gminy,
- w przypadku, gdy wskaźniki określone w obowiązujących planach miejscowych przekraczają te wskazane w studium, dopuszcza się ich utrzymanie na poziomie określonym w planie z możliwością ustalenia korekty o nie więcej niż 10% określonej wartości wyłącznie w przypadku przekroczenia tych wskaźników także w stanie istniejącym.

3. OBSZARY ORAZ ZASADY OCHRONY ŚRODOWISKA I JEGO ZASOBÓW, OCHRONY PRZYRODY, KRAJOBRAZU, W TYM KULTUROWEGO I UZDROWISK

3.1. Podstawowe kierunki ochrony środowiska przyrodniczego i jego zasobów

Całokształt zagadnień związanych ze środowiskiem przyrodniczym obejmuje budowę geologiczną, rzeźbę terenu, naturalne cechy krajobrazu, gleby, stosunki wodne, w tym zagrożenia powodziowe, jakość powietrza i klimat akustyczny, a także elementy wpływające na bioróżnorodność terenów gminy.

Za najistotniejsze zasady którymi kierować się należy w zakresie ochrony środowiska przyjmuje się:

- zachowanie terenów o dużych wartościach przyrodniczych i krajobrazowych,
- utrzymanie różnorodności biologicznej,
- dążenie do racjonalnego użytkowania zasobów naturalnych,
- ograniczenie możliwości realizacji inwestycji mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko oraz ograniczenie oddziaływania inwestycji do granic nieruchomości do której użytkownik posiada tytuł prawny,

- kształtowanie trwałej sieci korytarzy ekologicznych
- ochronę gleb, wód powierzchniowych i podziemnych oraz ich jakości,
- ochronę powietrza w tym poprzez wykorzystanie paliwa czystego ekologicznie w źródłach ciepła, z zastosowaniem technologii zapewniających minimalne wskaźniki emisji gazów i pyłów lub alternatywnych źródeł energii, z równoczesnym zwiększaniem wykorzystania odnawialnych źródeł energii (inwestycje zmierzające do ograniczenia emisji zanieczyszczeń pyłowych i gazowych do powietrza, konwersji istniejących systemów ogrzewania w systemy bardziej przyjazne dla środowiska oraz poprawy efektywności energetycznej, inwestycje w infrastrukturę służącą do produkcji i przesyłu energii odnawialnej)

3.2. Obszary objęte ochroną prawną

Tereny oznaczone numerem **8 b, 8c, 8d, 8 e** znajdują się w granicach Południowomałopolskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, gdzie obowiązują przepisy odrębne w tym przepisy Uchwały Nr XX/274/20 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 27 kwietnia 2020 roku (Dz. Urz. Woj. Małopolskiego z dnia 22 maja 2020 r. poz. 3482).

Rozporządzenie zawiera ustalenia dotyczące czynnej ochrony ekosystemów leśnych, nieleśnych oraz wodnych, w celu zachowania ich trwałości oraz zwiększania różnorodności biologicznej. Ustalenia te wprowadzone do polityki przestrzennej na poziomie regionalnym i lokalnym, a następnie uwzględnione w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, wpływają zasadniczo na ochronę krajobrazu obszarów wiejskich.

Na terenie obszaru zakazuje się (poza wyjątkami wymienionymi w uchwale):

- 1) realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko;
- 2) likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;
- 3) wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt,
a także minerałów;
- 4) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym lub przeciwoświszkowym lub utrzymaniem, budową, odbudową, naprawą lub remontem urządzeń wodnych;
- 5) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybactwa;
- 6) likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych;
- 7) budowania nowych obiektów budowlanych w wyznaczonych strefach zgodnie z mapą stanowiącą załącznik nr 2 do uchwały oraz w pasie szerokości 10 m od:
 - a) linii brzegów rzek wskazanych na mapie stanowiącej załącznik nr 4 do uchwały, w ich rzeczywistym przebiegu w terenie,
 - b) linii brzegów naturalnych zbiorników wodnych,

c) zasięgu lustra wody w sztucznych zbiornikach wodnych usytuowanych na wodach płynących przy normalnym poziomie piętrzenia określonym w pozwoleniu wodnoprawnym, o którym mowa w art. 389 pkt 1 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r.– Prawo wodne:

- z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej.

W obszarach położonych w granicach Południowomałopolskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu należy kłaść naciska na:

- zachowanie istniejących cieków wraz z ich obudową biologiczną,
- zapewnienie drożności wód płynących i prawidłowego ich utrzymania. Dopuszcza się techniczne umocnienie koryt cieków w zakresie wynikającym z realizacji zadań związanych z utrzymaniem wód oraz ochroną przeciwpowodziową,
- zakaz lokalizacji nowych obiektów budowlanych innych niż obiekty i urządzenia wodne, obiekty i urządzenia infrastruktury drogowej, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej, w odległości w pasie szerokości 10 m od:
 - a) linii brzegów rzek wskazanych na mapie stanowiącej załącznik nr 4 do uchwały, w ich rzeczywistym przebiegu w terenie,
 - b) linii brzegów naturalnych zbiorników wodnych,
 - c) zasięgu lustra wody w sztucznych zbiornikach wodnych usytuowanych na wodach płynących przy normalnym poziomie piętrzenia określonym w pozwoleniu wodnoprawnym, o którym mowa w art. 389 pkt 1 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r.– Prawo wodne,
- zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, w rozumieniu przepisów odrębnych, za wyjątkiem elementów infrastruktury transportowej, komunikacyjnej i technicznej.
- - dopuszcza się techniczne umocnienie koryt cieków i rowów w zakresie wynikającym z realizacji zadań związanych z utrzymaniem wód, ochroną przeciwpowodziową oraz realizacją przepustów, wykonaniem wylotów kanalizacji i przejść sieci infrastruktury.

3.3. Korytarze ekologiczne

Objęte zmianą studium tereny oznaczone numerami: **1a, 1i, 1j, 2g, 3a, 3b, 3c, 3d, 3e, 3f, 3g, 4a, 4b, 4c, 4d, 4e, 8b, 8c** znajdują się w zasięgu wskazanych w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Małopolskiego korytarzy ekologicznych w tym wyznaczonych według opracowania RDOŚ w Krakowie, na podstawie zrealizowanego projektu „Rozbudowa bazy danych przestrzennych o korytarzach ekologicznych w Małopolsce (2013) oraz korytarzy według W. Jędrzejewskiego. Są to ważne z punktu widzenia utrzymania różnorodności gatunkowej i genetycznej tereny przyrodnicze.

Regionalne korytarze ekologiczne tworzą sieć niezbędnych powiązań pomiędzy obszarami węzłowymi, zapewniając ciągłość całego systemu i przeciwdziałając jego fragmentacji gwarantując warunki dla utrzymania bioróżnorodności gatunkowej i genetycznej poszczególnych ekosystemów.

Zagospodarowanie przestrzenne korytarzy ekologicznych winno być ukierunkowane na:

- zachowanie ich ciągłości, polegającej na utrzymaniu terenów przyrodniczych stanowiących koncentracje i naturalne trasy migracji zwierząt i roślin;
- utrzymanie terenów leśnych, szczególnie drzewostanów starych oraz zalesianie nowych terenów z uwzględnieniem wymagań ekologii, zachowania walorów widokowych oraz zgodnie z obowiązującymi planami urządzania lasu – szczególną ochronę należy zapewnić lasom glebochronnym i wodochronnym;
- ochronę naturalnych dolin rzek i potoków przed zainwestowaniem, zapewnienie drożności cieków wodnych wraz z ich obudową biologiczną;
- zachowanie terenów podmokłych, łąk wilgotnych, terenów bagiennych w stanie naturalnym;

- ograniczenie ingerencji turystycznej w rejonach siedlisk i tras migracji zwierząt;
- w przypadku korytarzy biegnących przez tereny zabudowy rozproszonej, zachowanie powiązań przyrodniczych (zakaz tworzenia nowych barier, przegradzania istniejących tras migracji);
- zapewnienie przejść i połączeń w formie sztucznej w miejscach kolizji.

4. OBSZARY I ZASADY OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ

Na obszarze zmiany studium nie występują obiekty dziedzictwa kulturowego wpisane do rejestru zabytków, gminnej ewidencji zabytków a także strefy nadzoru archeologicznego (stanowiska archeologiczne) oraz dobra kultury współczesnej.

Tereny objęte zmianą studium oznaczone numerem **10b** oraz **10c** położone są w granicach strefy ochrony konserwatorskiej, wokół zabytkowego cmentarza wojennego nr 368 z okresu I wojny światowej oraz cmentarza żołnierzy radzieckich z II wojny światowej pod nr rej. Ks. A-629.

W strefie ochrony konserwatorskiej ustala się konieczność celowego kształtowania zagospodarowania terenu w sposób, który pozwoli na zachowanie właściwej ekspozycji obszarów i obiektów objętych ochroną konserwatorską; szczegółowe działania ochronne w tej strefie winny zostać ustalone w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego i mieć na celu zachowanie przedpola widokowego obszarów i obiektów objętych ochroną.

5. KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMÓW KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

Podstawowym zadaniem systemów infrastruktury technicznej jest obsługa mieszkańców i innych podmiotów działających w obrębie miasta Limanowa, na poziomie akceptowanych standardów jakościowych i ilościowych, z możliwie największą niezawodnością.

Wyznaczony na rysunku zmiany Studium przebieg infrastruktury technicznej, nie wyklucza na etapie projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego:

- uściślenia przebiegu wyznaczonych elementów infrastruktury technicznej i komunikacyjnej, mając na uwadze warunki w szczególności przepisów z zakresu ochrony środowiska, przyrody oraz ochrony gruntów rolnych i leśnych,
- wyznaczanie innych niż na rysunku studium obiektów, urządzeń i sieci infrastruktury technicznej, w sposób nie kolidujący z innymi ustaleniami studium, zachowując warunki przepisów odrębnych.

5.1. Kierunki rozwoju systemów komunikacji

Układ drogowy

Główne cele polityki komunikacyjnej koncentrują się na:

- zapewnieniu użytkownikom terenów dogodnej dostępności do celów podróży w akceptowanych standardach podróżowania przy jednoczesnej minimalizacji transportochłonności układu komunikacyjnego,
- eliminacji bądź łagodzeniu uciążliwości funkcjonalnych i środowiskowych powstających w wyniku rozbudowy tego układu,

Realizacja polityki winna być realizowana z uwzględnieniem wytycznych:

- lokalizacja nowych zamierzeń inwestycyjnych w nawiązaniu do istniejącego układu dróg międzyregionalnych i regionalnych,
- dopuszcza się uzupełnienie układu drogowego na etapie sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego z uwzględnieniem wymagań techniczno – obronnych wynikających z potrzeb obronności państwa oraz przepisów odrębnych.
- obsługę komunikacyjną terenów objętych studium należy zapewnić bezpośrednio z przyległych dróg publicznych lub pośrednio poprzez drogi wewnętrzne, dojazdy lub ustanowioną służebność przejazdu,
- egzekwowanie w procesie decyzyjnym utrzymania minimalnych linii zabudowy i linii zabudowy mieszkaniowej przy istniejących drogach krajowych, wojewódzkich i powiatowych w oparciu o ustalenia dotyczące stref ochronnych i stref ograniczonego zagospodarowania i użytkowania terenu,

Zmiana studium w obszarze o nr 9b polega na likwidacji rezerwy terenowej pod lokalizację drogi GP.

Parkowanie i miejsca postojowe:

- miejsca parkingowe dla samochodów należy zapewnić na działce w granicach terenu, na którym zlokalizowana jest inwestycja.
- liczbę miejsc postojowych dla poszczególnych funkcji zabudowy, w tym miejsc przeznaczonych na parkowanie pojazdów zaopatrzonych w kartę parkingową, należy określić na etapie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

5.2. Kierunki rozwoju systemów infrastruktury technicznej

Gospodarka wodno-ściekowa

Planowane kierunki działań:

- dopuszcza się budowę, rozbudowę i przebudowę sieci wodociągowej, kanalizacyjnej, sanitarnej oraz deszczowej na całym obszarze zmiany.
- do czasu realizacji miejskiej sieci wodociągowej i kanalizacyjnej lub w przypadku ich braku dopuszcza się korzystanie z indywidualnych ujęć wody oraz indywidualnych rozwiązań kanalizacyjnych.
- w przypadku braku dostępu do kanalizacji deszczowej wprowadza się możliwość odprowadzania wód na teren własny działki do zbiorników retencyjnych.
- w odprowadzaniu wód opadowych i roztopowych narażonych na zanieczyszczenie, należy uwzględnić realizację urządzeń zapewniających pełną ochronę przed przenikaniem zanieczyszczeń do gruntu oraz poprzez odpowiednie podczyszczanie tych wód do norm zawartych w przepisach odrębnych.
- zaopatrzenie w wodę do celów przeciwpożarowych zgodnie z przepisami odrębnymi.

Działania powinny być podporządkowane poprawie jakości życia mieszkańców oraz zlikwidowanie zagrożeń dla środowiska wynikających z wprowadzania do wód i gleb nieczystości ze zbiorników przydomowych

Zaopatrzenie w energię elektryczną

Dopuszcza się rozbudowę i modernizację sieci elektroenergetycznej w formie linii napowietrznych, kablowych, napowietrzno-kablowych średniego i niskiego napięcia wraz z przyłączami oraz budowę

stacji transformatorowych. Dopuszcza się także zaopatrzenie w ciepło z lokalnych kotłowni oraz kolektorów słonecznych i innych alternatywnych odnawialnych źródeł ciepła. Korzystanie z lokalnych kotłowni odbywać się może przy zapewnieniu braku negatywnego oddziaływania na środowisko.

W ramach zmiany studium wskazuje się przebieg planowanej linii energetycznej kablowej 110 kV relacji Muchówka – Łososina.

Zaopatrzenie w energię cieplną

Ze względu na ochronę powietrza atmosferycznego koniecznym jest:

- wykorzystanie w źródłach ciepła paliw czystych ekologicznie oraz instalację urządzeń ograniczających emisję gazów i pyłów do powietrza, ze szczególnym uwzględnieniem wytycznych zawartych w przepisach obowiązujących na szczeblu wojewódzkim;
- budowa urządzeń wykorzystujących alternatywne źródła energii.

Planowane kierunki działań:

- utrzymanie i modernizacja istniejących źródeł ciepła,
- wykorzystanie paliw czystych ekologicznie w źródłach ciepła oraz instalację urządzeń ograniczających emisję gazów i pyłów do powietrza atmosferycznego, np. zestawy solarne, pompy ciepła, kolektory słoneczne.

Zaopatrzenie w gaz

Funkcjonujący system zaopatrzenia w gaz dostosowany jest do obecnego zapotrzebowania. Istniejące stacje redukcyjno-pomiarowe posiadają przepustowość wystarczającą dla zapewnienia odpowiedniej ilości gazu dla nowych odbiorców, a istniejące sieci gazowe posiadają rezerwy zapewniające zaspokojenie potrzeb dla celów komunalno-bytowych i grzewczych. W związku z powyższym ustala się utrzymanie dotychczasowych zasad zaopatrzenia w gaz poprzez wykorzystanie istniejących sieci gazowych, które będą sukcesywnie modernizowane i rozbudowywane stosownie do aktualnie występujących potrzeb.

Telekomunikacja

Planowane kierunki działań w zakresie telekomunikacji:

- utrzymanie i modernizacja rozdzielczych sieci telekomunikacyjnych;
- rozbudowa sieci telekomunikacyjnych rozdzielczych w nowych terenach przeznaczonych do zabudowy;
- budowa sieci internetowej i światłowodowej w Gminie oraz zapewnienie dostępu do Internetu wszystkim wyrażającym taką potrzebę mieszkańcom;
- dopuszczenie lokalizacji inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej, jeśli taka inwestycja zgodna jest z przepisami odrębnymi.

Gospodarka odpadami

Na obszarze objętym zmianą Studium nie planuje się wyodrębnienia terenów lokalizacji obiektów gospodarki odpadami takich jak składowisko odpadów lub Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów

Komunalnych - przewiduje się gospodarkę odpadami zgodnie z polityką i zasadami obowiązującymi dla miasta Limanowa.

Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków

Planowane kierunki działań:

- utrzymanie istniejących urządzeń i sieci kanalizacyjnych;
- sukcesywne podłączanie obiektów do kanalizacji oraz rozbudowa sieci.

Działania w zakresie odprowadzania i oczyszczania ścieków powinny zapewnić wymagane standardy obsługi mieszkańców, tj. skanalizowanie w jak najkrótszym czasie wszystkich terenów zabudowanych, za wyjątkiem obszarów z zabudową mieszkaniową rozproszoną, gdzie budowa kanalizacji jest nieuzasadniona ekonomicznie.

Na obszarze nie objętym zbiorowym systemem kanalizacji sanitarnej:

- dopuszcza się stosowanie zbiorników bezodpływowych do gromadzenia ścieków oraz indywidualnych systemów oczyszczania ścieków,
- obowiązuje wyeliminowanie zrzutów nieoczyszczonych ścieków do wód powierzchniowych lub do ziemi i zahamowanie degradacji środowiska gruntowo-wodnego.

Planowane działania mają na celu poprawę jakości życia mieszkańców oraz zlikwidowanie zagrożeń dla środowiska wynikających z wprowadzania do wód i gleb nieczystości ze zbiorników przydomowych.

Odnawialne źródła energii

Polityka w zakresie odnawialnych źródeł energii realizowana będzie w oparciu o:

- urządzenia fotowoltaiczne wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 500 kW poprzez dopuszczenie:
 - urządzeń wolnostojących oraz innych niż wolnostojące w terenach usługowych i produkcyjno - usługowych,
 - urządzeń innych niż wolnostojące w pozostałych terenach przeznaczonych pod zabudowę;
- pompy ciepła i geotermię, w tym o mocy przekraczającej 500 kW - we wszystkich terenach przeznaczonych pod zabudowę,
- inne obiekty i instalacje służące pozyskiwaniu energii ze źródeł odnawialnych o mocy nie przekraczającej 500 kW, przy czym obowiązuje zakaz lokalizacji biogazowni oraz urządzeń wytwarzających energię z wiatru za wyjątkiem mikroinstalacji.

Ustala się, iż strefy ochronne związane z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu zamykają się w granicach terenów, na których dopuszczono ich realizację.

W granicach stref ochrony konserwatorskiej lokalizacja urządzeń fotowoltaicznych może zostać ograniczona lub wyeliminowana ze względu na ochronę konserwatorską.

6. OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU LOKALNYM I PONADLOKALNYM

6.1. Obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym

Na obszarze objętym zmianą Studium nie planuje się realizacji inwestycji o znaczeniu lokalnym.

6.2. Obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym

Na obszarze objętym zmianą Studium przewiduje się realizację inwestycji o znaczeniu ponadlokalnym, tj. projektowanej linii energetycznej kablowej 110 kV relacji Muchówka – Łososina.

7. OBSZARY, DLA KTÓRYCH OBOWIĄZKOWE JEST SPORZĄDZENIE MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH

Obowiązek sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego ustalony Studium wynika z istniejących uwarunkowań oraz planowanego rozwoju Gminy, w myśl przepisów ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, która mówi: plan miejscowy sporządza się obowiązkowo, jeżeli wymagają tego przepisy odrębne:

W Studium określa się w szczególności: obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych, w tym:

- *obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości* – w granicach zmiany studium nie wyznacza się obszarów wymagających przeprowadzenia scaleń i podziałów,
- *obszary rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2 000 m²* w granicach zmiany studium nie wyznacza się obszarów *rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2 000 m²*
- *obszary przestrzeni publicznej* – jako przestrzeń publiczną, należy rozumieć powszechnie dostępne miejsca w strukturze funkcjonalno-przestrzennej miasta, służące zaspokajaniu potrzeb ogółu użytkowników. Na obszarze zmiany Studium nie wyznacza się obszarów przestrzeni publicznej.

8. OBSZARY, DLA KTÓRYCH GMINA ZAMIERZA SPORZĄDZIĆ MIEJSCOWY PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO, W TYM OBSZARY WYMAGAJĄCE ZMIANY PRZEZNACZENIA GRUNTÓW ROLNYCH I LEŚNYCH NA CELE NIEROLNICZE I NIELEŚNE

8.1. Obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego

Wszystkie obszary znajdujące się w granicach zmiany studium wskazuje się jako obszary, dla których celowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

8.2. Obszary wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne

Na obszarze objętym zmianą Studium występują grunty leśne, dla których wskazano inny niż leśny kierunek rozwoju. Tym samym dla gruntów tych konieczne będzie uzyskanie zgody na przeznaczenie gruntów leśnych na cele nieleśne w procedurze miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Grunty rolne nie wymagają uzyskania zgody na przeznaczenie na cele nierolnicze z uwagi na położenie w obszarze administracyjnym miasta.

9. KIERUNKI I ZASADY KSZTAŁTOWANIA ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ

Na obszarze zmiany Studium dla rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej zakłada się kształtowanie oraz zasady zagospodarowania przestrzennego zgodne z ustaleniami obowiązującego Studium.

10. OBSZARY SZCZEGÓLNEGO ZAGROŻENIA POWODZIĄ ORAZ OBSZARY OSUWANIA SIĘ MAS ZIEMNYCH

Przedmiotem działań gminy na terenach zagrożonych występowaniem ruchów osuwiskowych lub narażonych na niebezpieczeństwo powodzi jest minimalizacja zagrożeń dla ludzi i mienia.

10.1. Zagrożenie ruchami osuwiskowymi

Zagrożenia naturalne występujące na obszarze miasta związane są z ruchami powierzchni ziemi - zjawiskami powodującymi osuwanie się powierzchni ziemi na skutek działania czynników klimatycznych oraz sił przyrody. Obszar miasta jest dość zróżnicowany pod względem częstości, typu i charakteru poszczególnych osuwisk a także obszarów zagrożonych ruchami masowymi ziemi.

W zakresie terenów objętych zmianą studium:

- Osuwiska aktywne okresowo występują w obszarach zmiany studium oznaczonych nr **1a, 3b**
- Osuwiska nieaktywne występują w obszarach zmiany studium oznaczonych nr **5a, 5c, 8 b, 8c, 8d**.
- Tereny zagrożone osuwaniem się mas ziemnych występują w obszarach zmiany studium oznaczonych nr **3b, 3c, 3d, 3e, 3f, 3g, 3h, 4d, 5c, 8b, 8c, 8d, 10a, 10b**.

W zależności od rodzaju i stopnia zagrożenia konieczne jest postępowanie mające na celu zminimalizowanie i ograniczenie ewentualnego ryzyka i szkód związanych z możliwością wystąpienia ruchów masowych w poszczególnych obszarach osuwiskowych oraz ich strefach buforowych (20 m powyżej niszy osuwiska).

W terenach przewidzianych pod zabudowę lub infrastrukturę techniczną, istniejące zainwestowanie pozostawia się do utrzymania. Dopuszcza się możliwość realizacji nowych budynków z koniecznością przestrzegania warunków posadowienia obiektów budowlanych określonych w dokumentacji wykonanej zgodnie z przepisami odrębnymi, wskazującej na możliwość bezpiecznej realizacji inwestycji w zakresie budowy obiektów budowlanych i zagospodarowania terenu. Tereny już zabudowane, na których występują tego typu osuwiska powinny podlegać kontroli przy wykonywaniu wykopów, nasypów lub prac powodujących zmianę stosunków wodnych.

W terenach osuwisk i terenach zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych dopuszcza się budowę i rozbudowę dróg oraz sieci i urządzeń infrastruktury technicznej pod warunkiem wykonania dokumentacji geologicznej zgodnej z przepisami odrębnymi oraz spełnienia zawartych w niej zaleceń.

W obszarach znajdujących się w zasięgu osuwisk, dla których zmiana studium ustala tereny przeznaczone pod zainwestowanie, na etapie opracowania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego lub ich zmian wskazuje się na konieczność weryfikacji zasięgu i stopnia aktywności osuwisk w celu oceny możliwości zainwestowania terenu, ze względu na skalę opracowania dokumentu studium oraz szczegółowość badań na etapie opracowania Mapy osuwisk i terenów zagrożonych ruchami masowymi” oraz kart dokumentacyjnych osuwisk. Dopuszcza się ponadto odstępstwo od ujętych w studium zasad dotyczących zagospodarowania terenów, w oparciu o indywidualne wytyczne dokumentacji sporządzonych na podstawie przepisów odrębnych.

10.2. Zagrożenie powodziowe

W granicach zmiany studium występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią, gdzie:

- prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi raz na 10 lat (Q 10%) – obszary oznaczone numerem **1a, 1g, 4b i 9b**
- prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat (Q 1%) – obszary oznaczone numerem **1a, 1g, 4b, 9a i 9b**

Ponadto na terenie objętym zmianą studium występują obszary, gdzie prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi 0,2%, a które nie stanowią obszarów szczególnego zagrożenia powodzią w myśl przepisów ustawy Prawo wodne – obszary oznaczone numerem **1a, 1c, 1g, 2a, 2e, 2f, 4b, 7a, 9a i 9b**.

Dla obszarów szczególnego zagrożenia powodzią obowiązują nakazy, zakazy i ograniczenia wynikające z przepisów ustawy Prawo wodne.

Ograniczenie zagrożenia powodziowego jest możliwe również poprzez:

- podjęcie działań mających na celu wyłączenie lub znaczne ograniczenie możliwości zabudowy terenów zagrożonych;
- regulację cieków i potoków oraz uporządkowanie ich dolin dla zapewnienia swobodnego przepływu wód w okresie wezbrań; zakres działań powinien uwzględnić ochronę ekosystemów przyrzecznych;
- poprawę stanu infrastruktury odprowadzającej wody opadowe m.in. poprzez udrożnienie rowów i przepustów, oczyszczenie koryt rzek.

Poza jakością funkcjonowania systemu odprowadzania wód opadowych, ważnym czynnikiem ograniczającym rozmiary powodzi jest zdolność retencyjna zlewni, oparta m.in. na naturalnej powierzchni pokrytej roślinnością, szczególnie leśną, z której odpływa mniej wody niż w przypadku powierzchni bez pokrywy, a tym bardziej sztucznie uszczelnionej. Zdolność retencyjna zależy także od sieci cieków i zbiorników pełniących funkcje retencyjne. Konieczne jest zatem zwiększenie zdolności retencyjnej obszaru m.in. poprzez dolesienia oraz zachowanie lub przywrócenie naturalnej retencji dolin rzecznych w terenach zurbanizowanych.

Powyższe zagadnienia, dotyczące ochrony przed powodzią, zgodnie z obowiązującymi zakazami, nakazami, ograniczeniami i dopuszczeniami wynikającymi z przepisów odrębnych, winny być szczegółowo analizowane a następnie uwzględniane w sporządzanych opracowaniach planistycznych.

W zmianie Studium nie wskazuje się nowych terenów budowlanych w obszarze szczególnego zagrożenia powodzią. Uszczegółowienie zakazów i nakazów wynikających z przepisów odrębnych dla ww. terenów, nastąpi na etapie sporządzania planów miejscowych.

11. OBIEKTY I OBSZARY, DLA KTÓRYCH WYZNACZA SIĘ W ZŁOŻU KOPALINY FILAR OCHRONNY

Nie wyznacza się obiektów i obszarów, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny ze względu na brak ich występowania na obszarze objętym zmianą Studium.

12. OBSZARY POMNIKÓW ZAGŁĄDY I ICH STREF OCHRONNYCH ORAZ OBOWIĄZUJĄCE NA NICH OGRANICZENIA PROWADZENIA DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ

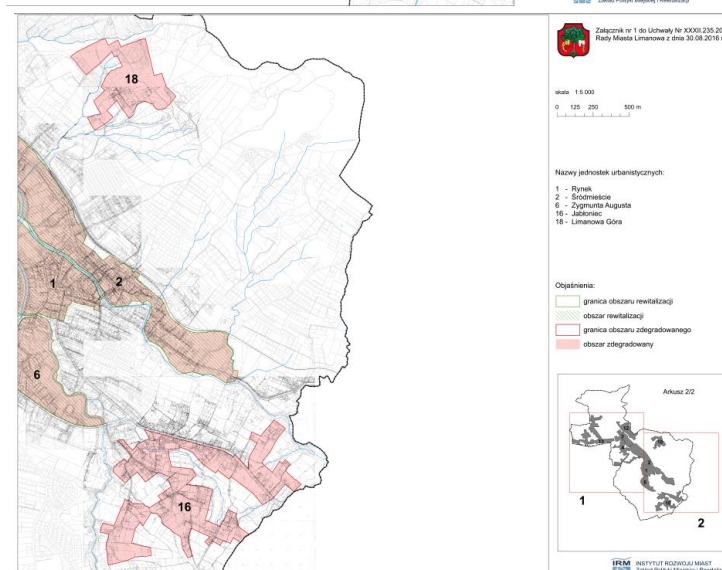
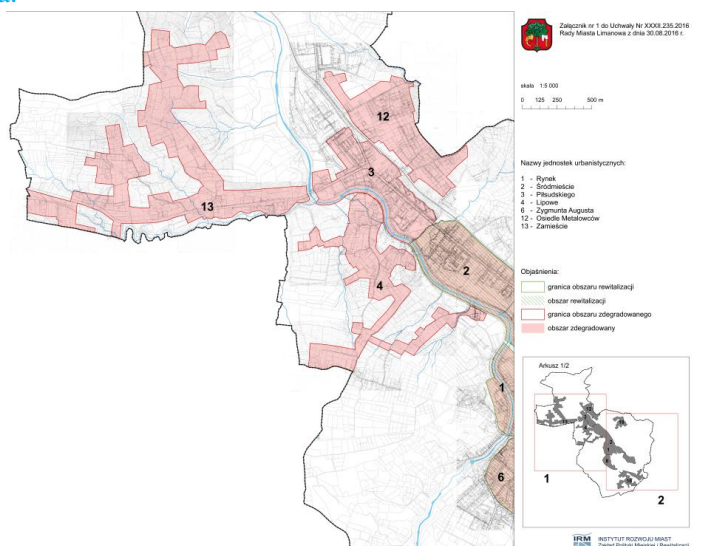
Nie wyznacza się obszarów pomników zagłady i ich stref ochronnych oraz obowiązujących na nich ograniczeń prowadzenia działalności gospodarczej ze względu na brak ich występowania na obszarze objętym zmianą Studium.

13. OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEKSZTAŁCEŃ, REHABILITACJI, REKULTYWACJI LUB REMEDIACJI

Nie wyznacza się obszarów wymagających przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji ze względu na brak ich występowania na obszarze objętym zmianą Studium.

14. OBSZARY ZDEGRADOWANE

Na obszarze miasta Limanowa obowiązuje Uchwała nr XXXII.235.2016 Rady Miasta Limanowa z dnia 30 sierpnia 2016r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Miasta Limanowa.

15. GRANICE TERENÓW ZAMKNIĘTYCH I ICH STREF OCHRONNYCH

Nie wyznacza się granic terenów zamkniętych i ich stref ochronnych ze względu na brak ich występowania na obszarze objętym zmianą Studium.

16. OBSZARY FUNKCJONALNE O ZNACZENIU LOKALNYM W ZALEŻNOŚCI OD UWARUNKOWAŃ I POTRZEB ZAGOSPODAROWANIA WYSTĘPUJĄCYCH W GMINIE

Na obszarze zmiany Studium nie wyznacza się obszarów funkcjonalnych o znaczeniu lokalnym.

17. GRANICE OBSZARÓW, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ URZĄDZENIA WYTWARZAJĄCE ENERGIĘ Z ODNAWIALNYCH ŹRÓDEŁ ENERGII O MOCY PRZEKRACZAJĄCEJ 100 KW, A TAKŻE ICH STREF OCHRONNYCH ZWIĄZANYCH Z OGRANICZENIAMI W ZABUDOWIE ORAZ ZAGOSPODAROWANIU I UŻYTKOWANIU TERENU

Wyznacza się granice obszarów, na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 500 kW, a także ich stref ochronnych związanych z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu wskazując możliwość realizacji urządzeń fotowoltaicznych w terenach oznaczonych w zmianie studium symbolami P/U oraz U. Strefy ochronne wskazuje się jako tożsame z granicami tych terenów.

IV. UZASADNIENIE PRZYJĘTYCH ROZWIĄZAŃ I SYNTEZA USTALEŃ ZMIANY STUDIUM – zmiana studium nr 2

Zmiana Studium obejmuje obszary wskazane na załącznikach graficznych do uchwały nr **LI.330.21 RADY MIASTA LIMANOWA z dnia 10 grudnia 2021 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Limanowa.**

Zgodnie z w/w uchwałą zakres opracowania zmiany studium obejmuje:

- 1) tereny określone w załącznikach graficznych nr 1-10, w tym projektowaną linię energetyczną kablową 110 kV relacji Muchówka – Łososina, stanowiących integralną część uchwały,
- 2) zmianę części tekstowej studium zawartą w tomie II „Kierunki zagospodarowania przestrzennego” dotyczącą:
 - a) ustaleń w kierunkach rozwoju - strukturze przestrzennej określonych w pkt I.4 lit.: A) , D), F), G) i N);
 - b) ustaleń w kierunkach rozwoju – kierunki i zasady rozwoju infrastruktury technicznej określonych w pkt I.6;
 - c) ustaleń w kierunkach rozwoju – kierunki rozwoju komunikacji określonych w pkt I.7.

Projekt zmiany Studium sporządzony został w trybie ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 741z późn. zm.) oraz Rozporządzenia

Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Dz. U. Nr 118, poz. 1233).

Integralną częścią uchwały w sprawie zmiany studium stanowi:

- część tekstowa obejmująca:
 - Załącznik nr 1 - Tekst ujednociony z wyróżnieniem zmiany, Tom I UWARUNKOWANIA ROZWOJU, Tom II – KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO,
- część graficzna obejmująca:
 - Załącznik nr 2 – KIERUNKI ROZWOJU – STRUKTURA I POLITYKA PRZESTRZENNA w skali 1:5 000

Zmianę Studium wyróżniono:

- w tekście – kolorem niebieskim, oznaczeniem indeksem górnym „*” oraz przypisem odnoszącym do zmiany studium,
- na rysunku stanowiącym załącznik nr 2 – granicą zmiany z opisem symbolem numerycznym identyfikującym poszczególne obszary zmiany.

Zmiany w części tekstowej wskazane zostały w postaci rozdziałów aktualizujących uwarunkowania oraz kierunki rozwoju.

Zgodnie z § 8 Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy niniejsza zmiana została opracowana w formie ujednoczonego tekstu studium z wyróżnieniem kolorem niebieskim części tekstu objętych zmianą. Wybrane rozdziały zawartości opracowania zostały oznaczone “*” (gwiazdką), ponieważ ich treść zaktualizowano do potrzeb zmiany studium i zastąpiono nową redakcją.

Na potrzeby zmiany studium wykorzystano wyniki analiz demograficznych, społecznych i ekonomicznych mających wpływ na bilans terenów oraz zapotrzebowanie na nowe tereny budowlane, wykonane na w procedurze planistycznej zmiany studium nr 6 (Analiza potrzeb i możliwości rozwoju Miasta Limanowa według wymogów art. 10 ust. 1 pkt 7 lit. a-d oraz ust. 5-7 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, Kraków, grudzień 2022 r.)

Z uwagi na fakt, iż na dzień sporządzania zmiany studium nie opracowano audytu krajobrazowego dla obszaru województwa, zgodnie z ustawą z dnia 24 kwietnia 2015r.o zmianie niektórych ustaw w związku ze wzmocnieniem narzędzi ochrony krajobrazu, zmiana studium nie uwzględnia rekomendacji i wniosków audytu krajobrazowego, w tym granic krajobrazów priorytetowych.

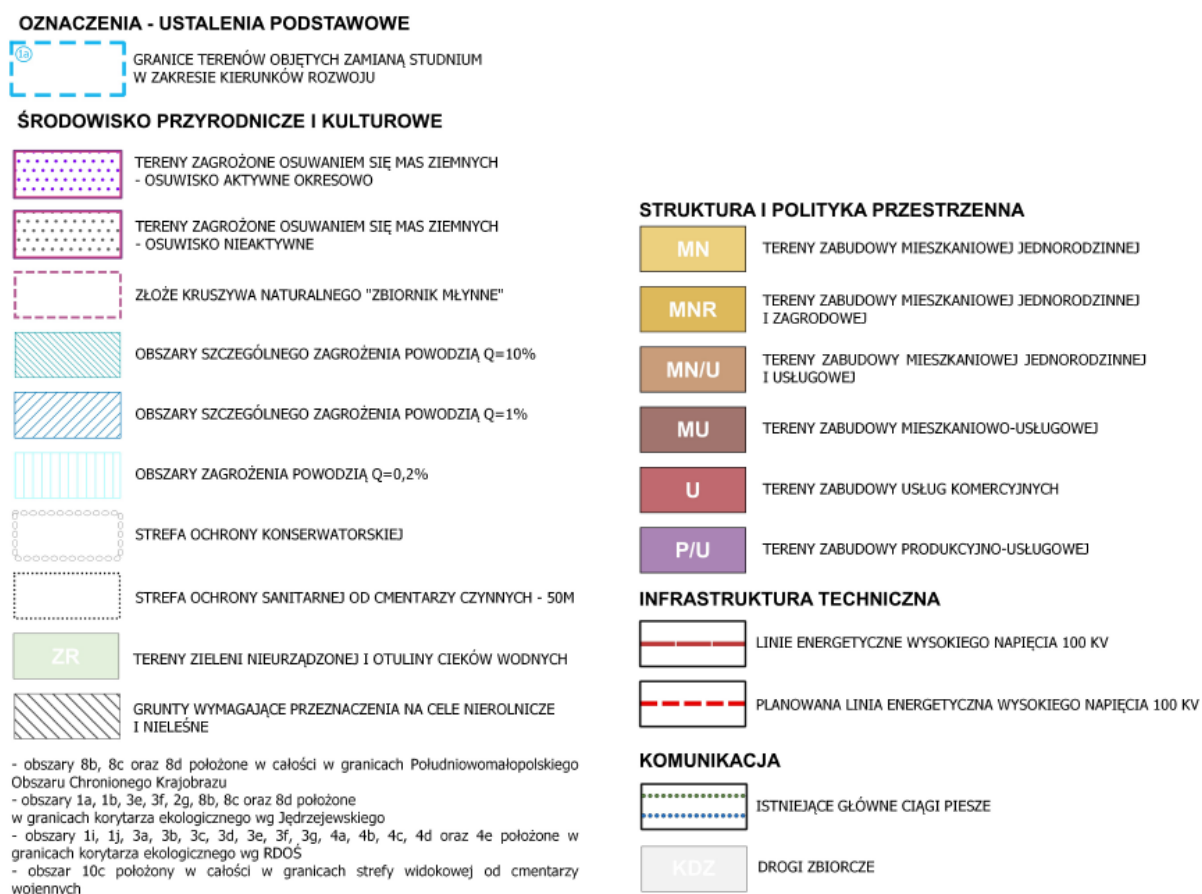
Cel zmiany Studium stanowi ustalenie optymalnych i racjonalnych kierunków rozwoju, uwzględniających stan ładu przestrzennego, zasady jego ochrony i zasady zrównoważonego rozwoju. Szczególny nacisk położono na kontynuację kierunków zagospodarowania przestrzennego wyznaczonych w obowiązujących dokumentach planistycznych – tj. aktualnym dokumencie Studium oraz w planach miejscowych obowiązujących w poszczególnych częściach miasta.

Potrzeba aktualizacji dokumentu Studium wynikała z inicjatywy inwestycyjnej wyrażonej we wnioskach o zmianę Studium oraz konieczności utrzymania zgodności z przepisami prawa i wynikającymi z nich uwarunkowaniami. Przy weryfikacji kierunków rozwoju uwzględniono w maksymalnym stopniu uzasadnione potrzeby mieszkańców oraz potrzeby inwestycyjne kierując się generalnymi kryteriami związanymi głównie z unikaniem rozproszenia zabudowy, możliwością zapewnienia dostępu do infrastruktury komunikacyjnej i technicznej, uwzględnieniem obowiązujących na terenie miasta dokumentów planistycznych, racjonalnym kształtowaniem nowych terenów pod zabudowę w terenach o wysokich wartościach przyrodniczych i krajobrazowych oraz spełnieniem

wymagań wynikających z przepisów odrębnych. Ponadto konieczne stało się zachowanie zgodności z dokumentami w zakresie planowania przestrzennego sporządzanymi na szczeblu regionalnym i krajowym (w tym w szczególności z ustaleniami obowiązującego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Małopolskiego, Strategii Rozwoju Gminy), uwzględnienie aktualnych zasięgów terenów osuwiskowych oraz obszarów szczególnego zagrożenia powodzią a także bilansu terenów przeznaczonych pod zabudowę.

Zmiana została dokonana w zakresie regulacji przestrzennych zagospodarowania terenów w obszarze obejmującym tereny wskazane na załączniku graficznym numerami **1a-j, 2a-g, 3a-h, 4a-g, 5a-c, 6, 7a-c, 8a-i, 9a-b, 10a-c**. Wprowadzone zmiany odnoszą się do zasięgu poszczególnych terenów inwestycyjnych wyznaczonych w obowiązującym Studium i doprecyzowania zasad ich zagospodarowania. Przeanalizowano i uaktualniono wszystkie uwarunkowania i zagadnienia kierunków i zasad rozwoju dla obszarów objętych zmianą.

Zgodnie z ujednoczonym rysunkiem „Kierunki rozwoju — struktura i polityka przestrzenna” wskazano następujące ustalenia zmiany studium:

Część terenów którym zmieniono kierunek rozwoju przewidziana była już jako tereny przeznaczone do zainwestowania w dotychczasowych dokumentach planistycznych – w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Dla zachowania walorów przyrodniczych i kulturowych wskazano istniejące obiekty i tereny objęte ochroną. Przy wyznaczaniu nowych terenów pod zainwestowanie uwzględniono występowanie cennych pod względem przyrodniczym obszarów, a także obszarów zagrożenia powodziowego oraz osuwania się mas zmiennych aby w możliwie najmniejszym stopniu naruszyć wartościowe elementy środowiska przyrodniczego oraz zapewnić zagospodarowanie racjonalne i zapewniające bezpieczeństwo zdrowia i mienia.

Ustalenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Limanowa są wynikiem kompromisu pomiędzy wymogami ochrony środowiska i życia człowieka, a koniecznością rozwoju urbanistycznego i społecznego gminy.

Zmiana Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Limanowa nie narusza przepisów odrębnych i nie pozostaje w sprzeczności z interesem publicznym oraz uwzględnia wymogi ochrony środowiska, zatem tworzy podstawę do realizacji celów, o których mowa w uzasadnieniu.